

ΟΡΦΕΩΣ

* ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ *

ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΟΦΙΑΣ

ΟΡΦΕΩΣ

* ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ *

ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

- ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ, ΜΕ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ «ΠΑΡΕΙΣΑΚΤΩΝ» ΛΕΞΕΩΝ ΠΟΥ ΑΛΛΑΖΟΥΝ ΤΟ ΕΞΑΜΕΤΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.
- ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΛΕΞΕΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΘΕΙ ΑΝΑΛΛΟΙΩΤΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ.
- ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΑΝΑΚΟΛΟΥΘΙΩΝ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΑΝΘΑΣΜΕΝΩΝ ΤΟΠΩΝΥΜΙΩΝ.
- ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΣΥΜΦΩΝΗ ΜΕ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ, ΑΛΛΑ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΓΙΑ ΝΑ ΒΓΑΙΝΕΙ ΝΟΗΜΑ.
- ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ ΤΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ, ΤΩΝ ΠΤΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ, ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΤΑΙ ΜΕΤΡΙΚΟ ΧΑΣΜΑ.
- ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΜΕΝΩΝ ΣΤΙΧΩΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ 4000 ΧΡΟΝΙΑ.
- ΑΝΑΛΥΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΙΧΩΝ , ΕΤΣΙ ΩΣΤΕ ΝΑ ΥΠΙΑΡΧΕΙ ΚΑΙ ΝΟΗΜΑΤΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ, ΑΛΛΑ ΠΡΩΤΙΣΤΑ ΜΕΤΡΙΚΗ.

Ὀρφέως Ἀργοναυτικά Ἀρχαίο Κείμενο-μετάφραση

Συγγραφέας : Σωτήρης Σοφιάς

Ἐπιμέλεια ἐξωφύλλου καί ὀπισθοφύλλου : Σωτήρης Σοφιάς

Ἐπιμέλεια κειμένου : Γκαγιάννη Ἀνεζίνα

Σχεδιασμός : Σπύρος Ψαθάς

ISBN : 978-960-6884-26-9

ΕΚΔΟΣΕΙΣ : ΝΟΩΝ

Copyright © 2010

Τό βιβλίό αὐτό ἀποτελεῖ πνευματική περιουσία τῆς Αἰόνης Ἑλληνικῆς Παιδείας καί γιά ἐκπαιδευτικούς σκοπούς ἐπιτρέπω τήν ἀναδημοσίευση ὁλόκληρης ἢ μέρους τῆς παρούσης μελέτης μέ ὅποιοδήποτε τρόπο καί χωρίς τήν γραπτή ἄδεια μου, μέ μόνο ἀπλή ἀναφορά τοῦ ὀνόματός μου.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΟΦΙΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΡΦΕΩΣ ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ.....	1
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	6
ΑΦΙΕΡΩΣΗ.....	7
ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ.....	8
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	9
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΩ ΣΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ.....	10
ΤΟ ΜΕΤΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ.....	20
ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ & ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ.....	29
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ.....	180
Α. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ.....	180
Β. ΘΕΟΙ ΚΑΙ ΗΜΙΘΕΟΙ.....	187
Γ. ΒΟΤΑΝΑ.....	190
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	192

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θά ήθελα νά εύχαριστήσω όσους βοήθησαν στην ύλοποίηση ενός δύσκολου έργου.

Τήν σύζυγό μου Άνεζίνα για τήν πολύτιμη βοήθειά της στό γράψιμο τοῦ κειμένου στόν ύπολογιστή καί για τήν φιλολογική διόρθωση τοῦ βιβλίου.

ΑΦΙΕΡΩΣΗ

Τό παρόν βιβλίο αφιερώνεται σέ ὅλους τους ἐρευνητές τοῦ κόσμου πού ἀσχολοῦνται μέ τήν ἱστορία τῆς Ἑλλάδας καί πού συνεχίζουν νά τήν ἀγαποῦν ἀκόμη καί νά θέλουν τό καλό της σέ καιρούς δύσκολους.

Ἰδιαίτερα σέ αὐτούς πού διδάσκουν τήν Ἀρχαία Ἑλληνική Γλῶσσα στά Πανεπιστήμια ὅλου τοῦ κόσμου, ἐνάντια στό κατεστημένο καί σέ πείσμα ὅλων αὐτῶν πού προσβλέπουν στήν ἐξαφάνιση τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Αὐτοί γιά μένα εἶναι πιό Ἑλληνες ἀπό ἐμᾶς πού «καταφέραμε» τήν τελειότερη γλῶσσα πού μίλησε ποτέ ὁ ἄνθρωπος νά τήν ἀπαξιώσουμε τελείως. Εὐχομαι τά βιβλία μου νά βροῦν τή θέση πού τούς ἀρμόζει σίς βιβλιοθηκῆς τῶν σπουδαίων αὐτῶν «Ἑλλήνων».

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο συγγραφέας του παρόντος βιβλίου γεννήθηκε στην Κόρινθο τό 1961. Τελείωσε τή μέση εκπαίδευση στή γενέθλια του πόλη τό 1979. Συνέχισε ανώτατες σπουδές στό ΕΜΠ, στό τμήμα τών Τοπογράφων Μηχανικῶν, από όπου αποφοίτησε τό 1985. Υπηρέτησε τή θητεία του στό Μηχανικό σάν ἔφεδρος αξιωματικός.

Ἡ μεγάλη του ἀγάπη ὑπῆρξε πάντα ἡ ζωγραφική μέ τήν ὁποία ἀσχολεῖται ἀπό μικρό παιδί, ἔχοντας φιλοτεχνήσει πολλές ἐλαιογραφίες, ἀκουαρέλες καί σκίτσα.

Ὁ ἔρωτας ὅμως τῆς ζωῆς του ἦταν καί εἶναι ἡ ἀστρονομία. Τρία τηλεσκόπια ἔχουν ἀποτελέσει τό μέσο γιά τήν ἐξερεύνηση του θαύματος του οὐρανοῦ, ἐνῶ πολλά βιβλία ἀστρονομίας κοσμοῦν τή βιβλιοθήκη του.

Συγγραφέας τῶν βιβλίων τό «Μυστήριο της Σελήνης» «Κώδικας Ἄστρο του Ἰησοῦ», «Ὁρφέας καί Ἀργοναυτική ἐκστρατεία» καί «Κένταυροι», ἀρθρογραφεῖ σέ περιοδικά τῶν ἐκδόσεων ΝΟΩΝ, ἐνῶ κατά καιρούς ἀρθρα του φιλοξενοῦνται καί σέ περιοδικά του ἐναλλακτικοῦ χώρου.

Ἡ ἀνήσυχη φύση του τόν ὀδήγησε τά τελευταῖα δέκα χρόνια στά γοητευτικά μονοπάτια τῆς ἀναζήτησης καί τῆς ἔρευνας. Ἡ μεγάλη ἀγάπη του γιά τήν ἀρχαία Ἑλλάδα καί τήν ἀξεπέραστη ἀρχαία Ἑλληνική Γλώσσα τόν ἔκανε νά ἀσχοληθεῖ μέ τίς διδασκαλίες τῶν μεγάλων φιλοσόφων καί τήν ἀποκωδικοποίηση ἀστρονομικῶν καί γεωγραφικῶν πληροφοριῶν πού ἀναφέρονται στά ἀρχαῖα Ἑλληνικά κείμενα.

Ἐπικοινωνία μέ τό συγγραφέα: www.sotirissofias.blogspot.com,
e-mails: sotosofias@yahoo.gr, sotosofias@gmail.com

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σάν συμπλήρωμα του βιβλίου *ΟΡΦΕΑΣ & ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ*, θεώρησα απαραίτητο νά ξαναγράψω τό βιβλίο *ΟΡΦΕΩΣ ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ* (ἀρχαῖο κείμενο- μετάφραση),

χρησιμο-ποιῶντας τό ἀρχαῖο κείμενο πού ὑπάρχει στό διαδίκτυο καί στό site τῆς Wikipedia – Ὅρφεως Ἀργοναυτικά (γιά ἀκόμη μία φορά προσφέρει ἐξαιρετικό ἔργο καί ἔχει ἐξελιχθεῖ ἀπαραίτητο ἐργαλεῖο στίς μελέτες μου) καθώς καί τήν μετάφραση τοῦ κειμένου ἀπό τό πολύ καλό site:

<http://www.hellasforever.gr/arxaiafilosofia.html>

Φυσικά χωρίς τίς 2 αὐτές πηγές θά ἦταν ἀδύνατον νά ξαναγράψω ἀπό τήν ἀρχή τά κείμενα, τόσο τά ἀρχαῖα ὅσο καί τή μετάφραση, ἀφοῦ θά ἦταν ἐξαιρετικά ἐπίπονο καί κυρίως χρονοβόρο. Πῆρα λοιπόν τό ἀρχαῖο κείμενο ἀπό τή Wikipedia, πού εἶναι γραμμένο σέ μονοτονικό καί μέ τό πρόγραμμα Magenda τό μετέτρεψα σέ πολυτονικό. Φυσικά γιά νά ἀποφύγω τυχόν σφάλματα, κάθε στίχο ἀπό τήν Wikipedia- Ὅρφεως Ἀργοναυτικά τόν συνέκρινα μέ τόν ἀντίστοιχο ἀπό τά Ἀργοναυτικά τῶν ἐκδόσεων τοῦ Πύρινου Κόσμου καί ἔκανα τίς ἀπαραίτητες διορθώσεις, εἰδικά στήν ἀρίθμηση κάποιων στίχων πού στή Wikipedia βρέθηκαν ἀνακατεμένοι. Ἀρχισα λοιπόν νά διαβάζω προσεκτικά τή μετάφραση καί νά τήν προσαρμύζω ἀπόλυτα στό ἀρχαῖο κείμενο, κάνοντας ὅλες τίς ἀπαιτούμενες ἀλλαγές.

Ἡ ἀνάγκη γι' αὐτό τό βιβλίο προέκυψε μετά ἀπό αἴτημα πολλῶν φίλων, πού μέ ρωτοῦσαν γιά τό πού μποροῦν νά βροῦν τά Ὅρφικά. Ὅμως καί τά 4 βιβλία πού μελέτησα, τά Ὅρφικά τῶν Ἐκδόσεων Πύρινος Κόσμος (κυρίως), τά Ὅρφικά τῶν ἐκδόσεων Λιακόπουλου, τά Ὅρφικά σέ ἀπόδοση Τώνιας Μαρκετάκη καί τά Ὅρφικά του Ι. Πασσά, ἔχουν ἀρκετές διαφορές μεταξύ τούς τόσο στό ἀρχαῖο κείμενο ὅσο καί στή μετάφραση, ἀρκετές ἀσυνταξίες σέ σημεῖο πού ὅσες φορές καί νά διαβάσει κανεῖς κάποιους στίχους, δέν μπορεῖ νά βγάλει νόημα. Φυσικά τά *Ἀργοναυτικά* δέν μπορεῖ νά τά γράψει κάποιος πού δέν ἔχει μελετήσει τόν μέγιστο γεωγράφο τῆς ἀρχαιότητος, τόν Κλαῦδιο Πτολεμαῖο. Γιά

μένα ένας απλός φιλόλογος ή έρευνητής χωρίς γνώσεις γεωγραφίας & χαρτογραφίας, πολύ δύσκολα θά μπορούσε να αποδώσει σωστά τις περιοχές της γης χωρίς παρερμηνείες.

Επίσης δεν μπορεί να γράψει τὰ *Άργοναυτικά* κάποιος που δεν έχει μελετήσει το μέτρο των Όρφικων κειμένων, διότι η φαινομενική ασυνταξία που οδηγεί σε πολλές παρερμηνείες στην μετάφραση, είναι στή πραγματικότητα «μετρικός κανόνας», αφού οι λέξεις ακολουθούν πιστά το μεικτό δακτυλικό έξάμετρο. Αυτό για μένα είναι το πρόβλημα με τις μεταφράσεις των *Άργοναυτικών* και γενικά των *Όρφικων*. Μεταφράζουν κατά γράμμα το αρχαίο κείμενο και σε κάποιες ένότητες δεν βγαίνει απολύτως κανένα νόημα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΩ ΣΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ένα στοιχείο που παρατήρησα στο αρχαίο κείμενο είναι ότι ενώ υπάρχει τελεία, ή επόμενη πρόταση άλλοτε ξεκινάει από κεφαλαίο γράμμα και άλλοτε από μικρό. Φυσικά το σωστό είναι να ξεκινάει από κεφαλαίο και γι' αυτό έκανα το αυτονόητο. Διόρθωσα όλες τις προτάσεις έτσι ώστε όταν προηγείται τελεία, να ξεκινούν πάντοτε με κεφαλαίο γράμμα. Με μικρό ξεκινάει μόνο όταν έχουμε άνω τελεία, όπως και πράγματι συμβαίνει στο αρχαίο κείμενο.

Κάτι άλλο που επίσης έχει εφαρμοστεί σε λίγες μόνο περιπτώσεις είναι ο **αναβιβασμός τόνου** (προφανώς έχει ξεχαστεί). Όταν υπάρχει λέξη που τονίζεται στην προπαραλήγουσα ή περισπάζεται στή παραλήγουσα και η επόμενη λέξη είναι μονοσύλλαβη (συνήθως σύνδεσμος ή μόριο), τότε ο τόνος της μονοσύλλαβης αναβιβάζεται στή λήγουσα της προηγούμενης (π.χ. λισσόμενος με, Λημνόν τε). Φυσικά όποτε έπεφτε στή αντίληψή μου αυτό το φαινόμενο, το διόρθωνα. Όμως παρ' όλο που το έλεγξα αρκετές φορές, πιθανόν να μου έχει διαφύγει κάποια περίπτωση.

Τέλος, συμβουλευόμενος το Όμηρικό λεξικό του καθηγητού Κώστα Παπαγεωργίου, επιβεβαίωσα ότι όλες οι λέξεις που ξεκινούν με **ϑ**, παίρνουν δασεία. Στο αρχαίο κείμενο δεν υπάρχει πουθενά δασυνόμε-

νη λέξη από ρ. Πιθανότατα όταν τό πρωτοέγραψε ο αείμνηστος Πασσᾶς σέ γραφομηχανή τή δεκαετία τοῦ ἐξήντα, σαφέστατα δέν ὑπῆρχε ἡ δυνατότητα πού ὑπάρχει σήμερα μέ τούς ὑπολογιστές καί τίς γραμματосειρές π.χ. Linotype & Unicode, ὅπου πανεύκολα βρῆκα τό ρ καί τό Ρ καί μέ μιὰ μακροεντολή ἔκανα ἀμέσως τήν ἀντικατάσταση.

Ἐχοντας λοιπόν προσδιορίσει ὅλη τήν διαδρομή τῶν Ἀργοναυτῶν μέτρο πρὸς μέτρο καί ἔχοντας ἀναλύσει γιά πρώτη φορά σέ ἐπίπεδο μελέτης, τό μέτρο ὅλων τῶν στίχων, γιά μένα ἦταν εὐκολο, νά ἐπιχειρήσω μιὰ βελτίωση στήν ὑπάρχουσα μετάφραση πού νά εἶναι ἀπόλυτα πιστή, πού σέ κάποια σημεία της ὁμως νά εἶναι ἐλεύθερη διότι ἀλλιῶς δέν βγαίνει νόημα, ἀλλά καί νά προχωρήσω ἀκόμη ἓνα βῆμα παραπέρα: Νά ξαναγράψω μετά ἀπό 40 αἰῶνες ὅλους τους κατεστραμμένους στίχους τῶν *Ὀρφικῶν*. Φυσικά ἀπό τή στιγμή πού εἶχα κατανοήσει ἀπόλυτα τό μέτρο τῶν *Ὀρφικῶν*, δέν ἦταν πολύ δύσκολο νά γράψω τούς χαμένους στίχους, φροντίζοντας νά διατηρήσω τό ἐξάμετρο, ἀλλά καί τή συνάφεια τῶν στίχων μέ τούς προηγούμενους καί τούς ἐπόμενους.

Στό ἀρχαῖο κείμενο ὑπάρχουν μέ ἔντονα γράμματα οἱ λέξεις πού ἄλλαξα ἢ προσέθεσα, ἔτσι ὥστε **ΟΛΕΣ** οἱ λέξεις νά ἀκολουθοῦν ἀπαρέγκλιτα τό ἐξαμετρικό σύστημα. Μέσα σέ παρένθεση, ἀκριβῶς δίπλα στό ἔντονα γράμματα, ἔχω διατηρήσει τίς λέξεις ἢ φράσεις τοῦ ἀρχαίου κειμένου, γιά νά διαπιστώσει ὁ ἀναγνώστης τίς ὅποιες ἐπεμβάσεις μου. Ἀπό πρώτη ἀποψη φαίνονται ἀσήμαντες. Ὅμως ἐπειδή καταστρέφουν τό μέτρο, πρέπει ὅπωςδῆποτε νά διορθωθοῦν. Εἰδᾶλλως τό κείμενο χάνει τό μέτρο του, κάτι φυσικά πού ὁ Ὀρφείας στό ἀρχικό κείμενο, εἶχε σάν ἀπαράβατη ἀρχή.

Δίπλα σέ κάποιους στίχους ὑπάρχουν τά ἀρχικά (**X.B**). Αὐτό σημαίνει ὅτι στούς συγκεκριμένους στίχους ἔχουμε Χασμωδική Βράχυνση, τό ποιητικό «κόλπο» κατά κάποιο τρόπο ἐπινόησε ὁ Ὀρφείας (καί ὄχι ὁ Ὅμηρος ὅπως θεωρεῖτο μέχρι σήμερα) ἔτσι ὥστε νά μὴν ὑπάρχει κενό (χασμωδία) ὅταν κάποιος ἀφηγεῖτο ἢ καλύτερα ὅταν κάποιος τραγουδοῦσε τό ποίημα.

Τούς 19 στίχους πού ἔχω ξαναγράψει, τούς ἀναλύω καί μετρικά γιά νά ἀποδείξω τήν ὀρθότητά τους. Ἐπίσης στό ἀρχαῖο κείμενο ἔχω ὑπογραμμίσει τίς περιπτώσεις ὅπου ὑπάρχει τό σπάνιο λογοτεχνικό σχῆμα τῆς τριτοπρόσωπης σύνταξης πού ἔχει καθιερωθεῖ μέ τό ὄνομα Ἀττική

σύνταξις. Θεωρητικά ήταν λογοτεχνικό σχήμα της Αττικής διαλέκτου. Στην ουσία όμως ήταν και αυτή επινόηση ενός τεράστιου λογοπλάστη, όπως ο Όρφείας και απλά χρησιμοποιήθηκε και από Αισχύλο, Σοφοκλή, Εϋριπίδη, Αριστοφάνη και Μένανδρο τον 5^ο π.Χ. αιώνα.

Παρατήρησα επίσης ότι στο αρχαίο κείμενο υπάρχουν φράσεις ή και γνωμικά που χρησιμοποιούμε και σήμερα και τά όποια επισημαίνω και επεξηγώ.

Παραδίδω λοιπόν για πρώτη φορά, τό αρχαιότερο κείμενο της Έλληνικής γραμματείας, τά *Άργοναυτικά του Όρφείας* χωρίς νά λείπει ούτε ένας στίχος και σε μετάφραση προσαρμοσμένη 100% στό αρχαίο κείμενο. Έχω αφαιρέσει όλες τις λέξεις που δέν ταιριάζουν στό μέτρο του κείμενου, ενώ έχω αλλάξει πτώσεις ουσιαστικών και επιθέτων, πρόσωπα, χρόνους ρημάτων κλπ. Φυσικά διόρθωσα και τις γεωγραφικές ανακρίβειες του κειμένου, ανατρέχοντας στη *Γεωγραφική Υφήγηση* του Κλαύδιου Πτολεμαίου, ένα πανίσχυρο όπλο γνώσης της αρχαίας χαρτογραφίας του Έλλαδικού και όχι μόνο χώρου.

Γνωρίζοντας ότι όλες οι μεταφράσεις που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά, έχουν σάν πηγή αναφοράς τό έργο του αείμνηστου Ι. Πασσα, διάβασα τά *Όρφικά* και τών άλλων εκδόσεων και παρατήρησα ότι στό αρχαίο κείμενο έχουν τά ίδια ακριβώς λάθη, που επιβεβαιώνει ότι είναι μια απλή αντιγραφή από τον Πασσα. Δηλαδή ότι τυπογραφικά λάθη, αναγραμματισμούς ή παραλήψεις εντόπισα (και μάλιστα κάποια έξωφθαλμα) στό αρχαίο κείμενο των *Όρφικών* του Πασσα, έχουν μεταφερθεί αυτούσια σε όλα τά βιβλία, χωρίς τον παραμικρό έλεγχο.

Χαρακτηριστικά νά αναφέρω 3 παραδείγματα:

α) Τόν στίχο 660 *Φάσιν καλλίροον μένος όβριμον Ηρακλήος*, όπου οι μεταφραστες γράφουν τή λέξη *μένος* (θυμός) αντί για *γένος* (γενιά) που φυσικά είναι ή σωστή (ή ένδοξη γενιά του Ηρακλή λοιπόν και όχι ό θυμός του).

β) Στο στίχο 1124 που λέει *καί τούς ρ'άθρούους παραμείβομεν αίγια-λόνδ'.*

Ό Πασσα έχει γράψει το επίρρημα *αίγιαλόνδ'* που υποδηλώνει ότι υποχρεωτικά ή επόμενη λέξη αρχίζει από φωνήεν και τό ε αφαιρείται. Όμως ή επόμενη λέξη είναι η λέξη *ποσσίν*. Φυσικά πρόκειται για τυπογραφικό λάθος του Πασσα και όχι κάποιο λογοτεχνικό σχήμα, διότι δέν

υπάρχει κανένας γραμματικός κανόνας πού νά δικαιολογεῖ τήν ἀφαίρεση τοῦ φωνήεντος «ε» στό τέλος τῆς λέξης *αἰγιαλόνδε*. Ἐξ ἄλλου ἂν ἀφαιρεθεῖ τό ε, τότε ἡ λέξη *αἰγιαλόνδ'* δέν ἔχει μέτρο.

γ) Στό στίχο 1256 *αὐτάρ ἐπεὶ Λιλύβαιον ἠχέτα πορθμόν*.

Παρατήρησα ἀμέσως ὅτι λείπει τό ρῆμα. Φυσικά δέν υπάρχει πρόταση χωρίς ρῆμα ἢ μετοχή. Ἐξ ἄλλου ὁ στίχος αὐτός -ὅπως τόν ἔχω ἀναλύσει στό κείμενο- ἔχει 5 μετρικά πόδια. Ἄν λοιπόν μπεῖ τό ρῆμα *ἐκέλαμεν* (πού σημάνει *φτάσαμε*) τότε ὁ στίχος καί ρῆμα ἔχει, ἄρα εἶναι ὀλοκληρωμένος, ἀλλά καί αὐτόματα τό μέτρο του γίνεται ἑξάμετρο. Δηλαδή τό λάθος τοῦ Πασσᾶ, ὅταν ἔγραφε τό ἀρχαῖο κείμενο στή γραφομηχανή του, ἔχει μεταφερθεῖ αὐτούσιω σέ ὅλες τίς ἀντιγραφές. Συνεπῶς ὁ στίχος γίνεται *αὐτάρ ἐπεὶ Λιλύβαιον ἐκέλαμεν ἠχέτα πορθμόν* καί φυσικά εἶναι καί ὁ σωστός. Οἱ διάφορες μεταφράσεις, γραμμένες στή δημοτική καί σέ μονοτονικό σύστημα, διαφέρουν πολύ λίγο ἀπό αὐτήν τοῦ Πασσᾶ πού εἶναι γραμμένη σέ ἀπλή καθαρεύουσα, καί δυστυχῶς ὅλες ἀνεξαιρέτως κινοῦνται αὐστηρά στό ἀρχαῖο κείμενο, χωρίς τόν παραμικρό σχολιασμό ἐκπληκτικῶν πληροφοριῶν πού εἶναι κρυμμένες καί τίς ὁποῖες ἀναλύω στό βιβλίό μου *ΟΡΦΕΑΣ & ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ*.

δ) Καί τέλος στούς στίχους 1111-1114 ὅπου ἀναφέρονται κυριολεκτικά παράλογα πράγματα.

Ἀρχαῖο κείμενο:

*Αὐτάρ ἐπεὶ ἕκτη φαεσίμβροτος ἤλυθεν ἠώς,
ἔθνος ἐς ἀφνειόν καί πλούσιον δ' ἐξικόμεσθα
Μακροβίων, οἳ δὴ πολέας ζώουσ' ἐνιαυτούς,
δώδεκα μονάδας (χιλιάδας) μηνῶν ἑκατονταετήρων
πληθούσης μήνης χαλεπῶν ἔκτοσθεν ἀπάντων*

Μετάφραση:

Μά τήν ἕκτη ἡμέρα ὅταν ἤλθε ἡ φεγγοβόλα ἀυγή, φτάσαμε στό εὐφορο καί πλούσιο ἔθνος τῶν Μακροβίων, πού ζοῦν ἐπί πολλές περιόδους ἑκατονταετείς, ὅπου κάθε ἔτος περιέχει δώδεκα χιλιάδες μήνες πανσελήνου καί οἱ ὅποιοι δέν προσβάλλονται καθόλου ἀπό τά δεινά τῶν θνητῶν.

Ἀπολύτως κανένα λογικό συμπέρασμα!!!!

Δηλαδή ὁ Ὀρφέας ἀναφέρεται στούς Μακρόβιους (σ.σ. πού ἐτυμολογικά σημαίνει τό ἴδιο ἀκριβῶς πού λέει ἡ σύνθετη αὐτή λέξη) καί οἱ ὁποῖ-

οι ζούσαν 12 χιλιάδες μήνες πανσελήνου. Αν λοιπόν κάνουμε τήν αναγωγή τῶν σεληνιακῶν μηνῶν (σ.σ. κάθε σεληνιακός συνοδικός μήνας, δηλαδή ὅπως ἀκριβῶς τόν μετράει καί ὁ Ὀρφείας, ἀπό πανσέληνο σέ πανσέληνο, ἔχει ὡς γνωστόν 29,5 ἡμέρες) σέ ἡλιακά ἔτη (365,25 ἡμέρες), προκύπτει ὅτι οἱ Μακρόβιοι ζούσαν $12.000 \times 29,5 / 365,25 = 969$ **χρόνια**. Δηλαδή οἱ Μακρόβιοι, σύμφωνα μέ τούς μεταφραστές, ζούσαν ἀκριβῶς ὅσο καί ὁ βιβλικός Μαθουσάλας!!! Φυσικά ἡ σωστή λέξη εἶναι δώδεκα **μονάδας** καί ὁ στίχος γίνεται: δώδεκα **μονάδας** (~~χιλιάδας~~) μηνῶν ἑκατονταετηρῶν.

Αὐτό σημαίνει ὅτι πολλοί Μακρόβιοι, σύμφωνα μέ τόν Ὀρφεία, ζούσαν σχεδόν ἑκατονταετηρεῖς, δηλαδή ἔχοντας στή πλάτη τους 100 χρόνια σεληνιακῶν ἐτῶν, καί πού κάθε τέτοιο ἔτος περιέχει 12 πανσελήνους. Αν λοιπόν κάνουμε τήν αναγωγή τῶν σεληνιακῶν ἐτῶν (354 ἡμέρες) σέ ἡλιακά ἔτη (365,25 ἡμέρες), προκύπτει ὅτι οἱ Μακρόβιοι ζούσαν, με ἀπλουστάτα μαθηματικά: $100 \times 354 / 365,25 = 96,9$ χρόνια. Συνεπῶς σχεδόν αἰωνόβιοι μέ τή σημερινή σημασία τῆς λέξης καί ὄχι χιλιόβιοι, ὅπως κακῶς ἀναγράφεται στό ἀρχαῖο κείμενο. Δηλαδή ἐνῶ μέ τή λέξη **χιλιάδας** ὀδηγούμαστε σέ ἀπίστευτη παρερμηνεία, κανείς μεταφραστής δέν μπήκε στό κόπο νά κάνει στοιχειώδη μαθηματική ἀνάλυση. Μάλιστα προσθέτοντας τό μόριο **δή** στό **μονάδας**, τό μέτρο διατηρεῖται ἀναλλοίωτο ἐξαμετρικό. Φυσικά ὁ Ὀρφείας αἰτιολογεῖ καί τό λόγο πού οἱ Μακρόβιοι εἶναι αἰωνόβιοι: Δέν προσβάλλονται ἀπό τίς ἀρρώστιες, ἐξ αἰτίας τοῦ τρόπου ζωῆς τους, ἀφοῦ ζοῦν στήν ἐξοχή χωρίς ἄγχη καί σκοτοῦρες γιά τά καθημερινά, τρώγοντας ἀμβροσία καί πίνοντας τίς σταγόνες τῆς δροσιάς της. Ἐντελῶς δηλαδή φυσιολογικά πράγματα, πού ὅλοι σχεδόν οἱ αἰωνόβιοι ἐφαρμόζουν πιστά στή ζωή τους, τά πῆραν οἱ μεταφραστές καί τά ἀπέδωσαν κατά τό δοκοῦν!!!

Ὅλα τά λάθη γιά νά ἐντοπιστοῦν, ἀπαίτησαν ἐπίπονη μελέτη καί κατανόηση τοῦ μέτρου τοῦ ποιήματος, γεγονός πού μοῦ πῆρε 3 περίπου μήνες γιά νά τήν ὀλοκληρώσω, μέ πολλές ὥρες μπροστά στήν ὀθόνη τοῦ ὑπολογιστῆ μου καί στίς σημειώσεις μου. Θεωρῶ ὅτι οἱ περισσότερες λέξεις, πού ἔχω ἀφαιρέσει, προσθέσει (κυρίως μόρια καί σύνδεσμοι) ἢ διορθώσει στό ἀρχαῖο κείμενο, εἶναι τά λάθη στήν ἀντιγραφή πού ἔκανε ὁ Πασσᾶς. Ἡ στήν καλύτερη περίπτωση, λάθη τοῦ ἀντιγραφέα πού πρωτοεξέδωσε τά **ΟΡΦΙΚΑ** στή Λειψία τό 1829 καί τά ὁποῖα

ἀντέγραψε ὁ Πασσᾶς καί μετέφρασε ὁ καθηγητής Φιλολογίας Σπύρος Μαγγίνας.

Φυσικά γράφοντας τό μέτρο ἐπάνω στό ἀρχαῖο κείμενο, κατά κάποιον τρόπο τό «ρετουσάρισα» καί τό ἀποκατέστησα στήν ἀρχική του μορφή, ὅπως ἀκριβῶς κάνει ὁ συντηρητής ἑνός πίνακα ἢ ἑνός γλυπτοῦ. Βρῆκα μέ αὐτόν τόν τρόπο καί ὅλες τίς παρεμβάσεις πού ἔκανε ὁ Ὀνομάκριτος στό πρωτότυπο κείμενο, πού λογικά στά 1600 χρόνια πού μεσολάβησαν ἀπό τότε πού γράφτηκαν μέχρις ὅτου τά παρέλαβε ὁ ἴδιος πρὸς ἀντιγραφή, εἶχε ὑποστῆι φθορές ἀπό τό χρόνο.

Ὅμως ἀποδεικνύεται ἀπό τήν μελέτη μου ὅτι οἱ ἀλλοιώσεις στή γραφή τοῦ κειμένου εἶναι ἐλάχιστες μπροστά στό μεγάλο χρονικό διάστημα πού μεσολάβησε. Σέ τί μέσο ἀλήθεια ἔγραψε ὁ Ὀρφέας τά ἀριστουργήματά του; Νά κρατοῦσε σέ μαρμάρινες πλάκες κάποιες βασικές πληροφορίες τοῦ ταξιδιοῦ, ὄντας πάνω στήν Ἀργώ, γιά νά τίς χρησιμοποιήσει μετέπειτα γιά τήν ἀνάπτυξη τοῦ ἔπους του; Φυσικά αὐτό ἀποκλείεται κατηγορηματικά. Τό νά σκάλιζε τήν περίληψη τῆς Ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας σέ πλάκες, μέ κίνδυνο νά τοῦ σπάσουν ἢ καί νά τοῦ δημιουργοῦν προβλήματα λόγω τοῦ βάρους τους, δέν ἦταν καί τό πλέον σῶφρον γιά ἕναν ἄνθρωπο τοῦ βεληνεκοῦς τοῦ Ὀρφέα. Ἄρα συμπεραίνω ὅτι χρησιμοποιοῦσε σαφέστατα ἕνα ἐλαφρῶ καί ἀνθεκτικό ὑλικό. Τί θά μπορούσε νά εἶναι αὐτό; Ἡ πάπυροι ἢ δέρματα ζῶων. Προσωπικά πιστεύω ὅτι ἔγραφε σέ παπύρους πού τοὺς προμηθεύονταν ἀπό τήν ἀρχαία Αἴγυπτο στήν ὁποία ταξίδευε πολύ συχνά γιά νά διδάξει. Φυσικά θά ἔγραφε χρησιμοποιῶντας ὅπωςδήποτε κάποιο εἶδος ἀρχαίου μελανιοῦ.

Δηλαδή ἡ γραφή καί τά μέσα γιά τήν δημιουργία ἀρχαίων βιβλίων ὄχι μόνο ὑπῆρχαν τήν ἐποχή τοῦ Ὀρφέα, τόν 19ο π.Χ. αἰῶνα, ἀλλά σαφέστατα ὑπῆρχαν πολλούς αἰῶνες πρὶν. Εἶναι ἀδύνατον ὁ Ὀρφέας νά ἦταν αὐτός πού πρωτομίλησε ἢ πρωτοἔγραψε στήν τελειότερη γλώσσα πού ἐμφανίστηκε ποτέ στή γῆ, στήν Ἀρχαία Ἑλληνική. Ἀπλούστατα ἦταν ἡ γλώσσα τῶν προγόνων του, πού ἔφτασε μέχρι τίς μέρες του καί ἡ ὁποία κουβαλοῦσε πίσω της, μία ἱστορία ἐξέλιξης ἑκατοντάδων ἄν ὄχι χιλιάδων χρόνων. Εἶναι ἐπίσης ἀδύνατον ἡ ἀρχαία ἑλληνική γλώσσα, τό δῶρο τῶν θεῶν, νά ἐμφανίστηκε ἐν μίᾳ νυκτί. Γιά νά φτάσει στόν Ὀρφέα στήν τέλεια μορφή της, ὅπως παρουσιάζεται στά Ὀρφικά,

κάποιοι τεράστιοι και έμπνευσμένοι παιδαγωγοί τήν είχαν εξελίξει σε βάθος χρόνου.

Ξεκίνησα λοιπόν να «καθαρίζω» τό αρχαίο κείμενο από τά προφανή λάθη τών έκάστοτε αντιγραφών του αρχαίου κειμένου, αφού είναι φυσικό κάποιος, ειδικά τίς προηγούμενες δεκαετίες πού έγγραφαν τά κείμενα σε άπλές γραφομηχανές, να μήν έχουν τήν δυνατότητα, όπως τώρα μέ τούς ύπολογιστές, για «ξεσκόνισμα» του κειμένου. Υπάρχουν όμως και λάθη πού δέν άφορούν «παρείσακτες» μικρές λέξεις ή αλλαγή πτώσεων ουσιαστικων πού ουδόλως αλλάζουν τό νόημα, αλλά κυριολεκτικά σημαντικές γεωγραφικές και ιστορικές ανακρίβειες. Ένδεικτικά αναφέρω τίς κάτωθι κύριες περιπτώσεις:

1) Στο στίχο 464 γράφεται ή λέξη **Άναύρου**, αλλά φυσικά ή σωστή είναι **Πηνειού**, αφού τήν περιοχή αυτή τής σημερινής Ανατολικής Θεσσαλίας, δίπλα ακριβώς στην αρχαία Όμόλη, όπως αναφέρει ο Όρφείας, διαρρέει από αρχαιότατων χρόνων ο Πηνειός πού ακόμη και σήμερα εκβάλλει στην Όμόλη, ενώ ο Άναυρος εκβάλλει στο Βόλο. Πρόκειται δηλαδή για οφθαλμοφανές λάθος του Όνομάκριτου, πού δυστυχώς κανέναν δέν μπήκε στον κόπο να διορθώσει τήν μέγιστη αυτή γεωγραφική ανακρίβεια. Άν έπαιζαν λίγο μέ τίς λέξεις **ροαί** και **ρέεθρον** πού σημαίνουν τό ίδιο πράγμα (δηλαδή το ρεύμα του ποταμού) και φυσικά άλλαζαν τό **άλιμυρές** (ενικός) μέ τό **άλιμυρείς** (πληθυντικός) θά έβλεπαν ότι τό μέτρο δέν αλλάζει, αφού οί στίχοι **άγχίαλος θ' Όμόλη, ροαί θ'άλιμυρείς Πηνειού** -πού έγγραφα- και **άγχίαλος θ' Όμόλη, ρείθρον θ'άλιμυρές Άναύρου** -πού ήταν αρχικά γραμμένο- είναι μετρικά ισοδύναμες και μάλιστα ή λέξη «**Πηνειού**» δημιουργεί και Χασμωδική Βράχυνση στο συγκεκριμένο στίχο.

2) Στο στίχο 504 γράφεται ή φράση **Δολιέων**. Είναι τετρασύλλαβη λέξη, μέ τήν 1^η (**Δό**) και 3^η (**έ**) συλλαβή βραχείες, τήν 2^η (**λι**) δίχρονη, δηλαδή μακρά ή βραχεία ανάλογη μέ τίς ανάγκες του κειμένου, και τήν 4^η (**-ων**) μακρά. Όμως ή λέξη **Δολιέων** «καταστρέφει» τό μέτρο. Η σωστή φράση είναι **Δολόνων** πού είναι τρισύλλαβη λέξη, μέ τίς δυό πρώτες συλλαβές (**Δο** και **λό**) βραχείες και τήν τρίτη (**-ων**) μακρά. Δηλαδή ο Κύζικος ήταν βασιλιάς τών **Δολόνων** και όχι τών **Δολιέων** όπως έχει γραφτεί στο αρχαίο κείμενο. Η ρίζα είναι φυσικά κοινή **Δόλ-** ενώ και τά 2

ουσιαστικά είναι τριτόκλιτα. Στην πρώτη όμως περίπτωση ή κατάληξη είναι *-ιεύς*, ενώ στη δεύτερη *-ων*.

3) Στο στίχο 739 γράφεται *ἦ ἐπί Θερμῶδων χέεται Ἄλυός τε ρέεθρον*.

Ίσως είναι ο μόνος στίχος πού θά ποροῦσα νά μὴν ἀλλάξω. Ὅμως ἀφοῦ ἐντόπισα τό λάθος, θεώρησα σωστό νά τό διορθώσω, χωρίς φυσικά νά καταστρέψω το μέτρο. Στο στίχο λοιπόν αυτόν πρώτα αναφέρεται ο ποταμός *Θερμῶδων* καί μετά ο *Ἄλυς*, ἐνῶ γεωγραφικά τό σωστό εἶναι πρώτα ο *Ἄλυς* καί μετά ο *Θερμῶδων*, ἀφοῦ ἀπέχουν μεταξύ τούς (μέ πρώτο τόν Ἄλυ) περίπου 35 χιλιόμετρα. Φυσικά αυτό μπορεῖ καί νά μὴν εἶναι λάθος τοῦ κειμένου, ἀπλά ο Ὀρφέας τό ἔγραψε διότι τόν βόλευε τό μέτρο καί διότι τά 2 αὐτά ποτάμια εἶναι σχετικά κοντά. Ἐγώ ὅμως τά ἔβαλα στή σωστή τους σειρά, ἀφοῦ δέν ἀλλάζει τό μέτρο καί -με μιά ἀπλή ἀντιμετάθεση των δύο ποταμῶν- ο στίχος γίνεται *ἦ ἐπ' Ἄλυς χέεται, Θερμῶδοντός τε ρέεθρον*.

4) Στο στίχο 753 γράφονται τά ποτάμια *Θερμῶδων, Φᾶσις, Τάναϊς*, καί τά ὅποια -σύμφωνα πάντα μέ τό ἀρχαῖο κείμενο- πηγάζουν ἀπό τό ὄρος τῆς Ἑλίκης (σ.σ. ὁποῖο βρίσκεται σέ ἀπόσταση 50-60 χιλιόμετρα σχεδόν ἀπό τίς σημερινές Β.Α. ἀκτές τῆς Τουρκίας καί παράλληλα μέ αὐτές). Φυσικά τά 3 αὐτά ποτάμια δέν ἔχουν καμία ἀπολύτως σχέση μέ τή συγκεκριμένη περιοχή. Ὁ *Θερμῶδων* βρίσκεται 400 χιλιόμετρα πιο δυτικά καί δέν ἔχει καμία σχέση μέ τό ὄρος τῆς Ἑλίκης. Ὁ *Φᾶσις* ποταμός πηγάζει ἀπό τό βουνό τῆς Σίνδης ἢ Καύκασο καί οἱ πηγές τοῦ βρίσκονται σέ ἀπόσταση τουλάχιστον 300 χιλιόμετρα ἀπό τήν Ἑλίκη. Καί φυσικά ο *Τάναϊς*, ὁ σημερινός ποταμός Ντόν, πηγάζει ἀπό τό ἐσωτερικό τῆς σημερινῆς Ρωσίας, περίπου 2000 χλμ. μακριά ἀπό τίς ἐκβολές του στή Μαιώτιδα λίμνη ἢ Ἀζοφική θάλασσα (σ.σ. δηλαδή οἱ ἐκβολές του ἀπέχουν τουλάχιστον 800 χιλιόμετρα ἀπό τό ὄρος τῆς Ἑλίκης καί συνεπῶς οἱ πηγές του 2800 χιλιόμετρα!!!). Τά σωστά λοιπόν ποτάμια εἶναι *Ἀρκάδιος, Κίσσος, Ἄψορρος* ὅπως ἀκριβῶς τά ἀναφέρει ὁ Κλαύδιος Πτολεμαῖος στούς χάρτες του.

Δέν γνωρίζω ἂν τήν ἐποχή τοῦ Ὀρφέα, 2000 περίπου χρόνια πρίν τόν Πτολεμαῖο, τά συγκεκριμένα ποτάμια εἶχαν αὐτά τά ὀνόματα ἢ κάποια ἄλλα. Σίγουρα ὅμως σέ καμία περίπτωση δέν εἶχαν αὐτά πού ἀναφέρονται ἐκ παραδρομῆς στά Ὀρφικά, δηλαδή *Θερμῶδων, Φᾶσις,*

Τάναϊς. Όμως τὰ ποτάμια πού προτείνω, ταιριάζουν ἔκτος ἀπό γεωγραφικά καί ἀπόλυτα μέ τό μέτρο τοῦ ποιήματος, γεγονός πού ἐνισχύει τήν πεποίθησή μου ὅτι εἶναι σωστά. Ἐξ' ἄλλου εἶναι γεγονός ὅτι οἱ ὀνομασίες τῶν τοπωνυμίων τοῦ Ὀρφέα ἔχουν χρησιμοποιηθεῖ στήν πλειονότητά τους αὐτούσιες ἀπ' ὅλους τούς μετέπειτα γεωγράφους καί φυσικά καί ἀπό τόν Πτολεμαῖο.

Λογικά ὁ Ὀνομάκριτος, μόλις εἶδε τόν κατεστραμένο στίχο καί ὅτι ἡ τελευταία λέξη του ἦταν **ρέουσιν**, συμπέρανε ὅτι τὰ ποτάμια ἦταν τουλάχιστον 2-3, ἀφοῦ τό ρῆμα **ρέουσιν** εἶναι στό 3^ο πληθυντικό πρόσωπο. Συνεπῶς ἔβαλε αὐθαίρετα τὰ 3 ποτάμια πού ὁ ἴδιος γνώριζε, δηλαδή **Θερμῶδων, Φᾶσις, Τάναϊς**, προσέχοντας νά μήν χαλάει τό μέτρο. Πράγματι τό μέτρο δέν χαλάει, ἀλλά καταστρέφεται πλήρως ἡ γεωγραφική συνέχεια τοῦ κειμένου καί γι' αὐτό ἔκρινα ἀπαραίτητο νά κάνω τή διόρθωση αὐτή.

5) Στό στίχο 757 ἀναφέρεται ἡ **Σινώπη**. Όμως ἡ πόλη αὐτή γεωγραφικά ἦταν -καί ἡ σύγχρονη Τουρκική ἐπίσης μέ τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας- πάντοτε στήν ἴδια γεωγραφική θέση, χτισμένη στόν ἰσθμό τῆς ὁμώνυμης χερσονήσου, περίπου 100 χλμ. πρὶν προσπεράσει κάποιος τίς ἐκβολές τοῦ ποταμοῦ Ἄλυος.

Όμως ἡ περίπτωση αὐτή τῆς Σινώπης, εἶναι διαφορετική ἀπό ὅλες τίς ἄλλες καί χρῆζει ἰδιαίτερης ἀνάλυσης. Νά πῆρε ὁ Ὀνομάκριτος ἕνα στίχο καί νά τόν ἔβαλε ἐκ παραδρομῆς 19 στίχους μετά τήν σωστή του θέση; Νά ἔβαλε ὁ Ὀρφέας ἀπό λάθος τή Σινώπη, τήν ὁποία περιγράφει μέ ἐκπληκτική λεπτομέρεια, ἀντί γιά τήν περιοχὴ πρὶν τόν Ἄλυ ποταμό, σέ περιοχὴ λίγο πρὶν τήν Κολχίδα, δηλαδή ~450 χλμ. πρὶν ἀνατολικά; Θά παραμείνει λοιπόν μία καί μοναδική γεωγραφική ἀνακρίβεια, ὅσον ἀφορᾷ τή σωστή θέση τῆς Σινώπης, φυσικά μόνο μέσα στο κείμενο. Όχι ὅτι ὁ Ὀρφέας δέν ἤξερε πού βρισκόταν στήν πραγματικότητα. Φυσικά καί τήν ἤξερε, ἀφοῦ τήν περιγράφει σάν **«τρηχύν τ'ἀγκῶνα»**. Μία ἐκπληκτική φράση, πού ἂν κάποιος δεῖ ἀεροφωτογραφία τῆς Σινώπης, πραγματικά ἐντυπωσιάζεται μέ τήν τόσο εὐστοχη παρομοίωση. Μέχρι σήμερα κανένας δέν εἶχε ἐντοπίσει τό «γεωγραφικό» λάθος τοῦ κειμένου, διότι ἀπλούστατα ὅλοι οἱ ἐκάστοτε μεταφραστές τῶν Ἀργοναυτικῶν περιορίστηκαν σέ μία «ξερή» μετάφραση, χωρίς ποτέ νά ἀναλύσουν οὔτε τίς περιοχές, οὔτε καί τό μέτρο τοῦ ποιήματος, ἀφοῦ αὐτά

ἀπαιτοῦν ἐξειδικευμένες γνώσεις γεωγραφίας, χαρτογραφίας καί κυρίως ἀγάπη καί σεβασμό στό ἀρχαῖο κείμενο.

6) Στό στίχο 1055 γράφεται ἡ πρόταση **Φᾶσις τ' εὐρυμένης**.

Εἶναι ὅμως γεωγραφικά ἀδύνατον ὁ **Φᾶσις** ποταμός νά ἐκβάλλει ταυτόχρονα στήν Κολχίδα (σ.σ. τῆς ὁποίας ἦταν το κεντρικό ποτάμι) καί στήν Μαιώτιδα λίμνη (σ.σ. τῆν Ἀζοφική θάλασσα) πού βρίσκεται ~600 χιλιόμετρα βορειότερα τῆς Κολχίδος. Ἐπειδή ὁ ποταμός **Φᾶσις** ὑπάρχει σέ ὅλες τίς μεταφράσεις τῶν Ἀργοναυτικῶν του Ὀρφέως στό συγκεκριμένο στίχο, συμπεραίνω ὅτι εἶναι σίγουρα ἕνα ἀπό τά λάθη τοῦ Ὀνομάκριτου. Φυσικά μέ μιᾶ προσεκτική ματιά στούς χάρτες τοῦ Κλαύδιου Πτολεμαίου βρῆκα ἀμέσως ὅτι ὁ σωστός ποταμός τῆς περιοχῆς εἶναι ὁ **Ψᾶθις**. Φυσικά ἐπειδή **Φᾶσις** καί **Ψᾶθις** εἶναι λέξεις ἀπόλυτα ἰσοδύναμες (δηλαδή μέ 5 γράμματα, 2 συλλαβές δίχρονης, τριτόκλιτες λέξεις καί περισπώμενες) ὁποιαδήποτε καί νά μπεῖ στό στίχο 1055 δέν τόν ἀλλάζει μετρικά. Ὅμως τό σωστό ποτάμι εἶναι ὁ **Ψᾶθις** καί γι' αὐτό τό ἀντικατέστησα.

7) Μιά ἄλλη λέξη πού συναντᾶται τρεῖς φορές στό ἀρχαῖο κείμενο εἶναι ἡ λέξη **τραπέζης**, στό τέλος τριῶν στίχων (No 234, 551, 723).

Ὅμως ἡ λέξη αὐτή εἶναι λάθος, διότι ἀπλούστατα ἀναλύεται σέ 3 συλλαβές: **τρα-πέ-ζης** (- ἢ **υ, υ, -**), δηλαδή δίχρονη, βραχεῖα, μακρά. Φυσικά μᾶς ἐνδιαφέρουν μόνο οἱ συλλαβές **πέ-ζης** (**υ -**), διότι αὐτές σχηματίζουν τόν 6^ο πόδα στο στίχο. Ἐδῶ λοιπόν ἡ ὑπάρχει ὁ σπάνιος αὐτός πόδας πού συναντᾶται 3 μόνο φορές σέ ὁλόκληρα τά ΟΡΦΙΚΑ ἢ ὁ Ὀρφέας ἔχει κάνει ἕνα καί μοναδικό μετρικό λάθος σε ολόκληρο το κείμενο. Νά ἔχει κάνει λάθος στήν ἀντιγραφή ὁ Ὀνομάκριτος τό ἀποκλείει κατηγορηματικά διότι θά τό ἔκανε μόνο μιᾶ φορά. Τρεῖς φορές ἀποκλείεται νά ἔχει ἀντιγράψει λάθος λέξη καί μάλιστα τήν ἴδια (ἢ) **τραπέζη**. Αὐτό πού μπορῶ νά ὑποθέσω εἶναι ὅτι μετά τή λέξη **τραπέζη** ἀκολουθοῦσε κάποιο μόριο πού εἶχε σβηστῆ ἢ πού ὁ Ὀνομάκριτος ξέχασε νά προσθέσει. Ἄν μπεῖ τό μόριο π.χ. **δέ**, τότε διορθώνεται αὐτόματα καί τό μετρικό σφάλμα. Αὐτή πιστεύω ὅτι εἶναι καί ἡ προφανῆς λύση τοῦ φαινομενικοῦ προβλήματος.

Φυσικά καί τά ὅποια ἄλλα -ἀνθρώπινα- λάθη ἔκανε ὁ Ὀνομάκριτος, ὁ ἐπικεφαλῆς τῶν λογίων του Πεισιστράτου, ὅταν τόν 6^ο π.Χ. συμπλήρωνε λέξεις πού ἔλειπαν ἀπό τό ἀρχαῖο κείμενο, τίς διόρθωσα καί αὐ-

τές. Είναι αρκετές οί λέξεις πού πρόσθεσα ἢ αφαίρεσα, ἀφοῦ στό ἀρχαῖο κείμενο ὀτιδήποτε δέν ἦταν εὐδιάκριτο, τό συμπλήρωσε ὁ Ὀνομάκριτος. Εἶναι ὅμως δευτερευούσης φύσεως καί σημασίας, μπροστά στή μεγάλη προσφορά τοῦ Ὀνομάκριτου, τοῦ παντελῶς ἀγνώστου αὐτοῦ στό εὐρύ κοινό, μεγάλου φιλολόγου, πού ἀνέλαβε νά παραδώσει στήν παγκόσμια κοινότητα τήν μεγαλύτερη πολιτιστική κληρονομιά αὐτοῦ τοῦ τόπου: **Τά Ὀρφικά καί τά Ἔπη τοῦ Ὀμήρου**. Κάποιοι μάλιστα κακοήθεις τῆς ἐποχῆς του, κατηγορήσαν τόν Ὀνομάκριτο, ὅτι ἀντιγράφοντας τά Ὀρφικά καί τά Ὀμηρικά Ἔπη, ἔβαλε καί σωρηδόν πολλά προσωπικά του στοιχεῖα. Φυσικά κάτι τέτοιο ἀπό τήν λεπτομερέστατη ἀνάλυση πού ἔκανα- τουλάχιστον στά Ὀρφικά- σέ καμία περίπτωση δέν ἰσχύει. Τώρα ἂν «πέιραξε» καί κάποιους στίχους -ἐλάχιστους ὅπως ἀπέδειξα- εἶναι πταιῖσμα μπροστά στή κολοσσιαία προσφορά του. Τό σίγουρο εἶναι ὅτι προσπάθησε νά διορθώσει τίς ἐλλείψεις, ἄλλοτε μέ μεγάλη ἐπιτυχία, ἀφοῦ δέν ἐντόπισα λάθη του, καί ἄλλοτε κάνοντας μικρές παρεμβάσεις τίς ὁποῖες ἐντόπισα, ἀφοῦ δέν εἶχε τήν δυνατότητα, ὅπως ἐγώ μέ τόν ὑπολογιστή, νά «χτενίσω» στήν κυριολεξία τό ἀρχαῖο κείμενο πολλές φορές, χωρίς νά ἔχω κάποιο ὀγκῶδες βιβλίο μπροστά μου.

Ὁ Ὀρφέας, ὁ μέγας αὐτός Ἕλληνας, φάνηκε δίκαιος καί μετά ἀπό 40 αἰῶνες, προσφέροντας τήν πνευματική «ὀμπρέλλα» προστασίας, ὅπως ἔκανε καί στήν Κλασσική περίοδο, «ἀπαιτεῖ» ἀπό τήν ἱστορία νά ἀποκαταστήσει πλήρως τόν Ὀνομάκριτο, ἀναγνωρίζοντας ὅτι χάρη σέ αὐτόν ὀφείλει σήμερα ἡ ἀνθρωπότητα τήν ὕπαρξη τῶν δικῶν του ἀριστουργημάτων.

ΤΟ ΜΕΤΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΩΝ ΟΡΦΙΚΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Θά ἐπιχειρήσω μία εἰσαγωγή στό μετρικό σύστημα τῶν Ὀρφικῶν κειμένων γιά νά γίνει κατανοητό τό μέτρο, καί μέ ποιά λογική ἀπεκατέστησα τούς κατεστραμμένους στίχους τῶν Ἀργοναυτικῶν (σ.σ. τά 11 δηλαδή ἐδάφια πού ἔχουν ἀποσιωπητικά καί ἀντιστοιχοῦν σέ 19 στί-

χους ὅπως ἔχω ἐκτιμήσει). Φυσικά ἔχω σημειώσει πρόχειρα μέ κόκκινο στυλό ἐπάνω στό ἀρχαῖο κείμενο τό μέτρο γιά νά τό μελετήσω. Ὅμως τό νά φτιάξω στό word τίς κάθετες γραμμές (I) πού χωρίζουν τούς πόδες, τίς παῦλες (-) καί τά ὕψιλον (υ) πού συμβολίζουν τίς μακρές καί τίς βραχεῖες συλλαβές ἀντίστοιχα καί μάλιστα νά εἶναι ἀπόλυτα στοιχισμένες κάτω ἀπό κάθε συλλαβή τοῦ ἀρχαίου κειμένου, εἶναι πρακτικά ἀδύνατο, ἀφοῦ χρειάζεται τουλάχιστον ἕνας χρόνος. Ἄν εἶχα βοήθεια ἀπό κάποιους φοιτητές τῆς φιλοσοφικῆς, θά μπορούσα νά ὀλοκληρώσω τήν ἐργασία αὐτή σέ λιγότερο ἀπό μήνα. Ὅτι ὁμως στήν Ἑλλάδα γίνεται μόνο ἀπό μεράκι καί ἀγάπη γι' αὐτή τή χώρα, καταλήγει στό καλάθι τῶν ἀχρήστων καί αὐτός πού ἀσχολεῖται, χαρακτηρίζεται τουλάχιστον γραφικός. Φυσικά τό ἔκανα μόνο γιά τούς 19 νέους στίχους πού ξαναέγραψα καί ἦταν τεχνικά τουλάχιστον ἀρκετά ἐπίπονο νά προσαρμόσω τό μέτρο κάτω ἀκριβῶς ἀπό κάθε συλλαβή.

Δέν εἶχα σκοπό ἐξ' ἀρχῆς νά ἀσχοληθῶ μέ τήν ἀναλυτική ἐξέταση τοῦ ρυθμοῦ καί τοῦ μέτρου τῆς ποίησης τῶν Ἀργοναυτικῶν, καθῶς ἀπαιτεῖ ἐξειδικευμένες γνώσεις. Ὅμως διαβάζοντας τό πολύ καλό βιβλίο «Ὀμηρικό Λεξικό» τοῦ καθηγητῆ Κώστα Παπαγεωργίου καί συμβουλευόμενος ἄρθρα πού βρῆκα στό διαδίκτυο, ξαναθυμήθηκα μετά ἀπό σχεδόν 30 χρόνια τούς κανόνες πού ἀκολούθησε ὁ Ὀμηρος καί προσπάθησα νά δῶ τί ἰσχύει γιά τά ἐκπληκτικά Ὀρφικά Κείμενα.

Ἀρχισα λοιπόν νά τά ἀναλύω καί παρατήρησα τό ἐξῆς: Ὅπως ἀκριβῶς καί στά Ὀμηρικά ἔπη, ἔτσι καί στά Ὀρφικά ὑπάρχει σαφέστατα ἡ λεγόμενη προσωδία, δηλαδή ἡ ἐναλλαγή μακρῶν καί βραχειῶν συλλαβῶν. Τό μέτρο τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν εἶναι τό ἀποκαλούμενο δακτυλικό ἐξάμετρο. Ὀνομάστηκε δακτυλικό διότι κυρίαρχη μετρική μονάδα ἡ ποῦς (πόδι) ἦταν ὁ «δάκτυλος» καί ἐξάμετρο διότι ἀποτελεῖτο ἀπό ἕξι συνολικά πόδες. Συνήθως οἱ πέντε πρῶτοι πόδες ἦταν δάκτυλοι, δηλαδή ἀποτελοῦνταν ἀπό 3 συλλαβές (μίας μακρᾶς πού συμβολίζεται μέ – καί δυό βραχειῶν πού συμβολίζονται μέ υ υ), ἐνῶ ὁ τελευταῖος ποῦς ἦταν πάντοτε ἐλλιπής καί ἀποτελοῦνταν ἀπό δυό μακρές συλλαβές (– –) καί λεγόταν «σπονδεῖος» ἢ ἀπό μία μακρά καί μία βραχεία (– υ) καί λεγόταν «τραχαῖος».

Ὁ τόνος κάθε πόδα ἔμπαινε πάντοτε στήν πρώτη μακρά συλλαβή. Ἡ τονιζόμενη μακρά συλλαβή κάθε δακτύλου, σπονδείου ἢ τροχαίου

προφερόταν πίο ισχυρά στήν ἀπαγγελία καί λεγόταν «θέση», ἐνῶ οἱ δύο βραχεῖες συλλαβές τοῦ δακτύλου, ἡ δεύτερη μακρά τοῦ σπονδείου καί ἡ βραχεία συλλαβή τοῦ τροχαίου, προφέρονταν ἀσθενέστερα καί λέγονταν «ἄρσεις». Μάλιστα τό γεγονός ὅτι τό τελευταῖο μέτρο σέ κάθε στίχο τοῦ Ὁμήρου ἦταν ἐλλιπές (δηλαδή δισύλλαβος σπονδαῖος ἢ τροχαῖος καί ὄχι τρισύλλαβος δάκτυλος) θεωρήθηκε ἀπό τούς ἱστορικούς καί τούς γλωσσολόγους σάν ἀριστουργηματική δημιουργία τοῦ μεγάλου ποιητῆ.

Στό παράδειγμα, ἀκολουθεῖ ὁ στίχος 10 ἀπό τήν Ραψωδία Α' τῆς Ἰλιάδας: *νοῦσον ἀνά στρατόν ὠρσε κακῶν ὀλέκοντο δέ λαοί.*

Ἄν τόν ἀναλύσουμε θά δοῦμε ὅτι ἀποτελεῖται ἀπό 6 πόδες (πέντε δακτύλους καί ἓνα σπονδαῖο), ὅπως ἀκριβῶς φαίνεται παρακάτω:

νοῦσον ἀ|νά στρατόν| ὠρσε κα|κῶν ὀλέ|κοντό δε|λαοί.

— υ υ | — υ υ | — υ υ | — υ υ | — υ υ | — —
 (1) (2) (3) (4) (5) (6)
 Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδαῖος

Ξαναγυρίζοντας στά Ὀρφικά Κείμενα ἀρχίσα νά ἐφαρμόζω τούς μετρικούς «πόδες» στά Ἀργοναυτικά. Παρατήρησα μέ τεράστια ἐκπληξη ὅτι τό μέτρο πού χρησιμοποιεῖ ὁ Ὀρφέας εἶναι τό ἐξάμετρο. Καί μάλιστα σέ ὅλους τούς στίχους του, ὁ τελευταῖος πούς εἶναι πάντοτε ἢ σπονδαῖος (δηλαδή μακρά-μακρά συλλαβή) ἢ τροχαῖος (δηλαδή μακρά-βραχεία συλλαβή). Συνεπῶς αὐτό πού μέχρι σήμερα ἐθεωρεῖτο σάν ἡ μεγάλη ποιητική καινοτομία, ὁ ἐλλιπής δηλαδή τελευταῖος πούς, ἀποδεικνύεται περίτρανα ὅτι ἦταν ἔργο τοῦ Ὀρφέα καί ὄχι τοῦ Ὁμήρου, ὅπως μέχρι σήμερα πιστευόταν.

Τά Ὀρφικά Κείμενα πού γράφτηκαν 1000 τουλάχιστον χρόνια πρὶν τόν Ὁμηρο, ἀπέτελεσαν γιά τόν μεγάλο ἐπικό ποιητή τόν φάρο γιά νά γράψει τά ἀριστουργήματά του, τήν Ἰλιάδα καί τήν Ὀδύσεια, ἀλλά καί γιά νά χρησιμοποιήσει τό ἴδιο ἀκριβῶς μέτρο πού χρησιμοποίησε καί ὁ Ὀρφέας. Ἡ μόνη διαφορά πού διαπίστωσα μεταξύ Ὀρφικῶν καί Ὀμηρικῶν ἐπῶν, εἶναι τό ὅτι στό ἐξάμετρο τοῦ Ὀρφέα τό σύστημα γραφῆς στίχων εἶναι μεικτό (δηλαδή δάκτυλοι καί σπονδαῖοι ἢ τροχαῖοι σέ διάφορους συνδυασμούς) καί σαφῶς πίο εὐέλικτο. Φυσικά τό μέτρο τῶν Ἀργοναυτικῶν, τῶν Λιθικῶν καί τῶν Ὑμνων εἶναι ἀκριβῶς τό ἴδιο, ἐν-

σχύνοντας τά μέγιστα τήν πεποίθηση ότι τά ιερά αὐτά κείμενα ἔχουν γραφτεῖ ἀπό τό ἴδιο πρόσωπο, τόν Ὀρφέα.

Μάλιστα ὅπως ἀναφέρεται στό βιβλίο τοῦ καθηγητοῦ Κώστα Παπαγεωργίου, τό ἐξάμετρο ἦταν -σύμφωνα μέ τόν Ἀριστοτέλη- τό ἰδανικό μέτρο ὄχι μόνο γιά τήν ἀπλή ἀπαγγελία τῶν ἐπικῶν ποιημάτων, ἀλλά σαφέστατα γιά τήν ἀπόδοση τοῦ κειμένου τραγουδιστά. Ἦταν λοιπόν τά Ὀρφικά Κείμενα τά πρῶτα ἱστορικά καταγεγραμμένα κείμενα πού οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ὄχι μόνο ἔμαθαν καί ἀπήγγειλαν ἀπ' ἔξω, ἀλλά σαφέστατα καί πού τραγουδοῦσαν μέ τή συνοδεία τῆς κιθάρας, τῆς φόρμιγγας καί τῆς λύρας.

Σίγουρα τά πρωτότυπα κείμενα, γραμμένα σέ κάποιο εἶδος ἀρχαίου παπύρου, φυλάσσονταν μέ εὐλάβεια καί ἀπόλυτη μυστικότητα ἀπό τοὺς μαθητές τοῦ Ὀρφέα. Οἱ ἀρχαῖοι ὅμως παιδαγωγοί ἢ ραψῶδοι πού τά ἔμαθαν σέ κάποια ἀπό τίς σχολές τῶν Ὀρφεοτελεστῶν, τά δίδασκαν ἀνελλιπῶς στά σχολεῖα τῆς ἐποχῆς τους καί τά διέδωσαν σέ ὁλόκληρο τόν ἀρχαῖο ἑλληνικό κόσμο. Γιά ἑκατοντάδες χρόνια τά Ὀρφικά Κείμενα ἀποτέλεσαν τό ἀντικείμενο λατρείας τῆς Ἑλληνικῆς παιδείας, μέχρις ὅτου ἐμφανίστηκαν τά Ὀμηρικά ἔπη γιά νά τοὺς κλέψουν τή δόξα. Ἐαφνικά ὁ ἀρχαῖος κόσμος τῆς κλασσικῆς ἐποχῆς φαίνεται νά ἐγκαταλείπει τά Ὀρφικά ἀριστουργήματα καί νά στρέφεται στά Ὀμηρικά ἔπη, ξεχνῶντας τό μεγάλο δημιουργό της προῖστορίας καί ἀνάγοντας τόν -παντελῶς ἄδικα- στή σφαῖρα τοῦ μυθικοῦ, δηλαδή τοῦ ἀνύπαρκτου προσώπου. Πιστεύω ὅμως ἀκράδαντα ὅτι ἡ μελέτη μου αὐτή θά ἀποκαταστήσει τήν τεράστια ἀδικία σέ βάρος τοῦ Ὀρφέα, ἀφοῦ ἀποδεικνύει περίτρανα ὄχι μόνο τήν ἱστορικότητά του ἀλλά καί τό μεγαλεῖο του.

Μετά ἀπό ἔλεγχο καί τῶν 1384 στίχων βρέθηκαν οἱ κάτωθι κύριες ἐξάμετρες περιπτώσεις:

- 1) 5 δάκτυλοι καί ἕνας σπονδεῖος ἢ τροχαῖος τελευταῖος στή σειρά.
- 2) 4 δάκτυλοι καί 2 σπονδεῖοι (ὁ ἕνας σπονδεῖος στήν ἀρχή ἢ ἐσωτερικός καί ὁ ἄλλος πάντοτε τελευταῖος).
- 3) 3 δάκτυλοι καί 3 σπονδεῖοι (ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἕνας σπονδεῖος ὑποχρεωτικά τελευταῖος καί οἱ ἄλλοι δυό ὅπουδήποτε ἄλλου).
- 4) 2 δάκτυλοι καί 4 σπονδεῖοι (ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἕνας σπονδεῖος ὑποχρεωτικά τελευταῖος καί οἱ ἄλλοι τρεῖς ὅπουδήποτε ἄλλου).

5) 1 δάκτυλος και 5 σπονδείοι (ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἕνας σπονδεῖος ὑποχρεωτικά τελευταῖος και οἱ ἄλλοι τέσσερις ὁπουδήποτε ἄλλου).

Δηλαδή ὅλοι οἱ δυνατοὶ συνδιασμοὶ ὑπάρχουν στά κείμενα του Ὀρφέα. Φυσικά ὁ τελευταῖος σπονδεῖος (– –) μπορεί νά εἶναι και τροχαῖος (– u) ἀφοῦ στήν οὐσία οἱ δυο αὐτοὶ τύποι διαφέρουν μόνο στή τελευταία συλλαβή πού στόν σπονδεῖο εἶναι μακρά (–) και στό τροχαῖο εἶναι βραχεία (u). Ἐπειδή λοιπόν δέν ἀλλάζει κάτι στό μέτρο ἄν ἡ τελευταία συλλαβή εἶναι μακρά (και ἄρα ὁ πούς εἶναι σπονδεῖος) ἢ βραχεία (και ἄρα ὁ πούς εἶναι τροχαῖος), ἡ τελευταία αὐτή συλλαβή τοῦ ἑξάμετρου στίχου καλεῖται «**ἀδιάφορος**». Ἐπίσης δέν εἶναι σύνηθες νά ὑπάρχει τροχαῖος στήν ἀρχή ἢ στή μέση τουπουήματος. Φαίνεται ὅτι ὁ Ὀρφέας δέν προτιμᾷ τούς τροχαῖους ἀλλά τούς χρησιμοποιεῖ μόνο σέ περίπτωση πού δέν τοῦ βγαίνει τό μέτρο. Αὐτό πού σίγουρα δέν ὑπάρχει στα **Ὀρφικά**, εἶναι στίχος μόνο μέ σπονδεῖους, πού στά Ὀμηρικά ἔπη λέγεται «**όλοσπόνδειος στίχος**» και ἔχουν βρεθεῖ 3 στήν Ἰλιάδα και 3 στήν Ὀδύσεια.

Ἀντίθετα στόν Ὀμηρο τά πράγματα μέ τόν συνδυασμό των στίχων εἶναι λίγο διαφορετικά, ἀφοῦ οἱ στίχοι (ἐκτός βέβαια κάποιων ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων) εἶναι «όλοδάκτυλοι» δηλαδή ἀποτελοῦνται πάντοτε ἀπό 5 δακτύλους και ἕναν «ἐλλιπῆ» (σπονδεῖο ἢ τροχαῖο) τελευταῖο στή σειρά. Φαίνεται ὅτι αὐτό πού ἔκανε ὁ Ὀμηρος ἦταν νά μετατρέψει τόν ἢ τούς σπονδεῖους πού ὑπῆρχαν στά Ὀρφικά κείμενα και νά τούς κάνει στα δικά του ἔπη δακτύλους, προσθέτοντας δηλαδή οὐσιαστικά μία ἐπιπλέον συλλαβή σέ κάθε «ἐλλιπῆ» πόδα (ἐκτός φυσικά τοῦ τελευταίου).

Ἐν κατακλείδι τά ἔπη τοῦ Ὀμήρου ἀκολουθοῦν πιό αὐστηροῦς κανόνες ὡς πρὸς τό ἑξάμετρο πού εἶναι ἀμιγῶς δακτυλικό, ἐνῶ στόν Ὀρφέα εἶναι μεικτό. Ἐξ αὐτοῦ τοῦ γεγονότος προσωπικά θεωρῶ ὅτι τά Ὀμηρικά ἔπη ἔχουν ἀρκετά μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας στή συγγραφή τους ἀπ' ὅτι τά Ὀρφικά. Ἐπίσης δέν πρέπει νά παραγνωρίζεται τό γεγονός ὅτι ἡ Ἰλιάδα ἀποτελεῖται ἀπό 15.703 δακτυλικούς ἑξάμετρους στίχους και ἡ Ὀδύσεια ἀπό 12.110. Δηλαδή κολοσσιαία νούμερα σέ σύγκριση μέ τούς 1384 στίχους τῶν Ἀργοναυτικῶν.

Ἡ ἀξία λοιπόν τῶν Ὀμηρικῶν ἐπῶν εἶναι καλλιτεχνικά κορυφαία, ἀλλά ὅμως συνολικά ἡ ἀξία τῶν Ὀρφικῶν εἶναι γιά μένα ἀνυπολόγιστη, ἀφοῦ ἀναφέρεται σέ ἱστορικά γεγονότα πού συνέβησαν και κατα-

γράφτηκαν από τόν ἴδιο τόν Ὀρφέα. Αντίθετα ὁ Ὅμηρος ἔχει ἐπηροεαστεῖ τά μάλα ἀπό τόν Ὀρφέα ὡς πρός τήν τεχνική καί τό μέτρο, ἐνῶ περιγράφει, στήν *Ἰλιάδα* τόν Τρωικό πόλεμο βασισμένος κατὰ 30% στίς πληροφορίες πού υπάρχουν στό βιβλίον *Ὀρφέως Λιθικά*, καί τήν *Ὀδύσεια* βασισμένος 100% στίς πληροφορίες πού υπάρχουν στά *Ὀρφέως Ἀργοναυτικά*. Καί φυσικά ἐπειδή ὁ Τρωικός πόλεμος ἔλαβε χώρα τό 1860-1850 π.Χ., τήν ἐποχή τοῦ Ὀρφέα, ὅπως ἀποδεικνύω στό βιβλίον μου *ΟΡΦΕΑΣ & ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ*, τά ἔπη τοῦ Ὀμήρου, πού γράφτηκαν 1000 χρόνια μετὰ τά πραγματικά γεγονότα, δέν μποροῦν σέ καμία περίπτωση νά θεωρηθοῦν ἱστορικά κείμενα, παρά μόνο ποιητικά ἀριστουργήματα.

Γιά τόν χαρακτηρισμό τῶν συλλαβῶν (ἂν δηλαδή εἶναι βραχεῖες ἢ μακρές), ἀκολούθησα τούς ἐξῆς 6 μετρικοί κανόνες:

- 1) Τά φωνήεντα η καί ω εἶναι «φύσει» (δηλαδή ἐξ' ὀρισμοῦ) μακρά.
- 2) Τά φωνήεντα ε καί ο εἶναι «φύσει» βραχέα.
- 3) Τά φωνήεντα α, ι, υ, εἶναι δίχρονα, δηλαδή ἐκλαμβάνονται ἄλλοτε ὡς μακρά καί ἄλλοτε ὡς βραχέα.
- 4) Οἱ δίφθογγοι εἶναι «φύσει» μακρές.
- 5) Τά βραχέα καί τά δίχρονα φωνήεντα ἐκλαμβάνονται ὡς «θέσει» (δηλαδή κατ' ἐξαίρεση) μακρά, ἂν ἀκολουθοῦνται ἀπό δύο σύμφωνα (ἀνεξάρτητα ἂν αὐτά ἀνήκουν στήν ἴδια λέξη ἢ τό ἕνα σύμφωνο εἶναι τό τέλος τῆς μίας λέξης καί τό ἐπόμενο ἢ ἀρχή τῆς ἄλλης).
- 6) Οἱ δίφθογγοι κατ' ἐξαίρεση δέν εἶναι μακρές, ὅταν βρίσκονται στό τέλος τοῦ μέτρου καί ἡ ἐπόμενη συλλαβή εἶναι μακρά, ὅποτε ὑφίστανται «χασμωδική» βράχυνση καί ἐκλαμβάνονται σάν «θέσει» βραχεῖες συλλαβές.

Παράδειγμα «χασμωδικῆς» βράχυνσης εἶναι π.χ. ὁ 1^{ος} στίχος τῆς ραψωδίας α' τῆς Ὀδύσειας πού λέει:

Ἄνδρα μοι | ἔννεπε | Μοῦσα πολύτροπον |, ὅς μάλα | πολλὰ

- υ υ | - υ υ | - υ υ | - υ υ | - υ υ | -

(1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδαίος

Παρατηροῦμε ὅτι ἡ συλλαβή *μοι* στόν 1^ο πόδα παρ' ὅλο πού περιέχει δίφθογγο καί κανονικά εἶναι μακρά, ἐκλαμβάνεται σάν βραχεῖα διότι ἡ

επόμενη λέξη *έννεπε* ξεκινάει από μακρά συλλαβή άφου τό ε ακολουθεϊται από δύο σύμφωνα (*νν*).

Όμως μετά από έρευνα δέν δυσκολεύτηκα νά έντοπίσω στά Άργοναυτικά τόν στίχο 718, πού έχει τό έξής μέτρο:

Τέμβριος| ίχθυό|εις θαλειραϊς πλη|μμύρεται| όχθαις,

- υ υ | - υ υ | - υ υ | - - | - υ υ | - -

(1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδείος | Δάκτυλος | Σπονδείος

Αποτελεϊται από 3 δακτύλους καί ακολουθεϊ στήν 4η θέση ένας σπονδείος. Ό 5^{ος} πούς (πόδι) όμως εϊναι δάκτυλος, διότι παρ' όλο πού ή κατάληξη *-ται* (του ρήματος πλημμύρεται) εϊναι μακρά (άφου περιέχει δίφθογγο), εκλαμβάνεται ως «θέσει» βραχεια. Αυτό συμβαϊνει διότι ή επόμενη λέξη (*όχθαις*) ξεκινάει από φωνήεν καί μάλιστα «θέσει» μακρόν, άφου τό *ό* (ό μικρον) ακολουθεϊται από δύο σύμφωνα (*χθ*). Δηλαδή ή «χασμωδική» βράχυνση, ύπαρχει σαφέστατα καί στά *Όρφικά* κείμενα, άποδεικνύοντας περιτράνα ότι ό σπανιότατος αυτός μετρικός κανόνας δέν ήταν εφεύρεση του Όμήρου.

Μάλιστα συνεχίζοντας τήν έρευνά μου βρήκα συνολικά **229** στίχους μέ χασμωδική βράχυνση, πού άποδεικνύουν τό μεγαλειο αυτό του στιχοπλάστη. Τήν άπαράμιλλη τεχνική του Όρφέα πήραν όλοι οί επόμενοι ποιητές (Όμηρος, Ησίοδος, Απολλώνιος, Νόννος κλπ). Τό εκπληκτικό πού συμβαϊνει μέ τά *Όρφικά* κείμενα εϊναι ότι εκ πρώτης όψεως παρουσιάζουν ένα είδος «άσυνταξίας». Μάλιστα όταν πρωτοδιάβασα τό αρχαιο κείμενο -καί ταυτόχρονα τήν μετάφραση πού τό συνόδευσέ μου εϊχε δημιουργηθεϊ ή τεράστια άπορία γιατί στά αρχαϊα κείμενα οί λέξεις δέν ήταν στή σωστή τους θέση. Δηλαδή παρατήρησα ότι:

α) Δέν ισχύει ή σειρά ύποκείμενο-ρημα-άντικείμενο ή κατηγορούμενο.

β) Τά επίθετα δέν προηγούνται πάντοτε των ουσιαστικων αλλά ενίστε επονται ή βρίσκονται δύο καί τρεις λέξεις πριν ή μετά τό ουσιαστικό πού προσδιορίζουν.

γ) Τά επιρρηματα μπαϊνουν όπουδηποτε στήν πρόταση (αρχή-μέση-τέλος), οί άντωνυμίες, οί σύνδεσμοι καί τά μόρια τό ίδιο, ενω άπουσιάζουν παντελως τά άρθρα.

Σήμερα οί ποιητές, μέ τήν εξέλιξη τῆς ποιήσης καί τή μεγαλύτερη ἐλευθερία πού ὑπάρχει στήν μοντέρνα ἔκφραση, ἀλλάζουν πολλές φορές τή σειρά τῶν λέξεων. Φυσικά μέ τήν ἀνάλυση τοῦ μέτρου τῶν Ὀρφικῶν πού πραγματοποιήσα, κατάλαβα ἀμέσως ὅτι αὐτό πού ἐξ' ἀρχῆς θεωροῦσα συντακτική «ἐκτροπή» ἦταν στήν πραγματικότητα μετρικός «κανόνας» πού εἶχε ἐφαρμόσει μία ποιητική ιδιοφυΐα!!!

Οἱ λέξεις μέσα στό ἀρχαῖο κείμενο ἦταν ὅλες τοποθετημένες μέ τέτοια τάξη καί ἀρμονία, ἔτσι ὥστε νά ἀκολουθοῦν πιστά τό ἐξάμετρο καί ὄχι τή σύνταξη τῶν λέξεων ὅπως τήν ἐννοοῦμε ἐμεῖς σήμερα. Καί φυσικά ἡ ἀπουσία τῶν ἄρθρων δικαιολογεῖται ἀπόλυτα. Πρῶτον διότι τά οὐσιαστικά καί τά ἐπίθετα ἔχουν τρία γένη καί συνεπῶς τά ἀντίστοιχα ἄρθρα (π.χ. ὁ, ἡ, τό) εἶναι κατά κάποιον τρόπο πλεονασμός. Καί δεύτερο καί πολύ πιό σημαντικό εἶναι ὅτι τά ἄρθρα καταστρέφουν τό μέτρο τοῦ ποιήματος διότι ἡ θέση τους στό κείμενο εἶναι «ἐξαναγκασμένη» ἀφοῦ πάντοτε μπαίνουν πρὶν τό οὐσιαστικό ἢ τό ἐπίθετο σέ ἀντίθεση μέ ὅλες τίς ὑπόλοιπες λέξεις πού μποροῦν νά ἀλλάζουν συνεχῶς θέση μέσα στό στίχο.

Γιά νά γράψω τούς στίχους πού ἔλειπαν, μοῦ πῆρε ἀρκετές ὥρες ἀφοῦ θά ἔπρεπε ὅπωςδήποτε καί νά ταιριάζουν μέ τό νόημα τῶν ἄλλων στίχων ἀλλά καί νά ἔχουν μέτρο. Ἀλήθεια πόσο καιρό ἔκανε τό τεράστιο αὐτό μυαλό, ὁ Ὀρφέας, νά γράψει τά ἐκπληκτικά αὐτά κείμενα. Τί τρομερή εὐχέρεια λόγου εἶχε. Πόσο ἀριστα γνώριζε τήν ἀρχαία μας γλώσσα!!! Διότι δέν ἔγραψε κάποια κείμενα γιά νά ὑπάρχουν σάν ἀπλός πεζός λόγος καί νά ἀποστηθίζονται. Τά δούλεψε στό μυαλό του, ἔτσι ὥστε νά ἔχουν μέτρο, δηλαδή νά τραγουδιοῦνται. Ἦταν λοιπόν καί μέντορας ὄλων τῶν ποιητῶν ὁ Ὀρφέας!!!

Αὐτόν εἶχε σάν πρότυπό του ὁ Ὅμηρος καί τά ἀριστουργήματά του τά δημιούργησε μέ τούς κανόνες πού καθόρισε ὁ Ὀρφέας, βάζοντας φυσικά καί τό δικό του τεράστιο λογοτεχνικό ταλέντο.

Ἐπῆρξε τελικά, κάποιος πού ἀπ' ὅτι ἀποδεικνύεται περίτρανα, ἦταν ὁ ἀπόλυτος κάτοχος τῶν συσσωρευμένων γνώσεων τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Ὁ πατέρας ὅπως φαίνεται ὄλων τῶν ἐπιστημῶν τῆς ἀνθρώπινης προϊστορίας. **Ὁ ἀνεπανάληπτος Ὀρφέας ὁ Θράκας!!!**

ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ & ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΑΡΧΑΙΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
ΟΡΦΕΩΣ
* ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ *

1-4

Ωναξ Πυθῶνος μεδέων, ἑκατηβόλε, μάντι
ὅς λάχεσ ἡλιβάτου κορυφῆς Παρνασσίδα πέτρην,
σὴν ἀρετὴν ὑμνῶ σὺ δέ μοί κλέος ἐσθλόν ὀπάσσαις·
πέμπε δ' ἐπὶ πραπίδεσσιν ἐμαῖς ἐτυμηγόρον αὐδὴν,

5-9

ὄφρα πολυσπερέεσσι βροτοῖς λιγύφωνον αἰοιδὴν
ἠπύσω, Μούσης δ' ἐφετμαῖς καὶ πηκτίδι πυκνῆ. (X.B)
Νῦν γάρ σοί, λυροεργέ, φίλον μέλος αἰείδοντα
θυμός ἐποτρύνει λέξαι, τάπερ οὐποτε πρόσθεν
ἔφρασ', ὅταν Βακχοῖο καὶ Απόλλωνος ἄνακτος (X.B)

10-14

κέντρα (~~κέντρα~~) ἐλαυνόμενος, φρικώδεα κῆλα πιφαύσκω (X.B)
θνητοῖς ἀνθρώποισιν, ἀχείματά δ' ὄργια μύσταις·
ἀρχαίου πρῶτα χάους ἀτέκμαρτον ἀνάγκην, (X.B)
καὶ Κρόνον, ὡς ἐλόχευσεν ἀπειρεσίους ὑπὸ κόλποις
Αἰθέρα καὶ διφυῆ, πυρσωπέα, κυδρόν Ἔρωτα,

15-19

Νυκτός ἀειγνήτης νῖα κλυτόν, ὄν ρά Φάνητα
ὀπλότεροι κλήζουσι βροτοί· πρῶτος (γάρ) ἐφάνθη
ΒΒριμοῦς τ' εὐδυνάτοιο γονάς, ἠδ' ἔργ' αἰδηλα
Γηγενέων, οἳ λυγρόν ἀπ' οὐρανοῦ ἐκμάξαντο
σπέρμα γονῆς, τό πρόσθεν ὄθεν γένος ἐξεγένοντο

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΟΡΦΕΩΣ
* ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΑ *

1-4

Ἄνακτα, προστάτη τῆς Πυθῶνος (σ.σ τῶν Δελφῶν), ἑκατήβολε (σ.σ. πού βάλλεις μέ τό τόξο σου συνεχῶς, ἐπιθετικός προσδιορισμός τοῦ Ἀπόλλωνα), μάντη, πού σοῦ ἔλαχε ἡ ἀπόκρημνη καί βραχῶδης κορυφή τοῦ Παρνασσοῦ, ἐξυμνῶ τήν ἀρετή σου καί ἐσύ χάρισέ μου ἀγαθή φήμη. Ἀφύπνισε στήν καρδιά μου τόν ἀληθινό λόγο,

5-9

γιά νά ψάλλω στίς διασκορπισμένες φυλές τῶν ἀνθρώπων μελωδικό ὕμνο σύμφωνα μέ τούς κανόνες τῆς Μούσας καί μέ τή συνοδεία πολυχόρδης πηκτίδας (σ.σ. ἀρχαῖο μουσικό ὄργανο), διότι τώρα, Λυράρη, καθώς σέ σένα ψάλλω τήν ἀγαπημένη μελωδία, μέ παρακινεῖ ἡ καρδιά μου νά φανερώσω πράγματα πού ποτέ δέν εἶπα πρίν, ὅταν

10-14

φτάνοντας στά κέντρα (λατρείας) τοῦ Βάκχου καί τοῦ βασιλιά Ἀπόλλωνα, ἀποκάλυψα τά φοβερά μυστικά στούς θνητούς καί τά γαλήνια ὄργια στούς μύστες. Καί πρῶτα τούς ἐφάνέρωσα τήν ἀπροσδιόριστη ἀνάγκη τοῦ ἀρχέγονου χάους καί τόν Κρόνο, πῶς γέννησε στούς ἀπέραντους κόλπους του τόν Αἰθέρα, καθώς καί τόν διφυή, μέ τήν πύρινη ματιά, τόν ἔνδοξο Ἔρωτα,

15-19

τόν περίφημο υἱό τῆς αἰώνιας Νυκτός, πού οἱ νεώτεροι Φάνητα τόν ἀποκάλεσαν, ἐπειδή πρῶτος ἐφανερώθη. Ἐπίσης ἀποκάλυψα τά τέκνα τῆς ἰσχυρῆς Βριμούς καί τά σκοτεινά ἔργα τῶν Γηγενῶν, οἱ ὅποιοι παίζοντας ἐπαίσχυντο σπέρμα ἀπ' τούς ἀπογόνους τοῦ Οὐρανοῦ, ἐπλασαν τό προηγούμενο γένος τῶν θνητῶν

20-24

θνητῶν, οἱ κατά γαῖαν ἀπείριτον αἰέν ἔασι·
 θητείαν τε Ζηνός, ὄρεσιδρόμου τε λατρείαν **(X.B)**
 μητρός, ἃ τ' ἐν Κυβέλοις ὄρεσιν μητίσατο κούρην
 Φερσεφόνην περί πατρός ἀμαιμακέτου Κρονίωνος·
 Εὐβούλου τε καὶ Ἡρακλῆος περίφημον ἄμυξιν· **(X.B)**

25-29

ὄργιᾶ τ' Ἰδαίων, Κορυβάντων τ' ἄπλετον ἰσχύν·
 Δήμητρός τε πλάνην, (~~καί~~) Φερσεφόνης μέγα πένθος·
 Θεσμοφόρον θ' ὀσίην· ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα Καβείρων·
 χρησμούς τ' ἀρρήτους Νυκτός (~~περὶ~~) τε Βάκχου ἀνακτος· **(X.B)**
 Λῆμόν τε ζαθέην ἠδ' εἰναλίην Σαμοθρήκην,

30-34

αἰπεινήν τε Κύπρον, **Ἄδωνίην** (~~καὶ Ἀδωναίην~~) Ἀφροδίτην, **(X.B)**
 ὄργια Πραξιδίκης, (~~καί~~) τ' ἀρείης νύκτας Ἀθήνης,
 θρήνου τ' **Αἰγύπτου** (~~τ' Αἰγυπτίων καὶ~~) τ' Ὀσίριδος ἱερά χύτλα.
 Ἀμφὶ δέ μαντεῖς ἐδάης πολυπείρονας οἴμους
 θηρῶν τ' οἰωνῶν τε, καὶ ἧ σπλάγχων θέσις ἐστίν· **(X.B)**

35-39

ἠδ' ὅσα θεσπίζουσιν ὄνειροπόλοισιν ἀταρποῖς
 ψυχαὶ ἐφημερίων, ὕπνω βεβολημέναι ἦτορ·
σημείων τεράτων τε λύσεις, ἄστρον τέ πορείας·
 (σ.σ. ἡ νεοελληνικὴ φράση «σημεῖα καὶ τέρατα» ἀνήκει καὶ αὐτὴ στὸν
 Ὀρφέα!!!)
 ἀγνοπόλον τε καθαρόν ἐπιχθονίοις μέγ' ὄνειαρ·
 ἰλασμούς τε θεῶν, φθιμένων τ' ἐπινήχυντα δῶρα·

20-24

πού πάντοτε ὑπῆρχε στήν ἀπέραντη γῆ. Καί τά πεπραγμένα τοῦ Διός καί τήν λατρεία τῆς ὀρεσίβειας μητέρας (τῆς Δήμητρας), καί ὅσα συμβούλευσε στά Κύβελα ὄρη τήν κόρη της Περσεφόνη γιά τόν ἀκαταμάχητο πατέρα της, τόν υἱό τοῦ Κρόνου (τόν Δία). Γιά τό περίφημο καταξέσκισμα τῶν μυῶν τοῦ Ἡρακλῆ καί τοῦ Εὐβούλου,

25-29

γιά τά ὄργια τῶν Ἰδαίων καί τή μεγάλη δύναμη τῶν Κορυβάντων, γιά τήν περιπλάνηση τῆς Δήμητρας, τό μέγα πένθος τῆς Περσεφόνης, γιά τήν ἱερή δικαιοσύνη που θεσπίζει τους νόμους, καί γιά τῶν Καβείρων τά λαμπρά δῶρα, γιά τούς ἀπόκρυφους χρησμούς τῆς Νυκτός σχετικά μέ τόν ἄνακτα Βάκχο, γιά τήν ἱερή Λῆμνο καί τή θαλασσινή Σαμοθράκη,

30-34

τήν ἀπόκρημνη Κύπρο καί τήν Ἀδωνία (σ.σ. σύζυγο τοῦ Ἄδωνι) Ἀφροδίτη, γιά τά ὄργια τῆς Πραξιδικῆς καί τίς νύχτες τῆς ἀρείης (ἀπό τόν θεό Ἄρη, δηλαδή φιλοπόλεμης) Ἀθηνᾶς, γιά τούς θρήνους τῶν Αἰγυπτίων καί τά ἱερά λουτρά τοῦ θεοῦ Ὅσιριδος. Ὅσο γιά τή μαντική τέχνη, ἐσύ γνωρίζεις πολύ καλά τίς πολύπλοκες διαδρομές τῶν ζώων καί τίς πορεῖες τῶν πουλιῶν καί ποῦ ἀκριβῶς εἶναι ἡ θέση τῶν σπλάχνων,

35-39

καθώς καί ὅσα θεσπίζουν οἱ ψυχές τῶν θνητῶν μέ ὄνειροπόλες διαδρομές, ὅταν ὁ νοῦς κοιμᾶται.

Κι ἀκόμη γνωρίζεις τήν ἐξήγηση τῶν σημείων καί τῶν τεράτων, τίς πορεῖες τῶν ἄστρον καί τόν ἐξαγνιστικό καθαρισμό, πού εἶναι μεγάλο δῶρο γιά τούς θνητούς, γιά τίς ἐξιλεώσεις τῶν θεῶν καί τά ἄφθονα δῶρα τῶν νεκρῶν.

40-44

Ἄλλα (δέ) σοι κατέλεξ' ἄπερ εἴσιδον ἠδ' ἐνόησα, (X.B)
 Ταίναρον ἠνίκ' ἔβην σκοτίνην ὁδόν, Αἶδος εἴσω,
 ἡμετέρη πίσυνος κιθάρη δι' ἔρωτ' ἀλόχοιο·
 ἠδ' ὅσον Αἰγυπτίων ἱερόν λόγον ἐξελόχευσα,
 Μέμφιν ἐς ἠγαθέην πελάσας, ἱεράς τε πόληας

45-49

Ἄπιδος, ἅς περί Νεῖλος ἀγάρροος ἐστεφάνωται·
 πάντα μάλ' ἀτρεκέως ἀπ' ἐμῶν στέρνων δεδάηκας.
 Νῦν δ, ἐπεὶ ἠερόφοιτος ἀπέπτατο δῆϊος οἴστρος, (X.B)
 ἡμέτερον δέμας ἐκπρολιπῶν εἰς οὐρανόν εὐρύν,
πεύσειαι* (πεύσει) ἀφ' ἡμετέρης ἐνοπής, ἅ (πρίν) **δ'** ἔκευθον.
 (σ.σ. τό β' ἐνικό πρόσωπο τοῦ ρήματος **πεύθομαι**-πού σημαίνει μαθαίνω-
 στό μέλλοντα εἶναι **πεύσειαι** καί ὄχι **πεύσει**. Ἐπίσης τό χρονικό ἐπίρρημα
πρίν ὄχι μόνο δέν ταιριαίνει στό μέτρο, ἀλλά εἶναι καί πλεονασμός γι' αὐ-
 τό καί τό ἀφαίρεσα)

50-54

Ὡς ποτε Πιερίην Λειβήθρων τ' ἄκρα κάρηνα
 ἠρώων τε καί ἡμιθέων πρόμος **δ' ἐπέρησεν** (ἐξεπέρησεν), (X.B)
 λισσόμενός μ' ἐπίκουρον ἐοῦ νόστοιο γενέσθαι
 ποντοπόρω σύν νηϊ πρὸς ἄξενά φύλ' ἀνθρώπων,
 ἔθνος ἐς ἀφνειόν (~~καί~~) τ' ἀτάσθαλον, ᾧ ἐνὶ κραΐνεν (X.B)

55-59

Αἰήτης, υἱός φαεσιμβρότου ἡελίοιο.
 Θέσφατα γαρ Πελίδης δειδίσσετο, μή (θεῖ) ὄπισθεν
 χειρός ὑπ' **Αἰσονίδῃ** (Αἰσονίδεω) καθέλη βασιλήϊον ἀρχήν.
 Καί (θεῖ) ὑπό πραπίδεσσι δόλου τριῖβον ἠπερόπευεν·
 τάσσε γάρ ἐκ Κόλχων χρύσειον κῶας ἐνεΐκαι

40-44

Καί ἄλλα σοῦ ἀνέφερα, τὰ ὅποια εἶδα καί κατάλαβα, ὅταν κατέβηκα τό σκοτεινό δρόμο τοῦ Ταινάρου, γιά νά μπῶ στόν Ἄδη, ἔχοντας πεποιθήση στήν κιθάρα μου, ἐξ αἰτίας τοῦ ἔρωτα πρὸς τή γυναίκα μου. Καί ὅσα ἱερά λόγια ξεστόμισα στήν Αἴγυπτο, φθάνοντας στή σεπτή Μέμφιδα καί στίς ἱερές πόλεις

45-49

τῆς Ἄπιδος, τίς ὁποῖες ὁ Νεῖλος στεφανώνει μέ τὰ πολλά νερά του.

Ἦλα αὐτά μέ ἀκρίβεια ἔμαθες ἀπ' τὰ δικά μου στέρνα.

Μά τώρα πού ὁ πλανώμενος στόν ἄερα φοβερός οἴστρος (σ.σ μανιοκατάθλιψη) ἄφησε ὀριστικά τό σῶμα μου καί πέταξε στόν πλατύ οὐρανό, θά μάθεις ἀπ' τὰ δικά μου χεῖλη ὅσα ~~πρὶν~~ ἀπέκρουπτα.

50-54

Δηλαδή πῶς κάποτε ἀπό τήν Πιερία κι ἀπ' τίς ἀπόκρημνες κορυφές τῶν Λειβήθρων, πέρασε ὁ πρῶτος καί καλύτερος τῶν ἡρώων καί τῶν ἡμίθεων, παρακαλῶντας μέ νά γίνω βοηθός στο ταξίδι του μέ ποντοπόρο πλοῖο πρὸς ἀφιλόξενα γένη ἀνθρώπων, σέ ἓνα ἔθνος πλούσιο καί ἀγέρωχο, στό ὅποιο βασίλευε

55-59

ὁ Αἰήτης, ὁ γιός τοῦ Ἥλιου, πού φωτίζει τούς ἀνθρώπους.

Διότι ὁ Πελίας φοβόταν τούς χρησμούς, δηλαδή μήπως δόλια χάσει τή βασιλική ἐξουσία ἀπ' τόν υἱό τοῦ Αἴσονα (σ.σ. Ἰάσονα), καί σχεδίαζε ὕπουλο τέχνασμα γιά νά τόν ἐξαπατήσει. Τόν διέταξε λοιπόν νά φέρει ἀπό τούς Κόλχους τό χρυσόμαλλο δέρας,

60-64

Θεσσαλίην εὐπωλον, ὃ δ' ὡς κλύεν ἔκνομον αὐδήν,
 χείρας ἐπαντεΐνας ἐπεκέκλετο πότνιαν Ἴηριν·
 τήνδε γάρ ἐκ μακάρων περιώσια κυδαίνεσκεν.
 Ἴη δέ οἱ εὐχολῆσιν ἐφέσπετο κηδομένη πέρ·
 ἔξοχα γάρ μερόπων ἠγάζετο καὶ φιλέεσκεν

65-69

δεινοβίην ἦρωα, περικλυτόν Αἴσονος υἱά,
 καὶ ῥά καλεσσαμένη ἐπετέλλετο Τριτογενεΐη,
 ἣ οἱ φηγινέην πρῶτον τεκτήνατο νῆα,
 (ἦ) οἱ ὑπ' εἰλατίνοισ ἐρετμοῖς ἀλιμυρέα βένθη **(X.B)**
πρώτη διεπέρησε, πρώτη ὑπεξεπέρησε, τρίβους δ'
τρίβον ἦνυσε θαλάσσης. (X.B)

70-74

Ἄλλ' ὅτε δὴ συνάγειρεν ἀγακλειτούς βασιλῆας,
 Θρήκην εἰς εὐπωλον ἐπείγετο δῖος Ἰήσων,
 καὶ μ' ἔκιχανε χέλυν πολυδαίδαλον ἐντύνοντα,
 ὄφρα κε σοὶ μέλπων προχέω μελίγηρυν ἀοιδήν,
 κηλήσω δέ τε θήρας ἰδ' ἔρπετά καὶ πετεηνά.

75-79

Ἦνίκα δ' εἰς ἄντρον πολυήρατον εἰσεπέρησεν,
 μείλιχον ἐκ λασίων στέρνων ἀνενείκατο φωνήν·
 «Ὀρφεῦ, Καλλιόπης τε καὶ Οἰάγρου φίλε κοῦρε,
 Βιστονίη Κικόνεσσι πολυρρήγοισιν ἀνάσσων,
 χαῖρ' ἐπεὶ Αἰμονίους ὀχέας πρώτιστον ἰκάνω,

60-64

πίσω στή Θεσσαλία, πού ἦταν γεμάτη ἄλογα.

Ἐκεῖνος, ἀκούγοντας τή φοβερή προσταγή, ἐπικαλέστηκε τή σεπτή Ἥρα, ὑψώνοντας τά χέρια του στή θεά, διότι αὐτήν λάτρευε πιό πολύ, ἀπό ὅλους τους μακάριους θεούς. Κι ἐκείνη εἰσάκουσε τίς προσευχές, ἐνδιαφερόμενη γιά ἐκεῖνον, διότι ἀπό ὅλους τούς θνητούς τιμοῦσε πιό πολύ καί ἀγαποῦσε

65-69

τόν δυνατό ἥρωα, τόν ἔνδοξο γιό τοῦ Αἴσονος.

Ἔτσι ἀφοῦ τήν ἰκέτευσε (σ.σ. ἐννοεῖ ὁ Ἰάσων τήν Ἥρα), ἐκείνη ἔδωσε στήν Τριτογένεια (σ.σ. θεά Ἀθηνά) ἐντολή, κι αὐτή γιά πρώτη φορά, ἔφτιαξε γιά χάρη του δρύινο πλοῖο. Καί πρῶτο αὐτό, μέ κουπιά ἀπό δένδρο ἐλάτης, πέρασε τούς ἄλμυρούς πυθμένες καί διέσχισε τούς θαλάσσιους δρόμους.

70-74

Ἀλλά ἀφοῦ πρῶτα ὁ θεϊκός Ἰάσων συγκάλεσε τούς ξακουστούς βασιλιάδες, ἔσπευσε στή Θράκη μέ τά πολλά ἄλογα καί μέ συνάντησε, καθώς ἐτοίμαζα τήν πολυποίκιλη λύρα γιά νά πῶ ἕνα μελωδικό τραγούδι ἐξυμνῶντάς σε (σ.σ. θεῆ Ἀπόλλωνα) καί γιά νά μαγέψω τά ζῶα, τά ἔρπετά καί τά πουλιά.

75-79

Καί μπαίνοντας στό πολυαγαπημένο μου ἄντρο (σπήλαιο), μοῦ μίλησε μέ ἀποφασιστική φωνή πού ἔβγαινε ἀπό τά δασύτριχά του στήθη. «Ὀρφέα, ἀγαπητέ υἱέ τοῦ Οἰάγρου καί τῆς Καλλιόπης, πού βασιλεύεις στούς Κίκονες τῆς Βιστωνίας μέ τά πολλά ποιμνία, χαῖρε, διότι γιά πρώτη φορά ἔρχομαι στίς βουνοκορυφές τοῦ Αἴμου,

80-84

Στυρμονίας τε ρόας, Ῥοδόπης τ' αἰπεινά (~~πρός~~) ἄγκη.
 Εἰμί δ' ἐγὼ Μινύησι **πανένδοξον** (~~πανέξοχον~~) αἶμα λελογχώς,
 Θεσσαλός Αἰσονίδης· ξεῖνός δε σοι εὐχομαι εἶναι. **(X.B)**
 Ἀλλὰ φίλος, πρόφρων μ' ὑποδέχνησο καὶ κλύε μῦθον
 μειλιχίαις ἀκοαῖς καὶ λισσομένω ὑπάκουσον,

85-89

Ἀξείνου ἐς Πόντοιο μυχοὺς καὶ Φᾶσιν ἐραννόν
 νῆϊ σὺν Ἀργώη πελαῖσαι, δεῖξαι τε θαλάσσης
 Παρθενίης **ἀτραπόν, ἐπ' ἥρανον** (~~ἀτραπούς ἐπιήρανον~~) ἠρώεσσιν,
 οἱ ῥα τεῖν μίμνουσι χέλυν καὶ θέσκελον ὀμφήν,
 ἐλδόμενοι ξυνῶν πελάγει ἐπαρηγόνα μόχθων.

90-94

Οὐ γάρ δὴ πλεῦσαι πρὸς βάρβαρα φῦλα μέδονται
 νόσφι σέθεν καὶ γάρ ῥα ποτί ζόφον ἠερόεντα,
 νείατον εἰς κευθμῶνα, λιτῆς εἰς πυθμένα γαίης,
 μῶνον ἀπ' ἀνθρώπων πελαῖσαι καὶ νόστον ἀνευρεῖν

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Ο ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΕΝΟΣ ΣΤΙΧΟΣ ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΤΕΣΤΗΣΑ

Κόλχων αἶαν ἐπειγόμενοι, Πελῆος ἐς αὐδάς
Κόλχων | αἶαν ἐπειγόμενοι, Πελί ηος ἐς| αὐδάς

- - | -v v | -v v | - v v | -v v | - -

(1) (2) (3) (4) (5) (6)

Σπονδεῖος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος

95-99

ᾧν ἔνεκα ξυνήν τε δύην Μινύησιν ἀρέσθαι,
 καὶ κλέος ἀνθρώποισιν ἐπ' ἔσσομένοισι πυθέσθαι.»
 Τόν μὲν ἐγὼ μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 «Αἰσονίδη, τί με ταῦτα παραιφάμενος ἐρεεῖνεις,
 ὄφρα κεν ἐς Κόλχους Μινύαις ἐπιήρανος ἔλθω,

80-84

στά ρεύματα τοῦ Στρυμόνα καί στά ὄρεινά φαράγγια τῆς Ροδόπης.
Ἔχω μέσα μου το ἔνδοξο αἶμα τῶν Μινύων, εἶμαι ὁ Αἰσονίδης (σ.σ ὁ υἱός τοῦ Αἴσονος) ὁ Θεσσαλός καί θά χαρῶ ἄν τύχω τῆς φιλοξενίας σου.
Μέ εὐμένεια λοιπόν δέξου με σάν φίλος καί ἄκουσε εὐνοϊκά τά λόγια μου καί ἐμένα πού σέ ἱκετεύω νά μέ ἀκολουθήσεις

85-89

στούς μυχούς τοῦ Εὐξείνου Πόντου καί στόν ὄμορφο Φάσι ποταμό μέ τό πλοῖο Ἀργώ καί νά μᾶς δείξεις τούς θαλάσσιους δρόμους τῆς Παρθενίας Θάλασσας, ὡς συμπαραστάτης τῶν ἡρώων, πού περιμένουν νά ἀκούσουν τή χέλυν καί τή θεσπέσια φωνή σου καί ἐπιθυμοῦν νά σέ ἔχουν βοηθό σέ κοινούς μόχθους στό πέλαγος.

90-94

Διότι οὔτε πού σκέφτονται νά ταξιδεύσουν πρὸς τίς βαρβαρικές φυλές (σ.σ. βάρβαρος: ὁ μὴ Ἑλληνας) χωρὶς ἐσένα. Καί πράγματι, **μόνον ἐσύ** ἀπό τούς ἀνθρώπους μπορεῖς νά διαβεῖς τή σκοτεινὴ καταχνιά, τόν ἔσχατο κρυψῶνα καί τὴν περιοχὴ τῆς γῆς μέ τόν ἀβαθὴ πυθμένα καί νά βρεῖς τό δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς.

Στή γῆ τῶν Κόλχων θά ἐκστρατεύουμε, ὑπακούοντας στίς διαταγές τοῦ Πελῖα

95-99

γιά χάρη τῶν ὁποίων (σ.σ. διαταγῶν) κοινά βάσανα μέ τούς Μινύες θά ὑποστεῖς, καί θά σ' ἀκολουθεῖ ἡ δόξα στίς μετέπειτα γενιές.

Τότε ἐγώ, ἀποκρινόμενος στά λόγια του, εἶπα:

«Υἱέ τοῦ Αἴσονα, τί μοῦ λές ὅλα αὐτά γιά νά μέ πείσεις νά ἔλθω μέ τό καλοφτιαγμένο καράβι στούς Κόλχους βοηθῶντας τούς Μινύες

100-104

νηϊ σύν εὐσέλμω πλεύσας ἐπὶ οἴνοπα πόντον;
 ἤδη γάρ μοι ἄλις καμάτων, (~~ἄλις~~) ἔπλετο μόχθων, (X.B)
 ὦν ἰκόμην ἐπὶ γαῖαν ἀπείριτον ἠδέ πόληας,
 Αἰγύπτω, Λιβύῃ (τε) βροτοῖς ἀνά θέσφατα φαίνων.
 Καί ρά μ' ἀλητεῖης τε καί ἐξ οἴστρου ἐσάωσεν (X.B)

105-109

μήτηρ ἡμετέρη καί ρ' εἰς δόμον ἤγαγεν ἀμόν,
 ὄφρα τέλος θανάτοιο κίχῳ μετὰ γήραϊ λυγρῶ.
 Ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὑπαλύξαι, ἃ δὴ πεπρωμένα κείται.
 (Αττική ἢ τριτοπρόσωπη σύνταξις)
 Μοιρῶν ἐννεσίησιν ἐπείγομαι· οὐ γάρ ἄτιμοι
 ἰκεσίου Ζηνός κοῦραι Λιταί· ἴξομαι ἤδη (X.B)

110-114

ὀπλοτέροις βασιλεῦσι καί ἡμιθέοις ἐνάριθμος.»
 Καί τότε δὴ λίπον ἄντρον ἐπήρατον ἠδ' ἐπέρησα
 αὐτῇ σύν φόρμιγγι καί εἰς Μινύας ἀφίκανον (X.B)
 λαιψηροῖσι πόδεσσι, ὑπέρ Παγασηΐδας ἀκτάς.
 Ἐνθα δ' ἀριστήων Μινυῶν λόχος ἠγερέθοντο

115-119

στεῖνόν δὲ ψαμάθους ομάδω, ῥηγμῖνά τ' Ἀναύρου.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μ' ἐνόησαν ἀταρπιτόν ἐξανύοντα,
 ἀσπασίως ἠγερθεν· ἐγήθεέ δ' ἦτορ ἐκάστω·
 αὐτάρ ἐμυθεόμην, ἐρεείνων ἄνδρας ἀρίστους.
 Πρῶτά δε εἶδον βίην Ἡρακλῆος θείοιο,

100-104

στή Μαύρη Θάλασσα;

Ἄρκετή εἶναι ἡ κούραση, ἄρκετοὶ καὶ οἱ μόχθοι
 πού πέρασα ταξιδεύοντας στήν ἀπέραντη γῆ καὶ στίς πόλεις,
 φανερώνοντας στοὺς θνητοὺς τοὺς θεῖους νόμους, στήν Αἴγυπτο καὶ
 στή Λιβύη. Ἀπό τίς περιπλανήσεις αὐτές κι ἀπ' τή κατάθλιψη,

105-109

ἢ μητέρα μου μέ ἔσωσε ὁδηγώντας με στό σπίτι,
 γιά νά τελειώσω ἐδῶ μέ θλιβερά γεράματα. Μά δέν μπορῶ νά ἀποφύ-
 γω ὅσα φέρνει τό πεπρωμένο καὶ ἐξωθοῦμαι ἀπό τίς παραινέσεις τῶν
 Μοιρῶν. Διότι οἱ Λιτές (σ.σ. οἱ θεότητες, νύμφες, ἐξ οὗ καὶ Λιτό-χωρον)
 οἱ κόρες τοῦ φιλεύσπλαχνου Διός, πρέπει νά τιμοῦνται.

110-114

Θά ἔλθω κι ἐγώ λοιπόν νά προστεθῶ στόν ἀριθμό τῶν νεώτερων βασι-
 λιάδων καὶ ἡμιθέων». Κι ἀμέσως τότε ἀναχώρησα ἀπό τό ἀγαπημένο
 μου σπήλαιο, κρατώντας ἀνά χεῖρας τή φόρμιγγα, καὶ κατευθύνθηκα
 μέ γρήγορα βήματα στοὺς Μινύες, ὑπέρ* τῶν Παγασῶν ἀκτῶν (*φυσι-
 κά ὑπέρ ἐννοεῖται «προσπερνώντας» ἢ «παραπλέοντας» μέ τό
 πλοῖο). Ἐκεῖ ἦταν μαζεμένο καὶ ὀχλαγωγῶσε σέ ομάδες, τό πλῆθος
 τῶν Μινυῶν ἀρχόντων,

115-119

στή στενή ἀμμουδιά, στίς ὄχθες τοῦ Ἀναύρου ποταμοῦ.
 Ἀλλά ὅταν μέ ἀντιλήφθηκαν νά ἔρχομαι ἀπό τό δρόμο,
 σηκώθηκαν μέ χαρά καὶ ἡ καρδιά καθενός τοὺς ἐνίωσε ἀνακούφιση. Κι
 ἀμέσως τοὺς μίλησα, ἀπευθυνόμενος στοὺς γενναίους ἄνδρες. Καί
 πρῶτα ἀναγνώρισα τήν τρομερή ὄψη τοῦ θεϊκοῦ Ἡρακλῆ,

120-124

ὄν τέκεν Ἀλκμήνη Ζηνί Κρονίωνι μιγεῖσα,
 ἦμος ὅτε τρισσὴν μὲν ἐλείπετο σείριος αἴγλην
 Ἥλιος, δολιχὴ δ' ἐπεμαίετο πάντοθεν ὄρφνη
 Τίφυν τ' Ἀγνιάδην, δολιχῆς ἰθύντορα νηός·
 Θεσπιέων δ' ὄγε δῆμος ἐφ' ὕδασι Περμισσοῖο,

125-129

ἄγχουρον λαοῖς Σιφάεσι ρεῖθρον ἄμειβεν·
 ὅς περὶ μὲν βύκτησι καὶ ἀργήεσσιν ἀέλλαις **(X.B)**
 νῆα κατιθύνειν δέδαεν πολυμήτιδι τέχνη·
 Κάστορά θ' ἵπποδάμον, Πολυδεύκεά τ' εἰσενόησα,
 καὶ Μόψον Τιταρῆθεν, ὃν Ἀμπυκι νυμφευθεῖσα

130-134

Χαονίην ὑπὸ φηγόν Ἀρηγονίς ἐξελόχευσεν·
 Πηλέα τ' Αἰακίδαην, Αἰγίνης ἀγλαόν υἷόν,
 ὅς Δολόπεσσιν ἄνασσεν ἐνὶ Φθίῃ ἐριβώλω.
 Τρισσὴν δ' Ἑρμείου (~~Ἑρμείαθ~~) κλυτὴν εἰσέδρακα γένναν,
 Αἰθαλίδην, ὃν ἔτικτε περικλυτὴ Εὐπολέμεια, **(X.B)**

135-139

Μυρμιδόνος θυγάτηρ, Ἀλόπη ἐνὶ πετρηέσση
 ἠδ' Ἐρυτον καὶ καλὸν Ἐχίονα, τοὺς ποτε Νύμφη
 Λαοθόη Μενετοῖο παρεννηθείς ἐλόχευσεν
 Κυλλήνης μεδέων χρυσόρραπις Ἀργειφόντης.
 Αὐτὰρ Ἀλεκτορίδης καὶ βουφάγος ἦλθε Κόρωνος.

120-124

τόν ὅποιον ἡ Ἀλκμήνη γέννησε σμίγοντας μέ τόν Κρονίωνα Δία ὅταν στήν πορεία του ὁ καυτός ἥλιος ἔχανε τήν τριπλή αἴγλη του κι ἀπό παντοῦ ἀπλωνόταν ἡ μακριά νύκτα. Εἶδα καί τόν Τίφυ τόν Ἀγνιάδη, τόν κυβερνήτη τοῦ στενόμακρου καραβιοῦ, ἀπό τήν περιοχή τῶν Θεσπιῶν, πού οἱ κάτοικοι της ζοῦσαν στίς ὄχθες τοῦ Περμησοῦ

125-129

καί πού τό μέ τόν λαό τῶν Σιφαέων μοιράζονταν ἀπό κοινοῦ τό γειτονικό ποτάμι. Αὐτός ἤξερε νά κατευθύνει τό καράβι μέ δεξιοτεχνία ἀκόμη καί στίς σφοδρές λευκές (σ.σ. χειμωνιάτικες) θύελλες. Αναγνώρισα τόν Κάστορα τόν ἵπποδαμαστή καί τόν Πολυδεύκη, μά καί τόν Μόψο ἀπό τήν περιοχή τοῦ Τιτάρου (σ.σ. περιοχή τῆς Θεσσαλίας ἀπό τήν ὁποία πηγάζει ὁ παραπόταμος τοῦ Πηνειοῦ, ὁ Τιταρήσιος), τόν ὅποιο γέννησε ἡ Ἀρηγονίς

130-134

κάτω ἀπό τή Χαονία βαλανιδιά, ἀφοῦ παντρεύτηκε τόν Ἄμπυκα. Καί εἶδα τόν Πηλέα, τόν Ξακουστό γιό τοῦ Αἰακοῦ καί τῆς Αἴγινας πού βασιλευε στούς Δόλοπες τῆς εὐφορης Φθίας. Εἶδα καί τούς ἐνδοξοὺς ἀπογόνους του Ἑρμῆ, τά 3 ἀδέλφια, (πρῶτα) τόν Αἰθαλίδη, τόν ὅποιον γέννησε ἡ διάσημη Εὐπολέμεια,

135-139

ἡ κόρη τοῦ Μυρμιδόνο, στή βραχώδη Ἀλόπη καί (μετά) τόν Ἑρτο καί τόν ὄμορφο Ἑχίονα, τούς ὁποίους γέννησε ὁ Ἀργειφόντης (σ.σ., προσω-νύμιο τοῦ Ἑρμῆ) μέ τή χρυσή ράβδο, ὁ προστάτης τῆς Κυλλήνης, ὅταν κάποτε πλάγιασε μέ τή νύμφη Λαοθόη, τήν κόρη τοῦ Μενετοῦ. Ἐπειτα ἦλθε ὁ Κόρωνος ὁ υἱός τοῦ Ἀλέκτορος πού τοῦ ἄρρεσε πολύ τό βοδινοῦ κρέας,

140-144

Ἴφικλος αὖ Φυλάκου δῖον γένος ἀντεβόλησεν·
 Βούτης τ' Αἰνιάδης, ἵκελος χρυσάορι Φοίβῳ.
 Κάνθος δ' Εὐβοίηθεν Ἀβαντιάδης ἐπέρησεν,
 ὃν δὴ μοῖρ' ἐδάμασσε, τέλος δ' ἐπέθηκεν ἀνάγκη,
 φθίσθαι ὑπέρ Λιβύης, νόστον τ' οἶκονδε λαθέσθαι. (X.B)

145-149

Ἄλκωνός δε Φάληρος ἀπ' Αἰσήποιο ροάων
 ἦλυθεν, ὃς Γύρτωνος ἀλιστεφές ἔκτισεν ἄστυ.
 Ἴφιτος αὖ μετὰ τοῖσιν ἐφέσπετο Ναυβόλου υἱός, (X.B)
 Φωκίδος ὃς ῥ' ἦγασσε καί εὐπύργοιο Τανάγρης. (X.B)
 Λαοδόκος, Ταλαός τ' (καί) Ἀρήϊος, υἱοί ἄμωμοι (X.B)

150-154

ἦλθον Ἀβαντιάδαι περιώννυμοι, οὓς τέκε Πηρώ. (X.B)
 Ἀμφιδάμας δ' Ἀλέου παῖς ἦλυθε· πέμψε γάρ αὐτόν
 ἴφθιμος γενέτης, Τεγέης ὄρια προλιπόντα.
 ἦλυθέ δ' Ἔργίνος, Βράγχου πολύπυρον ἄρουραν
 ἐκπρολιπῶν καί τύρσιν ἐρυμνῆς Μιλήτσιοι,

155-159

ἐνθα ροαί κλύζουσι πολυπλανέος Μαιάνδρου.
 Ἐν δέ Περικλύμενος Νηλήϊος εἰσαφίκανεν,
 ἀγχόθι Πελλήνης τε καί εὐύδροιο Λιπάξου (X.B)
 ἄστυ λιπῶν ἀφνειόν, ἐλειονόμους τε Κολώνας.
 Ἐκ δέ λιπῶν Καλυδῶνα θεός Μελέαγρος ἔβαινε,

140-144

κι ἐκεῖ ἦταν κι ὁ Ἴφικλος, καταγόμενος ἀπὸ τὴ θεϊκὴ γενιά τοῦ Φυλάκου, καὶ ὁ Βούτης ὁ υἱὸς τοῦ Αἰνεία, ὁμοιος μέ τόν χρυσαόρα (σ.σ. μέ τόν ἀστραφτερό στήν ὄψη) Φοῖβο. Ἀπὸ τὴν Εὐβοία ἔφθασε ὁ Κάνθος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἄβαντος, ἂν καὶ ἡ μοῖρα τόν νίκησε καὶ τοῦ ἐπέβαλε πρόωρο τέλος, νά χαθεῖ δηλαδή ὅταν παραπλέαμε τὴ Λιβύη καὶ νά μὴν ἐπιστρέψει ποτέ πίσω στήν πατρίδα του.

145-149

Ἀκόμη ὁ Φάληρος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἄλκωνος ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ Αἰσῆπου ποταμοῦ, ὁ ὁποῖος ἔκτισε τὴ παραθαλάσσια πόλη τῆς Γυρτῶνος, καὶ μαζί μ' αὐτούς ἦρθε καὶ ὁ Ἴφιτος, ὁ υἱὸς τοῦ Ναυβόλου, πού βασίλευε στή Φωκίδα καὶ τὴν περιτριγυρισμένη μέ πύργο Τανάγρα. Ἦλθαν καὶ οἱ ἄμεμπτοι ἀδελφοί, Λαοδόκος, Ἀρήϊος καὶ Ταλαός,

150-154

Ξακουστοὶ υἱοὶ τοῦ Ἄβαντος, τούς ὁποίους γέννησε ἡ Πηρώ. Ἦφθασε καὶ ὁ Ἀμφιδάμας, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλέου, σταλμένος ἀπὸ τὸ γενναῖο πατέρα του, πού ἄφησε πίσω τὴν ἐπικράτεια τῆς Τεγέας κι ἀκόμη ἦλθε ὁ Ἑργίνος, ἀφήνοντας τὴ σιτοφόρα γῆ τοῦ Βράγχου καὶ τούς πύργους τῆς ὀχυρωμένης Μιλήτου

155-159

ἡ ὁποία ποτίζεται ἀπὸ τόν μέ πολλές στροφές Μαίανδρο (σ.σ. λόγω τῶν πολλῶν στροφῶν τοῦ συγκεκριμένου ποταμοῦ, γενικεύτηκε καὶ ὁ ὄρος μαίανδρος σάν σχῆμα).

Κατέφθασε κι ὁ Περικλύμενος, ὁ γιὸς τοῦ Νηλέα, πού ἄφησε τις Κολῶνες μέ τὰ πολλά λιβάδια, πόλη εὐφορη που βρισκόταν κοντά στήν Παλλήνη καὶ στήν πλούσια σε νερά Λίπαξο. Ἀφήνοντας τὴν Καλυδῶνα ἦλθε κι ὁ γοργοπόδαρος Μελέαγρος,

160-164

Οϊνεύς τόν ῥ' ἐλόχευσε καί Ἀλθαίη ῥοδόπηχυς. **(X.B)**
 Ἰφικλος (~~αὐτ'~~) δ' ἐπέρησε λιπών Ἀτρακηΐδα λίμνην,
 σύγγονος Ἀλθαίης· περί δ' αὖ τιεν ἔξοχα πάντων
 εὐειδῆ Μελέαγρον, ἰδ' ἀγλαά ἔργ' ἐδίδασκεν.
 Ἀστερίων δ' ἐπέρησε πάϊς κλεινοῖο Κομήτου,

165-169

Πειρεσίην ὅς ἔναιεν ἴν' Ἀπιδανοῖο ῥεέθροις
 Πηνηϊός μίσγων ξυνόν ῥόον εἰς ἄλα πέμπει.
 Εὐρυδάμας δ' ἐπέρησε λιπών Βοιβηΐδα λίμνην,
 ἀγχόθι Πηνηιοῖο καί **εὐπελάγους** (~~εὐπελαγέος~~) Μελιβόιης. **(X.B)**
 Αὐτάρ ἔπειτ' Ἐλάτοιο πάϊς Πολύφημος ἴκανεν,

170-174

ὅς σφιν ἐν ἠγορέησι μετέπρεπεν ἠρώεσσιν
 ἠδ' υἱός **Καινεύς** (~~Καινήος~~) ἀφίκετο, τόν ῥά τε φασὶν
 μισγόμενον Λαπίθαις ὑπὸ Κενταύροισι δαμῆναι,
 θεινόμενον πεύκησι τανυφλοίοις τ' ἐλάτησιν,
 καί (θεί) ἀνατλήναι **τ'** (~~καί~~) ἀκαμπέα γούνατ' ἐρεῖσαι,

175-179

ζῶν τ' ἐν φθιμένοισι μολεῖν ὑπὸ κεύθεα γαίης.
 Ἄδμητός δ' ἀφίκανε Φεραιόθεν, ᾧ πότε Παιάν
 Θητεύων ὑπόεικε· Διός δ' ἠλεύατο μῆνιν,
 οὐνεκά οἱ Κύκλωπας ἀμαιμακέτοισιν οἴστοις
 ἐν φθιμένοισιν ἔταξ' Ἀσκληπιοῦ εἵνεκα λώβης. **(X.B)**

160-164

ὁ γιός τοῦ Οἰνέα καί τῆς ροδόπτυχης Ἀλθαίας (σ.σ. ροδόπηχυς: ἡ ἔχουσα ρόδινες γάμπες, μεταφορικά ἢ πολύ ὄμορφη).

Κι ἀκόμη ἔφθασε ὁ Ἴφικλος, ὁ συγγενής τῆς Ἀλθαίας, ἀφοῦ ἐγκατέλειψε τὴν Ἀτρακηίδα λίμνη· αὐτός τιμοῦσε ἀπὸ ὅλους πῖο πολὺ τὸν ὄμορφο Μελέαγρο καί τὸν δίδασκε τὰ λαμπρὰ ἔργα. Κι ὁ Ἀστερίων ἦλθε, τὸ παιδί τοῦ ἑνδοξοῦ Κομήτη,

165-169

ὁ ὁποῖος ζοῦσε στὴν Πειρεσία, ὅπου τὰ νερά τοῦ Ἀπιδανοῦ ἐνώνονται μέ τὰ νερά τοῦ Πηνειοῦ καί χύνονται στὴ θάλασσα. Κι ὁ Εὐρυδάμας ἔφθασε ἀφήνοντας τὴ Βοιβηίδα (σ.σ. τὴ σημερινή περιοχή τῆς Κάρλας τῆς Μαγνησίας), πού εἶναι κοντὰ στὸν Πηνειό καί στὴν Μελίβοια πού ἀντικρίζει τὸ πέλαγος. Κι ἔπειτα ἔφθασε ὁ Πολύφημος, ὁ γιός τοῦ Ἐλάτου,

170-174

πού διακρινόταν γιὰ τὴν ἀνδρεία του ἀνάμεσα στοὺς ἦρωες.

Καί ὁ (ἕτερος) γιός του (σ.σ. Ἐλάτου), ὁ Καινεύς ἦλθε, γιὰ τὸν ὁποῖο λένε ὅτι ἐπειδὴ ἦταν σύμμαχος τῶν Λαπιθῶν, καταβλήθηκε ἀπὸ τοὺς Κένταυρους, ὅταν ἐκεῖνοι τοῦ ἔριχναν κορμούς πεύκων καί ἐλάτων, ἐνῶ αὐτός ὄρθιος καί μέ τὰ γόνατα μπηγμένα στό χῶμα ἀντιστεκόταν,

175-179

κατερχόμενος ἔτσι ζωντανός στὰ βάθη τῆς γῆς, ὅπου εἶναι οἱ κατοικίες τῶν νεκρῶν. Ἀπὸ τίς Φερές (σ.σ. τὸ βασίλειο τῆς Θεσσαλίας) κατέφθασε ὁ Ἄδμητος, τὸν ὁποῖον κάποτε ὑπηρετοῦσε ὁ Παιάν (σ.σ. σημαίνει ὁ θεραπευτής καί ἦταν προσωνύμιο τοῦ Ἀσκληπιοῦ). Γλίτωσε ἀπὸ τὴν ὀργή τοῦ Διός, ἐπειδὴ μέ τὰ ἀκαταμάχητα βέλη του ἔστειλε τοὺς Κύκλωπες στὸν Ἄδη, γιὰ τὸ κακό πού εἶχαν κάνει στὸν Ἀσκληπιό.

180-184

Ἦλυθέ δ' Εὐρυτίων Ἴρου παῖς Ἀκτορίωνος,
 τρηχειῖν Ὀπόεντα λιπών· σύν δ' ἤλυθεν Ἴδας,
 Λυγκεύς θ', ὅς τήλιστα δι' αἰθέρος ἠδέ θαλάσσης
 βένθεα καί Πλουτῆος ὑποχθονίοιο βέρεθρα
 μοῦνος ἀπ' ἀνθρώπων δεινοῖσιν ὀπώπεεν ὄσσοις.

185-189

Αὐτάρ οἱ Τελαμών συνεφέσπετο, τόν ῥ' ἐλόχευσεν
 Αἰακῶ ἀτρύτῳ κούρη κλυτοῦ Ἄσωποιο
 Αἴγιν' ἐν κροκάλησιν ἀλιστεφέος Σαλαμῖνος.
 Δῆ τότ' Ἄβαντος παῖς νόθος ἤλυθε καρτερός Ἴδμων,
 τόν ῥ' ὑποκυσσαμένη τέκεν Απόλλωνι ἄνακτι

190-194

Ἀμφρύσου παρά χεῦμα Φερητιάς Ἀντιάνειρα.
 Τῷ καί μαντοσύνην ἔπορεν καί θέσφατον ὀμφήν
 Φοῖβος, ἴν' ἀνθρώποισιν ἀρηρότα μυθίζοιτο.
 Ἦλυθε δ' αὖ μετὰ τοῖσι Μενοίτιος ἐξ Ὀπόεντος,
 σύγχορτος Μινύαις· ἔπι δ' ἤλυθε δῖος Οἴλεύς.

195-199

Φλίας (θ') ἐξίκανεν οἱ περικλυτός, ὃν ποτε νύμφη (X.B)
Βάκχον (Βάκχω) ὑποκλιθεῖσα παρ' Ἄσωποιο ροῆσιν (X.B)
 τίκτεν, ἄμωμον ἔχοντα δέμας τ' (καί) ἐπίφρονα μῆτιν.
 Κηφεύς τ' Ἀρκαδίηθε μεθ' ἠρώεσσι πελάσθη.
 Ἀγκαῖόν δ' ἀν' ὄμιλον ἀπ' Ἀρκαδίας πολυμήλου

180-184

Ἦλθε κι ὁ Εὐρυτίων, υἱός τοῦ Ἴρου καί ἐγγονός τοῦ Ἀκτορίωνος, ἀφοῦ ἄφησε τή βραχῶδη Ὀπούντα· καί μαζί μ' αὐτόν ἦλθαν κι ὁ Ἴδας κι ὁ Λυγκεύς (σ.σ. ἀδέλφια), πού μόνο αὐτός ἀπό τοὺς ἀνθρώπους ἔβλεπε μέ τή φοβερή ματιά του τὰ βάθη τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς θάλασσας καθῶς καί τὰ ὑπόγεια βάραθρα τοῦ Πλούτωνα (σ.σ. λογοτεχνική ὑπερβολή τοῦ Ὀρφέα, θέλοντας νά τονίσει τὴν ὀξύτατη ὄραση τοῦ Λυγκέα).

185-189

Κι αὐτοὺς ἀκολουθοῦσε ὁ Τελαμών, τόν ὁποῖο γέννησε ἡ Αἴγινα, ἡ κόρη τοῦ ἐνδοξοῦ Ἀσωποῦ, μέ τόν Αἰακό, ἐκεῖ στίς κροκάλες τῆς θαλασσόβρεχτης Σαλαμίνας. Τότε ἦλθε κι ὁ δυνατός Ἴδμων, τό νόθο παιδί τοῦ Ἄβαντος, πού γεννήθηκε, ὅταν ἔμεινε ἔγκυος ἀπό τόν ἄνακτα Απόλλωνα

190-194

ἡ Ἀντιάνειρα, ἡ κόρη τοῦ Φέρητος κοντά στίς ὄχθες τοῦ Ἀμφρύσου (σ.σ. ὁ ποταμός αὐτός δέν μπορεῖ δυστυχῶς νά προσδιοριστεῖ σέ κανένα χάρτη ἢ περιοχῇ). Σ' αὐτόν ὁ Φοῖβος χάρισε τὴν τέχνη τῆς μαντοσύνης καί προφητικῆ φωνῆ γιὰ νά φανερώνει στοὺς ἀνθρώπους αὐτὰ πού θὰ συμβοῦν στό μέλλον. Ἦλθε ἐπίσης ὁ Μενοίτιος ἀπό τὴν περιοχῇ τῆς Ὀπούντας, γείτονας τῶν Μινύων κι ἀκόμη ὁ θεῖος Οἰλεύς.

195-199

Κι ὁ ἐνδοξος Φλίας ἔφθασε, μέ ἄψογο παρουσιαστικό καί φρόνιμη σκέψη, τόν ὁποῖον κάποτε γέννησε μία νύμφη, πλαγιάζοντας μέ τό φημισμένο Βάκχο πλάι στίς ὄχθες τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ. Ἀπό τὴν Ἀρκαδίᾳ ἦλθε νά ἐνωθεῖ μέ τοὺς ἥρωες ὁ Κηφεύς, ἀλλὰ καί ὁ Ἀγκαῖος ἀπό τὴν Ἀρκαδίᾳ μέ τὰ πολλὰ πρόβατα προστέθηκε στὴν ὁμάδα τῶν ἡρώων

195-199

Φλίας (θ') ἐξίκανεν οἱ περικλυτός, ὄν ποτε νύμφη (X.B)
Βάκχον (~~Βάκχω~~) ὑποκλινθεῖσα παρ' Ἀσωποῖο ροῆσιν (X.B)
 τίκτεν, ἄμωμον ἔχοντα δέμας τ' (~~καί~~) ἐπίφρονα μήτιν.
 Κηφεύς τ' Ἀρκαδίηθε μεθ' ἠρώεσσι πελάσθη.
 Ἀγκαῖόν δ' ἀν' ὄμιλον ἀπ' Ἀρκαδίας πολυμήλου

200-204

πέμψε πατήρ γηραιός ἐπὶ πλόον Ἀξεινοῖο·
 οὗτός δ' οὔποτε χλαῖναν ἐπὶ στιβαροῖς βάλεν ἄμοις,
 ἀλλ' ἄρκτου λάσιον στέρνοις ἀμπίσχετο δέρμα.
 Ναύπλιος αὖθ' ἴκανεν, Ἀμνυώνης φίλος υἱός,
 ὄν τέκεν εὐνηθεῖσα περικλυτῶ Ἐννοσιγαίῳ,

205-209

ἀγλαόν ἠγορέην, δέμας εἵκελον ἀθανάτοισιν.
 Ταιναριεύς δ' Εὐφημος ἔβη, Μαλεάτιδος ἄκρης
 ἐκπρολιπών αὐλώνας, ἀλικύστους τε Θεράπνας.
 Ἀγκαῖός τ' ἔμολε Πλευρώνιος, ὅς ῥα πορείας
 οὐρανιας ἄστρων ἐδάη **τε κύκλους πλανητῶν** (~~πλανήτας~~). (X.B)

210-214

Δίζετο γάρ τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσόμεν' ἀνθρώποισιν.
 Ἐν δέ Παλαιμόνιος Λέρνου νόθος ἤλυθεν υἱός·
 σινετό δε σφυρά δισά, πόδας δ' οὐκ ἦεν ἀρηρός·
 τοῦνεκεν Ἥφαιστοιο γόνον καλέεσκον ἅπαντες.
 Ἦλυθε δ' Ἀλφειοῖο λιπών Πισήτιδας ὄχθας,

195-199

Κι ὁ ἔνδοξος Φλίας ἔφθασε, μέ ἄψογο παρουσιαστικό καί φρόνιμη σκέψη, τόν ὁποῖον κάποτε γέννησε μία νύμφη, πλαγιάζοντας μέ τό φημισμένο Βάκχο πλάι στίς ὄχθες τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ. Ἀπό τήν Ἀρκαδία ἦλθε νά ἐνωθεῖ μέ τούς ἥρωες ὁ Κηφεύς, ἀλλά καί ὁ Ἀγκαῖος ἀπό τήν Ἀρκαδία μέ τά πολλά πρόβατα προστέθηκε στήν ομάδα τῶν ἡρώων

200-204

σταλμένος ἀπό τό γέρο πατέρα του γιά τό ταξίδι πρὸς τόν Εὐξεινο. Αὐτός ποτέ δέν ἔβαζε χλαίνη στούς στιβαρούς του ὤμους, παρά μόνο μέ πυκνότριχο δέρμα ἀρκούδας προφύλασε τά στήθη του. Κι ὁ Ναύπλιος πάλι, ὁ ἀγαπητός γιός τῆς Ἀμυμώνης ἦλθε, πού τόν γέννησε πλαγιάζοντας μέ τόν ξακουστό Ἐννοσίγαιο,

205-209

καί ὁ ὁποῖος ἦταν λαμπρός κι ἀνδρεῖος, καί εἶχε σῶμα ἴδιο μέ αὐτό τῶν ἀθανάτων. Κι ὁ Εὐφημος, ὁ γιός τοῦ Ταινάρου, πού ἄφησε τίς χαράδρες τοῦ ἀκρωτήριου Μαλέα καί τίς θαλασσόβρεκτες Θεράπνες (σ.σ. παραθαλάσσια πόλη στή Λακωνία, θεράπνη=κατοικία). Κι ὁ Ἀγκαῖος φάνηκε ἀπό τήν Πλευρώνα, πού γνώριζε τίς οὐράνιες πορεῖες τῶν ἄστρον καί τίς πλανητικές τροχιές,

210-214

καί μποροῦσε νά προβλέψει αὐτά πού θά συμβοῦν στούς ἀνθρώπους στό παρόν καί στό μέλλον. Καί ὁ Παλαιμόνιος ἔφθασε, ὁ νόθος γιός τοῦ Λέρονου, πού εἶχε πειραγμένα καί τά δύο σφυρά (σ.σ. τούς ἀστραγάλους του) καί τά πόδια του δέν ἦταν σωστά προσαρμοσμένα, γι' αὐτό καί ὅλοι τόν ἀποκαλοῦσαν (σ.σ. ἐννοεῖ σκωπτικά, κοροϊδευτικά) σάν γιό τοῦ Ἡφαίστου (σ.σ. πού ὡς γνωστόν ἦταν κουτσός). Ἀφήνοντας τίς ὄχθες τοῦ Ἀλφειοῦ (ποταμοῦ) καί τῆς Πισάτιδος (σ.σ. λίμνη τῆς Ἡλείας),

215-219

Αὐγείης, νίος πυριφεγγέος Ἡελίοιο.

Ναί μὴν καὶ διισοὶ ὄρηκες ἀμύμονες ἦκον,
 Ἀμφίων κλυτόφημος, ἰδ' Ἀστέριος μενεχάρμης,
 Παλλήνην προλιπόντ' ἠδ' ἦθεα πατρίδος αἴης.
 Δισσόν δ' αὖ Βορέου καλόν στάχυν εἰσενόησα,

220-224

οὓς τέκ' Ἐρεχθῆος κούρη κλυτός Ὠρείθνια,
 Ἰλισσοῦ παρά χεῦμα θεοῦ φιλότητι μιγεῖσα·
 οἳ δὴ καὶ ταρσοῖσιν ὑπουατίοις πεπότηντο,
 Ζήτης καὶ Κάλαϊς, δέμας εἴκελοι ἀθανάτοισιν.
 Αὐτάρ οἱ Πελῖαιο Φεραιόθεν ἦλνθ' ἄνακτος

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Ο ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΕΝΟΣ ΣΤΙΧΟΣ ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΤΕΣΤΗΣΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

225-229

φίλος κοῦρος Ἄκαστος, ἀγλαοῦ Αἴσονος υἱοῦ (X.B)

φίλος | κοῦρος | Ἄκαστος, | ἀγλαοῦ | Αἴσονος | υἱοῦ

- - | - υ υ | - υ | - υ υ | - υ υ | - -

(1) (2) (3) (4) (5) (6)

Σπονδεῖος | Δάκτυλος | Τροχαῖος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος

ἀγχιστεύς νηός γάρ ἐπ' ὀρώης λελίητο

ἄξεινον ποτί Φᾶσιν ἄμ' ἠρώεσσιν πελάσσαι.

Σύν δέ οἱ ἦλθεν ἔτης Ἡρακλῆος θεῖοιο (X.B)

καλός Ὑλας· τῶ δ' οὖ (δ' ~~οὐ~~) ὑπέρ δροσεροῖο γενεῖου

215-219

ἦλθε καί ὁ Αὐγείας, ὁ γιός τοῦ φλογεροῦ Ἥλιου.
Ἦλθαν καί οἱ δίδυμοι λαμπροί νέοι, ὁ Ξακουστός
Ἀμφίων κι ὁ Ἀστέριος, πού ἦταν καρτερικός στή μάχη,
ἀφοῦ ἄφησαν τήν Παλλήνη καί τά ἦθη τῆς πατρίδας τους.
Εἶδα καί τούς δύο ὁμορφους βλαστούς τοῦ Βορέος,

220-224

τούς ὁποίους γέννησε ἡ Ὠρείθυια, ἡ κόρη τοῦ Ἐρεχθέα, ὅταν ἐρωτικά
ἐνώθηκε μ' αὐτόν κοντά στό ρεῦμα τοῦ Ἴλισοῦ, δηλαδή ὁ Ζήτης καί ὁ
Κάλαϊς, πού πετοῦσαν μέ ὑποπόδια πού εἶχαν στίς φτέρες τῶν ποδιῶν
τούς (σ.σ. φυσικά λογοτεχνική ὑπερβολή γιά νά δείξει ὁ Ὀρφέας πόσο
γρήγορα ἔτρεχαν, παρομοιάζει το Ζήτη καί τον Κάλαϊ μέ τόν φτεροπό-
δαρο Ἐρμῆ. Κάποιοι παρερμηνεύοντας αὐτό το στίχο ἔχουν συμπεράνει
ὅτι τά 2 ἀδέλφια εἶχαν πτητικές μηχανές στα πόδια τους!!!) καί εἶχαν
σῶμα παρόμοιο μέ αὐτό τῶν ἀθανάτων.

Ἦλθε ἀκόμη ἀπό τίς Φερεές, τοῦ βασιλιᾶ Πελία

225-229

**ὁ ἀγαπητός γιός, ὁ Ἄκαστος, ὁ (πρῶτος) ἐξάδελφος τοῦ δοξασμέ-
νου υἱοῦ τοῦ Αἴσονα (σ.σ. Ἰάσονα),**

διότι ποθοῦσε καί αὐτός νά ἀνέβει στήν Ἀργώ καί νά φθάσει στόν ἀφι-
λόξενο Φάσι ποταμό μαζί μέ τούς ἥρωες. Μαζί μ' αὐτούς ἦλθε κι ὁ
ῥαῖος Ὑλας, συγγενής του θεϊκοῦ Ἡρακλέους, πού πάνω ἀπό τό δρο-
σερό πηγούνι του

230-234

ἀργεννάς ἐρύθηνε παρηϊίδαας ἀβρός ἴουλος,
 ἀλλ' ἔτι κοῦρος ἔην, πολὺ δ' ἦνδανεν Ἡρακλῆϊ.
 Οὗτοι μὲν ποτί νῆα καὶ ἐς λόχον ἠγερέθοντο. **(X.B)**
 Καὶ ῥα οἱ ἄλλοθεν ἄλλος ἐκέκλετο, ἦδ' ἀγόρευεν. **(X.B)**
 Δεῖπνά δε πορσύνοντο ξείνοιο (~~πολυξείνοιο~~) τραπέζης δέ, **(X.B)**

235-239

ἦμενοι ἐξείης· πόθεέν δε τοι ἔργον ἕκαστος. **(X.B)**
 Αὐτάρ ἐπεὶ σίτιοιο ποτοῦ θ' ἄλις ἔπλετο θυμός,
 Ἀνστάντες δ' ἅμα πάντες ἀπὸ ψαμάθοιο βαθείης
 ἦϊον, ἔνθα τ' ἔμιμνεν ὑπὲρ ψαμάθου ἀλίη νηῦς·
 τὴν ῥα τοτ' εἰσορόωντες ἐθάμβεον· αὐτάρ ἔπειτα

240-244

Ἄργος ἐφημοσύνησι νόου πόρσυνεν ὀχλίζειν, **(X.B)**
 δουρατέησι φάλαγξι καὶ εὐστρέπτοισι κάλωσιν,
 πρυμνόθεν ἀρτήσας, κάλεέν δ' ἐπὶ μόχθον ἰκάνειν,
 πάντας κυδαίνων, οἳ δ' ἐσσυμένως ὑπάκουσαν·
 τεύχεά δ' ἐκδύνοντο, περὶ στέρνοισί δ' ἀνήπτον

245-249

σειραίην μῆρινθον. Ἐπέβριθέν δ' ἄρ' ἕκαστος,
 αἶψα θοὸν ποτί κῦμα κατειρύσαι εὐλαλον Ἄργώ. **(X.B)**
 Ἡ δέ οἱ ἐγχριφθεῖσα ποτί ψαμάθῳ βεβάρητο, **(X.B)**
 ἀναλέοις φυκέεσσιν ἐρυκομένη ποτί χέρσον
 ἠρώων παλάμησιν ὑπὸ στιβαρῆσιν ἀπειθής.

230-234

τό άπαλό χνούδι δέν εἶχε ἀκόμη χρωματίσει τά λευκά του μάγουλα, μά ἦταν ἔφηβος ἀκόμη καί ἄρεσε πολύ στόν Ἡρακλῆ. Ὅλοι αὐτοί ἦταν σέ λόχο μαζεμένοι κοντά στό πλοῖο. Καί ἐκεῖ λοιπόν ἄλλος ἀπό ἐδῶ κι ἄλλος ἀπό ἐκεῖ (σ.σ. ἐννοεῖ ὅτι ἔκαναν πηγαδάκια) εἶτε παρακινουῖσε εἶτε ἔλεγε κάτι σέ κάποιον. Καί δεῖπνα ἔτοιμάζονταν σέ φιλόξενο τραπέζι,

235-239

ὅπου κάθονταν πλάι-πλάι· κι ὁ καθένας ἤθελε νά συμμετέχει στό ἔργο. Κι ὅταν εἶχαν φάει καί πιεῖ ἄρκετά, σηκώθηκαν ἀπό τήν παχιά ἄμμο καί ἄρχισαν ὅλοι νά βαδίζουν πρὸς τό μέρος ὅπου τό πλοῖο στεκόταν πάνω ἀπό τή θαλάσσια ἄμμο· καί βλέποντάς το, ἄρχισαν νά τό θαυμάζουν.

240-244

Τότε ἀποφάσισε ὁ Ἄργος νά μετακινήσει τό πλοῖο.

Ἔτσι ἀφοῦ κρέμασε ἀπό τήν πρύμνη ξύλινους κυλίνδρους καί καλοστριμμένα σχοινιά, τούς καλοῦσε μέ κάθε λογῆς ἐπαίνους στό ἐπίπονο ἔργο. Ἐκεῖνοι πρόθυμα ὑπάκουσαν καί ἀφήνοντας τά ὄπλα τους, πέρασαν γύρω ἀπό τά στέρνα τους τά στριφτά σχοινιά,

245-249

διότι μέ ὅλη τους τήν ὀρμή ἤθελαν νά σύρουν ἀμέσως στό εὐκίνητο κύμα τή γλυκόλαλη Ἀργώ. Αὐτή ὅμως εἶχε κατακαθίσει στήν ἄμμο ἀπό τό βάρος της καί τά ξερά φύκια τήν συγκρατοῦσαν στή στεριά καί δέν ὑποτασσόταν στά στιβαρά χέρια τῶν ἡρώων.

250-254

Παχνώθη δ' αὖ θυμός Ἰήσονος· αὐτὰρ ἔπειτα
νεῦσεν ὀπιπτεύων, ἵνα οἱ θάρσος τε βίην τε
μολπή (~~ἔφ'~~) ἡμετέρη κεκμηόσιν αἰέν ὀρίνω.
Αὐτὰρ ἐγὼ φόρμιγγα τιτηνάμενος μετὰ χερσίν,
μητρός ἐμῆς ἐκέρασσ' εὐτερπέα κόσμον ἀοιδῆς,

255-259

καί (ἑί) ἀπό στηθέων ὄπα λείριόν δ' ἐλόχευσα (~~ἐξελόχευσα~~)· (X.B)
«Ἐξοχον Ἡρώων Μινῆϊον αἶμα γενέθλης,
εἰθ' ἄγε νῦν στερεοῖσιν ὑπό στέρνοισι κάλωας
βρίσαθ' ὁμορροθέοντες, ἐρείσατέ δ' ἴχνια γαίη,
ταρσοῖσιν ποδός ἄκρον ὑπερβλήδην τανύσαντες·

260-264

καί χαροπόν ποτί χεῦμα γεγηθότες ἔλξατε νῆα.
Ἀργῶ, πεύκησιν τ' ἠδέ δρυσί γομφωθεῖσα,
ἄι' ἐμῆς ἐνοπῆς· καί γάρ πάρος ἔκλυες ἤδη
ἠνίκα δένδρε' ἔθελγον ἐν ὑλήεντι κολώνη,
πέτρας τ' ἠλιβάτους, καί μοι κατά κόμπον ἔβαινον

265-269

οὔρε' αποπρολιπούσα· ἐπίσπεό δ' αὖτε θαλάσσης
Παρθενίης ἀτραπούς· σπέρχεν δ' ἐπί Φᾶσιν ἀμείβειν,
ἡμετέρη **πισύνω** (~~πίσυνος~~) κιθάρη **τε** (~~καί~~) θεσκέλω ὀμφῆ.» (X.B)
Δῆ τότ' ἐπιβρομέουσα Τομαριάς ἔκλυε φηγός,
ἦν (ἑί) ὑποτροπίην Ἄργος θέτο νηῖ μελαίνη

250-254

Τότε πάγωσε ή καρδιά του Ίάσονος καί στρεφόμενος σέ μένα, μου ἔκανε νόημα νά διεγείρω μέ τό τραγούδι μου τήν όρμή καί τό θάρρος στους κουρασμένους ήρωες. Κι άμέσως ἐγώ, παίρνοντας τή φόρμιγγα στά χέρια μου, τούς εἶπα ἕνα ὁμορφο τραγούδι τῆς μητέρας μου,

255-259

συνοδεύοντάς το μέ άπαλή φωνή πού ἔβγαινε άπ' τά στήθη μου. «ὦ, ἐσεῖς πού μέσα σας κυλάει αἷμα τῆς γενιᾶς τῶν Μινύων ήρώων, εμπρός λοιπόν, κάτω άπ' τά δυνατά σας στέρνα σφιῖξτε τώρα ὅλοι μαζί τά σχοινιά. Στηρίξτε τά πέλματά σας στή γῆ καί τεντώστε τά πόδια καί τό σώμα, σπρώχνοντας

260-264

χαρούμενοι τό καράβι στά γαλανά κύματα.

Καί σύ, ὦ Αργώ, φτιαγμένη άπό πεῦκα καί βελανιδιές, τή φωνή μου ἄκου, ὅπως καί παλιότερα τήν ἄκουγες, ὅταν στους δασωμένους λόφους μάγευα τά δένδρα καί τ' άπόκρημνα βράχια πού κατέβαιναν κυλώντας πρὸς ἐμένα (σ.σ. περιγράφει κατολίσθηση), άφήνοντας

265-269

πίσω τά ψηλά βουνά (σ.σ. φυσικά άπευθυνόμενος στήν Αργώ τήν προσωποποιεῖ, χρησιμοποιῶντας λογοτεχνικό σχῆμα, άφοῦ ή Αργώ ἦταν ξύλινο σκάφος καί άποκλείεται νά μιλοῦσε καί νά καταλάβαινε σαν ἄνθρωπος. Κάποιοι ἔχουν περερμηνεύσει τά λόγια του Όρφέα καί ἔχουν συμπεράνει ὅτι ή Αργώ ἦταν πιθανόν καί διαστημόπλοιο ή πλοῖο μέ αὐτόματο σύστημα πλοήγησης!!!) Ακολουθήσε ξανά στους δρόμους τῆς Παρθενίας Θάλασσας γιά νά φθάσεις γρήγορα στό Φάσι, ύπακούοντας στή δική μου κιθάρα καί στή θεϊκή φωνή». Τότε βγάζοντας δυνατό ήχο, με ἄκουσε ή βαλανιδιά άπό τόν Τόμαρο πού ξύλα τῆς εἶχε ὁ Αργος βάλει στό

270-274

Παλλάδος ἐννεσίησιν ἀνῆέρθη δέ μάλ' ὦκα
 δούρατ' ἐλαφρίζουσα, θοή δ' ὠλίσθανε πόντω·
 καί (θῆ) ἐπειγομένη θαμινάς ἐκέδασσε φάλαγγας
 αἷ οἱ ὑπό τρόπιν εἶντο μιῆς σχοίνοιο ταθειῖσαι.
 Ἐν δ' ἄρ' ἔβη λιμένας, χαροπόν δ' ἀνεχάσσατο κῦμα·

275-279

Θῆνές δ' ἀμφέκλυσθεν ἐγήθει δέ φρέν' Ἰήσων,
 ἄλτό δ' ἔσω νεός Ἄργος, ἐφέσπετό δ' ἀγχόθι Τίφυς
 καί οἱ ἐπαρτέα θήκαν, ἀρηρότα πορσύνοντες,
 ἰστόν τ' ἠδ' ὀθόνας· ἔπι δ' αὖτ' οἴηκας ἔδησαν,
 πρυμνόθεν ἀρτήσαντες, ἐπεσφίγξαντό δ' ἰμᾶσιν.

280-284

Αὐτάρ ἔπειθ' ἐκάτερθεν ἐρετμούς ἠπλώσαντο,
 εἰσβαίνειν δ' ἐκέλευον ἐπειγομένους Μινύης·
 τοῖσιν δ' Αἰσονίδης ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Κέκλυτέ μεν, βασιλῆες ἀμύμονες· οὐ γάρ ἔμοιγε
 ἀνδάνει ἐν πραπίδεσσιν ἀρειοτέροισιν ἀνάσσειν. (X.B)

285-289

Υμειῖς δ', ὄντινα οἱ κραδίη θυμός τε μενοιᾶ
 ἠγεμόνα στήσασθε καί ᾧ περί πάντα μελήσει
 σημαίνειν ὅτι οἱ ῥέξει ἔπος ἠδέ καί ἔργον, (X.B)
 (σ.σ. Οι φράσεις ἔπος ἠδέ καί ἔργον και ἄμ' ἔπος, ἄμ' ἔργον εἶναι
ἀκριβῶς ίδιες και σημαίνουν: ὅτι λές πρέπει καί νά τό κάνεις)
 πόντον ἐπιπλώσουσιν, ἀφικομένοις τ' ἐπί γαῖαν,
 εἷτε καί ἐς Κόλχους ἢ (ἔς) ἀλλοδαπούς ἀνθρώπους. (X.B)

270-274

μαῦρο καράβι μέ συμβουλή τῆς Παλλάδος.

Καί ἀνυψώθηκε ἀμέσως ἐλαφρώνοντας τά ξύλα (σ.σ. ἐννοεῖ ὅτι ἐλάφρυνε τό βάρος της ὅταν ξεκόλλησε ἀπό τήν ἄμμο) καί γρήγορα αὐτή γλίστρησε στή θάλασσα, ἀφοῦ διέσπασε τή σειρά τῶν ξύλινων κυλίνδρων πού εἶχαν μπεῖ κάτω ἀπ' τήν καρίνα δεμένοι μέ σχοινιά. Μπήκε λοιπόν (σ.σ. ἡ Ἀργώ) στό λιμάνι καί ὑποχώρησε τό γαλανό κῦμα,

275-279

ἐνῶ κατακλύστηκε ἡ ἀμμουδιά ἀπό τό νερό.

Τότε χάρηκε ἡ καρδιά τοῦ Ἰάσονα κι ὁ Ἄργος πήδησε μέσα στό καράβι, ἀκολουθούμενος ἀπό τόν Τίφου.

Καί ἐτοίμασαν τό πλοῖο, φτιάχνοντας τά ἄρμενα, τόν ἰστό καί τά πανιά, ἔδεσαν καί τά πηδάλια, κρεμώντας τα στήν πρύμνη, καί μέ ἱμάντες τά ἔσφιξαν γερά.

280-284

Ἐπειτα ἀπλώνοντας τά κουπιά δεξιά κι ἀριστερά, διέταξαν τούς βιαστικούς Μινύες νά μποῦν μέσα. Κατόπιν ὁ Αἰσονίδης (σ.σ. ὁ Ἰάσονας), ἀπευθυνόμενος σ' ἐκείνους, εἶπε τά ἐξῆς **ἐμπνευσμένα λόγια**. «Ἀκούστε με, ἔξοχοι βασιλιάδες. Δέν μ' ἀρέσει βέβαια νά ἐξουσιάζω ἀνθρώπους πιό ἀνδρείους ἀπό μένα. Ἔσεῖς λοιπόν

285-289

βάλτε ἀρχηγό, ὅποιον ἡ ψυχὴ καί ἡ καρδιά σας προτιμᾷ.

Αὐτός θά μεριμνᾷ γιά ὅλα καί θά ὑποδείχνει, **λέγοντας καί κάνοντας τό πρέπον**, καθὼς θά πλέουμε στόν πόντο καί ὅταν σέ στεριά πλησιάζουμε εἴτε τῶν Κόλχων εἴτε ἄλλων ξένων φυλῶν.

290-294

Καί γάρ δὴ μῶνον σὺν ἐμοὶ πόλεές τε καὶ ἐσθλοί, **(X.B)**
οἷ ῥα καὶ ἀθανάτου ρίζης γένος εὐχετάσθε, **(X.B)**
ξυνόν ἀνηρείψασθε πόνον, κλέος ὄφρ' ἂν ἄρησθε.
Ἄλλ' οὐ οἱ κάρτιστον ἀρειότερόν τε γενέσθαι
Ἡρακλῆος ἀνακτος, ὄϊομαι ἴστε καὶ αὐτοί». **(X.B)**

295-299

Ὡς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον ἔν δ' ἄρα φωνῆ
λαός ἐπερρόθειεν, Μινύαις ἔπι κοίρανον εἶναι
Ἀлкеίδην, ὅς πᾶσι μέγ' ἔξοχος ἦεν ἑταίροις.
Ἄλλ' οὐ πεῖθον ἀνακτα πεπνυμένον, ὅς ῥα οἱ ἦδη
Ἥρης ἐννεσίησι τετιμένον Αἴσονος υἱόν,

300-304

ἢ δὴ οἱ κλέος ἐσθλόν ἐπ' ἐσσομένοισιν ὄπαζεν·
ὅς ῥα οἱ αὐτός ἐνισπεν, Ἰήσονα κοίρανον εἶναι **(X.B)**
πεντήκοντ' ἐρέτησιν, ἀνά τραφερὴν τε καὶ ὑγρὴν. **(X.B)**
Καὶ τότε δὴ μάλα πάντες ἐπήνεον, ὡς ἐκέλευεν
Ἡρακλῆς, καὶ θῆκαν Ἰήσονα κοίρανον εἶναι.

305-309

Ἥμος δ' ἠέλιος δ' (θεῖ) ἀπείριτον αἰθέρα τέμνων,
ἵπποις ὠκυπόδεσσι κελαινὴν ἔντυε νύκτα,
τῆμος ἐνὶ πραπίδεσσι ἐμήτιεν Αἴσονος υἱός
πίστιν ἐφ' ἢ ῥώεσσι καὶ ὄρκια συνθεσιάων **(X.B)**
θέσθαι, (ὄφρ') ἔμπεδα πάντα φυλασσόμενοι πεπίθοντο·

290-294

Διότι βέβαια ἔσεῖς πολλοί καί ἱκανοί εἶσαστε καί καυχίεστε
ὅτι ἀπό τό ἀθάνατο γένος κατάγεστε, ἀναλάβετε ἓνα κοινό μόχθο μαζί
μέ ἐμένα γιά χάρη τῆς δόξας.

Δέν νομίζω λοιπόν ὅτι πρέπει νά θεωροῦμαι πιά ἰσχυρός καί ἀνδρεῖος
ἀπό τόν ἄνακτα Ἡρακλῆ, τό ξέρετε κι ἐσεῖς».

295-299

Ἔτσι μίλησε καί ὅλοι βέβαια φωναχτά τόν ἐπαίνεσαν, ἐνῶ τό πλῆθος
συμφωνοῦσε νά εἶναι ἀρχηγός τῶν Μινύων ὁ Ἀλκείδης (σ.σ. προσωνό-
μιο τοῦ Ἡρακλέους, ἔνεκα τῆς καταγωγῆς του ἀπό τόν Ἀλκαῖο), πού
ἦταν ὁ ἐξοχότερος ὅλων τῶν ἐταίρων. Ὅμως δέν ἔπειθαν τόν ἐμπνευ-
σμένο ἄνακτα, πού παρακινούμενος ἀπό τήν Ἥρα ἀναγνώρισε τόν τι-
μημένο γιό τοῦ Αἴσονα (σ.σ. τόν Ἰάσονα),

300-304

διότι αὐτή (σ.σ. ἡ Ἥρα) θά τοῦ χάριζε μεγάλη δόξα στίς μετέπειτα γε-
νιές. Ἔτσι πρότεινε στήν ξηρά καί στή θάλασσα νά εἶναι ἀρχηγός ὁ Ἰά-
σων στούς πενήντα κωπηλάτες. Τότε ὅλοι ἐπαίνεσαν πολύ αὐτά πού
πρότεινε ὁ Ἡρακλῆς καί ψήφισαν τόν Ἰάσονα νά εἶναι ἀρχηγός.

305-309

Καθ' ὄν χρόνον ὁ ἥλιος, πού διασχίζει τόν ἀπέραντο αἰθέρα μέ τά γρή-
γορα ἄτια του, ἔσερνε πίσω του τή σκοτεινή νύκτα, τότε ὁ γιός τοῦ Αἴ-
σονα σκέφθηκε νά ζητήσῃ πίστη ἀπό τούς ἥρωες καί ὄρκους γιά τή
συμφωνία, ὥστε σταθερά νά διαφυλάξουν τά λεγόμενά του.

310-314

καί τότε τοι, Μουσαῖε, φίλον τέκος Ἀντιοφήμου,
 πορσῦναί μ' ἐκέλευε θεῶς ἱερήϊα καλά.
 Αὐτάρ ἐγὼ ψαφαρῆσιν ἐπ' ἠϊόνεσσιν ἐνεῖκα
 κᾶλα, τὰ τ' ἐκ δρυός ἐστι φερεσβίου ἐν δ' ἄρ' ὕπερθεν
 πλεκτῶ παρκατέθηκα θεοῖς ἐπινήχυντα δῶρα.

315-319

Καί τότε δὴ κραντῆρα βοῶν περιμηκέα ταῦρον
 σφάζον, ἀνακλίνας κεφαλὴν εἰς αἰθέρα δῖαν,
 ζωοταμῶν περί δ' αἶμα πυρῆ χέον ἔνθα καὶ ἔνθα. **(X.B)**
 Αὐτάρ ἐπὶ κραδίην ἐρύσας ποπάνοισιν ἔθηκα,
 λείψας ὑγρόν ἔλαιον, ἐπ' αὐτῶ δέ γλάγος ἄμνης.

320-324

Ἦρωας δ' ἐκέλευσα περισταδόν ἀμφιχυθέντας
 δούρατ' ἐπαμπήξασθαι (ἰδ') δ' ἄορα κωπήεντα,
 βύρση τε σπλάγχνοισί τ' ἐρειδομένους παλάμησιν.
 Θῆκα δ' ἄρ' ἐν μέσσω τευῆχος κυκεῶνος ἐρείσας
 ὀστράκεον, τῶ πάντα περιφραδέως ἐμέμικτο,

325-329

Δήμητρος μεν πρῶτα φερέσβιος ἀλφίτου ἀκτῆ, **(X.B)**
 αἶμα δ' οἱ ταύροιο, θαλάσσης θ' ἄλμυρόν ὕδωρ.
 Στέψασθαι δ' ἐκέλευσα κύκλους ἐρόεντας ἐλαίης· **(X.B)**
 καί τότε χρυσεῖην φιάλην χεῖρεσσιν ἐμῆσιν
 ἀμπλήσας κυκεῶνος, ἐξείης (ἐφεξείης) (ἐπένειμα) ἀπένειμα

310-314

Τότε λοιπόν, Μουσαῖε, ἀγαπητό παιδί τοῦ Ἀντιοφήμου,
μέ κάλεσε νά ἐτοιμάσω ἱερά ζῶα γιά θυσία.

Κι ἀμέσως ἐγώ κουβάλησα ξύλα στήν ἀμμουδερή
παραλία ἀπό τή ζωοδότρα βαλανιδιά κι ἀπό πάνω
ἔβαλα γιά τούς θεούς ἕνα καλάθι μέ ἄφθονα δῶρα.

315-319

Ἔσφαξα εὐθύς τό βασιλιά τῶν βοδιῶν, ἕναν ψηλό ταῦρο,
στρέφοντας τό κεφάλι του στό θεῖο αἰθέρα, καί τόν τεμάχισα
χύνοντας αἷμα ἐδῶ κι ἐκεῖ τριγύρω στήν πυρά.

Ἔπειτα, βγάζοντας τήν καρδιά του, ἔριξα πάνω της γλυκάδια,
ἀφοῦ πρῶτα τήν ἄλειψα μέ λάδι καί γάλα πρόβειο.

320-324

Καί κάλεσα τούς ἥρωες, ἀφοῦ πλησιάσουν κυκλικά, νά μπήξουν τά δό-
ρατα καί τά ξίφη τους στή γῆ καί τίς παλάμες νά ἀκουμπήσουν στά
σπλάχνα τοῦ ταύρου καί στό δέρμα του. Κι ἔβαλα στή μέση, ἀφοῦ τό
στήριξα καλά, ἀγγεῖο ἀπό ὄστρακο γεμάτο κυκεῶνα, μέσα στόν ὅποιο
ὅλα εἶχαν προσεκτικά ἀναμιχθεῖ,

325-329

δηλαδή πρῶτα τό ζωοποιό κριθάλευρο τῆς Δήμητρας (σ.σ. ἀπόσταγμα
μπύρας;) κι ὕστερα αἷμα ταύρου καί ἀλμυρό θαλασσινό νερό. Τούς πα-
ρακίνησα ἀκόμη νά φορέσουν ὠραῖα στεφάνια ἀπό κλαδιά ἐλιάς καί
παίρνοντας τή χρυσή φιάλη στά χέρια μου, τή γέμισα μέ κυκεῶνα καί
ἔδωσα μέ τή σειρά νά πιεῖ

330-334

γεύειν ἄνδρα ἕκαστον ἐρισθενέων βασιλήων.
 Πυρκαϊῆ δ' ἐκέλευον Ἰήσονα λαμπάδα θέσθαι
 πεύκης ἀζαλέης· ὕπο δ' ἔδραμε θεσπεσίη φλόξ.
 Δῆ τότ' ἐγὼ πρὸς χεῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 χεῖρας ἐπαντείνας, τὰδ' ἀπὸ γλώσσης ἀγόρευσα·

335-339

Ἰκεανῶ μεδέοντες ἀλικλύστοιό τε πόντου
 ἐμβύθιοι μάκαρες, (καί) δ' ὅσοι ψαμαθώδεας ἀκτάς
 ναίεθ' ἀλικροκάλους, καί Τηθύος ἔσχατον ὕδωρ.
 Νηρέα μὲν πρώτιστα καλῶ πρέσβυστον ἀπάντων,
 ἄμμιγα πεντήκοντα κόραις πάσησιν ἐρανναῖς·

340-344

Γλαυκὴν δ' ἰχθυόεσσαν, ἀπείριτον Ἀμφιπρίτην,
 Πρωτέα καί Φόρκυνα καί εὐρυβίην Τρίτωνα, **(X.B)**
 λαίψηρους τ' ἀνέμους, Αὔραις μίγα χρυσεοτάρσαις,
 ἄστρα τε τηλόσε φαντά, ἀχλὺν Νυκτός ἐρεμνῆς, **(X.B)**
 αὐγὴν τ' Ἡελίοιο θοῶν προποδηγέτιν ἵππων,

345-349

δαίμονας εἰναλίους τε μιγαζομένους ἥρωσιν,
 ἀκταίους τε θεούς, ποταμῶν θ' ἀλιμυρέα ρεῖθρα·
 αὐτόν τε Κρονίδην σεισίχθονα κυανοχαίτην
 κύματος ἐκπροθορόντα μολεῖν ἐπιτάρροθον ὄρκων.
 Ὅφρα μὲν οὖν ἐπίκουρος Ἰάσονος ἔμπεδον αἰεὶ **(X.B)**

330-334

ὁ καθένας ἀπό τούς ἰσχυροὺς βασιλιάδες.

Καί εἶπα στόν Ἰάσονα νά ἀνάψει λαμπάδα ἀπό ξερό πευκόκλαδο (προσάναμμα), ἀπό ὅπου πράγματι ξεπήδησε θεσπέσια φλόγα.

Καί τότε ἐγώ, ἀπλώνοντας τά χέρια πάνω ἀπό τό κῦμα τῆς πολυτάραχης θάλασσας, ἐκφώνησα τά λόγια τοῦτα:

335-339

«Ὡ ἄρχοντες τοῦ Ὠκεανοῦ, θεοί μακάριοι, πού ζεῖτε στά βάθη τοῦ πολυκύμαντου πόντου καί στίς ἀμμώδεις ἀκτές με τίς θαλασσινές κροκάλες καί στῆς Τηθύος τά ἔσχατα νερά. Τόν Νηρέα καλῶ πρῶτα, τόν πρεσβύτερο ὄλων, μαζί μέ ὅλες τίς πενήντα ἀξιαγάπητες κόρες

340-344

τή Γλαύκη με τα πολλά ψάρια την, ἀπέραντη Ἀμφιτρίτη, τόν Πρωτέα, τόν Φόρκυνα καί τόν πανίσχυρο Τρίτωνα, τούς γρήγορους ἀνέμους καί τίς χρυσόφτερες Αὔρες, τά ἄστρα πού ἀπό μακριά φέγγουν καί τῆς σκοτεινῆς Νύκτας τήν ἀχλύ καί τήν Αὐγή πού ὀδηγεῖ τά γρήγορα ἄτια τοῦ Ἡλίου,

345-349

τούς δαίμονες τῆς θάλασσας, συντρόφους τῶν ἡρώων, τούς παράκτιους Θεούς καί τά ἀλμυρά ρεύματα τῶν ποταμῶν πού χύνονται στή Θάλασσα καί βέβαια τόν Κρονίδη, τον Κυανοχαίτη καί Κοσμοσείστη (σ.σ. προσωνύμια τοῦ Ποσειδώνα, υἱοῦ τοῦ Κρόνου, ἐξ' οὗ καί Κρονίδης) ἐπικαλοῦμαι, νά ἔλθει, βγαίνοντας ἀπό τό κῦμα, ὡς ἐγγυητή τῶν ὄρκων, γιά νά μένουμε σταθεροί πάντα βοηθοί τοῦ Ἰάσονα

350-354

μίμνωμεν προφρόνως ξυνῶν ἐπαρηγόνες ἄθλων,
 ζωοί νοστήσαιμεν ἑά πρὸς δώμαθ' ἕκαστος·
 ὃς δέ κε συνθεσίας δηλήσεται, οὐκ ἀλεγίζων
 ὄρκον ὑπερβασίη, τούτου δ' ἐπιμάρτυροι ἔστων **(X.B)**
 ἰθύντειρα Δίκη (~~καί~~) Ἐριννύες αἰνοδότειραι.»

355-359

᾽Ὡς ἐφάμην οἱ δ' αὖτις ὁμοφροσύνη κατένευσαν,
 ὄρκια δειμαίνοντες, ἐσημήναντο δέ χερσίν.
 Αὐτάρ ἐπεὶ ῥ' ὄμοσάν τε τελεύτησάν τε τὸν ὄρκον,
 δὴ τότε νηὸς ἐῆς κοῖλον κύτος εἰσεπέρησαν
 πάντες **ἐξείης**, (~~ἐφεξείης~~), ὑπὸ δὴ ζυγά τεύχε' ἔθεντο,

360-364

χειῖρας ἐρετμώσαντες. Ἐκέκλετό δ' αὐτόθι Τίφυς,
 ἕκταδίους ὄπλοις δῆσαι παρά κλίμακα μακρὴν,
 ἰστία δ' ἀπλῶσαι, λιμένος δ' ἐκ πείσματ' ἀρέσθαι.
 Καὶ τότε δὴ λιγύν οὔρον ἐπιπροέηκε νέεθαι
 Ἥρη, Ζηνὸς ἄκοιτις, ἐπείγετό δ' ἕξ πλόον Ἀργώ.

365-369

Οἱ δ' ἄρ' ἐπ' εἰρεσίην ἔπεχον χειράς τε νόον τε
 ἄκμητοι βασιλῆες, ἐτέμνετο δ' ἄσπετος ἄλμη,
 ἀφροῦ ἄμ' οἰδαίνοντος ὑπὸ τρόπιν ἔνθα καὶ ἔνθα.
 Τῆμός δ' ἱερός ὄρθρος ἀπ' Ὀκεανοῖο ροάων
 ἀντολίας ἠνοιγεν, ἐπέσπετο δ' ἠριγένεια

350-354

μετέχοντας πρόθυμα στους κοινούς ἄθλους καί ὁ καθένας
νά γυρίσει ζωντανός πίσω στή δική του πατρίδα.

Ὅποιος ὅμως παραβεῖ τίς συμφωνίες, περιφρονῶντας μέ ἀσέβεια τόν
ὄρκο, ἡ ὀδηγήτρια Δίκη κι οἱ Ἐρινύες πού ρίχνουν τίς συμφορές, ἄς εἴ-
ναι μάρτυρές του».

355-359

Ἔτσι μίλησα, κι ἐκεῖνοι συγκατένευσαν ὁμόφωνα φοβούμενοι τούς ὄρ-
κους καί μέ τίς παλάμες τους ἐπισφράγισαν (σ.σ. ἐννοεῖ τόν ὄρκο). Κι
ἀφοῦ ὀρκίστηκαν καί τελείωσαν τήν τελετή, πέρασαν ὅλοι στό εὐρύχω-
ρο ἀμπάρι τοῦ πλοίου καί βάζοντας κάτω ἀπό τούς πάγκους τά ἄρματα
τους,

360-364

ἔπιασαν μέ τά χέρια τά κουπιά. Κι ἀμέσως ὁ Τίφυς φώναξε νά δέσουν
τά ἄρμενα στή μεγάλη σκάλα, νά ἀπλώσουν τά πανιά καί νά σηκώ-
σουν τά παλαμάρια ἀπό τό λιμάνι. Καί ξαφνικά ἡ Ἥρα, ἡ σύζυγος
Διός, ἔστειλε οὐρίο ἄνεμο ἀπαλό γιά νά ἀποπλεύσουν κι ἡ Ἀργώ ξεκί-
νησε γιά τό ταξίδι.

365-369

Καί ἐκεῖνοι οἱ ἀκατάβλητοι βασιλιάδες, εἶχαν τά χέρια καί τό νοῦ τους
προσηλωμένο στά κουπιά, ἐνῶ τό πλοῖο ἔσχιζε τά ἀτέλειωτα νερά καί
ἀφρός σηκωνόταν δεξιά κι ἀριστερά κάτω ἀπό τήν καρίνα.

Τήν ὥρα ἐκείνη ὁ ἱερός ὄρθρος ἀνοίγε ἀπό τά κύματα τοῦ Ὠκεανοῦ τήν
ἀνατολή κι ἀκολουθοῦσε ἡ αὐγή,

370-374

ἤδ' ὅτε φάος θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι φέρουσα· **(X.B)**
 καὶ τότε δὴ σκοπιαὶ τὲ καὶ ἠνεμόεσσα κολώνη **(X.B)**
 Πηλίου ὑλήεντος ἀπ' ἠϊόνος κατέφαινε. **(X.B)**
 Τίφ' ὅτε δ' ἀμπαύσας δολιχῆς οἰήμα νηός,
 τυτθὸν ὑπ' εἰρεσίησιν ἐκέκλετο κῦμα χαράσσειν·

375-379

καὶ ῥα θοῶς ἀκτῆσιν ὑπέδραμον· ἐκ δ' ἄρα νηός
 κλίμακα δαυρατέην λιμένων ἔντοσθε χάλασαν.
 Ἐκ δ' ἔβαν ἤρωες Μινύαι, παύσαντο δὲ μόχθου·
 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχεν ὀμιλαδὸν ἵπποτα Πηλεύς·
 « ὦ φίλοι, ἀθρεῖτε σκοπιῆς προύχοντα κολωνόν, **(X.B)**

380-384

μέσσον (**μέσσω**) ἐνὶ πρηῶνι κατάσκιον, ἔνθα τε Χείρων
 ναίειν ἐνὶ σπήλυγγι, δικαιοτάτος Κενταύρων,
 οἳ τρᾶφεν ἄν Φολόη, Πίνδου τ' αἰπεινά κάρηνα,
 ὃς ῥα δικασπολίη μέλεται (**καί**) τ' ἀκέσματα νούσων·
 ἄλλοτε δ' αὖ Φοίβου κιθάρην μετὰ χερσίν ἀράσσω,

385-389

ἢ λιγυρὴν φόρμιγγα χελυκλόνον Ἐρμάωνος,
 πᾶσι περικτιόνεσσι δικασπολίας ἀναφαίνει.
 Τῷ ῥα καὶ ἡμέτερον κοῦρον Θέτις ἀργυρόπεζα,
 νήπιον ἀρτιγένεθλον, ἐν ἀγκαλίδεσσι λαβοῦσα,
 Πήλιον εἰνοσίφυλλον ἔβη, Χείρωνί τ' ἔδωκεν

370-374

πού φέρνει τό γλυκό φῶς σέ θνητούς κι ἀθάνατους.

Καί τότε φάνηκαν οἱ κορυφές καί τά δασωμένα ὑψώματα τοῦ ανεμό-
δαρτου Πηλίου. Καί ὁ Τίφυς, ἀφήνοντας τό πηδάλιο τοῦ στενόμακρου
πλοίου, τούς ζήτησε νά συνεχίσουν νά κτυποῦν γιά λίγο ἀκόμη τά κου-
πιά πάνω στό κῶμα,

375-379

καί σύντομα πλησίασαν στήν ἀκτή. Ἀφοῦ κατέβασαν ἀπό τό πλοῖο τήν
ξύλινη σκάλα στό λιμάνι, ἀναπαύθηκαν οἱ ἥρωες Μινύες ἀπό τό μόχθο
καί βγήκαν στή στεριά. Καί σ' αὐτούς, πού ἦταν μαζεμένοι σέ παρέες,
μίλησε ὁ ὁ ἰππότης Πηλέας καί εἶπε: «Κοιτάξτε, φίλοι, τό σκιερό ἐκεῖνο
ὑψωμα

380-384

πού ἐξέχει στό μέσον του βουνοῦ. Ἐκεῖ ζεῖ ὁ Χείρων μέσα σέ σπήλαιο, ὁ
δικαιότερος τῶν Κενταύρων, οἱ ὁποῖοι ἀνατράφηκαν στή Φολόη καί
στίς ἀπόκρημνες κορφές τῆς Πίνδου. Αὐτός μεριμνᾷ γιά τή δικαιοσύνη
καί γιά τά φάρμακα κάθε ἀσθένειας. Ἄλλοτε πάλι, κρούοντας μέ τά χέ-
ρια του τήν κιθάρα τοῦ Φοίβου

385-389

ἢ τή γλυκιά φόρμιγγα τοῦ Ἑρμῆ πού εἶναι φτιαγμένη ἀπό ὄστρακο χε-
λώνας, φανερώνει τά δίκαια ἔργα στούς ντόπιους πού μένουν ἐκεῖ γύ-
ρω.

Γί' αὐτό καί τό δικό μου γιό ἡ Θέτις ἡ ἀργυρόπεζα (σ.σ. ἀργυρόπεζα: ἡ
ἔχουσα λευκά πόδια, μεταφορικά ἡ πανέμορφη) παίρνοντας στήν ἀγ-
καλιά της, ἀνέβηκε στό εἰνοσίφυλλο βουνό (σ.σ. δηλαδή στό βουνό πού
τά φύλλα τῶν δέντρων του θροῖζουν ἀπό τίς πνοές τοῦ ἀνέμου, χαρα-
κτηριστικό τοῦ βουνοῦ πού τό συναντᾷ ἀκόμη καί σήμερα ὁ ἐπισκέπτης
τοῦ Πηλίου) καί τόν παρέδωσε στό Χείρωνα

390-394

εὖ (καί τ' ἐπισταμένως ἀγαπαζέμεν ἢ δ' ἀτιτάλλειν· (X.B)
 ὄν δὴ μοί πόθος ἐστί περὶ φρένα θηήσασθαι.
 Ἀλλὰ φίλοι, πελάσωμεν ἐπὶ σπέος, ὄφρα ἴδωμεν
 ἕξιν παιδὸς ἐμοῖο, καὶ ἦθεσιν οἷσι κέκασται.»
 Ὡς εἰπὼν ἐξῆκεν ἀταρπιτόν, οἱ δ' ἐπόμεσθα·

395-399

Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐλήν εἰσήλθομεν ἠεροειδή
 καὶ οἱ κεκλιμένος μὲν ἐπ' οὐδαίιο χαμεύνης
 κεῖτο μέγας Κένταυρος, ἀπηρήρειστο δέ πέτρη
 ἰππεῖησιν ὀπλήσιν, τανυσσάμενος θοὰ κῶλα.
 Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος Θέτιδος καὶ Πηλέος υἱός

400-404

χερσί λύρην ἤρασσε, φρήνα(φρένας) ἐτέρπετο (δ'ἐπετέρπετο)/ Χείρων.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἄθρησεν ἀγακλειτούς βασιλῆας,
 ἀσπασίως ἀνόρουσε, κύσεν δ' ἄρα φῶτα ἕκαστον
 δαῖτά δέ πόρσυνεν· μέθυ δ' ἀμφιφορεῦσι κομίσσας,
 ῥωγαλέαις ἔστρωσεν ὑπὸ στιβάδεσσι πέτηλα·

405-409

κλινθῆναί δ' ἐκέλευσεν, ἀδαιδάλτοις δ' ὑπὸ πλεκτοῖς
 κρεῖα χύδην προὔθηκε συῶν ἐλάφων τε ταχειῶν·
 αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπένειμε ποτόν μελιηδέος οἴνου.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ δόρποιο ποτοῦ θ' ἄλις ἔπλετο θυμός,
 χερσὶν ἐπικροτέοντες ὁμόκλεον, ὄφρ' ἂν ἔγωγε

390-394

γιά νά τόν φροντίζει μέ ἀγάπη καί νά τόν ανατρέφει μέ ἐπιμέλεια. Αὐτόν ἡ καρδιά μου ποθεῖ νά δεῖ. Ἀλλά φίλοι, ἄς πλησιάσουμε στό σπήλαιο γιά νά διαπιστώσουμε τή μόρφωση τοῦ παιδιοῦ καί τά ἦθη πού τό κοσμοῦν». Αὐτά εἶπε καί ξεκίνησε, ἐνῶ ἐμεῖς ἀκολουθοῦσαμε στό μονοπάτι.

395-399

Φθάνοντας, μπήκαμε στή σκιερή αὐλή. Κι ἐκεῖ κάτω στό χῶμα, ξαπλωμένος ὁ μέγας Κένταυρος ξεκουραζόταν, ἀκουμπῶντας τήν πλάτη του στά καπούλια τοῦ ἀλόγου του, στηρίζοντας τά πόδια του σέ πέτρα καί τεντώνοντας τά μέλη του (σ.σ γιά νά ξεπιάνεται). Ἐκεῖ κοντά στεκόταν ὁ γιός τῆς Θέτιδος καί τοῦ Πηλέως,

400-404

κρούοντας μέ τά χέρια του τή λύρα, καί ἡ καρδιά τοῦ Χείρωνα χαιρόταν. Ἀλλά ὅταν (σ.σ. ὁ Χείρωνας) ἀντιλήφθηκε τούς ἔνδοξους βασιλιάδες, ἀναπήδησε μέ χαρά καί ἀγκάλιασε τόν καθένα ἀπό τούς ἄνδρες κι ἀμέσως ἐτοίμασε νά φᾶνε. Ἐφερε μέσα σέ ἀμφορεῖς κρασί γλυκό κι ἔστρωσε σειρές ἀπό φύλλα δένδρων

405-409

καί τούς κάλεσε νά καθίσουν, ἐνῶ σέ πρόχειρα πανέρια τούς πρόσφερε κρέατα ἀπό χοίρους καί ἀπό γοργοπόδαρα ἐλάφια. Κι ἔπειτα τούς κέρασε γλυκόπιστο κρασί. Ὅταν ὅμως χόρτασε ἡ ψυχή τους ἀπό ποτό καί φαγητό, κτυπῶντας ὅλοι μαζί τά χέρια τους μέ καλοῦσαν νά

410-414

δηρίσω Χείρωνι διωλύγιον κιθαρίζων.

Ἄλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην· περί γάρ μέ οἱ ἤλυθεν αἰδώς, **(X.B)**

ὀπλότερον γεγαῶτα γεραιτέρω ἰσοφαρίζειν· **(X.B)**

μέσφ' αὐτός Χείρων ἐλιλαίετο καί μ' ἀέκοντα

ἠνώγει ἄδοντ' ἐριδαινέμεν εἵνεκα μολπῆς.

415-419

Πρῶτος δ' αὖ Κένταυρος ἀείρατο πηκτίδα καλήν,

ἦν ῥα οἱ ἐν χεῖρεσσι φέρων ὠρειξεν Ἀχιλλεύς. **(X.B)**

Ὅς δ' ἄρ' ἄειδε μάχην Κενταύρων ὀμβριμοθύμων,

οὓς Λαπίθαι κατέπεφνον ἀτασθαλίαις δέ (ἔνεκα) σφῆσιν, **(X.B)**

ἠδ' ὡς Ἡρακλεῖ καταντία μαιμώνοντες,

420-424

ἐν Φολόῃ δῆρισαν· ἐπεὶ μένος οἶνος ἔγειρεν.

Αὐτάρ ἐγωγε μετ' αὐτόν ἐλών φόρμιγγα λιγείαν,

ἐκ στόματος μελίγηρυν ἰεῖς ἀνέπεμπον ἀοιδῆν.

Πρῶτα μὲν ἀρχαίου χάεος μελανήφατον ὕμνον,

ὡς ἐπάμειψε φύσεις, ὡς τ' οὐρανός ἐς πέρας ἦλθεν

425-429

γῆς τ' εὐρυστέρνου γένεσιν, **πυθμῆν** (πυθμένας) τε θαλάσσης·

πρεσβύτατόν τε καὶ αὐτοτελεῆ πολύμητιν Ἐρωτα, **(X.B)**

ὅσα τ' ἔφυσεν ἅπαντα, τὰ δ' ἔκριθεν ἄλλον ἀπ' ἄλλου·

καὶ Κρόνον αἰνολέτην, ὡς τ' ἐς Δία τερπικέρανον

ἦλυθεν ἀθανάτων μακάρων βασιλῆϊος ἀρχῆ.

410-414

παραβγῶ στό παίξιμο τῆς κιθάρας μέ τόν Χείρωνα.

Ἄλλα ἐγώ δέν πειθόμουν, διότι ἔνιωθα ντροπή, ὄντας νεώτερος, νά ἐξι-
σωθῶ μέ γεροντότερο, μέχρις ὅτου, ἐπιθυμῶντας καί ὁ Χείρων νά μέ
ἀκούσει, μέ ἀνάγκασε νά παίξω καί νά παραβγῶ μαζί του στό τραγού-
δι.

415-419

Πρῶτος λοιπόν ἐκεῖνος ἀπλώνοντας τά χέρια πῆρε στά χέρια του πολύ-
χορδη πηκτίδα, πού ὁ Ἀχιλλεύς τοῦ ἔδωσε, κι ἄρχισε νά τραγουδᾷ γιά
τή μάχη τῶν γενναίψυχων Κενταύρων, τούς ὁποίους οἱ Λαπίθες σκό-
τωναν γιά τίς ἀτασθαλίες τους κι ἀκόμη γιά τό πῶς ὄρμησαν ἐναντίον
τόν Ἡρακλέους

420-424

στή μάχη τους στή Φολόη, ἐξ αἰτίας τοῦ μένους τους γιά τό κρασί (σ.σ.
πού ἄνοιξε ὁ Φόλος καί πρόσφερε στόν Ἡρακλῆ, παραβαίνοντας τήν
παράδοση πού ἤθελε τά βαρέλια τῆς νέας σοδειᾶς νά τά ἀνοίγουν ὅλοι
οἱ κένταυροι μαζί σέ γιορτή). Μετά ἀπό αὐτόν, παίρνοντας τή γλυκώ-
χη φόρμιγγα, ἀνέπεμψα ἀπό τά στήθη μου μελωδικό τραγούδι. Καί
πρῶτα ἔψαλλα βαθυστόχαστο ὕμνο γιά τό ἀρχέγονο χάος, δηλαδή πῶς
μετάλλαξε τίς φύσεις καί πῶς ὁ οὐρανός ἀπλώθηκε στά πέρατα,

425-429

γιά τή γέννηση τῆς ἀπέραντης γῆς καί τούς βυθούς τῆς θάλασσας καί
γιά τόν ἀρχαιότατο καί αὐτοτελῆ, πολυμήχανο Ἔρωτα καί γιά ὅλα ὅσα
γέννησε καί ξεχώρισε μεταξύ τους καί γιά τόν ὀλέθριο Κρόνο καί γιά
τό πῶς πέρασε ἡ κυριαρχία πάνω στους μακάριους ἀθάνατους (σ.σ.
ἀπό τόν Κρόνο) στόν κεραυνογέτη (σ.σ. ἡγέτη τῶν κεραυνῶν) Δία.

430-434

Μέλλον θ' όπλοτέρων μακάρων γένεσίν τε κρίσιν· (τε)
καί Βριμοῦς, Βάκχοιο, Γιγάντων τ' ἔργ' αἰδηλα,
ἀνθρώπων τ' ὀλιγοδρανέων πολυεθνεά φύτλην
ἡειδον· στεινόν δέ διά σπέος ἤλυθεν αὐδή,
ἡμετέρης χέλυος μελιχρήν ὄπα γηρουούσης. (X.B)

435-439

Ἐπτατό δ' ἄκρα κάρηνα καί ἄγκεα δενδρήεντα (X.B)
Πηλίου, ὑψηλάς τε μετά δρύας ἤλυθε γῆρυς.
Καί (φ-αἰ) ῥά μέν πρόρριζοι ἐπ' αὐλιον ἐρρώνοντο, (X.B)
πέτραι τ' ἐσμαράγουν, θῆρές δ' αἶοντες αἰοιδῆς,
σπήλυγγος προπάροιθεν ἀλυσκάζοντες ἔμιμον·

440-444

οἰωνοί τ' ἐκυκλοῦντο βοαύλια Κενταύροιο, (X.B)
ταρσοῖς κεκμηῶσιν, ἐῆς δ' ἐλάθοντο καλιῆς.
Αὐτάρ ὄρων Κένταυρος ἐθάμβεε, χεῖρ' ἐπί χειρί
πυκνόν ἐπισσειών· οὐδάς δ' ἤρασεν ὄπλησιν.
Τίφυς δ' εἰσεπέρησε νεώς ἄπο, καί ῥ' ἐκέλευσεν

445-449

ὦκα περᾶν Μινύησιν· ἐγώ δ' ἄμπαυον αἰοιδῆν,
οἱ δέ θοῶς ἤγερθεν, ἐπ' ἔντεα νηός ἕκαστος.
Παῖδά δ' ἐν ἀγκαλίδεσσι ἀνίσχανεν ἱππότα Πηλεὺς,
καί ῥ' ἔκυσεν κεφαλῆν τε καί ἄμφω φώεα καλά, (X.B)
δακρυόεν γελῶν· κηλήθη δέ φρέν' Ἀχιλλεύς.

430-434

Μετά ὕμνησα τή γέννηση καί κρίση τῶν νεώτερων θεῶν,
τά σκοτεινά ἔργα τῆς Βριμούς, τῶν Γιγάντων καί τοῦ Βάκχου
καί τέλος τό πολυεθνές γένος τῶν ἀδύναμων θνητῶν.
Ἦ φωνή μου διαπέρασε τό στενό χῶρο τοῦ σπηλαίου
καί ἡ λύρα ἀνέδιδε γλυκιά μελωδία.

435-439

Οἱ κορυφές τῶν βουνῶν καί τά δασωμένα φαράγγια
τοῦ Πηλίου αἰωροῦνταν καί κινοῦνταν, ἐνῶ ἡ φωνή μου
ἔφθανε ὡς τίς ψηλές βαλανιδιές. Κι αὐτές ἀπό τή ρίζα τους
σειόνταν καί κινοῦνταν πρὸς τή σκιερή αὐλή, οἱ βράχοι ἔκαναν
κρότο μπροστά στή σπηλιά

440-444

καί ἀκόμη καί τά πουλιά σχημάτιζαν κύκλο πάνω ἀπό τό σταῦλο τοῦ
Κενταύρου, ἀναπαύοντας τά κουρασμένα πόδια τους καί λησμονῶντας
τίς φωλιές τους. Καί θαμπωμένος θωροῦσε ὅλα αὐτά ὁ Κένταυρος καί
κτυποῦσε συχνά τό ἓνα χέρι πάνω στό ἄλλο (σ.σ. δηλαδή ἐπικροτοῦσε
τό τραγούδι τοῦ Ὀρφέα, χτυπῶντας παλαμάκια) καί μέ τίς ὀπλές του
(σ.σ. φυσικά τό ἄλογο) κλωτσοῦσε τό ἔδαφος. Ὅμως ὁ Τίφυς εἶχε ἤδη
εἰσέλθει στό πλοῖο

445-449

καί φώναζε στους Μινύες νά μποῦν μέσα, ἐνῶ ἐγώ ἔπαυσα τό τραγού-
δι. Κι ἐκεῖνοι ἔμπαιναν καί ὁ καθένας ἔπαιρνε τή θέση του στό πλοῖο.
Τότε ὁ ἰππότης Πηλέας σήκωσε τό παιδί στήν ἀγκαλιά καί φίλησε τό
κεφάλι καί τά δύο του μάτια καί δακρυσμένος, γέλασε, ἐνῶ ἡ καρδιά
τοῦ Ἀχιλλέα χαιρόταν.

450-454

Αὐτάρ ἐμοί Κένταυρος ἐῆ γέρας ὥπασε χειρί,
νεβρῆν παραλέην, ξεινήιον ὄφρα φέρομι.
Ἄλλ' ὅτε δὴ σπήλυγγος ἄπο προθορόντες ἔβημεν,
ἄκρης ἐκ σκοπιῆς ὁ γέρων ἀνά χεῖρας ἀείρων
Φιλλυρίδης ἠρᾶτο, θεοῦς δ' ἐπεκέκλετο πάντας,

455-459

νόστον μὲν Μινύησιν, ἰδέ κλέος ἐσθλὸν ἀρέσθαι
ὄπλοτέροις βασιλεῦσιν ἐπ' ἐσσομένοις μερόπεσσιν.
Αὐτάρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ θῖνα καὶ ἐς νέα πάντες ἔβησαν, **(X.B)**
ἐν προτέροις θώκοισι καθίζανον· ἐν δ' ἄρ' ἐρετμοῖς
χεῖρας ἐφαπλώσαντες, ἔπειθ' ἄλα τύπτον ἕκαστος,

460-464

Πήλιον ἐκνεύσαντες· ὑπὲρ μέγα λαῖτμά δε πόντου
ἀφρός ἐπιζείων χαροπὴν λεύκαινε θάλασσαν.
Τισαίη δ' ἀπέκρυφθεν ἄκρη καὶ Σηπιάς ἀκτὴ, **(X.B)**
φάνθη δέ Σκίαθος, Δόλοπός τ' ἀνεφαίνετο σῆμα,
ἀγχιάλός θ' Ὀμόλη, **ῥοαὶ θ' ἄλιμυρεῖς Πηνειοῦ**, (~~ῥεῖθρον θ' ἄλιμυρές-
Ἀναύρου~~) **(X.B)**

465-469

ὅς διὰ πολλὴν γαίαν ἰεῖ μεγαλόβρομον ὕδωρ.
Οὐλύμπου δέ βαθυσκοπέλου πρηῶνας ἐρυμνούς
ἔδρακον (~~εἰσέδρακον~~) Μινύαι, (~~καὶ~~) Ἄθω δενδρώδεα κάμφαν,
Παλλήνην (~~τ'~~) εὐρείαν **τε** (~~ιδέ~~) ζαθέην Σαμοθρήκην,
(~~ἐνθα καὶ~~) ὄργια **οἱ** φρικτὰ θεῶν, ἄρρητα βροτοῖσιν, **(X.B)**

450-454

Τότε ὁ Κένταυρος μοῦ ἔδωσε μέ τό ἴδιο τοῦ τό χέρι ἕνα δῶρο, δέριμα λεο-
πάρδαλης, ὡς ἀνάμνηση τῆς φιλοξενίας. Ἀλλά ὅταν προχωρήσαμε κι
ἀπομακρυνθήκαμε ἀπό τή σπηλιά του, εἶδαμε τό Φιλλυρίδη γέροντα σέ
μία βουνοκορφή μέ ὑψωμένα χέρια νά προσεύχεται καί ὄλους τους θε-
οῦς νά ἐπικαλεῖται

455-459

γιά καλή ἐπιστροφή τῶν Μινύων καί γιά ἀγαθή δόξα
τῶν νέων βασιλιάδων στίς μεταγενέστερες γενιές.
Ἀφοῦ ἔφθασαν ὄλοι στήν ἀκτή, μπῆκαν στό πλοῖο και
καθισμένοι στίς θέσεις πού καί πρίν εἶχαν, ἄρχισαν νά
κτυποῦν μέ τά κουπιά τή θάλασσα,

460-464

ξεμακραίνοντας ἀπό τό Πήλιο. Πάνω ἀπό τά βαθιά νερά τοῦ πόντου ὁ
ἀφρός σηκώνόταν καί λεύκαινε τή θάλασσα. Τό ἀκρωτήριο τῆς Τισαίας
χάθηκε ἀπό τή θεά καί φάνηκε ἡ ἀκτή τῆς Σηπιάδος καί ἡ Σκιάθος καί
διακρινόταν ἤδη τοῦ Δόλοπος τό μνήμα, κι ἀκόμη ἡ παράκτια Ὀμόλη
καί το ρεῦμα τοῦ Πηγειοῦ (σ.σ. ἀνέλυσα τό λάθος στήν εἰσαγωγή)

465-469

πού χύνεται στή θάλασσα πού τά νερά του διαρρέουν πολλή γῆ ἀλλά
καί οἱ ἀπόκρημνες κορυφές τοῦ Ὀλύμπου μέ τίς βαθιές χαράδρες.
Ἀφοῦ παρέκαμψαν τό δασωμένο Ἄθω (τήν ἀρχαία πόλη πού ἦταν χτι-
σμένη στήν ἄκρη τῆς χερσονήσου τοῦ Ἄθω) καί τήν εὐρύχωρη Παλλή-
νη, ἔφθασαν στό ἱερό νησί τῆς Σαμοθράκης, ὅπου τελοῦνται ὄργια φρι-
κτά πρὸς τιμή τῶν θεῶν καί ἀπόρρητα γιά τούς θνητούς,

470-474

ἄσμενοι εἰσεπέρησαν ἐμαῖς ὑποθημοσύνησιν (X.B)
 ἥρωες· μίγα γάρ σφιν ὀφέλιμον ἀνθρώποισιν
 τῆσδε θυηπολίας, ἀβολεῖν πλωτῆρσιν ἐκάστοις.
 Σιντιακαῖς δ' ἐπ' ὀφρύσσιν ἐκέλσαμεν ὠκύαλον νηῦν (X.B)
 Λήμνω (ἐν) ἠγαθέη, τόθι περ κακά ἔργα μεμήλει (Αττική σύνταξις)

475-479

Θηλυτέραις· αἶ γάρ οἱ ἀϊστώσαντο συνεύνουσ
 σφῆσιν ἀτασθαλίας, καί οἱ κλυτός Ὑψιπύλεια
 ἐλδομέναις κραίνεσκε, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη.
 Ἀλλά τί σοι περὶ τῶνδε πόλυν λόγον ἀμφαδόν εἰπεῖν,
 ὅσσον ἐφ' ἴμερον ὤρσεν ἀγαυαῖς Λημνιάδεσσιν

480-484

Κύπρις ἔρωτρόφος, (~~ἔρωτοτρόφος~~), Μινύαις εἰς λέκτρα μιγῆναι,
 φίλτροις Ὑψιπύλην ἔρατοῖς ἐδάμασσεν Ἰήσων
 ἄλλη δ' ἄλλος ἔμικτο· καί ἐκλελάθοντο πορείης, (X.B)
 εἰ μ' (μη) ἀποτροπίοις ἐνοπαῖς θελξιφρονί θ' ὕμνω
 ἡμετέρω θελχθέντες ἔβαν ποτί νῆα μέλαιναν,

485-489

εἰρεσίην ποθέοντες, ἐπεμνήσαντό δε νόστου.
 Ἐνθεν ἐς Ἐλλάσποντον ἀμῆώους φέρει οὖρος,
 ἀκράης Ζέφυρος, στεινῆς ἀπάτερθεν Ἀβύδου,
 Ἴδην, Δαρδανίην, Πιτύην τ' ἐπὶ δέξι' ὄντας (~~ἔχοντας~~),
 οὗ (καί) Ἀβαρνιαδος Περκώτης τ' εὖσταχυν αἶαν

470-474

σ' αὐτὰ μέ χαρά τους μνήθηκαν οἱ ἥρωες, ἀκολουθῶντας τή δική μου συμβουλή. Διότι εἶναι ὠφέλιμο σέ ὅσους πλέουν στή θάλασσα νά συμμετέχουν στήν ἱεροτελεστία αὐτή. Ἀλλά καί στῆς ἱερῆς Λήμνου τίς Σιντιακές ἀκτές (σ.σ. ἀρχαία ὀνομασία τῆς περιοχῆς τῆς Λήμνου) προσορμίσαμε τό ταχύπλοο καράβι, ὅπου ἀνόσια ἔργα

475-479

ἐκτελοῦσαν οἱ γυναῖκες, διότι αὐτές εἶχαν σκοτώσει τοὺς ἄνδρες τους γιά τίς ἀτασθαλίες τους. Σ' αὐτές τίς ἐρωτοπαθεῖς γυναῖκες βασίλευε ἡ φημισμένη Ὑψιπύλη, ἡ ὠραιότερη ἀπό ὅλες. Ἀλλά γιατί νά πολυλογῶ γ' αὐτές; Σοῦ λέω μόνο τοῦτο, ὅτι στίς εὐγενεῖς Λημνιάδες διήγειρε

480-484

τόν πόθο ἡ ἐρωτρόφος Κύπρις (σ.σ. προσωνύμιο τῆς θεᾶς Ἀφροδίτης) νά σμίξουν στά κρεβάτια τους μέ τοὺς Μινύες καί ὅτι τήν Ὑψιπύλη δάμασε ὁ Ἰάσων μέ ἐρωτικά φίλτρα· ὁ καθένας διάλεξε τή γυναῖκα πού θά σμίξει καί θά εἶχαν ξεχάσει τό ταξίδι, ἂν μέ ἀποτρεπτικές φωνές καί γλυκό ὕμνο δέν κατάφερνα νά τοὺς πείσω νά γυρίσουν στό μελανόμορφο πλοῖο

485-489

καί νά ριχτοῦν πάλι στά κουπιά, καί νά θυμηθοῦν (σ.σ τήν ἀποστολή) καί τό γυρισμό στήν πατρίδα. Ἀπό ἐκεῖ ἔπνευσε οὐριος ἄνεμος, ὁ σφοδρός Ζέφυρος, καί μᾶς ἔφερε τήν αὐγή στόν Ἑλλησποντο, πέρα ἀπό τά στενά τῆς Ἀβύδου, ἔχοντας στά δεξιά μας τήν Ἴδη, τήν Πιτύα καί τή Δαρδανία, ἐκεῖ ὅπου τῆς πόλης Περκώτης, πού ἀνήκει στήν περιοχή τῆς Ἀβαρνιαδος τήν σιτοφόρο γῆ ποτίζει

490-494

ἀργυρέαις Αἴσηπος ἐπικλύζει προχοῆσιν.
 Αἰψά δ' ἐπιθρώσκουσα θέεν πολυηγόρος Ἀργώ.
 Αὐτάρ ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκέλαμεν· ἔν δ' ἄρα Τίφυς
 ἰθύντωρ ἀκάτοιο, καὶ ἀγλαός Αἴσονος υἱός, **(X.B)**
 σὺν τ' ἄλλοι Μινύαι, γλαυκώπιδι Τριτογενεΐη

495-499

Θῆκαν ἀείραντες βριθύν λίθον· ἔνθα τε νύμφαι
 κρήνη (ἔπ') Ἀρτακίη λάλα νάματα πλημμύρουσιν,
 οὔνεκά οἱ πλώουσιν ἀνά πλατύν Ἑλλήσποντον
 εὕδιος ἀντεβόλησε μυχοῦ ἔντοσθε γαλήνη,
 οὐδ' εἰς γαῖαν ἔρριψαν ἐϋγνάμπτους ἀγκύρας,

500-504

κύμασι θεινόμενοι ὑπὸ χειμερίησιν ἀέλλαις.
 Ἔνθα δέ πορσύνοντες ἐπὶ κροκάλαις προυχούσαις
 δεῖπνά τε καὶ κλισίην, δόρπον μεμνήμεθ' ἕκαστοι.
 Δῆ τότε κεκλιμένοισιν ἐπήλυθε Κύζικος ἦρως,
 ὃς **Δολόνων** (~~Δολιέων~~) ἤγασσε περικτιόνων ἀνθρώπων.

505-509

Αἰνῆος υἱός, τόν οἱ τέκε διὰ γυναικῶν,
 Εὐσώρου θυγάτηρ Αἰνήτη καλλιπάρηος·
 ὃς (ῥα) φιλοξεινίη Μινύας ἐγέρηρεν ἅπαντας,
 σφάζων πῖά τε μῆλα καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς, **(X.B)**
 ἀγροτέρους τε σῦας· δῶκεν δ' ἐπι οἶνον ἐρυθρόν·

490-494

ὁ Αἴσηπος μέ τά ἀσημένια νερά του.

Καί ἀναπηδῶντας ἔτρεχε γρήγορα ἢ γλυκόλαλη Ἀργώ.

Σύντομα προσορμίσσαμε σέ μία ἀμμουδιά ὅπου ὁ Τίφυς, ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου μά κι ὁ λαμπρός του Αἴσονα γιός μαζί μέ ἄλλους Μινύες, στή γαλανομάτα Τριτογένεια (σ.σ. τήν Ἀθηνά).

495-499

ἀνασήκωσαν βαρὺ λίθο καί τῆς τόν ἀφιέρωσαν .

Ἐκεῖ ἀκριβῶς οἱ νύμφες κάτω ἀπό τήν Ἀρτακία κρήνη κάνουν τά νερά νά πλημμυρίζουν μέ θόρυβο (καταρράκτες;). Ἐξαιτίας αὐτοῦ τοῦ γεγονότος, ὅταν ἔπλευσαν στόν πλατὺ Ἑλλησποντο, ξαφνικά μία γλυκιά νηνεμία ἐπικράτησε μέσα στό μυχό καί δέν χρειάστηκε νά ρίξουν τίς εὐκαμπτες ἄγκυρες,

500-504

παρ' ὅτι μᾶς χτυποῦσαν ἀλύπητα τά κύματα ἐξ αἰτίας τῆς χειμωνιάτικης θύελλας. Ἐδῶ, ἀφοῦ πάνω στίς μεγάλες κροκάλες ἐτοιμάσαμε τό δεῖπνο καί ἓνα μέρος γιά ὕπνο, ὁ καθένας κάθησε μέ ὄρεξη γιά φαγητό. Κι ἐνώ ἀναπαυόμαστε, ἦλθε ὁ ἥρωας Κύζικος, πού βασίλευε στούς γειτονικούς Δόλones,

505-509

ὁ γιός τοῦ Αἰνέα, τόν ὁποῖο γέννησε ἢ θεϊκή ἀνάμεσα στίς γυναῖκες, ἡ πανέμορφη Αἰνήτη, ἢ κόρη τοῦ Εὐσώρου. Αὐτός τίμησε ὅλους τους Μινύες, φιλοξενῶντας τους καί σφάζοντας καλοθρεμμένα πρόβατα καί βόδια μέ συστραμμένα πόδια (σ.σ. εἰλιπόδας ἔλικας: ἐπίθετα πού χαρακτηρίζουν τά βόδια) καί ἀγριόχοιρους, τούς πρόσφερε κόκκινο κρασί

510-514

σιτόν δ' ἄφθονον ἦκεν ἀποπλώουσι φέρεσθαι,
 χλαῖνάς τ' ἠδέ τάπητας, ἐϋννήτους τε χιτῶνας.
 Φίλετο δ' αὖ παρεόντας ὀμηλικίης ἔνεκα σφῆς·
 καί ῥά πανημερίησιν ἐν εἰλαπίνησιν ὄμαρτεν.
 Ἀλλ' ὅτε γ' Ὠκεανοῖο ῥόον βαπτίζετο Τιτάν,

515-519

ὄρφνην δ' ἀστροχίτων ἔπαγεν μελαναυγέα μῆνη,
 τῆμος ἀρηϊφατοι κίον ἀνέρες, οἳ ῥά νέμοντο
 ἀρκτώις ἐν ὄρεσσι, πεφυκότες εἵκελοι θηρσίην, (X.B)
 Τιτῆσιν βριαροῖς τ' ἐναλίγκιοι ἠδέ Γίγασιν· (X.B)
 ἕξ γάρ χεῖρες ἐκάστω ἀπ' ὤμων ἀἴσسونτο.

520-524

Οὕς (θεῖ) ἐσαθρήσαντες ἀμαιμάκετοι βασιλῆες,
 ἐς μόθον ὀρμαίνοντας, ἀρήϊα τεύχε' ἔδυνον.
 Καί ῥ' οἳ μὲν πεύκησιν ἀμύνοντ' οἳ δ' ἐλάττησιν·
 ἐν δ' ἔπεσον Μινύησι κατὰ σκοτόεσσαν ὀμίχλην.
 Οὕς (θεῖ) ἐπειγομένους κτεῖνεν Διός ἄλκιμος υἱός,

525-529

τόξον (τόξω) ὀϊστεύων. Σύν δ' Αἰνέος ὤλεσε παῖδα
 Κύζικον, οὐτι ἐκῶν, ἀλλ' ἀφραδίησι πεδηθείς·
 τῶ δ' ἄρα μόρσιμον ἦεν ὑφ' Ἡρακλῆι δαμῆναι.
 Αἰψά δε οἱ Μινύαι κοίλης ἔντοσθεν ἔβησαν
 νηὸς τευχήρεις, ποτί δῆ (θε) ζυγόν ἴζον ἕκαστος.

510-514

καί ἄφθονο σιτάρι γιά νά πάρουν ἀποπλέοντες καί χλαῖνες καί τάπητες καί καλοφτιαγμένους χιτῶνες. Τούς ἀγάπησε ὅσο ἦταν ἐκεῖ καί τούς φιλοξένησε, διότι ἦταν συνομήλικος μ' αὐτούς καί σάν συνδαιτημόνας τούς ἔκανε ὅλη τή μέρα συντροφιά. Μά καθώς ὁ Τιτάν βυθιζόταν στό ρεῦμα τοῦ Ὠκεανοῦ

515-519

καί ἡ σελήνη πού φέγγει στό σκοτάδι ἔφερε τήν ἑναστρη νύκτα, κατέφθασαν κάποιοι ἄγριοι πολεμιστές πού ζοῦσαν σέ ὄρη τοῦ βορρᾶ, σάν ἀδάμαστα θηρία, ὅμοιοι μέ τούς ἰσχυροῦς Τιτάνες καί τούς γίγαντες, διότι στόν καθέναν ἕξι χέρια ξεπηδοῦσαν ἀπό τούς ὤμους (σ.σ. λογοτεχνική ὑπερβολή τοῦ Ὀρφέα, πιθανότατα θά φοροῦσαν κάποια δέρματα ζώων πού θά κρέμονταν ἀπό τούς ὤμους τῶν πολεμιστῶν , κάνοντάς τους νά μοιάζουν ὅτι ἔχουν 6 χέρια).

520-524

Βλέποντας οἱ ἀκαταμάχητοι βασιλιάδες πώς ἦταν διψασμένοι γιά μάχη, πήραν τά ὄπλα κι ἀρματώθηκαν.

Κρατῶντας ἄλλοι πεῦκα κι ἄλλοι ἔλατα,

ὄρμησαν μέσα στή σκοτεινή ὁμίχλη ἐνάντια στούς Μινύες, ἀλλά καθώς ἐπιτίθεντο, τούς ἐξολόθρευσε ὁ ρωμαλέος γιός τοῦ Δία,

525-529

ρίχνοντας βέλη μέ τό τόξο του. Ὅμως μαζί μ' αὐτούς καί τό παιδί τοῦ Αἰνέα σκότωσε, τόν Κύζικο, ἀκούσια βέβαια, ἀφοῦ ὁ Ἡρακλῆς εἶχε καταληφθεῖ ἀπό μανία καί τῆς μοίρας του (σ.σ. Κυζίκου) ἦταν γραφτό ἀπό τό χέρι του (σ.σ. Ἡρακλῆ) νά χαθεῖ. Ἐπειτα μπῆκαν γρήγορα οἱ Μινύες ἔνοπλοι στό κοῖλο πλοῖο καί ὁ καθένας κάθισε στή θέση του.

530-534

Τίφυς δέ πρύμνηθεν ἐπήπυνεν, ἠδ' ἐκέλευεν
κλίμακα νηός ἔσω ἐρύσαι, καί πείσματα λῦσαι.
Ἄλλ' οὐ οἱ λύοντο κάλοι, δεσμοῖσι δ' ἀφύκτοις
ῶκείης στροφάλιγγος ἀρηρότες ἐσφίγγοντο,
νῆα κατείργοντες, θάμβησέ δε Τίφυς ἀμύμων,

535-539

ἄφθογγός δε οἱ ἦκε χερῶν οἰήϊα νηός **(X.B)**
Ἀργώης· οὐ γάρ οἱ ἐέλπετο κῦμα περῆσαι.
Ῥεῖη γάρ κοτέεσκε δεδουπότος εἵνεκα λαοῦ
Ἄλλ' ὅτε πρὸς μέσατον νυκτός προῦβαιεν ἀταρπός,
ἄστρα τε τηλεφανῆ δύνεν ῥόον Ὠκεανοῖο,

540-544

ὄσσοις ἰθυντῆρος ἐπέστιχε νήδυμος ὕπνος.
Τῶ δέ βαθύ κνώσσοντι θεά μενέδουπος Ἀθήνη
ἄγχι παρισταμένη πανετήτυμα σήματ' ἔφαιεν·
ῶδέ δ' ὄμοκλήσασα θεηγόρον ἔννεπε μῦθον·
«Εὐδεις Ἀγνιάδη, γλυκερῶ βεβολημένος ὕπνω,

545-549

κῶμα περί βλεφάροισι λαβῶν· ἄλλ' ἔγρευο, Τίφω,
κέκλεό δ' ἠρώεσσι μολεῖν ἐπὶ νήνεμον ἀκτῆν,
νηός ἀποπροθορόντας, ὅθι ξένος ἐν ψαμάθοισιν
κεῖται **δε φθίμενος**· (ἀποφθίμενος) τῶ οἱ κτέρεια κτερεῖξαι
παμμήτειρα Ῥέη κέλεται γέρα, ἠδ' ἐπιλοιβάς

530-534

Ὁ Τίφυς ἀπό τήν πρύμνη τούς παρακινοῦσε καί τούς διέταξε νά τραβήξουν μέσα τή σκάλα καί τά παλαμάρια. Μά τά σχοινιά δέν λύνονταν, διότι μία δίνη γρήγορη τά ἔστριβε καί τά ἔδενε μέ ἄλυτα δεσμά, ἐμποδίζοντας ἔτσι τό πλοῖο. Ὁ ἔξοχος Τίφυς ἀπόρησε κι ἔμεινε ἄφωνος

535-539

καί τό πηδάλιο τῆς Ἀργοῦς τοῦ ἔφυγε ἀπ' τά χέρια. Δέν ἤλπιζε πιά ὅτι θά διασχίσουν τά κύματα, διότι ὀργιζόταν εὐκόλα ἀπό τό θόρυβο τοῦ πλήθους (σ.σ. ἐννοεῖ ὅτι οἱ Ἀργοναῦτες δυσανασχετοῦσαν ἢ καί ἔβριζαν). Μά ὅταν ἡ ἡμέρα ἔφθανε πρὸς τά μεσάνυχτα καί τά μακρινά ἄστρα ἔδυναν στά νερά τοῦ Ὠκεανοῦ,

540-544

τά μάτια τοῦ κυβερνήτη βυθίστηκαν σέ βαθύ ὕπνο. Κι ἐνῶ βαριά κοιμόταν, ἡ Ἀθηνά, πού ὑπομένει τούς θορύβους, παρουσιάστηκε δίπλα του καί τοῦ φανέρωσε τά ἀληθινά σημάδια (σ.σ. δηλαδή γιά ποιό λόγο δέν μπορούσαν νά ἀποπλεύσουν). Ἔτσι ἀφοῦ τοῦ φώναξε, τοῦ εἶπε λόγια θεϊκά. «Κοιμᾶσαι, γιέ τοῦ Ἄγνου, νικημένος ἀπό

545-549

γλυκό ὕπνο πού βάρυνε πολύ τά βλέφαρά σου. Μά ξύπνα, Τίφυ, καί κάλεσε τούς ἥρωες νά βγοῦν σ' ἀπάνεμη ἀκτή, ἀφοῦ κατέβουν ἀπ' τό πλοῖο, ἐκεῖ ὅπου κεῖται νεκρός πάνω στήν ἄμμο αὐτός πού σᾶς φιλοξένησε. Ἡ Ρέα, ἡ μητέρα ὄλων, προστάζει πρὸς τιμὴν του νά κάνετε ἐπικήδειες τελετές,

550-554

δοῦναι **καί ὑποχθόνους** (~~ὑποχθονίους καί~~) δάκρυα λειβέμεν ὄσσων **(X.B)**,
 αἰδομένους Θέμιν ἀγνωτελῆ ξενίην (**τε**) τράπεζάν **δε**
 ὄν ῥ' ἀέκων ἔκτεινε βαλὼν διὰ νύκτερον ὄρφνην
 Ἡρακλῆς· θυμόν δέ θεᾶς ἐχολώσατε Ῥείης.
 Ἀλλ' ὅπoταν θεσμοῖς ξεῖνον σεβάσησθε θανόντα,

555-559

Δίνδνμον αὐτίκ' ἔπειτα Ῥέης ἔδος εἰσαναβάντες,
 ἰλασμοῖς ἱεροῖς Γαίης ἀρέσασθε θύγατρα,
 πείσματα δ' ἀράμενοι, τότε δή μνώεσθε πλόιοι.»
 Ὡς εἰπούσα θεά πάλιν ἐτράπετ', ἴσον οἴστῳ
 οὐρανόν ἐσσυμένη. Τοῦ δ' αὐτίκα κῶμα κεδάσθη,

560-564

πρύμνης δ' ἄλτο θεῶς ἀνέγειρέ δε λαόν αὐτῆ,
 τοίχων ἔνθα καί ἔνθα παρακλιδόν ὑπνώοντας, **(X.B)**
ψῦχος (~~ψυχῆ~~) ὑποτρομέων ἄφαρ ἠρώεσσί δ' ὄνειρου
 φάσματα πᾶσιν ἔνισπεν, ἐπιδρομάδην ἀγορεύων.
 Οἱ δέ θεῶς ἤγερθεν, ἐπ' ἠϊόνα δ' ἄλτο ἕκαστος.

565-569

ἦ δέ κατ' ὄρφναίοιο πόλου χρυσήνιος Ἡώς
 ἀντολίας ἦνοιγεν, ἐδέχνυτό δ' οὐρανός ὄρθρον
 καί τότε ἄριστῆες Μινύαι νέκυν εἰσενόησαν,
 αἵματι καί κονίη πεπαλαγμένον· ἀμφί γάρ ἄλλοι
 δῆϊο ἀμφίς ἔκειντο, πελώρια σώματα θηρῶν. **(X.B)**

550-554

μά καί στούς ὑποχθόνιους νά χύσετε σπονδές καί δάκρυα, σεβόμενοι τή Θέμιδα πού τιμᾶται μέ ἀγνές τελετές ἀλλά καί τό φιλόξενο τραπέζι (σ.σ. πού ὁ Κύζικός σας παρέθεσε). Διότι αὐτόν βέβαια ἀκούσια ὁ Ἡρακλῆς κτύπησε μέσα στή καταχνιά τῆς νύκτας, ἀλλά πικράνατε τήν καρδιά τῆς θεᾶς Ρέας. Ὅταν ὁμως δείξετε τόν ἀπαιτούμενο σεβασμό στό νεκρό ξένο,

555-559

ἀνεβεῖτε μετά στό Δίνδυμο ὄρος, ὅπου εἶναι ἡ κατοικία τῆς Ρέας, καί τήν κόρη τῆς Γῆς ἰκετεῦστε μέ ἐξιλαστήριες τελετές. Ἐπειτα ἀφοῦ σηκώσετε τά παλαμάρια, μορεῖτε νά γυρίσετε στό πλοῖο». Ἀφοῦ εἶπε αὐτά ἡ θεά, σάν βέλος πέταξε στόν οὐρανό κι εὐθύς ἐξαφανίστηκε ἡ ὑπνηλία του (σ.σ. τοῦ Τίφυος) καί

560-564

πήδηξε ἀπ' τήν πρῦμνη γρήγορα· ὄντας δέ ἀκόμη ταραγμένος, ξύπνησε μέ φωνές τό πλῆθος πού κοιμόταν σκορπισμένο ἐδῶ κι ἐκεῖ στά πλευρά τοῦ πλοίου, τρέμοντας ἀπό το κρῦο· κι ἀμέσως περιέγραψε βιαστικά στούς ἦρωες ὅλες τίς εἰκόνες πού εἶδε στό ὄνειρό του. Κι ἐκεῖνοι σηκώθηκαν εὐθύς κι ὁ καθένας τότε πηδοῦσε στήν ἀκτή.

565-569

Ἡ Ἥως (σ.σ. ἡ θεά πού ταυτίζεται μέ τό ξημέρωμα) μέ τά χρυσά ἡνία ἀνοιγε πρὸς τή μεριά τοῦ σκοτεινοῦ πόλου τήν ἀνατολή κι ὁ οὐρανός τόν ὄρθρο ὑποδεχόταν. Καί τότε οἱ ἄριστοι Μινύες εἶδαν καί ἀναγνώρισαν τό νεκρό γεμάτο σκόνες κι αἵματα, ἐνῶ γύρω κατάχαμα κείτονταν πελώρια καί θηριώδη σώματα ἐχθρῶν.

570-574

Ἄλλ' οἳ μὲν βασιλῆα περισταδόν ἀμφιχυθέντες
 Κύζικον εὐξέστοισιν ὑπὲρ λεχέεσσιν ἔθηκαν,
 ἄν δ' ἄρα τύμβον ἔχευαν, ἐδομήσαντό δε σῆμα.
 Φιτρούς δ' αἶψα κόμιζον, ἰδ' ἔντομα πορσύνοντες
 παμμέλαν' ἐν βόθροις μετεκίαθον· αὐτὰρ ἔγωγε

575-579

ψυχὴν ἰλασάμην, σπένδων μειλίγματα χύτλων,
 ὕδατί τ' ἠδέ γάλακτι, μελισσορύτοις ἅμα νασμοῖς
 λοιβάς ἐκπροχέων, καὶ ἔμοις ὕμνοισι γεραίρων.
 Αὐτός δ' Αἰσονίδης προὔθηκατο πᾶσιν ἄεθλον,
 τυμβιδίου ἐπ' ἀγῶνος ἑταίροις ἔμμεν' ἄεθλα,

580-584

δῶρά, τα οἳ πόρεν Ὑψιπύλη Λήμνοιο φέρεσθαι.
 Ἀγκαίῳ μὲν δῶκε πάλης γέρας ἀμφικύπελλον
 χρύσειον πολυχανδές ἔχειν· Πηλῆϊ δ' ἔδωκεν
 θάσσονί οἱ σταδίοισι, ποδωκείης ἔνεκα σφῆς,
 χλαῖναν φοινικέην, πολυδαίδαλον ἔργον Ἀθήνης.

585-589

Αὐτὰρ παγκρατίοιο πόρεν γέρας Ἡρακλῆϊ
 ἀργύρεον κρητῆρα παναίολον· ἵππασίης δέ
 Κάστορι, χρυσείων φαλάρων πολυτεχνέα κόσμον· **(X.B)**
 πυγμαχίης δέ τάπηθ' ἄλιανθέα δῶκε φέρεσθαι
 ἀθλοφόρῳ Πολυδεύκει· ὃ (γάρ) κλυτόν ἦρατο νίκος.

570-574

Ἀλλά αὐτοὶ λοιπὸν , περιβάλλοντας τὸ βασιλιά Κύζικο κι ἀπ' τὰ δυὸ μέρη, ἔσκυψαν πάνω του καὶ σηκώνοντας τὸ σῶμα του, τὸ ἐναπόθεσαν σὲ καλοφτιαγμένο ξύλινο κρεβάτι. Ἐπειτα σωριάζοντας χῶμα, ἔφτιαξαν τύμβο καὶ κατασκεύασαν μνήμα. Κι ἀμέσως ἔφεραν κλαδιά μὰ καὶ σφάγια ἀπὸ ὀλόμαυρα ζῶα, πού τὰ ἔριξαν σὲ λάκκους. Κι ἔπειτα βέβαια ἐγώ

575-579

ἔξευμένισα τὴν ψυχὴ του καὶ χύνοντας ἱερά ὕγρα,
γάλα μὲ νερό καὶ νάματα μελισσῶν, ἔκανα σπονδές
καὶ τὸν τίμησα μὲ τοὺς δικούς μου ὕμνους.
Κι ὁ Αἰσονίδης κήρυξε πρὸς τιμὴν του ἐπιτύμβιο ἀγῶνα,
δίνοντας στοὺς ἐταίρους ἔπαθλα,

580-584

τὰ δῶρα πού τοῦ χάρισε ἡ Ὑψιπύλη ἢ Λημνία. Βραβεῖο πάλης στὸν Ἀγκαῖο ἔδωσε, εὐρύχωρο ἀμφικύπελλο χρυσό νὰ ἔχει. Στὸν Πηλέα, πού ἦταν γρηγορότερος στὸ στάδιο (σ.σ. ἀγῶνας δρόμου ταχύτητας 182 περίπου μέτρων), ἔδωσε γιὰ τὴν ταχυποδία του, χλαίνη φοινικόχρωμη, περίτεχνο ἔργο πού ἀπεικόνιζε τὴ θεὰ Ἀθηνά.

585-589

ἔπειτα τὸ βραβεῖο τοῦ παγκράτιου πού ἀπένειμε στὸν Ἡρακλῆ, ἦταν ἕνας πολυποίκιλος ἀργυρὸς κρατήρας· στὸν Κάστορα νικητὴ τῆς ἵππασίας ἔδωσε χρυσὰ φάλαρα, μὲ περίτεχνα στολίδια· στὸν Πολυδεύκη νικητὴ τῆς πυγμαχίας ἔδωσε τάπητα στολισμένο μὲ θαλάσσια ἄνθη, διότι πέτυχε ἔνδοξη νίκη.

590-594

Αὐτός δ' εὐκαμπές λάβε οἷ τόξον (~~καί~~) τ' οἷστούς,
 τεινόμενος δε οἷ ἦκε βέλος, τό δ' ἀπέπτατο τηλοῦ. (X.B)
 Δῶκε δ' ἄρ' Αἰσονίδη, Μινύης λόχος εἵνεκα τιμῆς
 πλέξας εὐανθῆ στέφανον **τανύφυλλον** (~~τανυφύλλον~~) ἐλαίης.
 Αὐτάρ ἐμοὶ μολπῆς γέρας ὤπασε διὸς Ἰήσων,

595-599

ἐμβάδα χρυσεῖησι τιταινομένην πτερύγεσσιν.
 Αὐτό δ' ἀγών, φήμη δέ διέπτατο δώματος εἶσω
 Κυζίκου οἰχομένον τοῦ δ' ὡς κλύε σύγγαμος αἰνή, (X.B)
 στήθεα δρυπτομένη λίγ' ἐκώκυν· ἀμφὶ δέ δειρῆ
 ἀψαμένη μήρινθα, βρόχῳ ἄπο θυμόν ὄλεσσεν.

600-604

Γῆ δ' ὑπεδέχθη ἦν (ὑποδεξαμένη), πλακὶ δάκρυα πίδακος ἦκεν
 βλύζουσ' ἀργυροειδές ὕδωρ κρήνης ἀπό μέσσης,
 ἀέναον· Κλείτην δέ περικτίονες καλέουσιν.
 Καὶ τότε δὴ βασιλῆες ὄνειροπόλον διὰ πύστιν,

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Ο ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΕΝΟΣ ΣΤΙΧΟΣ ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΤΕΣΤΗΣΑ

ὑπό θεᾶς Αθήνης ἐς Τίφυν ἀναφανείσα,
 ὑπό θεῖᾶς Αἰθήνης ἰὲς Τίφυν ἰ ἀναφανείσα
 – υ υ | – – | – – | – υ υ | – υ υ | – –
 (1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος ἰ Σπονδεῖος ἰ Σπονδεῖος ἰ Δάκτυλος ἰ Δάκτυλος ἰ Σπονδεῖος

605-609

κνημόν ἐπὶ ζάθεον καὶ Δίνδυμον ἀκρώρειαν,
 ὄφρα κε μειλίξαιντο οἷ εὐνοῖνοις ἐπιλοιβαῖς (X.B)
 ῥεῖην πρεσβυγενή, θυμόν δ' ἀλέοιντο ἀνάσσης.
 Αὐτάρ ἐγὼν ἐπόμεν, φόρμιγγά δε χερσὶν ἄειρον,
 Ἄργος δ' αὐθ' ἴκανε, λιπῶν εὐεργέα νῆα,
 590-594

Μά και ό ίδιος (σ.σ. ό Ίάσωνα) παίρνοντας βέλη και τόξο, τό τέντωσε και έριξε βέλος πού έφτασε μακριά. Καί τιμώντάς τον ό λόχος τών Μινύων, έδωσε στό γιό του Αΐσωνα στεφάνι πλεγμένο από μακρόφυλλη άνθισμένη έλιά. Όσο για μένα, βραβεΐο μελωδίας έλαβα απ' τό θεΐο Ίάσωνα,

595-599

πέδιλο που τεντώνονταν μέ χρυσά πτερύγια.

Έτσι τελείωσε ό αγώνας, αλλά ή φήμη ότι πέθανε

ό Κύζικος έφθασε στό ανάκτορό του. Κι όταν τό άκουσε ή δύσμοιρη γυναΐκα του, άρχισε κτυπώντας τά στήθη νά θρηνηΐ και μέ σχοινΐ περνώντας στό λαΐμό θηλιά, έχασε έτσι τή ζωή της.

600-604

Κι ή γή πού τή δέχθηκε, κάτω από τήν πλάκα άρχισε νά αναβλύζει δάκρυα από πίδακα, νερό καθαΐρο απ' τη μέση της κρήνης πού τώρα άστεΐρευτα κυλάει κι οΐ ντόπιοι Κλείτη τήν άποκαλοΐν (σ.σ. πρός τιμήν τής Κλείτης, πού ήταν τό όνομα τής βασίλισσας). Έπειτα οΐ βασιλιάδες άκολουθώντας τίς προσταγές του όνειρου,

πού άποκαλύφθηκε στόν Τΐφν από τή θεά Άθηνά

605-609

άνέβηκαν στην ΐερή πλαγιά και στην άπόκρημη κορφή του όρους Δινδύμου, για νά έξευμενίσουν, χύνοντας ώραΐο κρασί, τήν πρεσβύτατη Ρέα και νά κατευνάσουν τήν όργή τής άνασσας. Κι εγώ άκολουθώντας, πήρα τή φόρμιγγα στά χέρια, μά και ό Άργος, άφήνοντας τό καλοφτιαγμένο πλοΐο, μάς συνόδευε.

610-614

ὅς ῥα τανυφλοίῳ ἐλάτῃ ἀμφιπλεκές ἔρνος
 ἀμπέλου ἀναλέης ὄξει ἀπέκερσε σιδήρῳ. **(X.B)**
 Ἔεσσε δ' ἐπισταμένως βρέτας ἱερόν ἰδοσύνησιν,
 μίμνειν ἔμπεδον αἰέν ἐπ' ἔσσομένοις ἀνθρώποις·
 λάασί δ' εὐτύκτοις δωμήσατο οἶκον ἀνάσση.

615-619

ἐν δ' ἄρ' ἐπειγόμενοι Μινύαι (μέγα δ' ἔξοχα πάντων
 Αἰσονίδης) λιθάκεσσι ἀρηρότα βωμόν ἔτευξαν,
 ᾧ ἐπὶ ταυροθύτους λειβάς ἠδ' ἱερά καλά
 ῥέξαν ἀριστῆες· σπονδῆσί δ' τέρπετο Ῥεῖη.
 Αὐτάρ ἔμ' ἦνωγον κλῆσαι θεόν ἠδέ γερῆραι,

620-624

ὄφρα κεν ἀντομένοις νόστον μελιηδέ' ὀπάσσαι.
 Ἀλλ' ὅτε μὲν (θε) θυέεσσι λιτῆσί τε γουνασάμεσθα,
 Ἀργῶν ποτὶ νῆα κατήλομεν. Ἐν δ' ἄρα Τίφυς
 ἦρωας πρύμνηθεν ἐκέκλετο· σύν δ' ἄρα πάντες
 ἔσσύμενοι θώκοισιν ἐπὶ προτέροισι κάθιζον,

625-629

βάντες ὑπέρ τοίχοιο, καί εἶρεσίης μῶοντο. **(X.B)**
 Ἀπροφάτως δ' ἀπὸ γῆς στρεπτοὶ λύνοντο κάλωες,
πείσματά δ' ἠπλώθη· κραιπνόν δ' ἀπὸ Δινδύμου ἄκρης
(Ἀττική σύνταξις)
 ἴκμενον οὔρον ἐφῆκε Ῥεῖη λιπαροκρήδεμνος.
 ἡμεῖς δ' αὐτ' ἐπὶ νηϊ γεράσμια πέμπομεν ἱρά,

610-614

Αὐτός λοιπόν, κόβοντας μέ σιδηρό ἐργαλεῖο ξερό κορμό κληματαριᾶς πλεγμένης γύρω ἀπό ἔλατο ψηλό, τόν σκάλισε μέ προσοχή καί μέ δεξιτεχνία κατασκεύασε ἱερό ξόανο γιά νά μένει ἀναλλοίωτο στίς γενιές τῶν μεταγενέστερων ἀνθρώπων καί μέ σκαλιστές πέτρες ἔκτισε ἱερό τῆς ἄνασσας.

615-619

Προστρέχοντας ἐξάλλου οἱ Μινύες -καί πρῶτος ἀπ' ὅλους ὁ Αἰσονίδης- ἔφτιαξαν βωμό μέ καλοβαλμένες πέτρες, ὅπου οἱ ἄριστοι ἔκαναν σπονδές μά καί θυσίες ταύρων καί πρόσφεραν ἀκόμη σφάγια ἱερά· κι ἡ Ρέα μέ τίς σπονδές χαιρόταν. Ἐπειτα μέ κάλεσαν νά ἐξευμενίσω καί νά τιμήσω τή θεά,

620-624

γιά νά χαρίσει γλυκιά ἐπιστροφή στούς ἰκέτες της. Αφοῦ παρακαλέσαμε τή θεά μέ θυμιάματα καί λιτανεῖες, κατεβήκαμε πρὸς τό καράβι καί μπήκαμε πάλι στήν Ἀργώ. Ὁ Τίφυς μέσα στό καράβι, ἀπό τήν πρύμνη πρόσταξε τούς ἥρωες, ἐνῶ ἐκεῖνοι ἔσπευδαν νά καθίσουν στίς προκαθορισμένες θέσεις τους

625-629

ἀνεβαίνοντας πάνω ἀπ' τό τοίχωμα τοῦ πλοίου κι ἔπιαναν στά χέρια τά κουπιά. Ἀπρόσμενα τότε λύθηκαν ἀπ' τή γῆ τά στριφτά σχοινιά κι ἀπλώθηκαν τά παλαμάρια. Ἀπό τοῦ Δινδύμου (ὄρους) τήν κορυφή, ἡ Ρέα μέ λαμπρό στέμμα, ἔστειλε γρήγορο κι εὐνοϊκό ἄνεμο, ἐνῶ ἐμεῖς στό πλοῖο ἀποθέταμε ἀφιερῶματα ἀπό ἱερά σφάγια

630-634

βωμόν ἐπιστέψαντες ἐπ' ἔσσομένοισι πυθέσθαι
 Πεισματίη, τόθι πείσματ' ἔεργομένης λύθεν Ἀργούς.
 Αὐτάρ ἐπεὶ ῥ' ὀθόνας ἀκάτου πλήρωσεν ἀήτης,
 θῦνε διαπρήσουσ' ἀλιμυρέα κύματα πόντου,
 Μύσιά δε σχεδόθεν παραμείβετο πείρατα γαίης·

635-639

αἰψά δε ῥυνδακίους προχοάς ἤμειψε θέουσα,
 καλούς τ' ἐς λιμένας ψαμαθώδεας εἰσεπέρησεν,
 κέλσε δ' ἐπ' αἰγιαλῶ· προτόνοις δ' ἐπί χειρα βαλόντες,
 ἰστία μηρύσαντο καὶ ἀμφ' ἰμᾶσιν ἔδησαν, **(X.B)**
 κλίμακά δ' ἐξώκειλαν ἐπὶ χθονός, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί,

640-644

σίτου καὶ πόσιος λεληημένοι· ἀμφὶ δέ κναμός **(X.B)**
 Ἀργάνθου κατέφαινε, βαθυσκόπελοί τε κολῶναι.
 Ἡρακλῆς δ' ἠπείγεται ἄν' ὑλήεντας ἐναύλους,
 τόξον ἔχων παλάμαις (τε) ἰδέ τριγλώχινας οἴστους, **(X.B)**
 ὄφρα κε θηρήσαιο, πόροι δ' ἐπὶ δόρπον ἑταίροις,

645-649

ἦ σύας, ἦ πόρτιν κεραῖν, ἦ ἄγριον αἶγα.
 Τοῦ δ' ἀφαρμαρτήσαντος Ὑλας ἐξίκετο νηός,
 λάθρη ἐπισπόμενος· σκολιῆς δ' ἀλίτησεν ἀταρποῦ,
 ὕλη δέ (ἐν) πλαγχθείς, ἐν δέ σπέος ἤλυθε Νυμφῶν
 Λειμακίδων· αἶ δε σφιν ἐσαθρήσασαι ἰόντα

630-634

στεφανώνοντας τό βωμό τῆς Πεισματίας, γιά νά μάθουν οἱ μετέπειτα γενιές πώς ἐδῶ λύθηκαν τά καραβόσχοινα τῆς ἀκινητοποιημένης Ἀργουῶς. Ὄταν ὁ ἄνεμος φούσκωσε τά πανιά, τό πλοῖο ἄρχισε νά τρέχει, διασχίζοντας τά ἄλμυρά κύματα τοῦ πόντου καί παραπλέοντας ἀπό κοντά τά πέρατα τῆς Μυσίας,

635-639

παρέκαμψε γρήγορα τίς ἐκβολές τοῦ Ρύνδακος ποταμοῦ καί τούς ὠραίους ἀμμουδερούς λιμένες. Καί τέλος προσορμίστηκε στό γιαλό. Τότε πιάνοντας μέ τά χέρια τά μπροστινά σχοινιά, μάζεψαν τά πανιά, δένοντάς τα σφιχτά μέ λουριά, καί ρίχνοντας σκάλα στή στεριά, βγήκαν κι αὐτοί,

640-644

διότι εἶχαν ἐπιθυμήσει τό φαγητό καί τό πιστό. Γύρω φαίνονταν οἱ πλαγιές τοῦ ὄρους Ἀργάνθου καί τά ὑψώματα μέ τά βαθιά φαράγγια. Κι ὁ Ἡρακλῆς ἔτρεξε ἀμέσως στίς δασωμένες χαράδρες κρατώντας στίς παλάμες τόξο καί τρίγλωσσα βέλη, γιά νά κυνηγήσει καί νά φέρει στούς ἐταίρους θηράματα,

645-649

ἀγριόχοιρους, ἤ δαμάλι μέ κέρατα ἤ ἀγριοκάτσικο.
Καθώς αὐτός ἀργοποροῦσε, ὁ Ὑλας βγήκε ἀπ' τό καράβι καί τόν ἀκολούθησε κρυφά. Ὅμως χάθηκε ἐκεῖ στά μονοπάτια τά στριφτά καί περιπλανώμενος στό δάσος, ἔφθασε στό ἄντρο τῶν Λειμακίδων νυμφῶν. Κι ἐκεῖνες, καθώς εἶδαν νά ἔρχεται

650-654

κοῦρον ἔτ' ἠΐθεον, κατερύκανον, ὄφρα σύν αὐταῖς
 ἀθάνατός τε πέλοι (~~καί~~) τ' ἀγήραος ἤματα πάντα.
 Ἀλλ' ὅτε πρὸς μεσάτην ἠώ φέρεν ὠκέες ἵπποι
 Ἡελίου, κραιπνός δ' ἐξ οὔρεος ἔπνεεν οὔρος,
 ἔν δ' ἔπεσ' ἀργενναῖς ὀθόνας, Τίφυς δ' ἐγεγώνει

655-659

νήος ἔσω περάαν, θινός δ' ἐκ πείσματα λύειν
 οἱ δέ κυβερνητῆρος ἐφημοσύνησι πίθοντο.
 Εἰλατίδης δ' ἀνά πρῶνα θεῶς Πολύφημος ἔβαινεν,
 ὄφρα κεν Ἡρακλῆα θεῶς ἐπὶ νῆα καλέσσαι
 ἀλλ' οὔ οἱ ξύμβλητο μολεῖν δέ οἱ οὔτι πέπρωτο **(X.B)**

660-664

Φᾶσιν καλλίροον γένος ὄβριμον Ἡρακλῆος.
 Αὐτάρ ὑπηῶι λυγρὴν ἐπερήσαμεν αἶαν,
 (~~ἐνθ'~~) Ἄμικος Βεβρύκεσσιν ὑπερφιάλοισιν ἄνασσειν **(X.B)**
 ὅστε Πανομφαίου Ζηνός θέμιν οὐκ ἀλεγίζων,
 ἄθλον ἐπὶ ξείνοισι περικτιόνων ἀνθρώπων,

665-669

ὅστις ἐπὶ σταθμούς ἠδ' ἀστεμφῆ δόμον ἴξοι,
 θήκατο πυγμαχίης ὑπερόπλου πειρηθῆναι.
 Τοῦ μὲν ἄρ' ἠΐστωσε βίην κρατερός Πολυδεύκης,
 τύψας ἀπροφάτως κεφαλὴν σκληροῖσιν ἰμᾶσιν,
 λαόν αὖ Βεβρύκων (~~λαοὺς δ' αὖ Βεβρύκων~~) Μινύαι χαλκῶ
 κατένηραν. **(X.B)**

650-654

αὐτός ὁ νέος παρθένος, τὸν κράτησαν γιὰ νὰ μένει
ἀθάνατος μαζί τους κι ἀγέραστος νὰ ζεῖ γιὰ πάντα.
Σύντομα τὰ γρήγορα ἄλογά του Ἡλίου ἔφεραν κιόλας
τὴν Ἡώ στὴ μέση της κι ὁ γρήγορος βουνίσιος ἄνεμος ἔπνεε καὶ φού-
σκωνε τὰ λευκά πανιά. Φώναξε τότε ὁ Τίφυς

655-659

νὰ μποῦν γρήγορα στό πλοῖο καὶ νὰ λύσουν ἀπ' τὸν ὄρμο τὰ χοντρά
χοινιά, κι ἐκεῖνοι πρόθυμα ὑπάκουαν στίς ἐντολές τοῦ κυβερνήτη. Τότε
ὁ Πολύφημος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἐλάτου, ἀνέβηκε γρήγορα στὴν κορυφή τοῦ
βουνοῦ γιὰ χάρη τοῦ Ἡρακλῆ, φωνάζοντας (σ.σ. τὸ ὄνομά του) καὶ κα-
λῶντάς τον νὰ γυρίσει εὐθύς στό πλοῖο. Μὰ δέν τὸν βρῆκε, διότι δέν
ἦταν πεπρωμένο

660-664

τό ρωμαλέο γένος τοῦ Ἡρακλῆ νὰ φθάσει ὡς τὸ μεγαλόπρεπο Φάσι
(σ.σ. ὁ Πολύφημος δηλαδή γύρισε ἄπρακτος στό πλοῖο).
Ξημερώνοντας, φθάσαμε στὴν ὀλέθρια γῆ ὅπου βασιλεῦε ὁ Ἄμυκος,
στοὺς ἀλλαζόνες Βέβρυκες. Διότι αὐτός, περιφρονῶντας τοὺς θεσμούς
τοῦ Διός, πού εἶναι πηγὴ κάθε μαντικῆς φωνῆς, ἐπέβαλλε ἀγῶνα μέ
τούς ντόπιους

665-669

καὶ ὅποιος ἐρχόταν στὴν αὐλή του καὶ στὴν κατοικία του, ὄφειλε ν'
ἀγωνιστεῖ μαζί του στὴν πυγμαχία, γιὰ τὴν ὁποία καυχιόταν. Ὅμως ὁ
ἰσχυρὸς Πολυδεύκης τοῦ ἀφαίρεσε τὴ ζωὴ, κτυπῶντας τὸν μέ τούς
σκληροὺς ἱμάντες τὸ κεφάλι, χωρὶς αὐτὸς νὰ τὸ περιμένει. Ἐξ αἰτίας
αὐτοῦ τοῦ γεγονότος (σ.σ. τοῦ θανάτου τοῦ Ἀμύκου) ὀρδὲς Βεβρύκων
ἐπετέθησαν στοὺς Μίνυες, πού ὅμως τοὺς σκότωσαν ὅλους μέ χάλκινα
ὄπλα.

670-674

Ἐνθα δ' ἀφορμηθέντες, ὑπ' εἰρεσίῃ τε καμόντες,
 Βιθυνῶν μέγα ἄστυ βαθείῃ κέλσαμεν ἀκτῇ,
 σπεύδοντες προχοαῖς ἠδ' εἰνὶ νιφαργέσιν ὕλαις,
 ἔσπεροι ἀνλισθέντες ἐφοπλίσσαι μέγα δόρπον. **(X.B)**
 Ἐνθα ποτ' αἰνόγαμος Φινεύς ὑπερήγορι θυμῷ

675-679

δοιούς ἀλάωσε (ἐξαλάωσε) γόνους, προβλήσι τε πέτραις
 θηρσίην ἔλωρ προύθηκε γυναίων εἴνεκα φίλτρων·
 τούς δέ καί ἀσκηθεῖς δ' ὀπωπότας αὐθις ἔτευξαν **(X.B)**
 παῖδε δίου (κλυτοῦ) Βορέω· Φινεῖ δέ οἱ ὤπασαν ἄτην **(X.B)**
 ἀργαλέοιο κότου, φωτός δ' ἀπενόσφισαν ἀυγάς.

680-684

Αὐτάρ οἱ ζαμενῆς Βορέης στροφάδεσσιν ἀέλλαις
 ἀρπάξας ἐκύλινδε διά δρυμὰ πυκνά καί ὕλας **(X.B)**
 Βιστονίης, ἵνα κήρ' ὀλοήν καί πότμον ἐπίσπη.
 Αὐτάρ οἱ Φινῆος Ἀγηγορίδαο λιπόντες
 αὐλιν, ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης ἰκόμεσθα (ἐξικόμεσθα)

685-689

ἀγχοῦ Κυανέαις πέτραις, ἅς μοί ποτε μήτηρ
 ἡμετέρη κατέλειξε περίφρων Καλλιόπεια.
 Οὐ γάρ οἱ ὑπάλυξις οἴζυροῖο πόνοιο·
 ἀλλά οἱ οἰγόμενοι πάλιν ἀργήεσσιν ἀέλλαις **(X.B)**
 ξυμβλήτες πίπτουσιν ἐπ' ἀλλήλησιν ἰοῦσαι·

670-674

Ἀπό κεῖ ἀποπλεύσαμε, μά ἐπειδή εἶχαμε κουραστῆ ἀπ' τήν κωπηλασία, προσορμιστήκαμε στή βαθιά ἀκτή, ὅπου εἶναι τό μέγα ἄστυ τῶν Βιθυνῶν (σ.σ. μέγα ἄστυ=πρωτεύουσα, τήν ὁποία δέν ἀναφέρει, ἦταν ὁμως ἡ ἀρχαία Νικομήδεια, παραδοσιακά ἡ πρωτεύουσα τῶν Βιθυνῶν). Ἀφοῦ στήσαμε τόν καταυλισμό στίς ἐκβολές τοῦ ποταμοῦ καί στό χιονισμένο δάσος, τό βράδυ σπεύσαμε νά ἐτοιμάσουμε πλούσιο δεῖπνο. Ἐδῶ ὁ Φινεύς, πού εἶχε κάποτε ὀλέθριο γάμο, παρασυρμένος ἀπό ὑπερφίαλη ὀργή,

675-679

τύφλωσε τά δύο παιδιά του καί λεία στά θηρία τά ἄφησε πάνω σέ βράχια ψηλά, ἐξαιτίας τῶν γυναικείων φίλτρων. Μά οἱ γιοί τοῦ Βορέως τά γιάτρεψαν καί τοὺς ἔδωσαν ξανά τό φῶς, ἐνῶ τιμώρησαν τό Φινέα γιά τή φοβερή ὀργή του, ἀφαιρῶντας του τήν ὄραση,

680-684

Ἐπειτα, ἀρπάζοντάς τον (σ.σ. τόν Φινέα) μέ θυελλώδεις ἀνεμοστρόβιλους, ὁ ὀρμητικός Βορέας τόν κυλοῦσε σέ πυκνά δάση καί λαγκάδια τῆς Βιστονίας, γιά νά βρεῖ μοῖρα κακή καί ὀλέθρια. Ἀφοῦ λοιπόν ἀφήσαμε τήν κατοικία τοῦ Ἀγηνορίδη Φινέα, φθάσαμε πάνω ἀπό τά μεγάλα βάρη τῆς θάλασσας,

685-689

πλησιάζοντας στίς Κυανέες Πέτρες, γιά τίς ὁποῖες κάποτε μοῦ μίλησε προφητικά ἡ μητέρα μου, ἡ συνετή Καλλιόπη, διότι δέν μπορεῖ κανείς νά ξεφύγει ἀπ' τό δύσκολο ἀγῶνα. Αὐτές ἀνοίγοντας, συχνά πλησιάζουν ἡ μία πάνω στήν ἄλλη, κινούμενες ἀπό σφοδρές θύελλες καί συγκρούονται με ὀρμή.

690-694

δοῦπος(~~τ᾽~~~~ἄμ~~) **ἄμα** πέλαγός τε καὶ οὐρανόν εὐρύν ἴκανεν **(X.B)**
ῥηγνύμενον κλύδωναν (~~ῥηγνυμένοιο κλύδωνος~~), ὀρινομένης τε θαλάσσης,
 κύματι παφλάζοντι περιβρεμέ δ' ἄσπετος ἄλμη·
 Ἄλλ' ἐγὼ Ἀγνιάδη τάδ' ἀπό γλώσσης ἀγόρευσα, **(X.B)**
 πρύμνην **οἱ στρέφειν** (~~θραύειν~~) ὄφρ' ἂν πεφυλαγμένος εἴη.

695-699

Τοῦ δέ καί εἰσαῖοντος ἐπαχνώθη φίλον ἦτορ, **(X.B)**
 ἐν στέρνοισί δε κεῦθεν, ἃ οἱ τελέεσθαι ἔμελλεν,
 μοῦνος ἀφ' ἠρώων· ἀλλὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Ἕρης ἐννεσίησιν ἐρωδιόν ἦκε φέρεσθαι
 ἄκρην ἰστοκεραίαν· ὃ δ' ἀσχαλόων πεπότητο,

700-704

πέτραις δ' ἐν μυχάτησιν ὑπὸ πτερύγεσσι ἀερθεῖς
 δινήθη **τε** (~~ταί~~) δ' αἶψα κραδαινόμεναι ἐκάτερθεν **(X.B)**
 σύμπεσον ἀλλήλησι, καὶ οὐρῆς ἄκρον ἔκερσαν **(X.B)**
 ὄρνιθος· περὶ δέ σφιν ἐτώσιον ἠρεΐσαντο.
 Τίφυς δ' ἐκπρολιπόντος ἐρωδιοῦ αἰπὺν ὄλεθρον, **(X.B)**

690-694

Ὁ γδοῦπος ἀκουγόταν στό πέλαγος καί στόν πλατύ οὐρανό, καθώς ξεσποῦσε τρικυμία κι ἡ θάλασσα σηκωνόταν μέ παφλάζοντα κύματα, ἐνῶ βούιζε ὁ ἀπέραντος πόντος. Μά ἐγώ μίλησα ἔξω ἀπ' τά δόντια στόν Ἀγνιάδη καί τοῦ εἶπα νά στρίψει* (~~συντρίψει~~) τήν πρύμνη γιά νά φυλαχθεῖ (* σ.σ. φυσικά ἀντικατέστησα τό ἀπαρέμφατο **θραύειν** μέ τό **στρέφειν** γιά νά βγαίνει συντακτικό νόημα. Εἶναι ἀδύνατον νά προφυλαχτεῖς «σπάζοντας» τό καράβι. Το πολύ πολύ νά το βυθίσεις. Ἀντίθετα ὁ Ὀρφέας, πού εἶχε περάσει ἀρκετές φορές ἀπό τίς Κυανέες Πέτρες ἤ στενά τοῦ Βοσπόρου, πρότεινε στόν Τίφυ, πού χειριζόταν τά 2 πηδάλια τῆς Ἀργοῦς ἀπό τό πίσω μέρος, νά «στρίψει» τήν πρύμνη, προφανῶς γιά νά ἀποφύγει τά κύματα ἢ τούς πλάγιους ἰσχυροῦς ἀνέμους. Ἀπλούστατη δηλαδή ναυτική συμβουλή πού δυστυχῶς οἱ μεταφραστές ἔχουν κρατήσει τή λέξη **θραύειν=νά σπάσει, συντρίψει** δημιουργώντας φυσικά τεράστια σύγχυση καί παρερμηνεία!!!)

695-699

Πάγωσε ἡ στοργική καρδιά του, καθώς τ' ἄκουσε, καί μέσα στά στέρνα του ἔκρουε ἀπ' τούς ἥρωες αὐτό πού μόνος ἔμελλε νά κάνει. Ἀλλά ἡ γαλανομάτα ἡ Ἀθηνά, μέ συμβουλή τῆς Ἥρας, ἔστειλε ἐρωδιό νά καθήσει στήν ἄκρη τοῦ καταρτιοῦ. Αὐτός ὅμως ἀγωνιώντας πέταξε καί μέ τίς φτεροῦγες του ὑψώθηκε

700-704

στούς πέτρινους μυχοῦς περιδινόμενος· κι ἐκεῖνες κραδαινόμενες συγκρούστηκαν ἡ μία πάνω στήν ἄλλη καί μάταια κτυπώντας τό πουλί, τοῦ ἔκοψαν μόνο τό ἄκρο τῆς οὐρᾶς. Ἀφοῦ ὁ ἐρωδιός ξέφυγε ἀπ' τόν μοιραῖο ὄλεθρο, ὁ Τίφυς

705-709

σῖγα μὲν ἠρώεσσιν ἐκέκλετό· τοι δ' αἴοντες,
 ἰέμενοι θαά κύμαθ' ὑπ' εἰρεσίησι χάρασσον·
 αὐτάρ ἐγὼ μολπήσι παρήπαφον ἡμετέρησιν
 πέτρας ἠλιβάτους· αἶ δ' ἀλλήλων ἀπόρουσαν.
 Κύμα δ' ἀνερρόχθησε· βυθός δ' ὑποεῖκαθε νηϊ,

710-714

ἡμετέρη πίσυνος κιθάρη, διά θέσκελον ὀμφήν.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ πορθμοῖο κατὰ στόμα καὶ διά πέτρας
 Κυανέας ἤμειψε λάλος τρόπις, αὐτίκ' ἄρ' αἶ γε
 βυσσόθεν ἐρριζοῦντο, καὶ ἔμπεδον αἰέν ἔμιμον. **(X.B)**
 Οὕτω γάρ Μοῖραί (θεῖ) δ' ἐπεκλώσαντο βαρεῖαι.

715-719

Καὶ τότε δὴ προφυγόντες ἀδευκέα πήματ' ὀλέθρου,
 Ῥηβαίου προχοάς τε, Μέλαινάν θ' ἰκόμεθ' ἄκτην,
 νῆσον ὑπὲρ δολιχὴν Θυνηΐδα, τῆς ἀπάτερθεν
 Τέμβριος ἰχθυόεις θαλεραῖς πλημμύρεται ὄχθαις,
 Σαγγάριός θ' ὅς κύματ' ἐπιτρέχει Ἀξεινοιο.

720-724

Ἀλλ' ὅτ' ἐπ' αἰγιαλὸν οἱ ἐνισσόμεθ' εἰρεσίησιν,
 ἀμφὶ Λύκοιο ῥέεθρον ἐκέλσαμεν, ᾧ ἔπι λαοῖς
 κραῖνε Λύκος ποταμοῖο φερώνυμος, ὃς ῥ' ὑπέδεκτο
 ἥρωας Μινύας, ξενίη ἐγέρθη (ἐγέρθηρε) τραπέζη δε, **(X.B)**
 φίλετό δ' αὖ νύκτας τεκαὶ ἤματα συνεχές αἰεὶ. **(X.B)**

705-709

πρόσταξε τούς ἥρωες νά βραδύνουν κι ἐκεῖνοι ὑπάκουσαν,
σκίζοντας μέ τά κουπιά τους τά γοργά κύματα.

Τότε ἐγώ μέ δικά μου τραγούδια πλάνεψα τίς ἀπόκρημνες πέτρες κι
ἀπομακρύνθηκαν μεταξύ τους.

Τό κῦμα ἀνακυλίστηκε· καί ὁ βυθός ὑποχώρησε στό πλοῖο

710-714

ὑποτασσόμενος στήν κιθάρα μου καί στή θεϊκή της μελωδία.

Μά ὅταν ἡ πολύλαλη τροπίδα (σ.σ. ἡ καρίνα τοῦ πλοίου) πέρασε ἀπό τό
στόμα τοῦ πορθμοῦ κι ἀπό τίς Κυανέες Πέτρες, αὐτές στερεώθηκαν στό
βυθό κι ἔμειναν ἐκεῖ γιά πάντα ἀκίνητες διότι ἔτσι εἶχαν ὀρίσει οἱ βα-
ριές Μοῖρες.

715-719

Καί τότε, ἀφοῦ ἀποφύγαμε τά ξαφνικά κτυπήματα τοῦ ὀλέθρου, φθά-
σαμε στίς ἐκβολές τοῦ Ρηβαίου ποταμοῦ, στή Μελαίνα (μαύρη) ἀκτή,
«**ὑπέρ**» (σ.σ. ἐνοεῖ προσπερνῶντας ἀπό βορρᾶν) τή στενόμακρη νῆσο
Θυνηίδα, πού ἀπέναντί της πλημμυρίζει ὁ Τέμβριος ἔχοντας στίς γόνι-
μες ὄχθες του πολλά ψάρια, καθώς καί ὁ Σαγγάριος, πού φθάνει ὡς τά
κύματα τοῦ Εὐξεινίου.

720-724

Ἄλλά ὅταν κωπηλατῶντας φθάσαμε στό γιαλό, τό πλοῖο προσορμίσα-
με στίς ἐκβολές τοῦ Λύκου ποταμοῦ, ὅπου ὁ ἄρχοντας τῆς περιοχῆς, ὁ
Λύκος, εἶχε τό ἴδιο ὄνομα μέ τόν ποταμό. Αὐτός ὑποδέχθηκε τούς ἥρωες
Μινύες καί τούς τίμησε μέ φιλόξενο τραπέζι. Αδιάκοπα νύκτες καί μέ-
ρες τούς φίλευε,

725-729

Ἐνθα καί αἴσα οἱ ἔσχε καταφθίσθαι δυό φῶτας, **(X.B)**

Ἴδμον' Ἀβαντιάδη, Τίφυν τε κυβερνητῆρά.

Τοῦ μὲν δὴ κατὰ σῶμα λυγρὴ ἠρείσατο νοῦσος, **(X.B)**

τόν δ' ἔκτεινεν θήρ, σῦς ἄγριος· ἄν δ' ἄρα ὁ τοῖς γε

τύμβους χευάμενοι πολιὴν ἐπένισσόμεθ' ἄλμην,

730-734

Ἀγκαίῳ πίσυνοι· τόν γάρ φάσαν ἴδριν ἅπαντες

ναυτιλῆς σφετέρησι δαημοσύνησι κεκάσθαι.

Αὐτάρ ὁ πηδαλίων οἰήϊα λάζετο χερσίν,

νῆα κατιθύνων ἐπὶ Παρθενίῳ ῥέεθρα,

ὄν **ῥα** (δῆ) Καλλίχορον (θεῖ) δ' ἐπωνυμίην καλέουσιν, **(X.B)**

735-739

Και ὄν (τοι) ἐγὼ μύθοισιν ἐπὶ προτέροισιν ἔλεξα.

Ἐνθεν ἄκρην προβλήτα παραπλώσαντες ἔβημεν

γῆν ἐπὶ Παφλαγόνων, τὴν οἱ παράμειψε θεούσα

Ἀργώ **πρός** (ὑπέρ) μέγα λαῖτμα· Καραμβίην δ' ἵκετ' ἄκρην,

ἣ ἐπὶ Θερμῶδων χέεται Ἄλυός τε ῥέεθρον, —

ἣ ἐπ' Ἄλυσ χέεται, **Θερμῶδοντός** τε ῥέεθρον,

725-729

μά ἢ μοῖρα τό ὄριζε ἐδῶ νά χαθοῦν δυό ἄνδρες, ὁ Ἰδμων, ὁ γιός τοῦ Ἄβαντος καί ὁ κυβερνήτης Τίφυς.

Καί τό σῶμα τοῦ ἑνός ὑπέκυψε σέ ὀλέθριο νόσημα, ἐνῶ τόν ἄλλον σκότωσε ἕνας ἀγριόχοιρος. Ὑψώσαμε πρὸς τιμὴν τους τύμβους, σωριάζοντας λευκή ἄλμη,

730-734

μέ προτροπή τοῦ Ἀγκαίου. Αὐτός (σ.σ. Ἀγκαῖος) διακρινόταν, ὅπως ἔλεγαν ὅλοι, στή ναυτική τέχνη καί ξεπερνοῦσε ὅλους ἐκείνους σέ ἐμπειρία. Ἐπειτα αὐτός ἄρπαξε τό πηδάλιο μέ τά χέρια καί κατηύθυνε τό πλοῖο πρὸς τίς ἐκβολές τοῦ Παρθενίου ποταμοῦ, τόν ὅποῖον οἱ ντόπιοι ἀποκαλοῦν μέ τό ὄνομα Καλλίχορο

735-739

καί τόν ὅποῖον ἀνέφερα σέ προηγούμενους λόγους μου (σ.σ. ποιούς ἀκριβῶς λόγους δυστυχῶς δέν ἀναφέρει ὁ Ὀρφέας). Ἀπό ἐκεῖ παραπλέοντας κάποιο ἀκρωτήριο (σ.σ. τό σημερινό Κιοπέκ-Καγιασί τῆς Τουρκίας), φθάσαμε στή γῆ τῶν Παφλαγόνων, τήν ὁποία ἡ Ἀργώ προσπέρασε κατευθυνόμενη στά μεγάλα βάθη τῆς θάλασσας· κι ἔφθασε στό ἀκρωτήριο τῆς Καραμβίας, ὅπου ἐδῶ (κοντά) τά νερά του χύνει ὁ Ἄλυς ποταμός, ἀλλά καί ὁ Θερμόδων (σ.σ. ἄλλαξα τή σειρά καί ἔβαλα τή σωστή, δηλαδή πρῶτα τόν Ἄλυ καί μετὰ τόν Θερμῶδοντα)

740-744

πολλόν ἐπ' αἰγιαλόν, δίνας ἀλιμυρέας ἔλκων.

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Ο ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΕΝΟΣ ΣΤΙΧΟΣ ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΤΕΣΤΗΣΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Μίμνομεν ἐσπέριοι ἐπί ψαμάθοισιν ὄχθοις

Μίμνομενι ἐσπέριοι ἐπί ἰψαμάθοισιν ἰόχθοις

– υ υ | – υ υ | – υ υ | – – | – – | – –

(1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Σπονδεῖος | Σπονδεῖος

νέρθε δ' ἐπιθρώσκουσι Βορειάδος ἀντίον ἄρκτου

ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Ο ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΕΝΟΣ ΣΤΙΧΟΣ ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΤΕΣΤΗΣΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

μακρά Θεμισκύρης Δοιαντίδος ἄψα τείχη,

μακρά Θεμισκύρης Δοιαντίδος| ἄψα | τείχη

– υ υ | – – | – – | – υ υ | – υ υ | – –

(1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Σπονδεῖος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος

ἄγχι δ' Ἀμαζονίδων δαμνίπων ἄστεα κείται, (Ἀττική σύνταξις)

καί **Χάλυβα** (Χάλυβες), Τιβαρηνά τ' ἔθνη, **λαός Βεχείρων** (λαοί τε Βέχειρες-) (X.B)

745-749

μίγδην Μοσύνοισι πέδον περιναιετάουσιν,

βαῖα δ' ἐπιπλώσαντες ἐκέλσαμεν αἰγιαλοῖσιν

ἐνθα Μάκρωνες ναίουσιν, Μαριανδύνοισιν ὄμουροι.

Νέρθε δέ τοι Ἐλίκης δολιχός παρακέκλιται ἀνχήν (X.B)

ἐνθα δ' ὑπωρείησιν ἐπί προβλήσιν κυκλοῦνται (X.B)

740-744

πού στὸν πλατὺ γιαλὸ σχηματίζει ἀλμυρὲς δίνες.

Διανυκτερεύσαμε στὶς ἀμμουδερὲς παραλίες

ἀπ' ὅπου ἀναφαίνονται, ἀπέναντι ἀπὸ τὴν Ἄρκτο τοῦ Βορρᾶ,

**τά μακρὰ ἀψιδωτὰ τεῖχη τῆς (πόλης) Θεμίσκυρας, τῆς (περιοχῆς)
Δοιαντίδας**

καί κοντὰ τῆς βρίσκονται οἱ πόλεις τῶν Ἀμαζονίδων πού εἶναι δαμα-
στὲς ἀλόγων κι ἀκόμη οἱ Χάλυβες, τὰ ἔθνη τῶν Τιβαρηνῶν κι ὁ λαὸς
τῶν Βεχείρων

745-749

πού ζοῦν ἀνακατεμένοι μέ τοὺς Μοσσύνους στὴν πλατιὰ πεδιάδα. Πα-
ραπλέοντας γιὰ λίγο ἀκόμη, προσορμιστήκαμε στὶς ἀκτὲς ὅπου κατοι-
κοῦν οἱ Μάκρωνες, πού συνορεύουν μέ τοὺς Μαριανδυνούς. Κάτω ἀπ'
τὴν Ἑλίκη ἀπλώνεται στενόμακρος κι ἐπικλινῆς αὐχένας, ὅπου τίς ψη-
λὲς βουνοπλαγιὲς κυκλικά ἀυλακώνουν τὰ μεγάλα φαράγγια,

750-754

τηλεφανεῖς ἀυλῶνες ὑπέρ μυχόν εὐρέα πόντου·
 οὗ Σίνδης ὄρος αἰπύ και εὐθαλέες λειμῶνες· (X.B)
 ἔνθα δ' Ἀράξεω ρεῦμα μεγαβρεμέτου ποταμοῖο, (X.B)
 ἐξ οὗ ~~Θερμῶδων, Φᾶσις, Τάναϊς~~ τε ρέουσιν,
 καί οὗ Ἀρκάδιος, Κίσσος, Ἄψορρός δε ρέουσιν· (X.B)

καί οὗ | Ἀρκάδιος, Κίσσος τ' Ἄψορρός δε ῥέουσιν·

– – | – υ υ | – – | – υ υ | – υ υ | – –

(1) (2) (3) (4) (5) (6)

Σπονδεῖος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος

οὗ Κόλχων κλυτά φῦλα καί Ἡνιόχων ~~καί~~ τ' Ἀβάσγων· (X.B)

755-759

ὄν παραμειβόμενοι, μυχάτοις ἐπεπλείομεν ὄρμοις
 Οὖρων, Χιδναίων τε, Χαρανδαίων, Σολύμων τε,
 Ἀσσυρίων τε λεών, τρηχύν δ' ἀγκώνα Σινώπης (X.B)
 καί Φίλυρας, Ναπάτας τε καί ἄστεα πυκνά Σαπεύρων (X.B)
 Βύζηρας τ' ἐπί τοῖσιν, ἰδ' ἄξενά φῦλα Σιγύνων.

760-764

Ἴκετό δ' ὑπό πνοιῆς ἀνέμου πλησίστιος Ἀργώ
 ὄρθριος, ἐρχομένης ἠοῦς ἐπ' ἀπείρονα κόσμον,
 ἐς πέρατ' Ἀξείνου, Φᾶσιν κατά καλλιρέεθρον. (X.B)
 Αὐτάρ ἐπεὶ ποταμοῖο διὰ στόμα πρηϋ ῥέοντος
 ἰκόμεθ' αὐτίκ' οἷ στέφανον καί τεῖχος ἐρυμνόν

750-754

πού από μακριά φαίνονταν πάνω από τόν πλατύ μυχό τοῦ πόντου, ἐκεῖ εἶναι καί τό ἀπότομο βουνό τῆς Σίνδης καί τά θαλερά λιβάδια, ἐκεῖ εἶναι καί τό ρεῦμα τοῦ βροντεροῦ Ἀράξη ποταμοῦ, ἀλλά καί (ἡ περιοχή) ἀπό ὅπου πηγάζουν ὁ Ἀρκάδιος, ὁ Κίσσος καί ὁ Ἄψορρος ~~Θερμόδων, ὁ Φάσις καί ὁ Τάναϊς~~ (σ.σ. ἔσβησα τούς λάθος ποταμούς καί ἔγραψα τούς σωστούς).

Ἐκεῖ ζοῦν κι ἔνδοξες φυλές τῶν Ἠνιόχων, τῶν Ἀβάσγων καί τῶν Κόλχων

755-759

Παρακάμπτοντάς τον (σ.σ. ἐννοεῖ τόν πλατύ μυχό τοῦ πόντου πού ἀνέφερε προηγουμένως), πλεύσαμε στούς βαθεῖς ὄρμους τῶν Χινδαίων, τῶν Χαρανδαίων τῶν Σολύμων στούς κόλπους τοῦ λαοῦ τῶν Ἀσσυρίων, στόν τραχύ ἀγκώνα τῆς Σινώπης, στούς Φίλυρες, στούς Ναπάτες καί στίς πυκνές πόλεις τῶν Σαπείρων, καθώς καί στούς Βύζηρες καί στίς ἀφιλόξενες φυλές τῶν Σιγύνων.

760-764

Καί τό πρῶί, ὅταν χάραζε ἡ αὐγή στόν ἀπέραντο κόσμον, ἡ Ἀργώ, ὠθούμενη ἀπ' τίς πνοές τοῦ ἀνέμου, πλησίασε στά πέρατα τοῦ Εὐξείνου, στό μεγαλόπρεπο Φάσι. Ἐπειτα, ἀφοῦ μπήκαμε στό στόμιο τοῦ ἤσυχου ποταμοῦ, ἀμέσως φτάσαμε ἐκεῖ ὅπου ὑπῆρχαν τά ἀπότομα τείχη

765-769

Αιήτου (~~Αιήτω~~) κατέφαινε καὶ ἄλσεα· τοῖς ἐνὶ κῶας **(X.B)**
 χρύσειον ἠώρητο χαλαζαίη ἐπὶ φηγῶ.
 Ἀγκαῖός δ' ἦνωγε παραιφάμενος δ' ἐπέεσσιν,
 λαίφεά τε στέλλειν, **τ'** (~~καί~~) ἐπίκριον αὖθι χαλάσσαι,
 ἰστόν ἀνακλίναντας, ὑπ' εἰρεσίη δέ νέεσθαι.

770-774

Ὡς οἱ μὲν τὰ ἕκαστα πονεῖαθον· αὐτὰρ Ἰήσων
 αὐτίκα οἱ μέρμηρε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 ξυνῆ τ' ἐν Μινύησι διπλῆν ἀνενεῖκατο φωνήν, **(X.B)**
 ἦ οἱ ἐπ' Αἰήταο μόλοι δόμον οἷος ἀπ' ἄλλων,
 μειλιχίοις στέρξοι τε παραιφάμενος ἐπέεσσιν,

775-779

ἦέ μεθ' ἠρώεσσι καὶ ἕς μόθον αὐτίκα λεύσοι. **(X.B)**
 Ἀλλ' οὐ οἱ Μινύησιν ἐφήνδανε πᾶσι νέεσθαι·
 δεῖμά δ' ἐνὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη,
 ἀμβολίην θ' ἵνα οἱ τελέση, τάπερ αἶσα γενέσθαι.
 ὦκά δ' ἄρ' οὐλον ὄνειρον ἀπ' οὐρανοῦ ἦκε φέρεσθαι **(X.B)**

780-784

εἰς δόμον Αἰήταο, συθείς δ' ὄγε δεῖμα πέλωρον
 ἔσκηψεν βασιλῆϊ περί φρένας, ὅς (~~θε~~) δ' ἔδοξεν
 παρθένου, ἦν ἀτίταλλεν ἐνὶ μεγάροισιν ἐοῖσιν, **(X.B)**
 Μηδείης κόλποισιν ἐν ἱμερτοῖσι συθῆναι
 ἀστέρα παμφανόωντα δι' ἠερίοιο πορείης

765-769

τοῦ Αἰήτη, μαζί μέ τόν περίβολο καί τά ἄλση. Διότι σ' αὐτά τό χρυσό-
μαλλο δέρας ἦταν κρεμασμένο πάνω σέ μία ροζιασμένη βελανιδιά. Τό-
τε ὁ Ἄγκαϊος τούς πρόσταξε μέ ἤρεμα λόγια νά κατεβάσουν τά πανιά
καί νά χαλαρώσουν πάλι τήν κεραία (σ.σ. τό ὀριζόντιο κατάρτι τοῦ
πλοίου, πάνω στό ὅποιο ἦταν κρεμασμένο τό πανί), ἀφοῦ γείρουν τόν
ἰστό καί νά πλέουν μόνο μέ κουπιά.

770-774

Κι ἐκεῖνοι βέβαια ἐκτελοῦσαν ὅλα αὐτά, Κατόπιν ὁ Ἰάσων
σκεπτόμενος βαθιά στό νοῦ καί στήν καρδιά του, ἔκανε στό πλῆθος
τῶν Μινύων μία διπλή πρόταση, δηλαδή ἤ νά πάει
μόνος στοῦ Αἰήτη τό ἀνάκτορο καί νά τόν πείσει μιλιῶντάς του μέ μειλί-
χια λόγια,

775-779

ἤ (νά πάει) μαζί μέ τούς ἥρωες, ἀποβλέποντας σέ ἄμεση μάχη. Μά δέν
ἄρρεσε στούς Μινύες νά πᾶνε ὅλοι μαζί. Διότι ἡ θεά Ἥρα μέ τά λευκά
τά χέρια, ἔβαλε φόβο στήν καρδιά τους κι ἀμφιβολία, γιά τό ἄν θά ἐκ-
πληρωθοῦν ὅσα ἔγραφε ἡ μοῖρα. Ἔστειλε ἀπό τόν οὐρανό εὐθύς ὀλέ-
θριο ὄνειρο

780-784

στό σπίτι τοῦ Αἰήτη, πού προκάλεσε πελώριο φόβο ὅταν πρόβαλε στό
νοῦ τοῦ βασιλιᾶ. Τοῦ φάνηκε (σ.σ. τοῦ Αἰήτη) ὅτι στούς ποθητούς κόλ-
πους τῆς Μηδείας, τῆς παρθένου πού ἀνέτρεφε στά μέγαρά του, ἄστρο
λαμπρό κατέβηκε διασχίζοντας τόν ἀέρα

785-789

ἦ δ' ἐπεὶ ἐν πέπλοισι λάβεν κεχαρηότι θυμῶ,
 ἦκε φέρονσ' εἰς χεύματ' εὐρρείτου ποταμοῖο
 Φάσιδος· ἀστέρας ἦν (~~θ' αὐθ'~~) ἀναρπάξαντα ῥεέθρω
 οἴχεσθαι Πόντοιο δ' Ἀξείνοιο φέροντα.
 Ταῦτά δ' ἐσαθρήσας δολίον ἐξέσυσθ' ὕπνοιο,

790-794

ἀπροφανές, στυγερόν δέ περί φρένας ἴκετο δεῖμα·
 ἄλλο δ' ἄρ' ἐξ εὐνής· δμωσὶν δέ οἱ ᾧκ' ἐπέτελλεν (X.B)
 ἵππους ἐντύνειν, ὕπο δε ζεύξασθαι ἀπήνην, (X.B)
 ὄφρα κε μειλίξαιτο κιῶν ἐπὶ ρεῖθρον ἐραννόν,
 Φᾶσι δινήεντα, σὺν ἐνδαπίαις μίγα νύμφαις,

795-799

ψυχᾶς θ' ἠρώων, ὄσσαι τ' ἐπὶ ῥεῖθρον ἄμειβον.
 Θυγατέρας δ' ἔκκληζε θυώδεος ἐκ θαλάμοιο,
 Χαλκιόπην σὺν παισὶν ἀποφθιμένου Φρίξιοιο,
 ἦ δ' ἀπαλήν Μήδειαν, ἀριπρεπές εἶδος ἔχουσαν,
 παρθένον αἰδοίην, ὄφρ' ἄν συνέποιτο κίοντι·

800-804

Ἄψυρτός δ' ἀπάνευθε δόμους ναίεσκε τοκῆος·
 ἄρμα δ' ἐπὶ χρύσειον ἔβη μίγα θυγατέρεσσιν
 Αἰήτης, τόν δ' αἶψα δι' ἐκ πεδίου φέρον ἵπποι
 χεῖλος ὑπέρ ποταμοῦ δονακώδεος, ἔνθα περ αἰεὶ
 εὐχωλάς ρεῖθροισι καὶ ἱερά κάλά κόμιζεν. (X.B)

785-789

κι ἐκεῖνη, ἀφοῦ τό ἔκρουσε στά πέπλα της, μέ χαρούμενη καρδιά πῆγε μαζί μέ αὐτό κάτω στό μεγαλόπρεπο ποταμό, στά ρεύματα τοῦ Φάσιδος. Ὁ ἀστέρας ὅμως τήν σήκωσε ἀπό τό ποτάμι κι ἔφυγε μαζί της, διασχίζοντας τόν Εὐξείνιο Πόντο. Βλέποντας λοιπόν αὐτά, πετάχτηκε ξαφνικά ἀπό τό δόλιο ὕπνο του

790-794

καί στήν καρδιά του φώλιασε στυγερός φόβος. Πήδησε ἀπ' τό κρεβάτι κι ἀμέσως πρόσταξε τούς ὑπηρέτες νά ἐτοιμάσουν τά ἄλογα καί νά τά ζεῦξουν στό ἄρμα, γιά νά ἐξευμενίσει τόν πολύστροφο Φάσι, κατεβαίνοντας στίς ὁμορφες ὄχθες του, καί μαζί μ' αὐτόν, (νά ἐξευμενίσει) καί τίς ἐγχώριες νύμφες καί τίς ψυχές τῶν ἡρώων πού περιφέρονται στίς ὄχθες.

795-799

Γι' αὐτό κάλεσε τίς κόρες του ἀπό τούς εὐωδιαστούς θαλάμους τους, τή Χαλκιόπη δηλαδή μέ τά παιδιά τοῦ πεθαμένου Φρίξου καί τήν ἀπαλή Μήδεια, τήν ντροπαλή παρθένο, πού εἶχε μεγαλοπρεπή ὄψη, γιά νά τόν συνοδεύσουν στήν διαδρομή του.

800-804

Ὁ Ἄψυρτος (σ.σ. ὁ μικρότερος γιός του) ὅμως ζοῦσε μακριά ἀπ' τό παλάτι τῶν γονιῶν του. Ἀνέβηκε λοιπόν μαζί με τίς κόρες στό χρυσό ἄρμα ὁ Αἰήτης καί τά ἄλογα γρήγορα τόν μετέφεραν στήν ὄχθη μέ τούς καλαμιῶνες, ὅπου συνήθιζε πάντα νά ἀναπέμπει εὐχές καί στά νερά τοῦ ποταμοῦ νά ἀφιερώνει ἱερά σφάγια.

805-809

Κείνησίν δ' ὄχθησιν ὑπόδρομος ἤλυθεν Ἀργώ.
 τήν ῥα τότε Αἰήτης εἰσέδρακεν, ἐν δ' ἄρα πολλούς,
 ἐξεΐης ἥρωας ὀμιλαδὸν ἐδριόωντας,
 ἀθανάτοις ἰκέλους· περὶ γὰρ οἱ τεύχεα λάμπεν.
 Τοῖσιν δ' ἄρ' ἐν πάντεσσι μετέπρεπε δῖος Ἴησων.

810-814

Ἦρη γὰρ περὶ πάμπαν ἐτίετο, καὶ ὄν (θεῖ) ἔδωκεν
 κάλλος **δη** (τε) μέγεθός τε καὶ ἠνορέην ὑπέροπλον. **(X.B)**
 Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ὄντες ἐπ' ἀλλήλοις βάλον ὄσσε,
 Αἰσονίδης Μινύαι τε περὶ φρένα παχνώθησαν.
 Πρόσθε γὰρ Αἰήτης μὲν ἐφ' ἄρματος ἠέλιος ὤς

815-819

λάμπετο μαρμαρυγῆσι πέριξ χρυσέων ἀπὸ πέπλων·
 ἀμφὶ δε οἱ στεφάνην κεφαλὴν ἔχε θυσοανόεσσαν
 ἀκτῖσιν φλογέαις· σκῆπτρόν δ' ἐν χερσίν ἐνώμα
 ἀστεροπαῖς ἴκελον· δοιῶ δ' ἐκάτερθεν ἐήσθην
 θυγατέρες· ταῖς γὰρ (θεῖ) ἀγαλλόμενος πεφόρητο.

820-824

Σμερνόν ὑπ' ὀφθαλμοῖσιν δ' ἐσέδρακεν νηῖ πελασθεῖς,
 καὶ (θεῖ) ἀπὸ στηθέων βριαρὴν ἀνενεῖκατο φωνὴν
 δεινὸν ὀμοκλήσας· μέγα δ' ἀμφιάχων ἐγεγώνει.
 Φράζετον οἴτινες ἐστέ, τί δέ χρέος ὕμμας ἰκάνει,
 ἔκ πόθεν ἐλδομένοισι Κυτηῖδα γαῖαν ἀμειψαι,

805-809

Σέ ἐκεῖνες ἀκριβῶς τίς ὄχθες εἶχε προσορμίσει ἡ Ἀργώ.

Τότε τήν ἀντιλήφθηκε βέβαια ὁ Αἰήτης καί διέκρινε τούς πολλούς ἥρωες πού, σέ ομάδες καθισμένοι, ἔμοιαζαν μέ τούς ἀθάνατους, διότι γύρω ἔλαμπαν τά ὄπλα. Καί ἀνάμεσα σέ ὄλους αὐτούς ξεχώριζε ὁ θεῖος Ἰάσων,

810-814

διότι ἡ Ἥρα τόν τιμοῦσε ὑπερβολικά καί τοῦ εἶχε χαρίσει κάλλος καί μέγεθος καί ἐξαιρετική ἀνδρεία. Ἀλλά ὅταν πλησιάζοντας τά βλέμματά τους συναντήθηκαν κι ὁ ἕνας τόν ἄλλον εἶδε, πάγωσε ἡ καρδιά τῶν Μινύων καί τοῦ γιοῦ τοῦ Αἴσονα, διότι σάν ἥλιος ἔλαμπε ὁ Αἰήτης πάνω στό ἄρμα του

815-819

ἀπό τίς μαρμαρυγές πού ξεχύνονταν ἀπ' τά χρυσά πέπλα. Φοροῦσε στό κεφάλι του στέμμα κροσσωτό, πού ἔβγαζε ἀκτίνες φλογερές, καί στά χέρια του κρατοῦσε σκῆπτρο πού ἔμοιαζε σάν ἀστραπή. Οἱ δύο του κόρες δίπλα του κάθονταν καί μέ χαρά βέβαια τίς ἔφερνε μαζί του.

820-824

Πλησιάζοντας στό πλοῖο, κοίταζε μέ μάτια ἀγριωπά καί ἔβγαλε βροντερή φωνή ἀπ' τά στήθια καί τούς ἀπειλοῦσε μέ φοβέρες.

Ἐξω φρενῶν κραύγαζε καί τέλος εἶπε: «Ποιοί εἶστε σεῖς; Τί χρέος σας φέρνει ἐδῶ; Ἀπό πού καί μέ τί σκοπό ἦλθατε ἐδῶ στήν Κυτηίδα γῆ;

825-829

οὐδ' ἄρ' ἐμὴν ἀλέγοντες ἀνακτορίην πεφόβησθε
οὐδέ λεών, σκήπτροις ἐπιήρανον ἡμετέροισιν,
Κόλχων, οἳ (καί) τ' Ἄρηϊ δορυσσώω εἰσὶν ἀτειρεῖς, **(X.B)** ,
ἐς μόθον ἰεμένοις εὖ εἰδότες Ἴφι μάχεσθαι.»
Ὡς ἔφαθ' οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπή.

830-834

Αἰσονίδη δ' ἄρα θάρσος ἐνὶ πραπίδεσσιν ὄπασσεν,
Ἥρη πρέσβα θεά· μέγα δ' ἀντιάχων ἐγεγώνειν·
Οὔτε τι ληϊστήρες ἰκάνομεν, οὔτε οἳ ἄλλως **(X.B)**
γαῖαν ἐπιστρωφῶντες, ἐγείρομεν ὕβριος αἴση
ἔργ' ἄδικ' ἀνθρώποισιν, ἃ δὴ πολέες μεμάασιν

835-839

τετλάμεν ἐν βιοτῇ κέρδους ἔνεκεν σφετέροιο.
Ἀλλά μοι ἄθλον ἔταξε Ποσειδῶνος φίλος υἱός, **(X.B)**
πατροκασίγνητος Πελῆης, χρύσειον ποτί κῶας
λαζομένους ἀφικέσθαι ἐϋκτιμένην ἐς Ἴωλκόν.
Οὐδέ τί (θεῖ) νώννυμοι ἐμοί ἐρίηρες ἑταῖροι·

840-844

οἳ μὲν γάρ μακάρων, οἳ δ' ἠρώων γένος ἐσμέν.
Οὐδέ τί οἳ πολέμων ἀδαήμονες οὐδέ μόθοιο,
ξεῖνοί δ' εὐχόμεθ' καί (εἶναι) ἐφέστιοι, ὥς (καί) τ' ἄμεινον.» **(X.B)**
Ἵως φάτο, τοῦ δ' ἄρα θυμός ὀρίνετο ἴσος ἀέλλη,
Αἰήτου, (Αἰήτεω), και σμερδνόν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν

825-829

Δέν φοβηθήκατε οὔτε τή βασιλική μου δύναμη, οὔτε τό λαό τῶν Κόλ-
χων πού ζοῦν εὐχάριστα, κάτω ἀπ' τό δικό μου σκῆπτρο, διότι τοῦ Ἄρη
τοῦ ἀκοντιστῆ εἶναι πολεμιστές ἀκαταμάχητοι καί ξέρουν καλά νά πο-
λεμοῦν ὅσους ἔρχονται γιά μάχη». Ἔτσι μίλησε, καί σ' ὅλους ἀπλώθη-
κε σιωπή.

830-834

Ὅμως ἡ Ἥρα, ἡ σεβαστή θεά, ἔβαλε θάρρος στήν καρδιά τοῦ Αἰσονίδα
κι ἀπάντησε σέ ἐκεῖνον μέ δυνατή φωνή.
«Δέν ἦλθαμε σάν ληστές, οὔτε διασχίζοντας τή γῆ
προκαλοῦμε τή μοίρα, κάνοντας ἔργα ἄδικα σέ ἀνθρώπους,
πράγμα πού πολλοί βέβαια προτιμοῦν

835-839

νά πρᾶτουν, ζῶντας μέ αὐτόν τόν τρόπο.
Ἀλλά ὁ θεῖος μου ὁ Πελίας, ἀγαπητός γιός τοῦ Ποσειδώνα,
μοῦ ἔταξε ἄθλο, τό χρυσόμαλλο δέρας παίροντας νά γυρίσω καί πάλι
στήν καλοκτισμένη Ἴωλό.
Οὔτε κι οἱ πιστοί μου ἑταῖροι εἶναι ἀνώνυμοι,

840-844

διότι εἴμαστε ἄλλοι ἀπό τό γένος τῶν θεῶν καί ἄλλοι τῶν ἡρώων. Καί
στούς ἀγῶνες ἄπειροι δέν εἴμαστε, οὔτε στόν πόλεμο, ἀλλά φιλοξενού-
μενοι καί ὁμοτράπεζοι εὐχόμεστε νά γίνουμε, πράγμα πού εἶναι ἄρι-
στο». Ἔτσι μίλησε, μά ἡ ὀργή τοῦ Αἰήτη δυνάμωνε σάν θύελλα καί τόν
κοίταξε ἀγριωπά,

845-849

φρικτόν ἐφ' ἠρώεσσι δόλον καί μῆτιν ὑφαίνων·
 ὀψε δέ οἱ Μινύησι τοίην ἀνενείκατο φωνήν· **(X.B)**
 Εἰ μὲν δὴ Κόλχοισιν ἀρηιφάτοισιν ἐσάντα
 μαρναμένοι ἐπιθῆσθον, ἀποφθίσει μένος ἀνδρας·
 ἧ ἔλπεσθ' ὡς οἱ ἀδήριτον γέρας ἔσσεται ὑμῖν,

850-854

κῶας ἀειρομένους ἰέναι πρὸς πατρίδα γαῖαν;
 εἰ νύ κε παῦροι ἐόντες ὑποκλίνθητε φάλαγγι
 ἡμετέρη, τότε νῆα καταφθιμένοισι κεάσσω.
 Εἰ δέ κέ μοι πείσθησθε, τό καί πολύ κέρδιόν ἐστιν,
 κρίναντες τόν ἄριστον, ἧ ὅς βασιλεύτερός ἐστιν, **(X.B)**

855-859

ὄφρα κε πειρηθείς ἀέθλων, οὓς αὐτός ἐνίσπω, **(X.B)**
 κῶας ἔλη χρύσειον· ὃ καί γέρας ἔσσεται ὑμῖν.»
 Ὡς εἰπὼν ἵπποισιν ἐκέκλετο· τοί δ' ἄρ' ὀπίσσω
 βῆσαν ἀμειβόμενοι, Μινύαις δ' ἄχος ἔπλετο θυμῶ,
 καί ῥα τόθ' Ἡρακλῆος ἔχον πόθον· οὐ γάρ ἔμιμνον

860-864

ἔθνος ἀμαιμάκετον Κόλχων καί θούριον Ἄρην.
 Νῦν δέ σοί, ὦ Μουσαῖε, παραδρομάδην ἀγορεύσω, **(X.B)**
 οἷά περ αἰνόμοροι Μινύαι πάθον, ἠδ' ὅσ' ἔρεξαν·
 ὡς τ' ἄψορρος ὄρουσ' ἐκ δώματος Αἰήταο
 Ἄργος εὐμμελῆς, Φρίξου παῖς, ὃν δ' (ἠ) ἔτικτεν

845-849

ἐξυφαίνοντας φρικτό καί δόλιο σχέδιο γιά τούς ἥρωες, Τέλος ἀπηύθυνε
στούς Μινύες τά λόγια τοῦτα: «Ἄν βέβαια ἐπιτεθεῖτε κατά μέτωπο
στούς πολεμοχαρεῖς Κόλχους, ἡ μανία τους θά χαλάσει τούς ἄνδρες
σου. Ἐλπίζετε, ἄραγε, ὅτι ὡς ἀβασάνιστο ἔπαθλο θά ἔχετε ἀπό μας τό
χρυσόμαλλο δέρας

850-854

γιά νά τό πάτε, παίρνοντάς το, στήν πατρική σας γῆ; Ἄν βέβαια, ὄντας
λίγοι, δέν ὑποκύψετε στή δική μου φάλαγγα, τό πλοῖο θά συντριψῶ,
ἐνῶ ἐσεῖς θά ἔχετε χαθεῖ. Ἄν ὅμως δώσετε πίστη σέ μένα, πράγμα πού
θά εἶναι καί συμφερότερο γιά ἐσᾶς, ἐπιλέγοντας τόν ἄριστο ἢ τό βασι-
λικότερο

855-859

ἀπό ὅλους, ἀφήστε τον νά ἀγωνιστεῖ στούς ἄθλους πού θά ὀρίσω, κι ἄς
πάρει τό χρυσόμαλλο δέρας, πού θά εἶναι καί βραβεῖο σας». Λέγοντας
αὐτά, σπιροῦνισε τά ἄλογα καί ἔτσι φεύγοντας, γύρισε στό παλάτι. Μά
οἱ Μινύες ἐνίωσαν ἄγχος στήν καρδιά τους καί ἐπιθύμησαν τόν Ἡρα-
κλῆ, διότι δέν μπορούσαν νά ἀντιμετωπίσουν τό

860-864

ἀκαταμάχητο ἔθνος τῶν Κόλχων καί τόν ὀρμητικό Ἄρη. Καί τώρα,
Μουσαῖε, μέ συντομία θά περιγράψω ὅσα ἔπαθαν οἱ δύσμοιροι Μινύες,
ἀλλά καί ὅσα ἔπραξαν. Τρέχοντας ἦλθε ἀπ' τό παλάτι τοῦ Αἰήτη ὁ Ἄρ-
γος, τό παιδί τοῦ Φρίξου, μέ ὠραῖο δόρυ ἀπό ξύλο μελίας στό χέρι (σ.σ.
τί σχέση ἔχει ἕνας 20χρονος νέος μέ τόν Ἀργοναύτη ἐμπειρο ναυπηγό
Ἄργο, μόνο ὁ Ἀπολλώνιος ὁ Ρόδιος τό γνωρίζει πού ἔχει ταυτίσει
ἐσφαλμένα τά 2 πρόσωπα παρασύροντας καί τούς μετέπειτα ἐρευνητές
στό ἴδιο λάθος. Φυσικά πρόκειται περὶ ἀπλῆς συνωνυμίας καί τίποτε
ἄλλο),

865-869

Χαλκιοπή (τῶ γάρ παρελέξατο, πατρός ἐν οἴκῳ,
 ἠνίχ' ὑπέρ νώτων κριοῦ Κόλχοισιν πελάσθη)
 ἀγγέλλων Μινύησιν, ἃ δὴ **τελείσθαι** (~~τελέεσθαι~~) ἔμελλον **(X.B)**
 σφῆσιν ἀτασθαλίησι πολυφθόρου Αἰήταο· **(X.B)**
 ἦδ' ὡς παρθενίοις (θεί) ὑπαί φίλτροισι δαμάσθη

870-874

αἰνόγαμος Μήδεια, θεᾶς Ἴρης διά βουλάς,
 ἔν δε οἱ ἴμερον ᾤρσεν ἐρωτρόφος Κυθήρεια,
 ἦκέ δ' ἄρ' ἰόν ὑπό σπλάγχνοις δασπλήτις Ἐριννύς·
 ὡς τε βόας ζεύγλησι δαμάσσατο πυρ πνείοντας,
 τετραγύφ θέμενος σπόρον αὔλακι, τόν ῥ' ἐκόμισσεν

875-879

Φρίξος ἐϋμελῆς, ὅτ' ἔβη δόμον Αἰήταο,
 ἔδνον Ἐννάλοιο δρακοντείων ἀπ' ὀδόντων·
 ἦδ' ὡς δυσμενέων σπαρτῶν στάχυν ἐνάριξεν (~~ἐξενάριξεν~~)
 αὐτοφόνῳ παλάμῃ, ὡς τ' ἀγλαόν ἦρατο κῦδος
 Αἰσονίδης· ὡς τ' ἦλθε δ' ἐκ μεγάρων λελαθοῦσα,

880-884

λίτι καλυψαμένη ἐανῶ, διά νύκτερον ὄρφνην,
 παρθένος αἰνολεχῆς, περί γάρ ῥα ἐ τεῖρον ἔρωτες
 νηός ἐπ' Ἀργώης πελάσαι, καί πότνι' ἀνάγκη
 οὔτιν' ὀπιζομένη, πατρός χόλον οὐκ ἀλέγουσα
 ἦδ' ὡς ἀμφιπλακεῖσα περιπτύξασα (~~τε~~) μορφάς,

865-869

πού ἡ Χαλκιόπη γέννησε (διότι στό πατρικό σπίτι πλάγιασε μαζί του, ὅταν στούς Κόλχους ἔφθασε πάνω στά νῶτα τοῦ Κριοῦ), ἀγγέλλοντας στούς Μινύες ὅσα ἔμελλε νά γίνουν στόν ὀλέθριο Αἰήτη, λόγω τῶν δικῶν τους ἔργων· ἀλλά καί πῶς δαμάστηκε ἀπό παρθενικά φίλτρα

870-874

ἡ Μήδεια, πού τόσο ἄτυχη ἦταν στον γάμο (φυσικά ἐννοεῖ τον ἔρωτα, ἀφοῦ ἡ Μήδεια καί ἀνύπαντρη ἦταν, ἀλλά καί παρθένος), μέ τή θέληση τῆς Ἥρας, ἀφοῦ ἡ ἔρωτρόφος Κυθήρεια (σ.σ. ἔρωτρόφος: αὐτή πού τρέφει τόν ἔρωτα, Κυθήρεια: προσωνύμιο τῆς Ἀφροδίτη ἀπό τά Κύθηρα) ξύπνησε μέσα τῆς γλυκό πόθο, ὅταν ἡ φοβερή Ἐριννύς στά σπλάχνα τῆς τόξευσε βέλος. Ἄκου καί πῶς μέ τίς ζευγκλες ἐδάμασε τά πυρίπνοα βόδια, ρίχνοντας σέ τετράπλεθρο αὐλάκι τόν σπόρο τόν ὁποῖο ἔφερε

875-879

ὁ Φορῖξος μέ τό ὠραῖο δόρυ, ὅταν ἔφθασε στό σπίτι τοῦ Αἰήτη, ὡς δῶρο τοῦ Ἐνυάλιου ἀπό τοῦ δράκοντα τά δόντια· καί πῶς ἐξολόθρευσε τό στάχυ τῶν μανιασμένων σπαρτῶν μέ τό ἴδιο του τό χέρι καί πῶς ὁ Αἰσονίδης κέρδισε λαμπρή δόξα, καί πῶς μέσα στό σκοτάδι τῆς νύκτας ἦλθε ἀπό τά μέγαρα κρυφά

880-884

καλυμμένη μέ λεπτό πέπλο, (ἡ Μήδεια), ἡ παρθένος καί κακότυχη στον γάμο, διότι τήν παρακινοῦσε ὁ ἔρωτας καί ἡ σεβαστή ἀνάγκη στό καράβι, τήν Ἀργώ, νά ἔλθει, μή σκεπτόμενη κανέναν καί ἀδιαφορῶντας γιά τήν ὀργή τοῦ πατρός της. Καί πέφτοντας στήν ἀγκαλιά του, ἔλαβε πολλές μορφές (σ.σ. θέλει νά πει ὅτι τό πρόσωπό της ἄλλαξε πολλές ἐκφράσεις)

885-889

στέρνα τε μαιμώωσα κύσεν χάριέν τε πρόσωπον,
δάκρυσι πλημύρουσα γενειάδας· οὐδέ τιν' αἰδῶ
ἔσχε πόθων ἤρωος, ἐλαυνομένη δ' ὑπό φίλτρων,
παρθενίην ἔρριψε, γάμων τ' εὐήνορα θεσμόν·
ἄλλα τε καί μάλα πολλά τά θ' ὕστερον αὐτίς ἀκούση.

890-894

Ἄλλ' ὅτε δὴ Μήδεια λίπεν δόμον Αἰήταο
λαθριδίη καὶ νηός ἐφ' ἡμετέρης ἐπελάσθη,
δὴ τότε οἷ κατὰ θυμόν ἐμηδόμεθ', ὄφρα μολόντες
ἀμφ' ἱερῆς φηγοῖο δέρας χρύσειον ἔλωμεν
ράστα περί φρεσί δ' ἦσι δοκεύομεν, οὐδέ τις ἡμῶν (ἡμέων)

895-899

ἔγνω μόχθον ἄελπτον· ἐφέσπετο γάρ μέγα ἔργον
παῖσιν ἐφ' ἠρώεσσι, κακῶν δ' ἀνεφαίνετο πυθμῆν.
Πρόσθε γάρ Αἰήταο δόμων ποταμοῖό τ' ἔραννοῦ,
ἐννέ' ἐπ' ὀργυιῶν ἔρκος περιμήκετον ἄντην
φρουρεῖται πύργοισι καὶ εὐξέστοισι μύδροισιν, (X.B)

900-904

ἑπτὰ περί στεφάνοισι κυκλούμενον, ἐν δ' ἄρα τρισσαί (X.B)
χαλκήρεις πύλαι (εἰσὶ) πελώριοι· ἐν δ' ἄρα ταῖσι
τειῆχος ἐπιθρώσκει, περί δ' αὖ χρύσειαι ἐπάλξεις. (X.B)
Ἀντάρ ἐπὶ σταθμοῖο πυλῶν τηλώπις ἄνασσα
ἰστάνει αἰθύσσουσα πυρός σέλας, ἦν τε νυ Κόλχοι (X.B)

885-889

Καί τά στήθη της τόν ζητοῦσαν μέ ὄρμη καί ἦταν χαρούμενο τό πρόσωπο της ἐπειδή ἤθελε νά κυφορήσει, πλημμυρίζοντας μέ δάκρυα τά γένια του, και οὔτε πού ἔνιωσε κάποια ντροπή, ἀλλά ἐξωθούμενη ἀπό τά φίλτρα, ἀγνόησε τήν παρθενία καί τόν εὐοίωνο θεσμό τοῦ γάμου. Κι ἄλλα πολλά βέβαια πού ὕστερα θ' ἀκούσεις.

890-894

Μά ὅταν ἡ Μήδεια ἄφησε κρυφά τοῦ Αἰήτη τό παλάτι
κι ἦλθε στό δικό μας πλοῖο,
τότε σκεφτόμαστε μέ τί τέχνασμα τό χρυσόμαλλο δέρας νά ἀρπάξουμε
ἀπό τήν ἱερή βαλανιδιά, ἀφοῦ φθάσουμε ὡς ἐκεῖ.
Εὐκόλα μᾶς φαίνονταν στό νοῦ μας, ἀλλά κανεῖς ἐξ ἡμῶν

895-899

δέν γνώριζε τόν ἀνέλπιστο ἀγώνα, διότι μεγάλο πράγματι ἔργο θά ἔπεφτε στους ὤμους τῶν ἡρώων ὅλων καί θά ἀποκαλύπτετο τό μέγεθος τῶν κακῶν. Διότι μπροστά ἀπ' τοῦ Αἰήτη τό παλάτι καί ἀπό τό ὄμορφο ποτάμι, ὑπῆρχε τριγύρω μακρῷ περίφραγμα, ἐννιά ὀργιῶν, πού φρουροῦνταν μέ πύργους καί ὀγκόλιθους καλοπελεκημένους,

900-904

περιβαλλόμενο μέ ἑπτὰ κύκλους, κι εἶχε ἀκόμη
τρεῖς πελώριες χαλκόδετες πύλες καί μαζί μέ αὐτές ὑψωνόταν τεῖχος
πού περιβαλλόταν ἀπό χρυσές ἐπάλλξεις,
Σέ κάθε παραστάτη τῶν πυλῶν διακρίνεται μία βασίλισσα νά στέκει
ἀπό μακριά, ἀνάβοντας τή φλόγα τοῦ πυρός, κι αὐτήν λοιπόν οἱ Κόλχοι,

905-909

Ἄρτεμιν ἐμπυλίην κελαδοδρόμον ἰλάσκονται,
 δεινήν ἀνθρώποισιν ἰδεῖν, δεινήν τ' ἔσακοῦσαι,
 εἰ μή τις τελετάς πελάσει καὶ θύσθλα καθαρμῶν,
 ὅσα πέρ ἀρήτειρα καθάρματα μύστις ἔκευθεν,
 δεινολεχῆς Μήδεια, Κυτηϊάσιν μίγα κούραις.

910-914

Οὐδέ τις ἐνδοτέρω κείνην ὁδὸν εἰσεπέρησεν
 ἐνδάπιος, ξειῖνος (τε) βροτῶν ὑπέρ οὐδὸν ἀμείψας·
 εἶργει γάρ πάντη δεινὴ θεὸς ἡγεμόνεια,
 λύσσαν ἐπιπνείουσα πυριγλήνοις σκυλάκεσσι.
 Ἐν δέ σφιν πυμάτῳ μυχῶ ἔρκεος ἄλσος ἀμείβει, **(X.B)**

915-919

δένδρεσιν εὐθαλέεσσι κατάσκιον, ὧ ἔνι πολλαί
 δάφναι τε (τ' ἠδέ) κράνειαί (ιδ') δ' εὐμήκεις πλατάνιστοι·
 ἐν δέ πόαι ρίζησι κατηρεφέες χθαμαλήσιν,
 ἀσφόδελος, κλύμενός τε, καὶ εὐειδῆς ἀδιάντος, **(X.B)**
 καὶ θρύον ἠδέ κύπειρον, ἀριστερεῶν τ' ἀνεμώνη,

920-924

ὄρμινον, (τε καὶ) εἰρύσιμον, κύκλαμις τ' ἰοειδῆς,
 στοιχάς, παιονίη τε πολύκνημόν τε κάτερνες·
 μανδραγόρης, πόλιόν τ', ἐπί (θέ) ψαφαρόν δίκταμνον·
 εὐδομος (τε) κρόκος, τε (καὶ) κάρδαμον· ἐν δ' ἄρα κῆμος,
 σμίλαξ, ἠδέ χαμαίμηλον, μήκων τε μέλαινα,

905-909

τὴν θορυβώδη Ἀρτέμιδα, φύλακα τῆς πύλης ἐξιλεώνουν. Φοβερὴ εἶναι
στά μᾶτια τῶν ἀνθρώπων καὶ τρομερὴ στά αὐτιά τους, ἂν βέβαια δὲν
ἔχεις μνηθεῖ στίς ἱερουργίες καὶ στίς καθαρτήριες τελετές, τοὺς καθαρ-
μοὺς δηλαδή πού ἡ ἰέρεια καὶ μνημένη Μήδεια ἔκρυβε, αὐτὴ ἡ κακότυ-
χη στὸν ἔρωτα, μαζί μέ τίς Κυτιάδες κόρες.

910-914

Οὔτε ποτέ κανεῖς ντόπιος θνητός εἰσχώρησε μέσα σ' ἐκείνη τὴν ὁδό, μά
οὔτε καὶ ξένος τό κατώφλι πέρασε,
διότι παντοῦ τοὺς ἐμποδίζει ἡ φοβερὴ Θεά, ἡ κυβερνήτρια, πού προκα-
λεῖ λύσσα μέ τὰ σκυλιά της, πού ἔχουν πύρινα μᾶτια.
Καὶ στὸν ἔσχατο μυχό τοῦ περιφράγματος ὑπάρχει σκιερό ἄλσος

915-919

μέ θαλερά δένδρα, ὅπου πολλές δάφνες βρίσκονται
καὶ κρانيές καὶ θεόρατα πλατάνια
καὶ χαμηλά, ἀνάμεσα στίς ρίζες, ὑπάρχουν βότανα καὶ θάμνοι,
δηλαδή ἀσφόδελος καὶ κλύμενος κι ἀδιάντος εὐωδιαστός, σπάρτο καὶ
κάππαρη, ἱεροβοτάνη κι ἀνεμώνη,

920-924

ὄρμινο καὶ ἀγριοκάρδαμο, κυκλάμινο ἰώδες,
λεβάντα, παιονία καὶ πολύκνημο μέ τὰ πολλά κλαδιά·
ἐπίσης μανδραγόρας, λιβανόχορτο καὶ εὐθραυστο δίκταμνο, ἀρωματι-
κός κρόκος καὶ κάρδαμο· ἐκεῖ ἀκόμη χαμομήλι, σμίλακας, λεοντοπόδιο
καὶ μαύρη παπαρούνα,

925-929

ἀλκείη καί πάνακες, καί κάρπασον, ἤδ' ἀκόνιτον
 ἄλλα τε **δηλήεντα** κατά χθόνα πολλά **πεφύκει**. (*Αττική σύνταξις*)
 Μέσσον δ' ἠερόμηκες ἐπί στύπος ἄλσει πολλῶ
 ἦπλωται φηγοῖο, πέριξ κλαδόνεσσιν ἐραννόν,
 ἔν δ' ἄρα οἱ χρύσειον ἐπικρέματ' ἔνθα καί ἔνθα (X.B)

930-934

ὄρπηκος ταναοῖο δέρας, τό οἱ ἀμφιδοκεύει (X.B)
 δεινός ὄφις, θνητοῖς ὀλοόν τέρας, οὐ φατόν εἰπεῖν.
 Χρυσέαις (γάφ) φολίδεσσιν ἐθείρεται, ἐν δ' ἄρα πρέμον (X.B)
 ἀπλήτοις ὄλκοῖσι φορεύμενος ἀμφιπολεύει,
 δεῖμα χαμαιζήλοιο Διός, ποτί κῶας ἀμείβων,

935-939

φρουραῖς τ' ἀκμήτοις ἐπιμαίεται ἄμμορος ὕπνου, (X.B)
 γλαυκοῖς ἀμφ' ὄσσοισιν ἀναιδέα κανθόν ἐλίσσων.
 Αὐτάρ ἐπεὶ κλύομεν τόδ' ἐτήτυμον, ὡς ἐτέτυκτο,
 ἀμφί τε Μουνυχίης Ἐκάτης, φρουρῆς (τε) δράκοντος,
 πάνθ' ὅσα οἱ κατέλειξεν ἀριφραδέως Μήδεια,

940-944

διζόμεθ' οἶμον ἄελπτον οἴζυροῖο πόνοιο,
 ὧς κέ οἱ Ἀγροτέρην μειλιξάμενοι πεπίθοιμεν, (X.B)
 ἠδ' ὡς θῆρα πέλωρον ἰκοίμεθα, τόφρ' ἀνελόντες
 δέρμ' ἀπονοστήσαιμεν ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 Καί τότε δὴ μετὰ πᾶσιν ὁμόκλεεν ἠρώεσιν

925-929

ἀλκεία, κάρπασο καί πάνακες, ἀκόνιτο κι ἄλλα φυτά
πολλά, δηλητηριώδη, πού βγαίνουν ἀπ' τή γῆ.
Στό μέσον του πυκνοῦ ἄλσους μία ὁμορφη βαλανιδιά
μέ πανύψηλο κορμό ἄπλωνε γύρω τά κλαδιά της καί
στά ψηλά κλωνάρια της κρεμόταν δεξιά κι ἀριστερά,

930-934

τό χρυσόμαλλο δέρας, φρουρούμενο ἀπό δράκο φοβερό,
τέρας ὀλέθριο γιά τούς θνητούς, ἀπερίγραπτο,
ἀστράφτοντας μέ χρυσές φολίδες, Καί τό φυλάει,
ἀνεβοκατεβαίνοντας ἀπό τή ρίζα στόν κορμό μέ φοβερές
κινήσεις ὡς τό δέρας, ὄντας τό φόβητρο τοῦ ὑποχθονίου Διός.

935-939

Ἔτσι συνεχῶς τό φρουρεῖ, γί' αὐτό κι ἀκοίμητος μένει,
στρέφοντας τά ἄκρα τῶν βλεφάρων γύρω ἀπό τά γαλανά του μάτια.
Ἀφοῦ ἀκούσαμε τούτη τήν ἀλήθεια, τό πῶς εἶναι, καθῶς καί γιά τή
Μουνυχία Ἑκάτη καί τή φρουρά τοῦ δράκοντα
καί ὅλα ὅσα ἡ Μήδεια μᾶς εἶπε καθαρά,

940-944

ζητούσαμε μία ἀπροσδόκητη διέξοδο τοῦ ἐπίπονου ἄθλου,
πῶς δηλαδή ἐξευμενίζοντας νά πείσουμε τήν Ἀγροτέρα
καί πῶς στό πελώριο θηρίο νά φθάσουμε καί
παίρνοντας τό δέρας, νά γυρίσουμε στήν πατρική μας γῆ.
Καί τότε φώναξε ὅλους τούς ἥρωες

945-949

Μόψος (ὃ γάρ τ' ἐδάη σφῆσιν τάδε μαντοσύνησιν)
 ὄφρ' ἐμέ γουνάσσωνται, ἐπιστεΐβουσιν οἱ ἔργον, **(X.B)**
 Ἄρτεμιν ἰλεῖσθαι, θέλξαι δ' ὑπερήνορα θῆρα.
 Ὡς οἱ μὲν λίσσοντο περισταδόν· αὐτὰρ ἔγωγε
 Αἰσονίδην ἐκέλευσα δύω (~~θ' ἄμια~~) τε φῶτε κραταιῶ, **(X.B)**

950-954

Κάστορά θ' ἰππόδαμον καὶ πύξ ἀγαθόν Πολυδεύκεα,
 Μόψον τ' Ἀμπυκίδην, ἰέναι πρὸς τέρματα μόχθου.
 Αὐτὰρ ἐμοὶ Μήδεια συνέσπετο μούνη (~~ἄπ'~~) ἄλλων.
 ἦνίκα δ' εἰς σηκούς ἰκόμην ζάθεόν τε θεράπνην,
 χῶρῳ (~~ἐπι~~) πλακόνετι βόθρον τρίστοιχον ὄρυξα,

955-959

φιτρούς τ' ἀρκεύθιοιο καὶ ἄζαλέης ἀπὸ κέδρου, **(X.B)**
 ράμνου τ' ὄξυτέροιο, πολυκλαύτων τ' αἰγείρων,
 ὦκα φέρων, νήησα πυρῆν ἔντοσθε βόθροιο.
 Πολλὰ δέ μοι φέρε φάρμακ' ἐπισταμένη Μήδεια,
 φωριαμῶν ἀνελοῦσα θυώδεος ὑπ' (~~ἐξ~~) ἀδύτοιο.

960-964

Αὐτίκα δ' οὐλοπλάσμαθ' ὑπὸ πλέκτοις ἐπονέυμην,
 ἐν δέ πυρῆ ἐνέβαλλον, ἰδ' ἔντομα θύματ' ἔρεζον,
 σκύμνους παμμέλανας σκυλάκων τρισσοὺς ἱερεύσας.
 Αἶματί δ' αὖ χάλκανθον ἰδέ στρουθεῖον ἔμιξα,
 κνήκον τε σχιστήν, τ' ἐπὶ (~~ἐξ~~) ψυλλεῖόν τ' ἀηδές,

945-949

ὁ Μόψος (ἐμπνεόμενος γι' αὐτὰ ἀπὸ τῆ μαντοσύνη του) νά μέ παρακαλέσουν νά ἐξιλεώσω τήν Ἀρτέμιδα, καθώς αὐτοί θά ἐπιδίδονταν στόν ἄθλο, καί νά πλανέψω τό ὑπερήφανο θηρίο. Πράγματι, ἐκεῖνοι, πλησιάζοντας γύρω, μέ παρακαλοῦσαν. Μά ἐγώ κάλεσα τόν Αἰσονίδη νά ὀρίσει δυό κραταιούς ἄνδρες,

950-954

τόν ἵπποδαμαστή Κάστορα καί τόν ἔξοχο Πολυδεύκη τόν πυγμάχο, μαζί καί τόν Ἀμπυκίδη Μόψο, γιά νά τελειώσουν τό ἔργο. Ἡ Μήδεια μόνη ἀπ' ὅλους μέ ἀκολουθοῦσε καί φθάνοντας μαζί στά περιφράγματα καί στήν ἱερή διαμονή, ἄρχισα νά σκάβω στό ἔδαφος πλατύ λάκκο, σέ τρεῖς σειρές,

955-959

Κι εὐθύς στό λάκκο σώρασα κλαδιά ἀπό ἄρκευθο ξερή, κέδρο, ράμνο ἀγκαθερή καί ἰτέα κλαίουσα, καί μέσα στό λάκκο ἄναψα φωτιά. Μά καί ἡ Μήδεια πολλά φάρμακά μου ἔφερε, πού ἐκείνη τά ἤξερε καί τά ἔπαιρνε ἀπό τά κιβώτια πού ἦταν στό μυρωμένο ἄδυτο.

960-964

Κι ἔπειτα ἔπλασα κριθαρόπιτες καί τίς ἔβαλα σέ κάνιστρα καί ρίχνοντάς τες στή φωτιά, πρόσφερα θυσία, ἀφοῦ ἔσφαξα τρία μικρά κατάμαυρα σκυλιά. Κι ἀνέμιξα στό αἷμα τούς γαλαζόπετρα κι ἀκόμη σαπουνόχορτο, ἀγιάγκαθο, σχιστή καί ἀπεχθές ψυλλόχορτο,

965-969

ἄγχουσάν τ' ἐρυθρὴν, ἰδέ χαλκιμον αὐτὰρ ἔπειτα **(X.B)**
 νηδύας ἐμπλήσας σκυλάκων, φιτροῖς ἐπέθηκα·
 ὕδατί δ' αὖ λιβάς χεόμενν περι βόθρον,
 ὄρφνινά θ' ἑσάμενος φάρη καὶ ἀπεχθέα χαλκόν
 κρούων ἐλίσάμην, αἶ δ' ὄτραλέως ὑπάκουσαν,

970-974

ρήξασαι κενεῶνας ἀμειδίητοιο βερέθρου,
 Τισιφόνη τε καὶ Ἀληκτώ καὶ δία Μέγαιρα, **(X.B)**
 πεύκαις ἀζαλείαις φόνιον σέλας αἰθύσσοσαι.
 Καίετό δ' αὐτίκα βόθρος, ἐπεσμαράγει δ' ὀλοόν πῦρ·
 λιγνύς δ' αἰθαλόεσσα χύθη περιμηκέϊ καπνῶ.

975-979

Αὐτίκα δ' ἐξ Ἀΐδαο διὰ φλογός οὖν ἠγέρθη(σαν)
δεινή, θαμβήτειρα, ἀπηνής, ἀπροσόρατος.
~~δειναί, θαμβήτειραι, ἀπηνέες, ἀπροσόρατοι.~~
 ἦ μὲν γάρ δέμας ἔσχε σιδήρεον, ἦν καλέουσιν
 Πανδώρην χθόνιοι· σὺν δ' αἰολόμορφος ἵκανε,ν,
 τρισσοκάρηνος, ἰδεῖν ὀλοόν τέρας, οὔτι δαϊκτόν,

980-984

Ταρταρόπαις Ἐκάτη· λαιοῦ δέ οἱ ἔσσετ' ἐπ' ὤμον **(X.B)**
 ἵππος χαιτήεις· κατά δεξιά δ' ἦεν ἀθρηῆσαι
 λυσώπις σκυλάκαινα· μέση δ' ὄφισ ἀγριόμορφος,
 χερσίν δ' ἀμφοτέραις ἔχεν ἄορα κωπήεντα.
 Ἐγκύκλω (Ἐγκύκλαι) δίνεον πέριξ βόθρον ἔνθα καὶ ἔνθα **(X.B)**

965-969

κόκκινη ἄγχουσα καὶ χάλκιμο. Κι ὕστερα ἀφοῦ γέμισα μ' αὐτό τίς κοι-
λιές τῶν σκύλων, τ' ἀπόθεσα πάνω στά κλαδιά κι ἔκανα μέ νερό σπον-
δές γύρω στό λάκκο· ὕστερα φόρεσα μαῦρα ροῦχα κι ἔκανα ἐπικλήσεις
κτυπῶντας τόν ἀπεχθῆ
χαλκό. Κι ἐκεῖνες γοργά ὑπάκουσαν

970-974

διασχίζοντας τοὺς ἄδειους τόπους τοῦ ἀγέλαστου βαράθρου, ἡ Τισιφό-
νη δηλαδή, ἡ Ἀληκτώ κι ἡ θεία Μέγαιρα, κρατῶντας δαυλοὺς ξερῶν
πεύκων μέ φονική φλόγα, ἐνῶ ἄρπαζε φωτιά ὁ λάκκος καὶ βρυχόταν
τό ὀλέθριο πῦρ. Μιά σκοτεινὴ φλόγα ὑψώθηκε, ἀκολουθούμενη ἀπό
στήλη καπνοῦ

975-979

καὶ ξαφνικά ἀπ' τον Ἄδη, πρόβαλε μέσα ἀπό φλόγα,
μιά τρομερή, ἐκθαμβωτικὴ, σκληρὴ κι ἀπρόσβλεπτη μορφή
που εἶχε σῶμα σιδερένιο καὶ τὴν ὅποια οἱ θνητοὶ ἀποκαλοῦν
Πανδώρα· καὶ μαζί μ' αὐτὴν μία θεελλώδης ἔφθανε μορφή
με τρία κεφάλια, τέρας ὀλέθριο στὴν ὄψη, ἀκαταμάχητο,

980-984

ἡ Ἑκάτη δηλαδή, ἡ κόρη τοῦ Ταρτάρου,
Στόν ἕναν ὦμο της ἀριστερὰ καθόταν ἄλογο μέ μεγάλη χαιτή, καὶ δε-
ξιὰ μία σκύλα μέ λυσσασμένη ὄψη, στή μέση ἕνας ὄφις ἀγριωπός, ἐνῶ
στά δύο της χέρια κρατοῦσε ξίφη μέ λαβές. Ἔτσι κυκλικά ἀπό τὴ μία
καὶ ἀπ' τὴν ἄλλη, στροβιλίζονταν γύρω ἀπό τό λάκκο,

985-989

Πανδώρα Ἐκάτη τε· συνεσσεύοντό δε Ποιναί.
 Ἐν δ' ἄφαρ Ἀρτέμιδος φρουρόν δέμας ἤκε χαμᾶζε
 πεύκας ἐκ χειρῶν, ἐς δ' οὐρανόν ἤραρεν ὄσσε.
 Σαῖνόν δε σκύλακες πρόπολοι, λύνοντό δ' ὀχῆες
 κλείθρων ἀργαλέων, ἀνά δ' ἔπτατο καλά θύρετρα

990-994

τείχεος εὐρυμενοῦς, ὑπεφαίνετό δ' ἄλσος ἐραννόν.
 Αὐτάρ ἐγών ὑπέρ οὐδόν ἔβην· τῆμός δε τε κούρη
Αἰήτου (~~Αἰήτεω~~) Μήδεια καί Αἴσονος ἀγλαός υἱός, **(X.B)**
 Τυνδαρίδαι τ' ἠπειγον ὁμοῦ, σύν δ' ἔσπετο Μόψος.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδόθεν κατεφαίνετο φηγός ἐραννή,

995-999

κρηπῖς **δὴ** (~~τε~~) ξενίοιο Διός καί βώμιος ἔδρη,
 ἔνθα δράκων ὀλκοῖσιν ὑπὸ ἀπλήτοισιν ἐλιχθεῖς **(X.B)**
 δινεύων ἀνάειρε κάρη βλοσυρόν τέ γένειον,
 ἄν δ' ὀλοόν σύριξ' ἔπι δ' ἔβραχεν ἄσπετος αἰθήρ,
δένδρεα δ' ἐσμαράγη (~~ἐσμαράγησε~~), κραδαινόμεν' ἔνθα καί ἔνθα
(X.B) & Αττική σύνταξις

1000-1004

πρυμνόθεν ἐκ ρίζης· ἰάχησέ δε σύσκιον ἄλσος.
 Αὐτάρ (~~ἐμ' ἠδ'~~) ἑταίρους τρόμος λαβών· (~~ἔλαβε~~) νόσφι δέ μούνη **(X.B)**
 Μῆδει' ἐνὶ στέρνοισιν ἀκαμπέα θυμόν ἐνώμα·
 δρέψατο γάρ παλάμησι λυγρῶν ἀποθρίσματα ριζῶν. **(X.B)**
 Καί τότε ἔγώ φόρμιγγος ἐφήρμοσα θέσκελον ὁμφήν·

985-989

ἡ Ἐκάτη καί ἡ Πανδώρα· συνακολουθοῦσαν δε οἱ Ποινές.

Καί ξαφνικά φάνηκε τό σῶμα τῆς Ἀρτέμιδος, πού φρουρός ἦταν. Πυρρσοὺς κρατοῦσε ἀπό πεῦκα στά χέρια κι ἀτένιζε τόν οὐρανό. Τά σκυλιά τη κουνοῦσαν φιλικά τήν οὐρά τους, ἐνῶ τά μάνταλα στίς βαριές ἀμπάρρες λύνονταν καί ἄνοιγαν

990-994

τοῦ δυνατοῦ τείχους οἱ ὠραῖες πύλες, ἀφήνοντας νά φανεῖ τό λαμπρό ἄλσος. Τότε πέρασα τό κατώφλι, ἐνῶ ἡ Μήδεια, τοῦ Αἰήτη κόρη, καί ὁ λαμπρός γιός τοῦ Αἴσονος, γρήγορα ἀκολουθοῦσαν μέ τούς Τυνδαρίδες, μαζί καί ὁ Μόψος. Μά ὅταν φάνηκε ἀπό κοντά ἡ ὠραία βαλανιδιά,

995-999

τό κρηπίδωμα τοῦ ξενίου Διός καί ἡ βάση τοῦ βωμοῦ, κούνησε τό κεφάλι του ὁ δράκοντας -συρόμενος ἐλικοειδῶς ἔξω ἀπό τίς ἀπρόσιτες κρύπτες του- καί τό γένι τοῦ τό βλοσυρό, ἐνῶ τρομακτικό ἔκανε σφύριγμα. Δονήθηκε ὁ αἰθέρας καί τά δένδρα ἐκτινασσόμενα, κραδαίνονταν πέρα-δῶθε

1000-1004

καί τραντάζονταν ἀπό τήν ρίζα, μέ θόρυβο καί ἀντηχοῦσε τό σκιερό ἄλσος. Τρόμος κατέλαβε τούς ἐταίρους καί μένα καί μόνον ἡ Μήδεια στεκόταν παράμερα μέ ἀτάραχη καρδιά στά στήθη καί μάζευε μέ τά χέρια της κομμάτια ἀπό ὀλέθριες ρίζες. Καί τότε ἀμέσως κούρδισα τήν θεία φωνή τῆς φόρμιγγας

1005-1009

κλάγξας (θ') ἐξ ὑπάτης χέλυος βαρυηχέα φωνήν
 σιγαλέην ἄφθεγκτον ἐμοῖς ὑπό χεῖλεσι πέμπον.
 Κλήξα γάρ ὕπνον ἄνακτα θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων,
 ὄφρα μολῶν θέλξειε μένος **βριαρόν** (**βριαροῖθ**) δράκοντος.
 Ρίμφα δέ μοι ὑπάκουσε, Κυτηῖδα δ' ἴκτ' ἐπί γαῖαν.

1010-1014

Κοιμήσας δ' ὄγε φῦλα πανημερίων ἀνθρώπων,
 καί ζαμενεῖς ἀνέμων πνοιᾶς, καί κύματα πόντου,
 πηγᾶς τ' ἀενάων ὑδάτων, ποταμῶν τε ῥέεθρα,
 θῆράς τ' οἰωνούς τε, τά τε ζῶει τε καί ἔρπει, **(X.B)**
 εὐνάζων ἤμειψεν ὑπό χρυσέαις πτερύγεσσι.

1015-1019

Ἰξέ δ' ὑπό στυφελῶν Κόλχων εὐανθέα χῶρον·
 κῶμά δ' ἄφαρ κατέμαρψεν πελώρι' ὄσσε δράκοντος, **(X.B)**
 ἰσοπαλές θανάτω· δολιχὴν δέ τε οἱ χθονί δειρήν
 θῆκε καρηβαρέων φολίσιν· θάμβησέ δ' ἰδοῦσα
 αἰνόποτμος Μήδεια· καί Αἴσονος ἀγλαόν νῖα **(X.B)**

1020-1024

ἦκ' ἐπιθαρσύνουσα θοῶς πρέμνοιο λαβέσθαι
 κῶας χρυσεόμαλλον, ὃ δ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας·
 αὐτάρ ἀειράμενος δέρας ἄπλετον ἴκτ' ἐπί νῆα.
 Ἦρωες Μινύαι μέγ' ἐγήθεον, ἄν δ' ἄρα χεῖρας
 ἀθανάτοις ἤειραν, οἳ οὐρανόν εὐρύν ἔχουσιν.

1005-1009

κι ἀπό τήν πρώτη χορδή τῆς λύρας, ἄρχισα νά κρούω καί μέ βαριά καί σιγαλή φωνή κάτω ἀπό τά χεῖλια νά ἀναπέμπω ὕμνο, διότι τόν ὕπνο καλοῦσα, βασιλιά θεῶν κι ἀνθρώπων ὅλων, νά ἔλθει καί νά μαλακώσει τή μανία τοῦ ἰσχυροῦ δράκοντα. Κι ἐκεῖνος ἀποκρινόμενος ἤλθε στήν Κυτηΐδα γῆ

1010-1014

κοιμίζοντας τά γένη τῶν ἀνθρώπων πού ὅλημερίς μοχθοῦν καί τῶν ἀνέμων τίς δυνατές πνοές καί τά κύματα τοῦ πόντου καί τίς πηγές τῶν ἀενάων ὑδάτων καί τά ρεύματα τῶν ποταμῶν· μά καί τά πουλιά καί τά ζῶα, ὅσα ζοῦν καί ἔρπουν τά διαπέρασε ὅλα κοιμίζοντάς τα κάτω ἀπό τίς χρυσές φτεροῦγες του.

1015-1019

Κι ἔφθασε τέλος στήν ὀλάνθιστη χώρα τῶν σκληρῶν Κόλχων· κι εὐθύς ὑπηλία βαθιά, ὅμοια μέ θάνατο, κατέλαβε τά μάτια τοῦ πελώριου δράκοντα· καί ἀναπαύοντας τή μακριά ράχη του στή γῆ, ἔχωσε τό βαρῦ κεφάλι του ἀνάμεσα στίς φολίδες· θαμπώθηκε ἡ Μῆδεια, ἡ κακότυχη στον ἔρωτα, μέ τό θαῦμα αὐτό καί τρέχοντας πρό τόν ἔξοχο γιό τοῦ Αἴσωνα,

1020-1024

τοῦ ἔδινε θάρρος, παρακινῶντάς τον νά ἀρπάξει τό χρυσόμαλλο δέρας ἀπό τόν κορμό τοῦ δέντρου. Κι ἐκεῖνος συγκατένευσε καί παίρνοντας τό μέγα δέρας, γύρισε στό πλοῖο. Χάρηκαν πολύ οἱ ἥρωες Μινύες καί ὕψωσαν στά χέρια πρός στούς ἀθάνατους θεούς πού διαμένουν ψηλά στόν πλατύ οὐρανό.

1025-1029

Ὡς οἱ μὲν περὶ κῶας ὀπώπεον· αἰψά δ' Αἰήτης **(X.B)**
 ἀμφιπόλων ἤκουσεν ἀποιχομένην Μήδειαν.
 ὦκά δ' ἄρ' Ἀψύρτω ἐπετέλλετο λαόν ἀγεῖραι,
 μαστεύειν οἱ παῖδα κασιγνήτην (καί) τ' ὄπατρον·
 ἀλλά οἱ ὠκύς ἔπειγε παρά προχοάς ποταμοῖο **(X.B)**

1030-1034

εἰς λόχον ἠρώων, ἔκιχέν δ' ἄρα παρθένον αἰνήν.
 Νύξ δέ οἱ ἀστροχίτων μέσσην παράμειβε πορείαν, **(X.B)**
 ἐκ δ' ἔτελεῖτο δόλος στυγερός καί κῆρες αἰδναί,
 Μηδείης ὑπ' ἔρωτος, ἐρικλυτοῦ Ἀψύρτοιο, **(X.B)**
 ὃν ῥα κατακτείναντες, ἐπὶ προχοάς μεθέηκαν

1035-1039

ὀρνυμένον ποταμοῖο· φέρεν δ' ὄγε κύματι κραιπνῶ
 θεινόμενόν δίναις δ' εἰς κῦμ' ἄλός ἀτρυγέτοιο,
 κέλσεν ὑπὲρ νήσων, Ἀψυρτίδας ἅς καλέουσιν,
 ἀλλά οἱ οὔτι λάθον Δι' ὄψιον (ἐπόψιον) οὐδέ θέμιστας. **(X.B)**
 Αὐτάρ ἐπεὶ νηὸς μὲν ἔσω κίον, ἠδ' ἐκάτερθεν

1040-1044

ὄχθης πείσματ' ἔκοψαν, ὑπ' εἰρεσίησι θοῆσιν
 πλεῖον ἐπειγόμενοι ποταμοῦ τόμον· οὐδέ κατ' ἰθύ
 πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα διὰ στόμα Φάσιδος εὐρύ
 ἰέμεθ'· ἀμπλακίη δέ φορεύμεθα πολλόν ὀπίσσω
 αἰέν ἀναπλείοντες· ἐλείπετο δ' ἄστεα Κόλχων

1025-1029

μαζεμένοι δέ γύρω ἀπό τό δέρας, τό θαύμαζαν.

Ἀμέσως μετά ὁ Αἰήτης, ἀκούγοντας ἀπό τούς ὑπηρέτες τήν φυγή τῆς Μήδειας, διέταξε ἀμέσως τόν Ἄψυρτο νά μαζέψει τό στράτευμα καί νά ψάξει γιά τήν κόρη πού ἦταν ὁμοπάτρια ἀδερφή του. Καί πράγματι, δέν ἄργησε καί γρήγορα ἔσπευσε στίς ἐκβολές τοῦ ποταμοῦ,

1030-1034

ὅπου ἦταν ὁ λόχος τῶν ἡρώων, καί συνάντησε τήν φοβερή παρθένο. Ἡ ἔναστροη νύχτα ἔφτανε στό μέσον τῆς πορείας τῆς, ἐνῶ ἐκτελοῦνταν τό στυγερό καί δόλιο σχέδιο καί τό σκοτεινό ἔργο τῶν μοιρῶν, ἐμπνευσμένο ἀπό τόν ἔρωτα τῆς Μήδειας σέ βάρος τοῦ περίφημου Ἄψυρτου. Διότι ἀφοῦ τόν σκότωσαν, τόν ἔριξαν στίς ἐκβολές

1035-1039

τοῦ φουσκωμένου ποταμοῦ. Τό ὀρμητικό ρεῦμα παρέσυρε τό σῶμα καί κτυπημένο ἀπό τούς στροβίλους, τό μετέφερε ὡς τό κῦμα τῆς ταραγμένης θάλασσας, πού τελικά τό ξέβρασε στίς νήσους πού τώρα ὀνομάζονται Ἄψυρτίδες. Μά κι αὐτοί δέν διέφυγαν ἀπό τοῦ Διός τό ἀγρυπνο βλέμμα καί τῆς Θέμιδος. Διότι μπαίνοντας στό καράβι, ἔκοψαν τά σχοινιά πού τό κρατοῦσαν κι ἀπό τίς δύο μεριές

1040-1044

τῆς ὄχθης καί μέ γρήγορα κουπιά ἔπλεαν βιαστικά στό μέρος αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ, ὄχι ὅμως πρὸς τόν πόντο, μέσα ἀπό τοῦ Φάσιδος τό στόμιο μέ τά πολλά ψάρια, ἀλλά πλανευτήκαμε καί ὀδηγούμαστε πίσω ἀναπλέοντας.

Ἄφηναν πίσω τίς πόλεις τῶν Κόλχων

1045-1049

ἀφραδέσιν Μινύαις, δνοφερή δέ σφ' ἄμπεχεν ὄρφνη.
 Αὐτάρ ἐπειγόμενοι θέομεν ρόον ἀφραδίησιν,
 μεσσάτιοι πεδίου· βροτοὶ δέ μιν ἀμφινέμονται
 Γυμνοί, Βουονόμαι τε καὶ Ἄρκυες ἀγροιώται, **(X.B)**
 Κερκετικῶν τ' ἀνδρῶν φύλον, Σινδῶν τ' ἀγερώχων·

1050-1054

οἷ νάσσαντο μεσηγύ Χαρανδαίων ἀυλώνων,
 Καυκάσιον παρά πρῶνα, διά στεεινῆς Ἐρυθείας.
 Ἀλλ' ὅτε ἀπ' ἀντολίας ἐφάνη τερψίμβροτος ἠώς,
 ποιανθεῖ νήσῳ προσεκέλσαμεν· ἔνθα τε δισσά
 χεύμασιν ἀπλήτοισι περισχίζουσι ῥέεθρα

1055-1059

Ψᾶθίς (Φᾶσις) τ' εὐρυμενής, ἀκαλαρρείτης τε Σαράγγης·
 τόν ῥα πλημμύρουσα διά χθονός εἰς ἄλα πέμπει
 Μαιῶτις καναχηδόν, ἐλειονόμου διά ποίης.
 Καί τόθ' ὑπ' εἰρεσίῃ πλέομεν διά νύκτα καὶ ἡμαρ· **(X.B)**
 δισσαῖς δ' ἐν τριμόροισι Βοός πόρον ἰκόμεσθα (ἐξικόμεσθα),

1060-1064

λίμνης ὄντα μεσηγύ, βοοκλόπος οὗ ποτε Τιτάν
 ταύρω οἱ ἐφέζων (ἐφεζόμενος) βριαρῶ, πόρον ἔσχισε λίμνης.
 Καί ῥα πανημερίησι πονεύμενοι εἰρεσίησιν, **(X.B)**
 Μαιώτας πρώτους ἀφικάνομεν ἀβροχίτωνα·
 ἠδέ Γελωνόν ἔθνος, Βαθυχαίτων τ' ἄπλετα φύλα,

1045-1049

οί ἄφρονες Μινύες καί ἡ ζοφερή νύκτα τούς κάλυπτε.
Ὅμως βιαζόμαστε καί γοργά ἀπό ἀφροσύνη τρέχοντας,
διασχίζαμε τό ρεῦμα πού περνοῦσε ἀπό τήν μέση της πεδιάδας, τήν
ὁποία πολλοί ἄνθρωποι νέμονται, οἱ Γυμνοί καί οἱ Βουνόμοι, μαζί κι οἱ
Ἄρκυες ἀγρότες, κι ἡ φυλή τῶν Κερκετικῶν καί τῶν ἀγέρωχων Σινδῶν,

1050-1054

πού κατοικοῦν στά Χαρανδαία φαράγγια καί
στήν στενή Ἐρύθεια, κοντά στοῦ Καυκάσου τίς πλαγιές.
Μά ὅταν ἀπό τήν ἀνατολή φάνηκε ἡ αὐγή, πού δίνει
στούς θνητούς χαρά, πλησιάσαμε σέ μία νησίδα χλοερή,
σέ ἕναν τόπο τόν ὁποῖο διαρρέουν τά μεγάλα ρεύματα δυό ποταμῶν,

1055-1060

ὁ πλατύς ~~Φάσις~~ **Ψᾶθις** (σ.σ. ἔσβησα τό Φᾶσις καί ἔγραψα τό σωστό πο-
τάμι πού εἶναι Ψᾶθις) καί ὁ Σαράγγης, πού κυλᾷ ἤρεμα· τοῦτον τόν πο-
ταμό ἡ Μαιώτις πλημμυρίζει διά μέσω τῆς ξηρᾶς καί τόν στέλνει στήν
θάλασσα, ἀφοῦ διατρέξει τόν χορταριασμένο βαλτότοπο. Κωπηλατῶν-
τας μέρα καί νύκτα σέ δυό τέτοια τριμερῆ διαστήματα τοῦ χρόνου, φθά-
σαμε στό πόρο (σ.σ. πορθμό, πέρασμα) τοῦ Βοός,

1060-1064

στή μέση της λίμνης, ὅπου κάποτε ὁ Τιτάν, ὁ κλέφτης τῶν βοδιῶν, πά-
νω σέ ἕναν ταῦρο δυνατό, πέρασε ἀπό τόν πόρο τῆς λίμνης.
Κι ἔτσι κωπηλατῶντας ὅλη μέρα, φθάσαμε
στούς κομψοχίτωνες Μαιώτες· κι ἔπειτα στό ἔθνος
στῶν Γελωνῶν καί στίς πολλές φυλές τῶν Βαθυχαίτων,

1065-1069

Σαυρομάτας τε, Γέτας, (~~καί~~) Γυμναίους, Κέκρυφάς τε,
 Ἄρσωπάς τ' Ἀριμασπά (~~τ~~) ἔθνη, πολυπήμονα λαόν, **(X.B)**
 ὧν περιναιετάει γενεή Μαιώτιδα λίμνην.
 Αὐτάρ οἱ Μινύησι δύνην ἀμέγαρτον ἔθηκαν
 ἀθάνατοι, πύματόν δε βυθοῦ διαμείψαμεν ὕδωρ,

**ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΟΙ 2 ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΤΕ-
 ΣΤΗΣΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ**

1070-1074

αὐθι Βορυσθένοιό δη ροάς εἰσεπέρημεν,
αὐθι Βορυσθένοιό | δη ροάς | εἰσεπέλημεν,
 - υ υ | - υ | - υ | - υ υ | - υ υ | - υ
 (1) (2) (3) (4) (5) (6)
 Δάκτυλος | Τροχαῖος | Τροχαῖος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Τροχαῖος

αὐτίκα ἤρξατο οἱ δνοφερή θύελλα βορέης,
αὐτίκα | ἤρξατο | οἱ δνοφελή θύελλα βοιρέης
 - υ υ | - υ υ | - υ υ | - - | - υ υ | - -
 (1) (2) (3) (4) (5) (6)
 Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος

ᾄχθησι χθαμαλῆσιν ἀποβλύει αἰπὺν ὄλεθρον, **(X.B)**
ροῖζεν (~~ροῖζω~~) ἐλαννομένη· καναχῆ δέ τοι ἄσπετος ἄλμη **(X.B)**
 ἀρκτώοις περάτεσσιν ἐπέρχεται Ἰκεανόνδε·
 τῆ ρά τόθ' ἀρπαχθεῖσα διά στόματος κίεν Ἀργώ.

1065-1069

στούς Σαυρομάτες δηλαδή, τούς Γέτες, τούς Γυμναίους, τούς Κέκρυφες, τούς Άρσωπες καί στά ἔθνη τῶν Ἀριμασπῶν, λαό πλούσιο πού τό γένος τους κατοικεῖ γύρω στή Μαιώτιδα λίμνη. Μά οἱ ἀθάνατοι, σκληρή δυστυχία ἐπέβαλαν στούς Μινύες, κι ἀφοῦ διαπλεύσαμε τά νερά πάνω ἀπό τόν ἔσχατο βυθό.

1070-1074

Μόλις μπήκαμε στίς ἐκβολές τοῦ ποταμοῦ Βορυσθένη,

Ἀμέσως ξέσπασε τρομερή βόρεια θύελλα

Κι ὁ ἄνεμος ἐκεῖ ἐξαπολύει φοβερό ὄλεθρο, ἀφοῦ μαίνεται σφυρίζοντας στίς χαμηλές τίς ὄχθες καί ἀπέραντη ἀλμύρα φθάνει ἀπό τά βόρεια πέ-
ρατα πρὸς τόν ὠκεανό. Ἐδῶ λοιπόν ἡ Ἀργώ ἀναρπαγεῖσα ἔπλεε μέσα ἀπό τό στόμιο

1075-1079

Ἐννέα μὲν νύκτας τε καὶ ἤματα μοχθίζοντες, **(X.B)**
 λείπομεν ἔνθα καὶ ἔνθα **βροτ'** (βροτῶν) ἀγχήρεα φῦλα, **(X.B)**
 Πακτῶν, Ἀρκτείων τε γένος, Δελίων τ' ἀγερώχων,
δαμνίππους (τοξοφόρους* τε) Σκύθας, πιστούς θεράποντας Ἄρηος,
 Ταύρους τ' ἀνδροφάγους, (θῆ) ἀμειδέα θύσθλα φέρουσι

(σ.σ. ἡ λέξη **τοξοφόρους*** καταστρέφει ἐντελῶς τό μέτρο, διότι ξεκινάει ἀπό **το-** πού εἶναι βραχεία συλλαβή καὶ ἐπειδὴ καμία λέξη σέ κανένα στίχο δέν ξεκινάει μέ βραχεία συλλαβή, εἶναι σαφέστατα λανθασμένη. Ἐπιπλέον ἡ λέξη **τοξοφόρους** εἶναι τετρασύλλαβη -οί 3 πρῶτες βραχεῖες καὶ ἡ 4^η μακρά- καὶ συνεπῶς στό μέτρο θά περισσεύει τουλάχιστον μία συλλαβή πού θά δημιουργεῖ μετρικό σφάλμα. Σκέφτηκα τή λέξη **δαμνίππους**, δηλαδή ἵπποδαμαστές διότι ἱστορικά οἱ Σκύθες ἦταν ἐξαιρετικοί ἵππεις. Καί φυσικά ἡ λέξη αὐτή ταιριάζει ἀπόλυτα μέ τό μέτρο ἀφοῦ δημιουργεῖ 4 σπονδειούς καὶ 2 δακτύλους, δηλαδή ἕναν ἐξάμετρο στίχο).

1080-1084

Μουννχίη, βροτέω δ' ἐπιδεύεται αἵματι κρητήρ· **(X.B)**
 ἄν δ' ἄρ Ὑπερβορέους, Νομάδας καὶ Κάσπιον ἔθνος.
 Αὐτάρ ἐπεὶ δεκάτη ἐφάνη φαεσίμβροτος ἠώς,
 Ῥιπαίους αὐλῶνας ἐκέλσαμεν, ἔκ δ' ἄφαρ Ἀργῶ
 ἄγεν ἐπιπροθέουσα διά στεينوῖο ρέεθρον·

1085-1089

ἔμπεσε δ' Ὀκεανῶ· Κρόνιον δέ ἐ κικλήσκουσιν,
 πόντον Ὑπερβόρειοι μέροπες, νεκρὴν τε θάλασσαν.
 Οὐκέτι δέ προφυγεῖν ἔδοκεύομεν αἰπὺν ὄλεθον·
 εἰ μὴ (ἄρ') ὀρμαίνουσιν ὑπὸ κρατερῆφι βίηφι
 νῆα μολεῖν ἴθην δ' ἐπὶ **δεξι'** (δεξιόν) αἰγιαλοῖο

1075-1079

καί ἐννιά μέρες βέβαια καί νύκτες μοχθούσαμε ἀφήνοντας ἀπό τήν μία πλευρά καί ἀπό τήν ἄλλη τίς γειτονικές φυλές θνητῶν, τῶν Παικτῶν δηλαδή καί τῶν Ἀρκείων, τό γένος τῶν ἀγέρωχων Δελίων, τοὺς ἵπποδασμαστές Σκύθες, πιστοὺς θεράποντες τοῦ Ἄρεως, τοὺς Αἰμοδιψεῖς Ταύρους πού προσφέρουν ἄγριες θυσίες

1080-1084

στήν Μουνυχία, πού ὁ κρατήρας της ζητάει αἷμα θνητῶν, κι ἀκόμη στοὺς Ὑπερβόρειους φθάσαμε, στοὺς Νομάδες καί στῶν Κασπίων τό ἔθνος. Κι ὅταν τή δεκάτη μέρα φάνηκε ἡ φεγγοβόλα αὐγή, φθάσαμε ὡς τίς χαράδρες τῶν Ριπαίων κι ἐκεῖ προχωρῶντας γρήγορα ἡ Ἀργώ μέσα ἀπό στενό ρεῦμα,

1085-1089

ἔπεσε στόν ὠκεανό· οἱ Ὑπερβόρειοι κάτοικοι τόν ἀποκαλοῦν Κρόνιο πόντο καί νεκρή θάλασσα.
Καί δέν ἐλπίζαμε βέβαια ὅτι θά ξεφύγουμε ἀπό τόν φοβερό ὄλεθρο, ἂν ὁ Ἀγκαῖος δέν κατηύθυνε τό ὀρμητικό καράβι πού ἐξωθοῦνταν ἀπό ἰσχυρή δύναμη στό δεξιό γιαλό,

1090-1094

Ἀγκαῖος, ξεστοῖσι πιθήσας πηδαλίοισιν.

Ἦ δ' ἔθορεν δισσησι βιαζομένη παλάμησιν·

Ἄλλ' ὅτε δὴ μογερῆσιν ἔδαμνάμεθ' εἰρεσίησιν,

ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΟΙ 2 ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΤΕΣΤΗΣΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Ἀργῶ οἱ ἐγχιρμφθεῖσα ποτί δε πυθμένι λιτῶ,

Ἀργῶ οἱ | ἐγχιρ | μφθεῖσα πο | τί δε | πυθμένι | λιτῶ

- υ υ | - - | - υ υ | - υ | - υ υ | - -

(1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος | Σπονδαίος | Δάκτυλος | Τροχαῖος | Δάκτυλος | Σπονδαίος

καί οὐκ ἠδύνατο νέεσθαι οὐδ' ὀλισθάνειν

καί οὐκ | ἠδύνατο νέ | εσθαι | οὐδ' ὀλι | σθάνειν

- - | - - | - υ υ | - - | - υ υ | - -

(1) (2) (3) (4) (5) (6)

Σπονδαίος | Σπονδαίος | Δάκτυλος | Σπονδαίος | Δάκτυλος | Σπονδαίος

χεῖρες δ' οὐκέτ' ἔμιμνον, ἀκηχέμενοί δε φίλον κῆρ

1095-1099

πήχεας ἀμπλέξαντες, ἐνηρείσαντο μέτωπα,

ἰδρῶ ἀποψύχοντι (ἀποψύχοντε)· κέαρ δέ τε τείρετο λιμῶ. (X.B)

Ἀγκαῖος δ' ἐξᾶλτο καί ἄλλους πάντας ὄτρυνεν (X.B)

ἦρωας, μαλακοῖσι παραιφάμενος ἐπέεσσιν.

ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΟΙ 2 ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΤΕΣΤΗΣΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν τέναγός τε λιτή ἐς πυθμένα γαῖα,

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν τέναγός τε λι | τή ἐς πυ | θμένα | γαῖα

- υ υ | - υ υ | - υ υ | - υ υ | - - | - -

(1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδαίος | Σπονδαίος

1090-1094

ἀναγκάζοντάς το νά ὑπακούσει στά πελεκητά πηδάλια. Ἐτσι αὐτό ἀναπήδησε στή θάλασσα πιεζόμενο ἀπό τά δύο χέρια του. Ἀλλά ὅταν καταβληθήκαμε ἀπό τήν κοπιαστική κωπηλασία,

ἐπειδή ἡ Ἀργώ σχεδόν κόλλησε στόν ἀβαθῆ πυθμένα

καί δέν μποροῦσε νά κινηθεῖ οὔτε κἀν νά ὀλισθήσει

καί τά χέρια δέν ἄντεχαν πιά, οἱ ἥρωες μέ θλιμμένη καρδιά

1095-1099

ἔγειραν τά μέτωπά τους ἐπάνω στά σταυρωμένα χέρια τους σκουπίζοντας τόν ἰδρώτα καί ὑπέφεραν ἀπό τή μεγάλη πείνα. Κι ὁ Ἀγκαῖος πήδηξε ἔξω καί παρότρυνε καί τούς ἄλλους ἥρωες μέ λόγια μαλακά νά κατέβουν.

Κι ἐπειδή ἦταν τέναγος καί ἀβαθῆς πυθμένας,

αὐτίκα Μινύες ἐκπρολιπόντες νῆα δολιχή
αὐτίκα | Μινύες | ἐκπρολι|πόντες | νῆα δο|λιχή
 – υ υ | – υ υ | – υ υ | – – | – υ υ | – –
 (1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος

1100-1104

βάντες ὑπὲρ τοίχων, ἄλαδε σφυρά κοῦφα βάλλοντο,
 ᾠκά δ' ἄρ' ἀρτήσαντο πολυστρέπτοισι κάλωσιν,
 πρύμνης ἐξ ὑπάτης, δολιχὴν μήρινθα βαλόντες
 Ἄργος τ' Ἀγκαῖός τε καὶ ἀρχὰς δῶκαν ἐλέσθαι **(X.B)**
 ἠρώσιν τοί δ' αἶψα δι' αἰγιαλοῖο θεόντες

1105-1109

σῦρον ἐπειγόμενοι· σύν δ' ἔσπετο ποντοπόρος νηῦς,
 τέμνουσ' ὑγρά κέκευθα παρ' ἀξέστοις κροκάλησιν.
 Οὐ γάρ οἱ λιγύς οὖρος ὑπό πνοιῆσιν ὄρινεν
 βυκτάων ἀνέμων κείνην ἄλα· κωφά δέ πόντος
 κειῖθ' ὑπένερθ' Ἐλίκης καὶ Τηθύος ἔσχατον ὕδωρ.

1110-1114

Αὐτὰρ ἐπεὶ ἕκτη φαεσίμβροτος ἦλυθεν ἠώς,
 ἔθνος ἐς ἀφνειὸν καὶ πλούσιον δ' **ἰκόμεσθα** (**ἐξικόμεσθα**)
 Μακροβίων, οἳ δὴ πολέας ζώουσ' ἐνιαυτούς,
 δώδεκά **δη μονάδας** (**χιλιάδας**) μηνῶν ἑκατονταετήρων
 πληθούσης μήνης χαλεπῶν ἔκτοσθεν ἀπάντων·

οί Μινύες άμέσως έγκατέλειψαν τό στενόμακρο σκάφος

1100-1104

πηδώντας πάνω από τά τοιχώματά του, και βύθισαν έλαφριά τά πόδια τους (στά ρηγά νερά).

Κι ευθύς έδεσαν τό πλοίο με σχοινιά καλοστριμμένα, αφού έβαλαν μακρύ σχοινί στό άκραίο μέρος της πρύμνης κι έπειτα ό Άργος κι ό Άγκαϊος τίς άκρες έδωσαν στους ήρωες νά πιάσουν, και προχωρώντας έτσι στό γιαλό,

1105-1109

έσερναν βιαστικά τό καράβι. Κι ακολουθοῦσε τό ποντοπόρο πλοίο διασχίζοντας τό θαλάσσιο δρόμο δίπλα από τίς άνώμαλες κροκάλες. Κι αυτό διότι δέν σήκωνε οὔριος άνεμος, γλυκός, από πνοές σφοδρών άέρηδων, τά νερά της θάλασσας κι ό ήσυχος πόντος κοιμόταν κάτω από την Έλικη και τά τελευταία νερά της Τηθύος (σ.σ. ή μοναδική γεωγραφική ανακρίβεια πού δέν μπόρεσα νά διορθώσω είναι ή Έλικη, αφού καμία περιοχή ή τοπωνύμιο δέν ταιριάζει).

1110-1114

Μά την έκτη ήμέρα, όταν ήλθε ή φεγγοβόλα αύγή, φθάσαμε στό ευφορο και πλούσιο έθνος τών Μακροβίων, όπου πολλοί (σ.σ. απ' αυτούς) ζούν για περιόδους έκατό ετών, και πού κάθε έτος (σ.σ. της περιόδου αυτής) περιέχει δώδεκα **μονάδες χιλιάδες** μήνες πανσελήνου. Και (σ.σ. οί Μακρόβιοι) δέν προσβάλλονται καθόλου από τά δεινά τών θνητών.

1115-1119

αὐτάρ ἐπὴν μῆκος τό πεπρωμένον ἀνύσωσιν (ἐξανύσωσιν), **(X.B)**
ὕπνον (ὑπνω) ὑπὸ γλυκερῶ **θανάτῳ** (θανάτου) μάρπτουσι τελευτήν.
 Οὐδ' ἄρα τοῖσι μέλει βίος καὶ ἔργ' ἀνθρώπων,
 ποίαις δ' ἐν μεσάταις μελιηδέα φορβάν νέμονται
 ἔρση (ἔπ') ἀμβροσίη θεῖον ποτόν **ἀρτύοντες**(ἐξαρτύοντες),

1120-1124

πάντες ὁμῶς στίλβοντες ὀμηλικίην ἐρατεινήν
 μειλιχίη δέ οἱ αἰέν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε γαλήνη **(X.B)**
 παίδεσιν ἠδέ τοκεῦσιν, ἐπεὶ φρεσὶν οἶδαν ἐοῖσιν,
 αἰσιμὰ τε ῥέζειν πεπνυμένα τ' (ἐξ) ἀγορεύειν.
 Καὶ τοὺς (μέν) ῥ' ἀθρόους παραμείβομεν, αἰγιαλόνδε

1125-1129

ποσσὶν ἐπιστείβοντες ἔπειτά δε Κιμμερίοισιν
 νῆα θοὴν ἐπάγοντες ἰκάνομεν, οἳ ῥα τε μοῦνοι
 αἴγλης ἄμμοροι εἰσὶ πυρίδρομον ἠέλιον. **(X.B)**
 Ἐν μὲν γάρ Ῥίπαιον ὄρος καὶ Κάλπιος ἀνχὴν
 ἀντολίας εἵργουσ' ἔπι (θί) κέκλιταί δε πελώρη

1130-1134

ἄσσον ἐπισκιάουσα μεσημβρινόν ἠέρα Φλέγρη
 δείελον αὖ κρύπτουσι φάος ταναηκές Ἄλπεις
 κείνοισιν μερόπεσσιν, ἀχλύς δ' ἐπικέκλιται αἰεί· **(X.B)**
 ἔνθα δ' ἀφορμηθέντες ἐπειγομένοισι πόδεσσιν
 ἴξομεν ἀγκῶνα στυφελόν καὶ νήγεμον ἀκτὴν

1115-1119

Μά κι ὅταν φθάσουν στό ὀρισμένο ἀπό τή μοίρα τέρμα, μέσα σέ γλυκό ὕπνο συναντοῦν τό τέλος τοῦ θανάτου. Οὔτε βέβαια μεριμοῦν γιά τά ἐγκόσμια καί γιά τά ἀνθρώπινα ἔργα, ἀλλά ζῶντας ἀνάμεσα σέ λιβάδια, τρέφονται μέ γλυκιά τροφή, φτιάχνοντας ἀπό τήν δροσερή ἀμβροσία θεῖο ποτό

1120-1124

κι ὅλοι μαζί ἀκτινοβολοῦν χαρούμενα, τήν ἀξιαγάπητη συνομηλικία τους (σ.σ. δηλαδή χαίρονται πού εἶναι συνομήλικοι αἰωνόβιοι). Γλυκιά γαλήνη πάντα ἐκφράζεται ἀπό τά μάτια τῶν παιδιῶν καί τῶν γονιῶν, διότι γνωρίζουν στήν καρδιά τους τά δίκαια πού πρέπει νά γίνονται καί ὅσα συνετά πρέπει νά λέγονται. Καί ὅλους αὐτούς μαζί τούς προσπεράσαμε,

1125-1129

περπατῶντας μέ τά πόδια στόν γιαλό κι ἔπειτα, τραβῶντας τό γρήγορο πλοῖο, φθάσαμε στούς Κιμμέριους, πού μόνοι αὐτοί στεροῦνται τό λαμπρό φῶς τοῦ πυριδρομου ἡλίου, διότι τό Ριπαῖο ὄρος καί ὁ Κάλπιος ἀνχένας ἐμποδίζει τήν ἀνατολή, καθῶς ἐπίσης

1130-1134

ἡ πελώρια Φλέγρη γέρνει ἀπό ψηλά, ἐπισκιάζοντας τό μεσημεριάτικο ἄερα. Μά καί οἱ Ἄλπει, μέ τή μακριά κορυφογραμμή, κρύβουν τοῦ δειλινοῦ τό φῶς ἀπό ἐκείνους τούς ἀνθρώπους, καί ὀμίχλη πάντα τούς σκεπάζει ἐκεῖ. Ἀπό δῶ ξεκινῶντας βιαστικά, φθάσαμε πεζοί σέ ἕνα τραχύ ἀκρωτήρι καί μία ὑπήνεμη ἀκτή.

1135-1139

ἔνθα πέρ' ἀμβλύζων ποταμός δίνησι βαθείαις
 θείει χρυσορόας Ἀχέρων κρυεροῦ διά χώρον,
 ἀργυροειδές ὕδωρ **προρρεῖ** (~~προρρέων~~) λίμνη δε κελαινὴ
 ἀνδέχεται· **παταγεῖ** δέ παρ' ὄχθησιν ποταμοῖο
δένδρεα τηλεθόωντα ποτὶ σχεδόν οἰσί τε καρπός (**Ἀττική σύνταξις**)

1140-1144

βέβριθεν νύκτας τε καὶ ἡματα συννεχές αἰεὶ. (**X.B**)
 ἔνθα δέ οἱ χθαμαλή τε καὶ εὖβοτος Ἐρμιόνηα (**X.B**)
 τείχεσιν ἠρήρεισται ἐϋκτιμέναις ἐπ' ἀγνιαῖς.
 Ἐν δε γένη ζώουσι δικαιοτάτων ἀνθρώπων,
 οἷσιν ἀποφθιμένοις ἄνεσις ναύλοιο τέτυκται·

1145-1149

καὶ δ' αὖ αἶψα χαί μετεκίαθον εἰς Ἀχέροντα
 πορθμίδος ἐκ γλαφυρῆς· σχεδόθεν δέ οἱ εἰσιπόληρος (**X.B**)
 ἄρρηκτοί τ' Αἶδαο πύλαι καὶ δήμος Ὀνειρών.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ τῶνδε πόλιν καὶ ἦθεα λαῶν
 σφῆ ἄτη βαρύν οἶτον ἀναπλήσαντες ἔβημεν,

1150-1154

δὴ ῥα τότ' Ἀγκαῖος νῆ' ἔς κίεν· αἰψά δε ἑταίρους
 εἰσβαίνειν ἐκέλευσε κεκμηότας ἄμμιγα πάντα. (**X.B**)
 Τούς ὄγε καὶ μύθοισι προσηύδα μελιχίοισιν·
 «Τλῆτε φίλοι τόν μόχθον ἐπεὶ νύ τοι οὐ τι χέρειον
 ἔλπομ' ἀναστήσασθαι· **φρίσσοντα** (~~ἐπιφρίσσοντα~~) γάρ ἦδη

1135-1139

Ἐδῶ ἀναβλύζοντας μέ βαθιές δίνες ὁ χρυσορροῆς ποταμός Ἀχέρον,
 διαρρέει μία ψυχρή περιοχὴ καὶ χύνει τὰ ἀργυρόχρωμα νερά πέρα μα-
 κριά· αὐτὰ κάποια μαύρη λίμνη λένε πῶς τὰ δέχεται. Μὰ κοντὰ στίς
 ὄχθες τοῦ ποταμοῦ, δένδρα θαλερά, πού εἶναι πάντα γεμάτα

1140-1144

μέ καρπούς μέρες καὶ νύκτες συνεχῶς, θροῖζουν γέροντας,
 Ἐδῶ βρίσκεται κι ἡ χαμηλὴ Ἑρμιόεια με
 πολλά βοσκοτόπια, μέ τείχη ὄχρωμένα καὶ
 μέ καλόστρωτους δρόμους.
 Σ' αὐτὴν ζοῦν γένη δικαιότατων ἀνθρώπων
 κι οἱ δικοὶ τους νεκροὶ εἶναι ἀπαλλαγμένοι ἀπὸ ναῦλο.

1145-1149

Κι ἀπὸ ἐδῶ οἱ ψυχές ταξιδεύουν, διασχίζοντας τὸν Ἀχέροντα μέ βαθου-
 λὴ βάρκα. Ἐδῶ κοντὰ εἶναι δέ οἱ πόλεις καὶ οἱ ἀδιάρρηκτες πύλες τοῦ
 Ἄδη, καθὼς καὶ ἡ περιοχὴ τῶν Ὀνείρων,
 Μὰ ὅταν φθάσαμε σέ τούτου τοῦ λαοῦ τὴν πόλη καὶ τὰ σπίτα, λόγω τῆς
 δικῆς μας ἀπερισκεψίας (σ.σ. πού σκοτώσαμε τὸν Ἄψυρτο), ἐκπληρώ-
 σαμε τὴ βαριά μοίρα.

1150-1154

Καὶ τότε ὁ Ἀγκαῖος μῆκε στό πλοῖο κι ἀμέσως πρόσταξε τοὺς ἐταί-
 ρους, πού κατάκοποι ἦταν ὅλοι, νά εἰσέλθουν, καὶ τοὺς μίλησε μέ τέ-
 τοια γλυκὰ λόγια: «Φίλοι, ὑπομείνετε τό μόχθο, διότι ἐλπίζω πῶς τίπο-
 τε χειρότερο σέ μᾶς δέν πρόκειται νά συμβεῖ.

1155-1159

ἄκραῃ Ζέφυρον καταδέρομαι· οὐδ' ἀτέκμαρτον **(X.B)**
 ὕδωρ Ὀκεανού κελαρύζεται ἐν ψαμάθοισιν. **(X.B)**
 Ἀλλά θοῶς ἰστόν μὲν ἐνιστήσασθε μεσόδμη
 λύσατέ δε προτόνοιον ὀθόνας· ἐκ δ' ὄπλα χέοντες,
 σφίγξατ' ἐπισταμένως, τοίχων ἐκάτερθε βαλόντες.»

1160-1164

Ὡς οἱ μὲν τὰ ἕκαστα πονείαθον· ἐκ δ' ἄρα κοίλης
 νηὸς ἐπιβρομέουσα Τομαριάς ἔκλαγε φηγός,
 ἦν ποθ' ὑπ' Ἀργώησι τομαῖς ἡρμόσσατο Παλλάς·
 Ὡδέ δ' ἔφη,θάμβος δέ περί φρένας ἵκετο πάντας·
 «Ὡμ' (~~Ὡμῶ~~) ἐγών, ὄφελόν με διαρραισθεῖσαν ὀλέσθαι

1165-1169

Κυανέαις πέτρησιν ἐν Ἀξεινῶ τε κλύδωνι·
 ἦ οἱ νῦν ἀνάπυστον αἰδρεῖν βασιλῆων
 νώνυμος φορέεσκον· ἐπεὶ νῦ οἱ αἰέν' Ἐριννύς **(X.B)**
 αἵματος ἐμφύλοιο δεδουπότος Ἀψύρτοιο
 ὑστερόπους ἔπεται· στέργει δέ τοι ἄτη ἐπ' ἄτην. **(X.B)**

1170-1174

Νῦν γάρ δὴ λυγρῇ τε καὶ ἀλγεινῇ κακότητι **(X.B)**
 ἔξομαι, ἦν νήσοισιν Ἰερνίσιν ἄσσον ἴκωμαι. **(X.B)**
 Εἰ μὴ γάρ μ' ἱερῆσιν ἐπιγνάμψαντες ἄκρησι
 κόλπον ἔσω γαίης τε καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης **(X.B)**
 ἴξεσθ' ἄμ πέλαγός κεν Ἀτλαντικόν ἐκτός ἴκωμαι.» **(X.B)**

1155-1159

Διακρίνω κιάλας τό σφοδρό Ζέφυρο πού σηκώνεται, να ταράζει τά νερά. Καί (διακρίνω επίσης) τό ἀπέραντο κῦμα τοῦ ὠκεανοῦ νά μήν κελαρύζει πιά ἐπάνω στήν ἄμμο. Μά στήστε γρήγορα τό κατάρτι στό μεσοδόκι μέσα καί λύστε τά πανιά ἀπ' τά σχοινιά. Κι ἀπλώνοντας τά σύνεργα, σφίξτε τα μέ προσοχή, βάζοντάς τα καί στά δυό τοιχώματα τοῦ πλοίου».

1160-1164

ἽΟλα λοιπόν τά ἔκαναν μέ τή σειρά, ἐνῶ ἀπό τό κοῖλο πλοῖο βρυχώμενη κραύγασε ἡ βαλανιδιά ἀπ' τόν Τόμαρο, τήν ὁποία κάποτε ἡ Παλλάδα τοποθέτησε στους ἄρμους τῆς Ἀργούς. Κι ἐνῶ εἶχαν μείνει ὅλοι ἔκπληκτοι, (ἡ Ἀργώ) μίλησε καί εἶπε: «Ἀλοίμονό μου, καλύτερα νά εἶχα συντριβεῖ καί νά εἶχα χαθεῖ

1165-1169

στίς Κυανέες Πέτρες καί στήν τρικυμία τοῦ Εὐξεινου, παρὰ τώρα ἄδοξη νά μεταφέρω τή γνωστή πιά σέ ὅλους ἄγνοια τῶν βασιλιάδων, Διότι τώρα μας ἀκολουθεῖ ἀπό κοντά παντοτινή ἡ Ἐριννύς ἔνεκα τοῦ συγγενικοῦ αἵματος τοῦ σκοτωμένου Ἀψύρτου κι ἔρχεται ἡ μία συμφορὰ πάνω στήν ἄλλη,

1170-1174

Διότι θά πέσω σέ ἄθλια τώρα καί θλιβερά δεινά φθάνοντας κοντά στίς Ἰερνίδες νήσους, ἐκτός ἐάν, παρακάμπτοντας τά ἱερά ἀκρωτήρια, φθάσετε στόν ἐσωτερικό κόλπο τῆς ξηρᾶς καί τῆς ἀδάμαστης θάλασσας καί ἀνοιχτῶ ἔξω στό πέλαγος τό Ἀτλαντικό».

1175-1179

Ἦς εἰποῦς' ἀνδὴν κατερήτυεν· ἔν δ' ἄρα θυμός
παχνώθη Μινύησι διαμπερές· οὐ γὰρ ἔμελλον
σχήσειν λυγρόν ὄλεθρον, Ἰήσονος εἵνεκα φίλτρων.
Πολλά δέ μερμηρίζον ἐνὶ φρεσὶ πευκαλίμησιν,
(ἦ) οἳ ἀποφθίσωσι καὶ ἰχθύσι κύρμα βάλωσιν (X.B)

1180-1185

αἰνολεχῆ Μήδειαν, ἀποστρέψωσί δ' Ἐριννύν·
οὐς μ' (εἰ-μη-ἄρ') ὄξύ νόησε περικλυτός Αἴσονος υἱός,
καὶ οἱ λισσόμενος θυμόν κατερήτυ' ἐκάστου.
Αὐτάρ ἐπεὶ ῥ' ἀρχοῦ ἐτυμηγόρον ἔκλυον ἀνδὴν,
ἦντο παρά σκαλμοῖσι θεῶς, λάζοντό δ' ἔρετμά.

1185-1189

Ἀγκαῖός δ' οἴηκας ἐπισταμένως ἐτίταιεν·
Πάρ δ' ἄρα νῆσον ἄμειβον Ἰερνίδα· καὶ (θεῖ) ὄπισθεν
ἶκτο καταῖγδην δνοφερὴ βρομέουσα θύελλα,
ἐν δ' ὀθόνας κόλπωσε· θέεν δ' ἄφαρ ὑγρόν ἐπ' οἶδμα

**ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Ο ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΕΝΟΣ ΣΤΙΧΟΣ ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΤΕΣΤΗΣΑ
ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ**

ἠδέ θαλάσσης κῦμα διαπρήσασα δολιχή

ἠδέ θα|λάσσης |κῦμα δι|α π ρ ῆ |σσασα δο|λιχή

- υ υ | - - | - υ υ | - - | - υ υ | - -

(1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος

νηῦς· οὐδ' ἄρα τις **αὐ** (ἐτ' αὐττις) ἀναπλεύσεσθαι ὀλέθρου (X.B)

1175-1179

Αὐτά εἶπε καί σταμάτησε ἡ φωνή (φυσικά ἀποκλείεται νά μιλοῦσε τό πλοῖο. Προσωποποίηση καί πάλι τῆς Ἀργοῦς γιά νά τονίσει ὁ Ὀρφέας τήν δύσκολη κατάσταση πού βρίσκονταν). Μία παγωμάρα ὅμως διαπέρασε τήν καρδιά τῶν Μινύων, διότι δέν σκόπευαν νά φθάσουν στόν ἔσχατο ὄλεθρο, ἐξαιτίας τῶν ἐρώτων τοῦ Ἰάσονα, καί πολλές σκέψεις γυρόφερναν στόν πολυμήχανο νοῦ τους, πῶς νά σκοτώσουν

1180-1185

τή δύσμοιρη Μήδεια καί νά τήν ρίξουν ὡς λεία στά ψάρια, γιά νά ἀποτρέψουν τήν Ἐρινύα. Τό κατάλαβε ὅμως μέ τήν ὀξύνοιά του ὁ ἔνδοξος γιός τοῦ Αἴσονος καί ἰκετεύοντάς τους ἕναν-ἕναν, κράτησε τήν ὀργή τους. Κι ἀφοῦ εἰσάκουσαν τά εἰλικρινῆ λόγια του ἀρχηγοῦ, κάθησαν ἀμέσως στούς σκαρμούς κι ἔπιασαν τά κουπιά.

1185-1189

Καθώς ὁ Ἀγκαῖος κινοῦσε μέ τέχνη τά πηδάλια, παρέπλεαν τήν Ἱερνίδα νῆσο, ἐνῶ πίσω τούς ὀρμητικά ξεσποῦσε μέ βροντές ζοφερή θύελλα πού τά πανιά τους φούσκωνε· κι ἔτρεχε γρήγορα πάνω στά φουσκωμένα νερά

τό στενόμακρο πλοῖο, διασχίζοντας τό κύμα τῆς θάλασσας.

Καί βέβαια κανείς δέν ἠλπιζε πῶς θά ξεφύγουμε ἀπ' τόν ὄλεθρο,

1190-1194

ἤλπετο δωδεκάτη γάρ ἐπήϊεν ἠριγένεια.
 Οὐδέ τις ἔγνω ἦσιν ἐνὶ φρεσίν, ὀππόθ' ἄρ' ἐσμέν,
 εἰ μὴ (ἐπ') ἐσχατιαῖς ἀκαλαρρόου Ὠκεανοῖο (X.B)
 Λυγκεύς εἰσενόησεν (ὃ γάρ τήλιστον ὄπωπε)
 νῆσον πευκήεσσαν, ἰδ' εὐρέα δώματ' ἀνάσσης

1195-1199

Δήμητρος· περί δ' αὖ μέγα οἱ νέφος ἐστεφάνωτο.
 ὦν περί μῦθον ἅπαντ' ἔκλυες, Μουσαῖε δαΐφρον, (X.B)
 ὥς ποτε Φερσεφόνην τέρεν' ἄνθεα χερσίν **ἔδραπεν** (~~δρέπουσαν~~) (X.B)
ἦν ἄπαφον (~~ἐξάπαφον~~) συνόμαιμος ἀν' εὐρύ τε καὶ μέγα ἄλσος·
 αὐτάρ ἔπειθ' ὥς οἱ Πλουτεύς, κυανότριχας ἵππους

1200-1204

Ζευξάμενος, κούρην ἐβίησατο δαίμονος αἴση·
 ἀρπάξας δ' ἔφερεν διά κύματος ἀτρυγέτοιο·
 δὴ τότε ἔγών ἀπόειπον ἐπιπλώοντα νέεσθαι
νῆσον (~~νήσον~~) ἐπί ῥηγμῖνα καὶ αἰγλήεντα τέρεμνα, (X.B)
 ἔνθ' οὔτις σὺν νηϊ περᾶ μερόπων ἀνθρώπων·

1205-1209

Οὐδέ οἱ ἐστὶ λιμὴν νηῶν ὀχός ἀμφιελισσῶν,
 ἀλλὰ οἱ ἠλίβατος πέτρη περί πάντα πέφυκεν (X.B)
 ὑψηλή· τὰ δέ καλά **φύει** μενοεικέα **δῶρα**. (Αἰτική σύνταξις)
 Καί ῥα οἱ οὐκ ἀπίθησε νεώς κυανοπρώροιο (X.B)
 ἰθύντωρ Ἀγκαῖος, ἀναρρώρων δ' ἀνέτρεψε,

1190-1194

διότι ἔφθανε ἤδη ἡ δωδέκατη αὐγή κι οὔτε κανεῖς
δεν ἦταν σίγουρος στό νοῦ του γιά τό μέρος πού βρισκόμαστε,
ἄν ὁ Λυγκεύς δέν διέκρινε στίς ἐσχατιές τοῦ ἦσυχου ὠκεανοῦ
τήν πευκόφυτη νῆσο καί τά μέγαρα τῆς ἄνασσας

1195-1199

Δήμητρας, στεφανωμένα μέ πελώριο νέφος. Τήν ἔχεις ἀκουστά, συνετέ
Μουσαῖε, τήν ἱστορία γι' αὐτά, πῶς κάποτε τήν Περσεφόνη, ἐνώ ἔκοβε
μέ τά χέρια τῆς ἄνθη τρυφερά, τήν παραπλάνησε κάποιος συγγενής
της σέ ἐκεῖνο τό πλατύ καί μέγα ἄλσος καί πῶς ἔπειτα ὁ Πλούτων,
ἀφοῦ ἔξεψε μαῦρα ἄλογα,

1200-1204

ἀπήγαγε βίαια τήν κόρη, σύμφωνα μέ τή θεϊκή μοῖρα, καί τήν ὀδήγησε
ἀρπάζοντάς την μέσα ἀπ' τό ἀδάμαστο κύμα. Γι' αὐτό κι ἐγώ δέν τούς
ἄφησα νά πλεύσουν στό νησί καί νά μείνουν σέ κάποιον ἀπό τούς μυ-
χούς καί τίς φωτόλουστες ξέρες, ὅπου κανεῖς ἀπ' τούς ἀνθρώπους δέν
πλησιάζει μέ καράβι,

1205-1209

ἀφοῦ λιμάνι δέν ὑπάρχει οὔτε καί καταφύγιο τῶν κυρτῶν πλοίων. Μό-
νον ἀπόκρημα βράχια περιβάλλουν τό νησί ὄλο, πού παράγει ὠραί-
ους κι εὐχάριστους καρπούς. Ὑπάκουσε βέβαια ὁ Ἀγκαῖος, ὁ κυβερνή-
της τοῦ μελανόπρωρου πλοίου, καί ἀνακόπτοντας τόν πλοῦ,

1210-1214

σκαιόν ὑπεγκλίνας οἰήϊον· ἔν δ' ἄρ' ἔπειχεν
 μή τι κατ' ἰθύ περᾶν, (ἐπί) δεξιὰ δ' ἐπί εἶργε θεούσαν.
 Ἥματί δε τριτάτῳ Κίρκης δόμον ἐξικόμεσθα.
 Αἰαῖον ποτί χέρσον ἀλιστεφέας τε θεράπνας·
 καί ῥα οἱ αἰγιαλοῖσιν ἐκέλσαμεν ἀχνύμενοι κῆρ, (X.B)

1215-1219

πείσματὰ δ' ἐν πέτρησιν ἐδήσαμεν ἀντάρ' Ἰήσων
 νηὸς ἀποπροέηκε μολεῖν ἐρήρας ἑταίρους,
 διζομένους, εἴ τις (σφί) βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
 ναιετάει, γνῶμαί τε πόλιν καὶ ἦθεα λαῶν.
 Τοῖς δ' ἄφαρ ὠμάρτησε καταντίον ἐρχομένοισιν

1220-1224

κάσος (καύρη) ὁμογνήτη μεγαλόφρονος Αἰήταο,
 Ἥελίου θυγάτηρ· Κίρκην δέ ἐ κικλήσκουσιν
 μήτηρ Ἀστερόπη καὶ τηλεφανῆς Ὑπερίων.
 Ἥ ῥα θοῶς ἐπὶ νῆα κατήλυθεν· ἐκ δ' ἄρα πάντες
 θάμβεον εἰσορόωντες· ἀπὸ κρατός γάρ ἔθειραι

1225-1229

πυρσαιῆς ἀκτίνεσσιν ἀλίγκιοι ἠώρηντο· (X.B)
 στίλβε (δέ) καλά πρόσωπα, φλογός δ' ἀπέλαμπεν αὐτμή. (X.B)
 Αὐτάρ ἐπεὶ Μήδειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
 λίτι καλυπτομένην, ἐανῶ δέ οἱ εἶχε παρειάς (X.B)
 αἰδομένη χλωρόν γάρ ὑπὸ στέρνοις ἀκάχητο·

1210-1214

τό γύρισε στρέφοντας ἀριστερά τό πηδάλιο. Ἐτσι δέν ἄφηνε τό πλοῖο
στήν εὐθεία πορεία, ἐνῶ τό ἐμπόδιζε νά τρέξει στά δεξιά. Τήν τρίτη μέ-
ρα φθάσαμε στά ἀνάκτορα τῆς Κίρκης,
στή νῆσο Αἰαία μέ τίς παραλιακές ἐπαύλεις.
Μέ βαριά τήν καρδιά, ἀράξαμε στό γιαλό.

1215-1219

καί δέσαμε τά καραβόσχοινα στά βράχια. Τότε ὁ Ἰάσων ἄφησε τούς πι-
στούς ἐταίρους νά βγοῦν ἀπ' τό καράβι, διότι ἤθελαν νά μάθουν ἄν
ζοῦσε κανεῖς ἀπ' τους θνητούς σ' αὐτή τήν ἀπέραντη γῆ καί νά γνωρί-
σουν τήν πόλη καί τά ἦθη τῶν κατοίκων. Καθώς προχωροῦσαν, τούς
συνάντησε

1220-1224

ἡ ἀδελφή του ὑπερήφανου Αἰήτη, τοῦ Ἡλίου θυγατέρα. Κίρκη τήν ὀνο-
μάζουν καί γονεῖς τῆς εἶναι ἡ Ἀστερόπη κι ὁ Ὑπερίων πού φωτίζει ἀπό
μακριά.

Αὐτή λοιπόν γρήγορα ἔφθασε στό πλοῖο, κι ὅλοι, παρατηρῶντάς την
ἀπ' τό καράβι, ἔμεναν ἔκθαμβοι, διότι ἀπ' τό κεφάλι τῆς, τά μαλλιά τῆς

1225-1229

ἀπλώνονταν χυτά σάν πύρινες ἀκτίνες καί ἔλαμπε τό ὠραῖο τῆς πρόσ-
ωπο, πού ἀκτινοβολοῦσε μέ αὖρα φλογερή. Ἐπειτα κοίταξε τή Μήδεια
στά μάτια, ἡ ὁποία φοροῦσε φόρεμα λεπτό καί μέ μαντήλι σκέπαζε
ἀπό ντροπή τό πρόσωπο κι ἀκόμη θλιμμένη ἦταν ἡ καρδιά τῆς.

1230-1234

τήν (θή) ἐποικτείρουσα προσηύδανε καί φάτο Κίρκη. (X.B)
 «Ὡ δειλή, τί (ψ) σοι τοίην Κύπρις ὥπασε μοῖραν; (X.B)
 Οὐ γάρ τοι λελάθεσθε, τάπερ ῥέξαντες ἴκεσθε
 νῆσον ἐφ' ἡμετέρην πανετώσιον εἵνεκα πατρός
 γηραιοῦ, κάσιός τε, τόν ἐκπάγλως ὀλέσαντες,

**ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Ο ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΕΝΟΣ ΣΤΙΧΟΣ ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΤΕΣΤΗΣΑ
 ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ**

1235-1239

αὐτίκα οὔτος ἐπείγετό μεν Φάσιδος δ' ὄχθησιν
αὐτίκα | οὔτος ἐ|πείγετό |μεν Φάσι|δος δ' ὄ|χθησιν
 – υ υ | – υ υ | – υ υ | – υ υ | – – | – –
 (1) (2) (3) (4) (5) (6)
 Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Σπονδεῖος

οὐδέ γάρ ὑμμε πάτρησιν οἶομαι ἄσσον ἰκέσθαι, (X.B)
 αἰέν ἀναγνίστοισιν ἀλιτροσύναις ἀχέοντας,
 μέσφ' ὅταν ἐκνίψησθε μύσος θείοισι καθαρμοῖς
 Ὅρφέως ἰδμοσύνησι παρά κροκάλησι Μαλείης.

1240-1244

Οὐδέ γάρ ἡμετέροιο δόμον θέμις ἐντός ἰκέσθαι
 προστροπίους· τοίω σφι λύθρω πεπαλαγμένοι ἐστέ, (X.B)
 Ἀλλά οἱ αὐτίκ' ἐγώ πρόφρων ξυνηΐα πέμψω, (X.B)
 σῖτον καί μέθυ λαρόν ἔχειν, σύν τε κρέα πολλά.»
 Ὡς εἰποῦσ', ἄψορρος ἀπέπτατο· νηῖ δέ μέσση

1230-1234

Αίσθανόμενη οἶκτο γί' αυτήν, ἡ Κίρκη τῆς ἔδωσε θάρρος, λέγοντας: «Ὡ δύστυχη, γιατί ἄραγε ἡ Κύπρις (σ.σ. Ἀφροδίτη) σοῦ φύλαγε τέτοια μοίρα; Διότι δέν μοῦ διαφεύγουν βέβαια ὅσα πράξατε. Καί μάταια ἦλθατε βέβαια στό δικό μου νησί, ἐξαιτίας τῆς συμπεριφορᾶς (πού ἐπιδείξατε) πρὸς τό γέρο πατέρα σου καί πρὸς τόν ἀδελφό σου, πού φρικτά σκοτώσατε,

1235-1239

μόλις αὐτός ἦλθε στίς ὄχθεις τοῦ Φάσιδος ποταμοῦ

Οὔτε νομίζω πὼς θά φθάσετε στίς πατρίδες σας, μά πάντα θά βασανίζετε ἀπ' τίς ἀνόσιες κι ἀσυγχώρητες πράξεις, μέχρι νά ξεπλύνετε τό ἀνόσιο ἔργο μέ θείους καθαρμούς καί μέ τή γνώση τοῦ Ὀρφέα ἐκεῖ στίς κροκάλες τοῦ Μαλέα.

1240-1244

Οὔτε εἶναι θεμιτό ἐσεῖς νά προσέλθετε στό δικό μου παλάτι μολυσμένοι μέ τέτοιο αἷμα, ἀλλά ἀπό φιλοφροσύνη θά σᾶς στείλω δῶρα, σιτάρι καί γλυκό κρασί καί κρέατα πολλά γιά νά ἔχετε». Καί λέγοντας αὐτά γύρισε πίσω καί ἐπιστρέφοντας, ἐναπόθεσε στό μέσον τοῦ πλοίου

1245-1249

δαιτός τ' ἠδέ ποτοῖο τετυγμένα τεύχε' ἔκειτο.
 Αὐτάρ ἐπειγομένοισι θέεν λιγύς οὔρος ἀῆναι
 καί τότε λυσάμενοι κείνης ἀπό πείσματα νήσου,
 κῦμα διαπρήσσοντες ἀνά στόμα Ταρτησοῖο
 ἰκόμεθα, στήλησί δ' ἐκέλσαμεν Ἡρακλῆος.

1250-1254

Ἄκραις δ' ἀμφ' ἱερῆσι Διονύσοιο ἄνακτος
 μίμομεν ἐσπέριοι· δαιτός δέ οἱ ἴετο θυμός. (X.B)
 ἦμός δ' ἀντολίησιν ἐγείρετο φωσφόρος αἶγλη,
 ὄρθριοι εἰρεσίαις γλαυκὴν ἐχαράξαμεν ἄλμην, (X.B)
 Σαρδῶν δ' ἰκόμεσθα βυθόν, κόλπους τε Λατίνων,

1255-1259

νήσους τ' Αὔσονίας, Τυρρηνάς δ' ἰκόμεθ' ἀκτάς·
 αὐτάρ ἐπεὶ Λιλύβαιον ἐκέλσαμεν ἠχέτα πορθμόν,

αὐτάρ ἐ|πεὶ Λιλύ|βαιον ἐ|κέλσαμεν| ἠχέτα | πορθμόν,

– υ υ | – υ υ | – υ υ | – υ υ | – υ υ | – –
 (1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος

(σ.σ. ἀποδεικνύω με το μέτρο πού ἀναλύω ὅτι ἔχει ξεχαστεῖ τό ρῆμα
ἐκέλσαμεν)

Τριγλώχινά τε νῆσον ἐπέσχομεν, Ἐγκελάδοιο,
 Αἰτναίη τόν φλόξ (θεῖ) ἐρητύει μεμαῶτα·
 δῆ τόθ' ὑπέρ πρῶρης ὀλοόν **δε περιζέεν** (~~περιέζεν~~) ὕδωρ (X.B)
 (σ.σ. ο παρατατικός τοῦ ρήματος **περιζέω** εἶναι **περιζέεν**
 και ὄχι **περιέζεν**)

1245-1249

περίτεχνα σκεύη, γεμάτα μέ φαγητά καί μέ ποτά.

Καί καθώς ἐκεῖνοι βιάζονταν νά φύγουν, ἰσχυρός οὐριος ἄνεμος ἄρχισε νά φυσάει, ὅποτε, λύνοντας τά παλαμάρια ἀπ' τό νησί, διασχίσαμε τή θάλασσα καί φθάσαμε στόν κόλπο τῆς Ταρτησοῦ καί πλησιάσαμε τίς στήλες τοῦ Ἡρακλέους.

1250-1254

Τό βράδυ παραμείναμε γύρω ἀπ'τά ἱερά ἀκρωτήρια τοῦ ἄνακτα Διονύσου καί νιώσαμε ἐπιθυμία γιά νά φᾶμε.

Καθ' ὅσον τήν ἀνατολή, ἡ φωτοφόρα αὐγή ἀναδυόταν ἀπό τόν ὄρθρο, τά κουπιά πιάσαμε καί διασχίζοντας τή θάλασσα, φθάσαμε στά βαθιά νερά τῆς Σαρδοῦς (σ.σ. νήσου Σαρδηνίας) καί στούς κόλπους τῶν Λατίνων,

1255-1259

Στίς Αὔσονίας νήσους καί στίς Τυρρηνικές ἀκτές.

Ἐπειτα, φθάνοντας στόν πολυθόρυβο Λιλύβαιο πορθμό,

σταματήσαμε στό τριγωνικό νησί τοῦ Ἐγκέλαδου (σ.σ. Σικελία), πού ἡ φλόγα τῆς Αἴτνας ἀναχαιτίζει τήν ὄρη του.

Ἐκεῖ πάνω ἀπ' τήν πλώρη ἔβραζαν ὀλέθρια νερά πού

1260-1264

νειόθεν, ἐκ μυχάτου δέ βυθοῦ ροίβδησε Χάρυβδις
 κύματι καχλάζοντι, καί ιστίον ἄκρον ἴκανεν. (X.B)
 Νῆά δ' ἄρ' αὐτόθι οἷ κατέχεν ῥόος, οὐδέ μιν εἶα
 προπροθέειν, οὐδ' αὐτίς ἀναρρώσεσθαι ὀπίσσω,
 κοῖλον ἐπί λυγρῶ (κοῖλον ἐπί λυγρῶ) δέ περιστροφάδην ἀλάλητο.

1265-1269

Καί τάχα οἱ δύσεσθ' Ἀργώ κατά βένθε' ἔμελλεν,
 εἰ μὴ πρεσβίστη θυγάτηρ ἀλίιοιο γέροντος
 εὐρυβίην Πηλήα πόσιν λελίητο ιδέσθαι,
 μειλιχίη δ' ἐκδύ τε βυθοῦ καί ῥύσατ' ὀλέθρου
 Ἀργῶν ἄκατον, καί ἀπ' ἰλύος δ' ἐσάωσεν (ἐξεσάωσεν).

1270-1274

Δή τότε οἱ πλώνοντες ἐπέσχομεν οὐ μάλα τηλοῦ
 προβλήτα σκόπελον· πέτρη δ' ἐφύπερθεν ἀπορρώξ
 δισσοῖς χηραμόνεσσιν ἐπιθρώσκουσα βιᾶται
 πόντον ἔσω, χαροπόν δ' ἄρ' ὑποβρέμει ἔνδοθι κῦμα. (X.B)

**ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΟΙ 5 ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ (ΤΟΣΟΙ ΕΚΤΙΜΗ-
 ΣΑ ΟΤΙ ΛΕΙΠΟΥΝ ΓΙΑ ΝΑ ΒΓΑΙΝΕΙ ΝΟΗΜΑ) ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΤΕΣΤΗΣΑ
 ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ**

Σκύλαν ἦν κλήζουσιν περικτιόνες ἄνθρωποι (X.B)

Σκύλαν ἦν|κλήζου|σιν πε|ρικ|τι|ό|νες δ' ἄν|θρ|ωποι

- v v | - - | - v | - v v | - - | - -

(1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Τροχαῖος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Σπονδεῖος

1260-1264

ἀναδύονταν, ἐνῶ ἀπό τούς μυχούς τοῦ βυθοῦ ρούφαγε τά νερά ἡ Χάρυβδις κι ἀναπηδοῦσε ἀπ' τό κύμα πού κόχλαζε καί ἔφτανε μέχρι τήν κορυφή τοῦ καταρτιοῦ. Τό ρεῦμα κρατοῦσε ἐκεῖ τό πλοῖο κι οὔτε τό ἄφηνε νά πλεύσει ἐμπρός, οὔτε νά πάει πίσω, κι ἔτσι αὐτό περιστρεφόμενο πλανιόταν σέ ἐκεῖνο τό ὀλέθριο χάος.

1265-1269

Καί σύντομα ἡ Ἀργώ ἔμελλε νά χαθεῖ στά βάθη, ἂν ἡ πρεσβυτάτη του θαλασσινοῦ γέροντα κόρη (σ.σ. τοῦ Νηρέα, δηλαδή ἡ Θέτις) δέν ἐπιθυμοῦσε νά δεῖ τόν ἄνδρα της, τόν ἰσχυρό Πηλέα. Βγῆκε μειλίχια ἀπ' τό βυθό κι ἀνέσυρε ἀπό τόν ὄλεθρο τό πλοῖο καί ἔσωσε ἔτσι ἀπό τή λάσπη τήν Ἀργώ.

1270-1274

Ἐπειτα πλέοντας, σταματήσαμε ὄχι μακριά ἀπό ἕνα σκόπελο πού ἐξεῖχε, διότι ἐκεῖ ἕνας βράχος ἀπόκορημος μέ δύο σπηλιές ἀναπηδᾶ, ρουφῶντας μέσα τή θάλασσα, ἐνῶ βουίζει μέσα ἐκεῖ τό βαθυγάλαζο κύμα.

Σκύλα τήν ὀνομάζουν οἱ κάτοικοι τῆς περιοχῆς,

ήνικά δνοφερή θύελλα οί ἴκεται, σκήπτει (X.B)

ήνικά | δέ δνοφειρή θύελλα | ἴκεται, | σκήπτει
 - υ υ | - υ υ | - - | - - | - υ υ | - -
 (1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Σπονδεῖος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος

δεῖμα πέλωρον παραπλείησι, ἐπεὶ δε βρόμος

δεῖμα πέλωρον πα|ραπλείησι, ἐ|πεὶ δε|βρόμος

- υ υ | - υ υ | - - | - υ υ | - - | - -
 (1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Σπονδεῖος

ἀγροτέρων σκυλάκων οἰμωγὴν ἐστὶν ὁμοίαν.

ἀγροτέ|ρων σκυλά|κων οἰ|μωγὴν | ἐστὶν ὁ|μοίαν.

- υ υ | - υ υ | - - | - - | - υ υ | - -
 (1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Σπονδεῖος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος

Ἥματι οὖν ἐπιόντι, ἐς λιμέναν ἰκόμεθα

Ἥματι | οὖν ἐπι|όντι, | ἐς λιμέν|αν ἰκό|μεθα

- υ υ | - υ υ | - - | - υ υ | - υ υ | - -
 (1) (2) (3) (4) (5) (6)

Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος

1275-1279

ἐνθ' ἐφέζονται καὶ (ἐφεζόμενα) λιγυρὴν ὄπα γηρύνουσιν

κοῦραι, ἀνοστήτους δέ βροτῶν θέλγουσιν ἀκουάς.

Δὴ τότε Μινύησιν ἐφῆνδαμε πύστις ἀοιδῆς

Σειρήνων· οὐδέ σφι παραπλώσεσθαι ἔμελλον (X.B)

φθογγὴν οὐλομένην, χειρῶν δέ οἱ ἦκαν ἐρετμά· (X.B)

διότι μόλις ξεσπάει ἐδῶ τρομερή θύελλα, προξενεῖ

μεγάλο τρόμο σέ ὅσους παραπλέουν τή περιοχή διότι ὁ θόρυβος
πού προκαλεῖ

μοιάζει μέ τίς κραυγές ἀγρίων σκύλων.

Τήν ἐπόμενη ἡμέρα φτάσαμε σέ ἕνα λιμάνι

1275-1279

Ἐδῶ καθισμένες τραγουδοῦν μέ γλυκιά φωνή οἱ κόρες καί μαγεύουν
τήν ἀκοή τῶν θνητῶν, πού ξεχνοῦν πιά τό γυρισμό. Καί στούς Μινύες
ἄρесе τό ἄκουσμα τῆς μελωδίας τῶν Σειρήνων· κι οὔτε ἐπρόκειτο νά
ἀποφύγουν τήν ὀλέθρια φωνή τους, ἀφοῦ ἄφησαν τά κουπιά ἀπ' τά χέ-
ρια

1280-1284

Αγκαῖός δ' ἴθυνεν ἐπὶ προβλήτα κολωνόν·
οἱ μὲν (εἰ-μή) ἐγὼ φόρμιγγα τιτηνάμενος παλάμησιν **(X.B)**
 μητρός ἐμῆς ἐκέρασσ' εὐτερπέα κόσμον ἀοιδῆς.
 Ἕειδόν δε λιγύ κλάζων ὀπί θέσκελον ὕμνον,
 ὥς ποτέ οἱ δῆρισσαν ἀελλοπόδων ὑπέρ ἵππων

1285-1289

Ζεύς ὑψιβρεμέτης καὶ πόντιος Ἐννοσίγαιος
 αὐτάρ Κυανοχαίτα, χολωσάμενος Διὶ πατρί,
 τύψε Δυκαονίην γαίης κρηπίδα τριαίνη,
 καὶ ῥα οἱ αἴγδην σκέδασεν κατ' ἀπείρονα πόντον, **(X.B)**
 νήσους εἰναλίας ἔμεναι τάς ῥ' οἱ (ἐξ) ὀνόμηναν

1290-1294

Σαρδώ τ', Εὐβοιάν τ', ἔπι δ' αὖ Κύπρον ἠνεμόεσσαν.
 Δῆ τότε φορμίζοντος, ἀπό σκοπέλου νιφόεντος
 Σειρῆνες θάμβησαν, ἐὴν δ' ἄμπαυσαν ἀοιδῆν.
 Καὶ ῥ' ἦ μὲν λωτούς, ἦ δ' αὖ χέλυν ἔκβαλε χειρῶν.
 δεινά δ' ἀνεστονάχησαν, (ἐπέε) πότμος ἦλυθε λυγρός

1295-1299

μοιριδίου θανάτου· ἀπὸ δέ σφέας ῥωγάδος ἄκρης
 ἐς βυσσόν δίσκευσαν ἀλιρροθίοιο θαλάσσης,
 πέτραις δ' ἠλλάξαντο δέμας μορφὴν θ' ὑπέροπλον.
 Αὐτάρ ἐπεὶ καὶ τόνδε πότμον παράμειψε θεούσα **(X.B)**
 Ἀργώ, κῦμα δέ οἱ πόντου καὶ κόλπον ἴκανε,

1280-1284

καί ὁ Ἀγκαῖος κατηύθηνε τό πλοῖο σέ κείνο τό λόφο,
 ἄν δέν τέντωνα στά χέρια μου τή φόρμιγγα γιά νά τούς τέρψω μέ ἕνα
 γλυκό τραγούδι ἀπό τόν κόσμο τῆς μητέρας μου.
 Μέ δυνατή φωνή τραγούδησα ἕνα θεῖο ὕμνο γιά τό
 πῶς κάποτε φιλονίκησαν γιά τά φτεροπόδαρα ἄτια

1285-1289

ὁ Ζεὺς, πού ρίχνει ἀπό τόν οὐρανό βροντές, μέ τό θαλάσσιο Ἐννοσί-
 γαιο. Καί πῶς ὁ Κυανοχαίτης (σ.σ. Ποσειδώνας), χολωμένος μέ τόν πα-
 τέρα Δία, κτύπησε τή Δυκαονία, τό στήριγμα τῆς γῆς, μέ τήν τρίαίνα,
 καί τή διασκόρπισε βίαια στόν ἀπέραντο πόντο, μεταμορφώνοντάς την
 σέ θαλασσινά νησιά. Αὐτά τά ὀνόμασαν

1290-1294

Σαρδηνία, Εὐβοία καί ἀνεμόδαρτη Κύπρος.

Καθώς ἔπαιζα τή φόρμιγγα, οἱ Σειρήνες ἀπό τό χιονισμένο σκόπελο
 θαμπώθηκαν κι ἔπαψαν τό δικό τους τραγούδι.

Ἡ μία πέταξε ἀπό τά χέρια τούς λωτούς κι ἄλλη τή λύρα κι ἀναστένα-
 ξαν βαριά, διότι εἶχε φθάσει ἡ θλιβερή

1295-1299

ᾠρα τοῦ μοιραίου θανάτου. Ἀπό τήν ἄκρη τοῦ γκρεμοῦ, σάν δίσκοι ἔπε-
 σαν στό βυθό τῆς ταραγμένης θάλασσας, ἐνῶ τά σώματά τους μέ τό
 ὑπερήφανο παράστημα μεταβλήθηκαν σέ βράχια. Ἐπειτα, ἀφοῦ κι ἀπ'
 τό κακό αὐτό γλίτωσε ἡ Ἀργώ, τρέχοντας διέπλευσε τόν κυματώδη
 πόντο καί τόν κόλπο

1300-1304

λαιψηροῖς πλήθουσα κατὰ προτόνων ἀνέμοισιν,
 Κέρκυραν ζαθέην ἐξίκετο, τήν σφιν ἔναιον
 ἴδριες εἰρεσίης (~~καί~~) τ' ἀλιπλάγκτοιο πορείης
 Φαίηκες· τοῖσιν δέ οἱ ἰδμοσύνησι θέμιστας **(X.B)**
 Ἀλκίνοος κραίνεσκε δικαιοτάτος βασιλήων.

1305-1309

Πείσματὰ δ' ἀψάμενοι πορσύνομεν ἱερά θεσθαι
 Ζηνὶ πανομφαίῳ (~~καί~~) ἐπακτίῳ Ἀπόλλωνι. **(X.B)**
 Ἐνθ' ἄρ' ὑπ' εἰρεσίησιν ἐπειγόμενοι φορέοντο
 νηυσὶν ἀπειρεσίαις βριαρός λόχος Αἰήταο,
 Κόλχων, Ἐρραύνων τε, Χαρανδαίων, Σολύμων τε

1310-1314

διζόμενοι Μινύας, ὄφρ' ἄν Μήδειαν ἄγοιντο
 ὄψιν ἐς Αἰήταο πατρός, τίσειέ δ' ἀμοιβάς **(X.B)**
 σφῆσιν ἀτασθαλίησιν ἀδελφειοῦ κταμένοιο.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ κοίλου λιμένος μυχῶ ἄσσον ἵκοντο, **(X.B)**
 αἰψά οἱ Ἀλκινόοιο δόμον κήρυκες ἔβαινον, **(X.B)**

1315-1319

τῆς δ' αὐτοῦ λῦτο γούνα, δέος δ' ὥχραινε παρειάς,
 μῆ (θεῖ) ἐλών ἀέκουσαν ἐόν πέμψειε δόμονδε
 Φαιήκων βασιλεύς, ἀνάπυστὰ τε ἔργα γένοιτοι.
 Ἄλλ' οὐ οἱ τάδε μοῖρα τελεσσίνοος κατένευσεν,
 πρὶν δὴ οἱ Πελίαο δόμοις ἐπὶ λυγρόν ὄλεθρον,

1300-1304

καί μέ πανιά φουσκωμένα ἀπ' τούς σφοδρούς ἀνέμους,
 ἔφθασε στήν ἱερή Κέρκυρα, στήν ὁποία κατοικοῦν οἱ
 Φαίακες, ἔμπειροι στά κουπιά καί στή θαλασσοδαρμένη πορεία.
 Σ' αὐτούς μέ σοφία νομοθετοῦσε ὁ Ἀλκίνοος, ὁ δικαιοτέρος τῶν βασι-
 λιάδων.

1305-1309

Ἐκεῖ τά παλαμάρια δέσαμε καί ἐτοιμάζαμε θυσία στό χρησιμοδότη Δία
 καί στόν ἐπάκτιο Απόλλωνα.
 Ὅμως ἐδῶ ἐρχόταν κι ὁ δυνατός στρατός τοῦ Αἰήτη, κωπηλατῶντας
 γρήγορα μέ ἀναρίθμητα πλοῖα, γεμάτα μέ
 Κόλχους, Ἐρραύους, Σόλυμους καί Χαρανδαίους,

1310-1314

ἀναζητῶντας τούς Μινύες γιά νά πάρουν πίσω τή Μήδεια καί νά τήν
 πάνε στόν πατέρα τῆς μπροστά, τόν Αἰήτη, ὅπου ἐκεῖ θά πλήρωνε γιά
 τό κακό πού ἔκανε στό σκοτωμένο ἀδελφό της. Ὅταν ἔφθασαν στό μυ-
 χό τοῦ κοίλου λιμανιοῦ, (οἱ Κόλχες) ἔστειλαν ἀμέσως κήρυκες στό πα-
 λάτι τοῦ Ἀλκίνοου.

1315-1319

Τά γόνατά της (σ.σ. Μήδειας) λύθηκαν κι ὁ φόβος τῆς κιτρίνισε τά μά-
 γουλα, ἐπειδή φοβόταν μήπως ὁ βασιλιάς
 τῶν Φαίακων τήν πιάσει καί τή στείλει παρά τή θέλησή της στήν πατρί-
 δα, καί γίνουν ἐκεῖ τά μοιραία ἔργα. Μά δέν συγκατένευε σ' αὐτά ἢ
 ἐκτελέστρια μοῖρα, πρὶν ὁ Ἰάσων φέρει ὄλεθρο φοβερό στόν οἶκο τοῦ
 Πελία

1320-1324

αὐτῶ τε κρείοντι φέροι κακόν οἶτον Ἰήσων.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀπηνέος ἔκλυον αὐδήν
 Ἀρήτη ροδόπηχυσ, ἰδ' Ἀλκίνοος θεοειδής,
 Ἀλκίνοος μὲν ῥ' ὥκ' ἐπετέλλετο κηρύκεσσιν
 κούρην ἀμφήριστον ἄγειν ἀπό νηός ἐρυμνῆς,

**ΑΚΟΛΟΥΘΕΙ Ο ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΕΝΟΣ ΣΤΙΧΟΣ
 ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΤΕΣΤΗΣΑ ΚΑΙ Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ**

1325-1329

αὐτίκα οὖν παραδοῦναί την ἐς λόχον δέ Κόλχων
αὐτίκα | οὖν παρα|δοῦναί | την ἐς λό|χον δέ| Κόλχων
 - υ υ | - υ υ | - - | - υ υ | - υ | - -
 (1) (2) (3) (4) (5) (6)
 Δάκτυλος | Δάκτυλος | Σπονδεῖος | Δάκτυλος | Τροχαῖος | Σπονδεῖος

πατρί θ' ἑῷ τίσεσθαι δίκην ἀλιτημοσυνάων,
 Ἀρήτη δ' ὥκτειρεν ἀγακλειτή βασιλεία,
 μείλιχα παρφαμένη δέ τόν ὄν πόσιν, ὧδ' ἀγόρευεν·
 «Οὐ μὲν (δῆ) φίλον ἐστίν ἀπό σφ' ὄσασθαι ὀμεύνου, (X.B)

1330-1334

λέκτρων τε στορέσαι, λῦσαι τ' ἐκ πυρσόν ἔρωτος
 θυμαίνει μάλα γάρ σφί Διωναίη Ἀφροδίτη,
 ἀνδράσιν ἠδέ γυναιξίν, ὅτις τάδε μῆσεται ἔργα. (X.B)
 Ἀλλ' εἰ μὲν κούρη πέλεται **δε τ'** (~~καί~~) ἄχραντος ἰκάνει, (X.B)
 οἰχέσθω πατρός τε δόμον καί (~~ἔς~~) ἦθεα Κόλχων

1320-1324

κι ακόμη στό βασιλιά τόν ἴδιο μεγαλύτερο κακό. Ἀλλά ἀφοῦ ὁ σκληρός βασιλιάς, ὁ θεϊκός Ἀλκίνοος, ἀνακοίνωσε τήν ἐντολή του στήν ροδόπτυχην (ὁμορφη) Ἀρήτη, ἀμέσως πρόσταξε τούς κήρυκες (σ.σ. δηλαδή τούς αὐλικούς του) νά πάρουν τή διαφιλονικούμενη κόρη ἀπό τό ὄχυρωμένο πλοῖο,

1325-1329

καί νά τήν παραδώσουν λοιπόν ἀμέσως στό στρατό τῶν Κόλχων

γιά νά δικασθεῖ ἀπ' τόν πατέρα της γιά τά ἀνόσια ἔργα πού διετέλεσε. Μά ἡ Ἀρήτη, ἡ ξακουστή βασίλισσα, τήν λυπήθηκε καί μέ μελιχία λόγια μίλησε στό σύζυγό της:
«Δέν μοῦ φαίνεται καλό νά τήν πάρουμε ἀπ' τόν ἄνδρα της

1330-1334

καί νά τή στερήσουμε ἀπό τό συζυγικό κρεβάτι σβήνοντας τή φλόγα τοῦ ἔρωτα, διότι θυμώνει ἡ Διωναία Ἀφροδίτη ἐνάντια σέ ἄνδρες ἢ γυναῖκες πού μηχανεύονται νά κάνουν τέτοια ἔργα. Ἀλλά ἂν ἀμόλυπτη ἔρχεται καί καταφεύγει ἐδῶ σάν κόρη (σ.σ. σάν παρθένα), ἄς σταλεῖ στό σπίτι τοῦ πατέρα της καί στό λαό τῶν Κόλχων.

1335-1339

εἰ δ' αὖ νυμφιδίοις δάροις λέκτρῳ τε κλιθεῖσα
 παρθενίην ἤσχυνεν, ἕως πόσις αὖ μιν ἀγέσθῳ.»
 Ὡς ἔφατ' Ἀλκινόω δέ περί φρένας ἤλυθε μῦθος·
 καὶ ῥ' οὕτω τάδε πάντα **τελευτῆσαι** (**τελευτήσεσθαι**) ἔμελλεν.
 Ἄλλ' οὐ οἱ βουλή Μινύας λάθεν· αἶψα γάρ Ἴηρη

1340-1344

δμῶϊ δέμας εἰκνῖα, θοῶς φάτο καὶ κατένευσεν,
 νηὸς ἐπὶ προθοροῦσα, τὰ οἱ μήτιον ἄνακτες.
 Δὴ τότε Μηδείη θαλάμων πορσύνετο λέκτρον
 πρύμνη ἐπ' ἀκροτάτη, περί δ' ἔστορέσαντο χαμεύνας,
 ἀμφ' εὐνῇ χρύσειον ἐφαπλώσαντες ἄωτον.

1345-1349

Ἀυτάρ ἐπεὶ δοράτεσσιν ἐπαρτήσαντο βοείας,
 τεύχεά τε, κρύπτοντε γάμων αἰδήσιμον ἔργον,
 καὶ τότε παρθενίης νοσφίζετο κούριον ἄνθος
 αἰνόγαμος Μήδεια δυσαινῆτοις ὑμεναίοις.
 Ἀυτάρ ἐπεὶ βασιλῆος ἀμύμονος ὄψιν ἴκοντο

1350-1354

Κόλχοι καὶ Μινύαι, (~~καὶ~~) τ' ἐμυθήσαντο ἕκαστα,
 ἕκ δ' ἔλαχ' Αἰσονίδης ἄλοχον Μήδειαν ἄγεσθαι
 Ἀλκινόου, τοῖ τ' ὄκα λύνοντ' ἐκ πείσματα νήσου
 δὴ τόθ' ὑπ' εἰρεσίησι θέεν πολυηγόρος Ἀργῶ,
 Ἀμβρακίου κόλποιο διαπρήσσουσα κέλευθα

1335-1339

ἄν ὄμως σάν νύφη καί σύζυγος στό κρεβάτι πλάγιασε χάνοντας τήν παρθενία της, ἄς ἀποδοθεῖ στόν ἄνδρα της». Ἐτσι μίλησε ἡ Ἀρήτη καί ἄγγιξε τήν καρδιά τοῦ Ἀλκίνοου κι ἔτσι βέβαια ἐπρόκειτο ὅλα νά τελειώσουν. Διότι ἡ ἀπόφαση αὐτή δέν ἔμεινε κρυφή ἀπ' τοὺς Μινύες. Ἡ Ἥρα ἀμέσως,

1340-1344

παίρνοντας σῶμα ὑπηρέτριας, πῆγε, καί πηδῶντας στό πλοῖο, τοὺς τὰ διηγήθηκε, ἐγκρίνοντας ὅσα σκέφτονταν οἱ βασιλεῖς (σ.σ. δηλαδή ἡ Ἥρα συμφωνοῦσε με τήν πρόταση των βασιλέων). Τότε στήν ἄκρη τῆς πρύμνης ἐτοιμάστηκε γιά τή Μήδεια συζυγικό κρεβάτι. Ἐφτιαξαν δηλαδή χαμηλό στῶμα καί πάνω ἄπλωσαν χρυσή φλοκάτη,

1345-1349

ἐνῶ γύρω δέρματα βοδιῶν κρέμασαν πάνω σέ δόρατα, καθὼς καί σκεύη, γιά νά κρύψουν τό σεβαστό ἔργο τοῦ γάμου. Ἐτσι ἡ Μήδεια, ἡ κακότυχη στό γάμο (σ.σ. φυσικά ἡ Μήδεια δέν εἶχε ποτέ παντρευτεῖ καί χωρίσει, ὅπως ἀφήνεται λανθασμένα νά ἐννοηθεῖ στή μετάφραση. **Κακότυχη στό γάμο** σημαίνει ἀπλά ὅτι δέν εἶχε ἀκόμη παντρευτεῖ, ὅτι δέν εἶχε γνωρίσει τόν ἔρωτα τῆς ζωῆς της. Ἐξάλλου ἦταν 20χρονο κορίτσι, πανέμορφο ὅπως ἀναφέρει ὁ Ὀρφέας καί ὄχι μεγάλη γυναίκα μέ ἀποτυχημένους γάμους) ἀποχωρίστηκε ἐκεῖ τό κοριτσιίστικο ἄνθος τῆς παρθενίας μέ θλιμμένα νυφικά τραγούδια.

Ἐπειτα, παρουσιαζόμενοι μπροστά στόν ἄριστο βασιλέα

1350-1354

Μινύες καί Κόλχοι, εἶπαν τά δικά τους κι ἀφοῦ ἔλαχε στόν Αἰσονίδη νά πάρει ἀπ' τόν Ἀλκίνοο τή Μήδεια ὡς σύζυγο (σ.σ. κατά κάποιον τρόπο ὁ βασιλιάς ἐπικύρωσε τόν γάμο αὐτό), γρήγορα ἔλυσαν τά καραβόσχοινα ἀπό τή νῆσο. Κι ἡ πολύλαλη Ἀργώ ἔτρεχε μέ δυνατά κουπιά, διαπλέοντας τά νερά τοῦ Ἀμβρακικοῦ κόλπου

1355-1359

Ἐνθα τί σοι, Μουσαῖε θεηγενές, (ἐξ) ἀγορεύσω,
 ὅσσα πάθον Μινύησιν ὁμοῦ ποτί Σύρτιν ἀήταις
 ἢ πῶς τ' ἐξεσάωθεν ἀλιπλάγκτοιο πορείης·
 ὅσσα τ' ἄρ' ἐν Κρήτη πάθον ἄλγεα τετληῶτες,
 χάλκειον τριγίγαντα δοκεύμενοι ὄφρ' κίχοιμεν,

1360-1364

ὅς ῥα οἱ οὐκ εἶα λιμένων ἔντοσθεν ἰκέσθαι. **(X.B)**
 Ἥδ' ὡς θεινόμενοι βαρυηχεῖ κύματι πόντου,
 ῥίμφα τε κυανέησι βαρυνόμενοι νεφέλησιν,
 ἠλπόμεθα σκοπέλοισι Μελαντίοισιν ἔχουσθαι
 νῆα θοήν. Παιάν δ' ἄρ' ἐκηβόλος ἀγχόθι ναίων,

1365-1369

Δῆλον ἀπό κραναήν (~~Δῆλον ἀπό κραναῆς~~) ἦκεν βέλος, ἔκ δ' ἀνέφηνεν
 Μεσσατίων Σποράδων. Ἀνάφην δέ ἐ πάντες ὀπίσσω
 νῆσον κικλήσκουσι περικτίονές **δ' ἄνθρωποι. (X.B)**
 Ἀλλ' οὐ οἱ θέμις ἔσκε διαμπερές ἔξαλον ἔρξαι
 Αἰσονίδην, περί γάρ ῥα λύθρον φέρειν· ἄλλο δ' ὀπίσσω **(X.B)**

1370-1374

Μοίρ' Ὀλοή· κότεεν γάρ ἐπιζαφελῶς Ὑπερίων.
 Ἀλλ' ὄθ' ὑπ' εἰρεσίη Μαλεήτιδας ἰκόμεθ' ἄκρας,
 Κίρκης ἐννεσίησιν ἀπορρίψεσθαι ἔμελλον **(X.B)**
 ἀράς Αἰήτου καί νηλιτόποιον Ἐρινύν· **(X.B)**
 δῆ τότε ἐγὼ Μινύησιν ὄφαρ' ἱερά λύτρα καθαρμοῶν

1355-1359

Μά διότι τώρα, θεογέννητε Μουσαῖε, νά σοῦ περιγράψω
 ὅσα μέ τούς Μινύες πάθαμε στή Σύρτι ἀπ' τούς ἀνέμους
 καί πῶς σωθήκαμε ἀπό τή θαλασσόδαρτη πορεία,
 ὅσα βάσανα ὑπομείναμε στήν Κρήτη παραμονεύοντας
 τόν χάλκινο τριγίγαντα γιά νά πλησιάσουμε ἐκεῖ,

1360-1364

διότι αὐτός βέβαια δέν μᾶς ἄφηνε νά μποῦμε στό λιμάνι καί πῶς κτυ-
 πημένοι ἀπό τά βουερά κύματα τοῦ πόντου καί κάτω ἀπό τή μαυρίλα
 τῶν βαριῶν σύννεφων πού γρήγορα κινοῦνταν, ἐλπίζαμε τό ταχύ
 πλοῖο νά φθάσει στούς Μελαντίους σκοπέλους. Τότε ὁ Παιάν ὁ μακρο-
 βόλος (σ.σ. ὁ Ἀπόλλωνας), ὄντας ἐκεῖ κοντά,

1365-1369

ἀπό τή βραχώδη Δῆλο ἔριξε βέλος κι ἀπό αὐτό (σ.σ. το βέλος), στις
 Μεσσάτιες Σποράδες, ἀναφάνηκε νησί. Καί γι' αὐτό ὅλοι οἱ ἄνθρωποι,
 πού κατοικοῦν τριγύρω ἀπ' αὐτήν, τήν ἀποκαλοῦν Ἀνάφη (σ.σ. ο Ὀρφέ-
 ας ἀναφέρει το μῦθο γιά τή δημιουργία τῆς Ἀνάφης). Ὅμως δέν ἦταν
 θεμιτό ὁ Αἰσονίδης νά βγεῖ γιά τά καλά ἀπό τή θάλασσα, ἀφοῦ ἔφερε
 ἀκόμη τό μίασμα τοῦ αἵματος.

1370-1374

Ἔτσι ἀναστράφηκε ἡ ὀλέθρια Μοίρα, διότι ἦταν πολύ ὀργισμένος μ'
 αὐτόν (σ.σ. τόν Ἰάσονα) ὁ Ὑπερίων. Ἀλλά ὅταν κωπηλατῶντας φθάσα-
 με στά ἀκρωτήρια τῆς Μαλεήτιδος ἀκτῆς, ἦταν πεπρωμένο, σύμφωνα
 μέ τίς συμβουλές τῆς Κίρκης, νά ξορκίσω τίς κατάρες τοῦ Αἰήτη μέ κα-
 θαρτήριες τελετές καί νά διώξω τήν ἄσπλαχνη Ἐρινύ. Ἔτσι ἐγώ ἔκανα
 ἱερούς καθαρμούς γιά ἐξιλέωση τῶν Μινύων.

1375-1379

ῥῆξας (ῥέξα), (~~καί~~) **τ'** ἐλισάμην Γαιήοχον Ἐννοσίγαιον
 νόστον ἐπειγομένοις δόμεναι γλυκερούς τε τοκῆας.
 Καί ῥ' οἳ μὲν πλώοντες ἐϋκτιμένην ἐπ' Ἴωλκόν
 θῦνον· ἐγὼ δ' ἰκόμην ἐπί Ταίναρον ἠνεμόεντα,
 ὄφρα κεν ἔντομα **ῥῆξας** (~~ῥέξω~~) ἀγακλειτοῖς βασιλεῦσιν,

1380-1384

(~~ἄσπί~~) νερτερίων δέ βερέθρων κληῖδας ἔχουσιν.
 Ἐνθεν δ' ὄρμηθείς ἐσύθην χιονώδεα Θρήκην,
 Λειβήθρων ἐς χῶρον, ἐμὴν ἐς πατρίδα γαῖαν·
 ἄντρον δ' εἰσεπέρησα περικλυτόν, ἔνθα με μήτηρ
 γείνατ' ἐνὶ λέκτροις μεγαλήτορος Οἰάγροιο.

1375-1379

Κάλεσα τόν Έννοσίγαιο, κύριο τῆς γῆς,
καί τόν ίκέτευσα νά τούς χαρίσει γρήγορο ταξίδι ἐπιστροφῆς στήν πα-
τρίδα καί στούς προσφιλεῖς γονεῖς τους. Κι αὐτοί βέβαια πλέοντας ἔτρε-
χαν πρός τήν καλοκτισμένη Ἰωλκό, ἐνῶ ἐγώ ἔφθασα στό ἀνεμόδαρτο
Ταίναρο γιά νά κάνω θυσίες στούς ἔνδοξους βασιλεῖς,

1380-1384

πού κρατοῦν τά κλειδιά τῶν ὑποχθόνιων βαράθρων. Ἀπό κεῖ ὁρμώμε-
νος ξεκίνησα γιά τή χιονοσκεπή Θράκη, ὅπου εἶναι ἡ χώρα τῶν Λειβή-
θρων, ἡ δική μου πατρική γῆ. Καί φθάνοντας, εἰσῆλθα στό περίφημο
ἄντρο (σπήλαιο), ὅπου μέ γέννησε ἡ μητέρα μου στό κρεβάτι τοῦ μεγα-
λόψυχου Οἰάγρου.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

Α. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Ὁ Ὀρφέας περιγράφει περιοχές τῆς γῆς πού ἀκόμη καί σήμερα ἀναγνωρίζονται πολύ εὐκόλα. Ἐτσι κάποιος ἂν κάνει τό ταξίδι τοῦ Ὀρφέα, πολύ εὐκόλα θά ἀναγνωρίσει τίς περιοχές αὐτές μέ τά σημερινά τους ὀνόματα, ἀφοῦ ὑπάρχει γεωγραφική συνέχεια.

Τό ἐκπληκτικό εἶναι ὅτι πανάρχαια Ὀρφικά ὀνόματα, ἔχουν διατηρηθεῖ μέχρι σήμερα ἀναλλοίωτα, γιά τουλάχιστον 4000 χρόνια. Παραθέτω τίς ὀνομασίες καί τούς στίχους τῶν Ἀργοναυτικῶν (ἀρχαῖο κείμενο) στούς ὁποίους περιέχονται κατά αὐξουσα σειρά τῶν στίχων στούς ὁποίους ἐμπεριέχονται:

Ἡ Πυθών, ἡ ἀρχαία ὀνομασία τῶν Δελφῶν, ἐξ οὐ καί Πυθία (στίχος 1).

Ὁ Παρνασσός, τό ἱερό βουνό τοῦ Ἀπόλλωνα (στίχος 2).

Ἡ Λῆμνος, ἡ Σαμοθράκη καί ἡ Κύπρος (στίχοι 29-30). Τά τρία ἱερά νησιά.

Ἡ Μέμφις (στίχος 44). Ἡ ἀρχαία πόλη τῆς Αἰγύπτου, κοντά στό σημερινό Κάιρο.

Ἡ Ἄπις, ἡ περιοχή στό Δέλτα τοῦ Νείλου (στίχος 45).

Τά Λεῖβηθρα τῆς Πιερίας, ὁ τόπος καταγωγῆς τοῦ Ὀρφέα (στίχος 50).

Ἡ Θεσσαλία μέ τά πολλά ἄτια (στίχοι 59-60).

Ἡ Θράκη ἐπίσης μέ τά πολλά ἄτια (στίχος 71).

Ἡ Βιστωνία στή Θράκη (στίχος 78). Ἡ περιοχή γύρω ἀπό τήν ὁμώνυμη λίμνη.

Ὁ ποταμός Στρυμόνας (στίχος 80). Τό μεγάλο ποτάμι τῆς ἀνατολικῆς Μακεδονίας.

Τά φαράγγια τῆς Ροδόπης (στίχος 80).

Ὁ Εὐξείνος Πόντος (στίχος 85). Ὁ Ὀρφέας τόν ἀποκαλεῖ Ἀξένοιο, δηλαδή ἀφιλόξενο. Ἄρα «Εὐξείνος Πόντος» εἶναι μεταγενέστερη ὀνομασία καί εἶναι εὐφημισμός, δηλαδή σχῆμα λόγου. Μάλιστα στόν στίχο 100 τόν ἀναφέρει καί σάν «οἶνοπα πόντον» δηλαδή «Μαύρη Θάλασσα».

Συνεπώς ή σημερινή κοινή όνομασία του Εϋξεινου Πόντου σάν Μαύρη Θάλασσα είναι τουλάχιστον 4000 έτων.

Ό Φάσις ποταμός (στίχος 85), αυτός πού διέσχιζε τήν Κολχίδα καί πού σήμερα είναι ό ποταμός Ριόνι τής Γεωργίας.

Ό Αίγυπτος καί ή Λιβύη (στίχοι 104-105). Οί δυό χώρες τής βόρειας Αφρικής.

Οί Ακτές των Παγασών (στίχος 113). Οί ακτές τής σπουδαίας αρχαίας πόλης, σύγχρονης τής Ίωλκοϋ, πού βρισκόταν χτισμένη λίγο νότια του σημερινού Βόλου.

Ό Άναυρος ποταμός (στίχος 116), στή ανατολική έξοδο τής σημερινής πόλης του Βόλου. Σήμερα είναι ξεροπόταμος. Έδω ήταν τό ναυπηγείο όπου κατασκευάστηκε ή Άργώ.

Οί Θεσπιές καί ό Περμησός ποταμός (στίχοι 123-124). Ό αρχαία πόλη τής Βοιωτίας καί τό ποτάμι πού τήν διέσχιζε.

Οί Σιφαεΐς, οί γείτονες των Θεσπιέων πού τούς χώριζε ό Περμησός (στίχοι 125).

Ό Αίγινα (στίχος 131). Τό νησί του Σαρωνικού.

Ό Κυλλήνη (στίχος 137). Ό περιοχή στήν Όλεια.

Ό νήσος Εϋβοια (στίχος 143).

Ό Γυρτώνη (στίχος 146) παραλιακή πόλη, όπως τήν αναφέρει ό Όρφέας (άλιστεφές άστν) , πιθανότατα στή παραλία κοντά στον Πηνειό ποταμό, αλλά πού άκόμη καί σήμερα παραμένει αρχαιολογικά άπροσδιόριστη.

Ό Τανάγρα (στίχος 148). Ό σημερινή πόλη τής Βοιωτίας έχει διατηρήσει τό αρχαίο τής όνομα.

Ό Τεγέα (στίχος 153). Ό σημερινή πόλη τής Λακωνίας έχει καί αυτή διατηρήσει τό αρχαίο τής όνομα.

Ό Μίλητος τήν όποία διασχίζει ό **ποταμός Μαίανδρος** (στίχοι 154-155). Ό αρχαία ελληνική πόλη τής Όνίας υπήρχε εκεί από τό 1900 π.Χ. ένώ καί ό περίφημος Μαίανδρος ποταμός ήταν κι αυτός γνωστός μέ τό όνομα αυτό.

Ό Παλλήνη (στίχος 158). Ό αρχαία όνομασία του πρώτου ποδιου τής Χαλκιδικής (ή σημερινή Κασσάνδρα).

Ό Λίπαξος (στίχος 158) . Αρχαία πόλη κοντά στα σημερινά Μουδανιά

Ό Καλυδώνια (στίχος 159). Ό περίφημη πόλη τής Αιτωλίας.

Ἡ Ἀτρακηΐδα λίμνη (στίχος 163). Ἡ λίμνη Τριχωνίδα τῆς Αἰτωλοακαρνανίας.

Ὅμως ἀναλύοντας μετρικά τόν στίχο, ὁ 5^{ος} πούς |τρακηΐδα| εἶναι τετρασύλλαβος, ὅπως φαίνεται καί κατωτέρω.

Ἰφι|κλος (αὐτ') δ' ἐπέ|ρησε λι|πών Ἀ|τρακηΐδα |λίμνην,
 --| -   v v | -v v | -   -| -   -v v | - -
 (1)   (2)   (3)   (4)   (5)   (6)
 Σπονδεῖος| Δάκτυλος | Δάκτυλος|Σπονδεῖος| Ἀγνωστος | Σπονδεῖος

Περισσεύει δηλαδή μία συλλαβή. Γιά νά γίνει δάκτυλος, πρέπει νά ἀφαιρεθεῖ τό **η** ἀπό τή συλλαβή **κη**. Συνεπῶς τό σωστό ὄνομα τῆς λίμνης εἶναι: **Ἀτρακίς-ίδος**.

Ὁ Πηνεῖος καί ὁ Ἀπιδανός (στίχοι 165-166). Οἱ δύο ποταμοί τῆς Θεσσαλίας. Ὁ Ἀπιδανός ἦταν ἀρχαῖος παραπόταμος τοῦ Πηνεῖου καί ἐνώνονταν μέ τό μεγάλο ποτάμι βόρεια ἀπό τά σημερινά Φάρσαλα. Σήμερα εἶναι ξεροπόταμος.

Ἡ Λίμνη Βοιβηίδα (στίχος 168). Ἡ σημερινή ἀποξηραμένη λίμνη Κάρλα τῆς Μαγνησίας.

Ἡ Μελοῖβια (στίχος 169). Πόλη στούς πρόποδες τῆς Ὀσσας.

Οἱ Φέρες (στίχος 177). Ἡ ἀρχαία πόλη τῆς Θεσσαλίας.

Ἡ Ὀπούντα (στίχος 181,193). Περιοχή λίγο πρὶν τοὺς σημερινούς Λιβανάτες τοῦ Ν. Φθιώτιδας.

Τό Ἀκρωτήριο Μαλέας (στίχος 207). Στό πρῶτο πόδι τῆς Πελοποννήσου.

Οἱ Θεράπνες (στίχος 207). Παραλιακή πόλη τῆς Λακωνίας. Μάλιστα ἡ λέξη θεράπνη σημαίνει διαμονή ἢ κατοικία.

Ἡ Πλευρώνα (στίχος 208). Ἡ ἄλλη περίφημη πόλη τῆς Αἰτωλίας.

Ὁ Ἀλφεῖος ποταμός καί ἡ λίμνη Πισάτιδα (στίχοι 216). Στὴν σημερινή Ἠλεία.

Ὁ ποταμός Ἰλισσός τῆς Ἀττικῆς(στίχος 223).

Τό ὄρος Τόμαρος (στίχος 268). Τό βουνό τῆς Ἠπείρου.

Τό ὄρος Πήλιον (στίχος 373). Ἡ κατοικία τοῦ Κενταύρου Χείρωνα.

Τό ἀκρωτήριο τῆς Τισαίας (στίχος 462). Τό σημερινό ἀκρωτήριο Γρίβας στὴν ἐξωτερικὴ νότια πλευρὰ τῆς χερσονήσου τῆς Μαγνησίας,

ἀπέναντι ἀκριβῶς ἀπό τό Ἀρτεμίσιο τῆς Εὐβοίας. Ἀποτελεῖ τήν προέκταση τοῦ Τισαίου ὄρους πού ἔχει διατηρήσει καί αὐτό τό ἀρχαῖο του ὄνομα μέχρι σήμερα.

Ἡ ἀκτή τῆς Σηπιάδος (στίχος 462). Ἡ νότια ἀνατολική πλευρά τῆς χερσονήσου τῆς Μαγνησίας. Σήμερα ὁ δῆμος τῆς περιοχῆς λέγεται δῆμος Σηπιάδος, ἔχοντας πάρει τό ἀρχαῖο ὄνομα. Ἡ ἀρχαία πόλη Σηπιάς ταυτίζεται μέ τό σημερινό χωριό Πλατανιάς τοῦ ἀνατολικοῦ Πηλίου.

Ἡ νῆσος Σκιάθος (463).

Ἡ Ὀμόλη (στίχος 464). Ἡ παραλιακή πόλη κοντά στίς ἐκβολές τοῦ Πηνειοῦ ποταμοῦ.

Ὁ Ὀλυμπος (στίχος 466). Τό μεγάλο βουνό, ἡ κατοικία τῶν θεῶν.

Ὁ Ἄθως (στίχος 467). Ἀρχαία πόλη στό ἀνατολικό ὁμώνυμο πόδι τῆς Χαλκιδικῆς.

Σιντιακές ἀκτές (στίχος 473). Οἱ ἀκτές τῆς ἀρχαίας Λήμνου.

Ὁ Ἑλλήσποντος (στίχος 487). Τά σημερινά Δαρδανέλια.

Τά στενά τῆς Ἀβύδου (στίχος 487). Τό στενότερο σημεῖο τοῦ Ἑλλήσποντου ὅπου ἦταν χτισμένη ἡ ὁμώνυμη πόλη.

Ἡ Ἴδη, ἡ Πιτύα καί ἡ Δαρδανία (στίχοι 488). Οἱ περιοχές δεξιά ὅπως εἰσέρχεται κάποιος στά Δαρδανέλλια.

Ἡ Περκώτη (στίχος 489). Ἀρχαία πόλη τήν ὁποία ὁ Ὀρφέας ἀναφέρει χτισμένη στίς ὄχθες τοῦ Αἴσηπου ποταμοῦ.

Ὁ Αἴσηπος ποταμός (στίχος 489). Ἔχει διατηρήσει τό ἀρχαῖο του ὄνομα. Ὁ σημερινός ποταμός Γκιονέν τῆς Τουρκίας.

Ἡ Ἀρτακία κρήνη (στίχος 496). Βρισκόταν στήν Ἀρκτόνησο τήν σημερινή χερσόνησο Καπίνταγ τῶν Τούρκων καί φυσικά ἀπό αὐτήν πῆρε τό ὄνομά της ἡ ἀρχαία πόλη Ἀρτάκη.

Ἡ Κίζυκος (στίχος 503). Πόλη στόν Ἰσθμό τῆς Ἀρκτονήσου πού χτίστηκε πρὸς τιμὴν τοῦ νεκροῦ βασιλιᾶ Κίζυκου.

Ὁ Ρύνδαξ ποταμός (στίχος 635). Ὁ σημερινός ποταμός Κοτσασού πού διασχίζει τήν πόλη Καρατσάμπεϊ.

Οἱ Κυανέες πέτρες (στίχος 712). Τά σημερινά στενά τοῦ Βοσπόρου.

Ὁ Ρήβαιος ποταμός (στίχος 716). Ὁ Ρήβαιος ποταμός εἶναι τό πρῶτο ἀπό τά τρία στή σειρά ποτάμια, πού συναντάει κανεῖς ὅταν βγαίνει ἀπό τό Βόσπορο καί κατευθύνεται ἀνατολικά. Τό ποτάμι αὐτό διασχίζει σήμερα στήν πόλη Καντίρα τῆς Τουρκίας.

- Ἡ Μέλαινα** ἀκτή (στίχος 716). Ἡ περιοχή πρὶν τὸν Ρήβαιο ποταμό.
- Ἡ νῆσος Θυνηΐς** (στίχος 717). Τὸ μικρὸ νησάκι ἀπέναντι ἀπὸ τῆ σημερινῆ πόλη Κεφκέν τῆς Τουρκίας.
- Ὁ ποταμὸς Τέμβριος** (στίχος 718). Ὁ Τέμβριος ποταμὸς εἶναι ὁ ποταμὸς πού διαρρέει τὴν πόλη Καϋνάρτσα (Kaynarca) τῆς σημερινῆς Τουρκίας.
- Ὁ ποταμὸς Σαγγάριος** (στίχος 719). Ἀκόμη καί σήμερα διατηρεῖ τὸ ὄνομα αὐτὸ καί στὰ Τούρκικα λέγεται Σακάρ.
- Ὁ ποταμὸς Λύκος** (στίχος 721). Ὁ σημερινὸς ποταμὸς Γιενίτσε Ἰσμαγί τῶν Τούρκων.
- Ὁ ποταμὸς Παρθένιος ἢ Καλλίχορος** (στίχος 733). Ὁ σημερινὸς ποταμὸς Γκεκίρμακ τῶν Τούρκων. Στὶς ὄχθες τοῦ ὑπῆρχε ἡ ἀρχαία Ἄμαστρις, ἐρείπια τῆς ὁποίας σώζονται καί σήμερα.
- Ἡ Παφλαγονία** (στίχος 737). Ἡ σημερινή ἐπαρχία Κασταμονή τῆς Τουρκίας.
- Τὸ Ἀκρωτήριο τῆς Καραμβίας** (στίχος 738). Τὸ σημερινὸ ἀκρωτήριο πού στὰ Τουρκικά λέγεται Κερεμπέ πού διατηρεῖ ἀναλλοίωτη τὴν ἑλληνικὴ του ρίζα. Ἦταν τὸ ἀκρωτήριο πού σηματοδοτοῦσε τὴν μικρότερη ἀπόσταση (225 χλμ.) τῶν νότιων παραλίων τοῦ Εὐξείνου Πόντου ἀπὸ τὴν ἀπέναντι Ταυρικὴ χερσόνησο (τῆ σημερινή χερσόνησο τῆς Κριμαίας).
- Ὁ ποταμὸς Ἄλυσ** (στίχος 739). Ὁ ποταμὸς διατηρεῖ καί σήμερα τὸ ἀρχαῖο του ὄνομα. Οἱ Τούρκοι τὸν λένε καί Κιζίλιρμακ, δηλαδή κόκκινο ποταμό.
- Ὁ ποταμὸς Θερμῶδων** (στίχος 739). Ὁ ποταμὸς διατηρεῖ καί σήμερα τὸ ἀρχαῖο του ὄνομα. Οἱ Τούρκοι τὸν λένε Τερμέ, δηλαδή ἔχουν διατηρήσει τὴν ἀρχαία Ἑλληνικὴ του ρίζα.
- Ἡ Θεμισκυρα** (στίχος 742). Ἡ πόλη ἔχει διατηρήσει τὸ ἀρχαῖο της ὄνομα (Themiskyra) καί βρίσκεται στὶς ὄχθες τοῦ Θερμῶδοντα. Σύμφωνα μὲ τὸν Ὁρφεα ἦταν ἡ πρωτεύουσα τῶν Ἀμαζόνων.
- Ὁ ποταμὸς Ἀράξης** (στίχος 752). Ὁ σημερινὸς ποταμὸς Ἀράς.
- Ἡ Σινώπη** (στίχος 758). Ἡ σύγχρονη πόλη εἶναι χτισμένη δίπλα στὴν ἀρχαία πόλη καί λέγεται Sinop στὰ τουρκικά.
- Τὰ Χαρανδαία φαράγγια** (στίχος 1051). Τὰ φαράγγια τοῦ Καυκάσου.

Τό όρος Καύκασος (στίχος 1051). Τό μεγάλο βουνό στά σύνορα Γεωργίας-Ρωσίας.

Ό ποταμός Σαρράγης (στίχος 1055). Ο σημερινός Κουμπάν της Ρωσίας.

Ό ποταμός Ψάθις (στίχος 1055). Ο σημερινός ποταμός της Ρωσίας πού χύνεται στην Αζοφική θάλασσα .

Ή Μαιώτις λίμνη (στίχος 1068). Ή Αζοφική θάλασσα.

Ή Ύπερβορεία (στίχος 1086). Ή σημερινή βόρεια Ουκρανία. Ή νότια περιοχή τής σημερινής Ουκρανίας λεγόταν Βορεία και ό ποταμός πού τίς διέσχισε Βορυσθένης (σ.σ. ό δυνατός ποταμός του Βορά).

Οί Άλλπεις (στίχος 1131). Τά γνωστά όρη τής Γερμανίας.

Το Ρίπαιον όρος: βουνό πού πήρε τό όνομά του από τούς ριπαίους άνέμους, δηλαδή αυτούς πού πνέουν κατά ριπᾶς και πολλές φορές μποροῦν νά άνασηκώσουν από τή γή και ζωα αλλά και άνθρώπους.

Ή Φλέγρη και Κάλπιος αυχένας. Τά βουνά τής Γερμανίας στά σύνορα μέ τή σημερινή Τσεχία.

Ό Άχέρων ποταμός (στίχος 1136). Ό σημερινός Ρήνος.

Ή Χθαμαλή Ήρμιόνια (στίχος 1141). Ή σημερινή Όλλανδία.

Ή Ίερνίς νήσος (στίχος 1171). Ή Μεγάλη Βρετανία.

Ή νήσος τής θεᾶς Δήμητρας (στίχος 1195). Ή Τενερίφη τῶν Καναριῶν νήσων.

Ή νήσος Αἰαία, ή νήσος τής βασίλισσας Κίρκης (στίχος 1212). Ή σημερινή Φουρτεβεντούρα τῶν Καναριῶν νήσων.

Ό Ταρτησσός ποταμός (στίχος 1248). Ό σημερινός Ταχαντάρτ του Μαρόκου.

Οί Στήλες του Ήρακλέους (στίχος 1249). Στην άκρη τής Αφρικῆς, ταυτίζεται μέ τό άκρωτήριο Κώτης του Πτολεμαίου, τό σημερινό Σπαρτέλ του Μαρόκου και βρίσκεται τέσσερα χιλιόμετρα δυτικά τής Ταγγέρης.

Ή Σαρδηνία (στίχος 1254). Τό μεγάλο νησί τής Ίταλίας.

Οί Λατίνων κόλποι (στίχος 1255). Ό κόλπος τής σημερινής Νάπολη τής Ίταλίας.

Οί Αύσονίες νήσοι (στίχος 1255). Τά νησάκια Ίσικια και Κάπρι στό σημερινό κόλπο τής Νάπολη .

Οί Τυρρηνικές άκτές (στίχος 1255). Οί άκτές τής Ίταλίας πού έκτείνονται βόρεια τής Νάπολη.

Ὁ Διλύβαιος πορθμός (στίχος 1256). Ὁ σημερινός πορθμός τῆς Μεσσηνίας μεταξύ Σικελίας καί Ν. Ἰταλίας.

Ἡ Αἴτνα (στίχος 1258). Τό γνωστό ἠφαιστεῖο τῆς Σικελίας.

Ἡ Σικελία (στίχος 1257). Ὁ Ὀρφέας τήν ἀποκαλεῖ Τριγωνικό νησί τοῦ Ἐγκέλαδου, λόγω ἐφ' ἑνός του τριγωνικοῦ τῆς σχήματος ἀφ' ἑτέρου λόγω τῆς παρουσίας τῆς Αἴτνας.

Ἡ Κέρκυρα (στίχος 1301). Τό νησί τῶν Φαιάκων.

Ὁ Ἀμβρακικός κόλπος (στίχος 1354). Ὁ κόλπος πού χωρίζει τήν Στερεά Ἑλλάδα ἀπό τήν Ἥπειρο, φέρει καί σήμερα τό ἴδιο ὄνομα.

Ἡ Σύρτις (στίχος 1356). Τό ἀρχαῖο λιμάνι τῆς Λιβύης.

Ἡ Κρήτη (στίχος 1358). Τό νησί τοῦ «*χάλκινου τριγίγαντα*» δηλαδή τοῦ χάλκινου καταπέλτη (σ.σ. ἀναφέρεται στη μυθολογία μέ τό ὄνομα Τάλως).

Οἱ Μελάντιοι σκόπελοι (στίχος 1363). Οἱ βραχονησίδες πού βρίσκονται πρὶν τήν Ν. Ἀνάφη.

Ἡ Δῆλος (στίχος 1365). Τό ἱερό νησί τοῦ Απόλλωνα.

Ἡ Ἀνάφη (στίχος 1367). Τό νησί πού «ἀναφάνηκε» στίς σημερινές Κυκλάδες, πού ὁ Ὀρφέας ὅμως τίς ἀποκαλεῖ Μεσσήτιες Σποράδες.

Ἡ Μαλεήτιδα γῆ (στίχος 1371). Ἡ Λακωνική χερσόνησος μέ τό ἀκρωτήριο Μαλέας.

Τό Ταίναρο (στίχος 1378). Τό μεσαῖο πόδι τῆς Πελοποννήσου.

Β. ΘΕΟΙ ΚΑΙ ΗΜΙΘΕΟΙ

Θά ξεκινήσω λοιπόν την αναλυτική περιγραφή τῶν θεῶν ἢ ἡμίθε-
ῶν του Ἑλληνικοῦ Πανθέου ὅπως ἀναφέρονται στὰ Ἀργοναυτικά του
Ὀρφέα. Οἱ ιδιότητες πού τούς ἀποδίδονται καί πού ἀναγράφονται πα-
ρακάτω, ἀναφέρονται αὐτούσιες στό ἀρχαῖο κείμενο. Γιά λόγους καί
μόνο ἐγκυκλοπαιδικούς, μέσα στήν παρένθεση ἔχουν γραφτεῖ κάποια
χαρακτηριστικά τῶν θεῶν πού δέν ἀναφέρονται ἀπό τόν Ὀρφέα.

Οἱ Μοῦσες, οἱ προστάτιδες τῶν ἐπιστημῶν καί τῶν τεχνῶν. Κόρες τοῦ
Δία καί τῆς Μνημοσύνης, ἀπό τήν Πιερία. Ἐννέα τόν ἀριθμό. Κλειώ, Εὐ-
τέρπη, Θάλεια, Μελπομένη, Ἐρατώ, Τερψιχόρη, Πολύμνοια, Οὐρανία
καί Καλλιόπη, ἡ μητέρα τοῦ Ὀρφέα.

Ὁ Βάκχος, ὁ θεός Διόνυσος.

Ὁ Κρόνος, ὁ πατέρας τῶν θεῶν καί τῶν ἀνθρώπων, γενναῖος Τιτάνας.

Ἡ Νύχτα, ἡ θεά τοῦ σκότους.

Ἡ Βριμῶ (ἡ ἰσχυρή χθόνια θεότητα).

Οἱ Γηγενεῖς (οἱ υἱοί τῆς Γαίας, τῆς μητέρας θεῶν καί ἀνθρώπων)

Ὁ Οὐρανός, σύζυγος τῆς Γαίας.

Ὁ Δίας, ὁ βασιλιάς τῶν θεῶν, ὁ γιός τοῦ Κρόνου.

Οἱ Λιτές, οἱ νύμφες, κόρες του Δία, πού κατοικοῦσαν στούς πρόποδες
του Ὀλύμπου, στό σημερινό Λιτόχωρο (Λιτό-χωρο).

Ἡ Περσεφόνη, ἡ κόρη τῆς θεᾶς Δήμητρας καί τοῦ Δία, σύζυγος τοῦ
Πλούτωνα.

Οἱ Κορύβαντες (οἱ πρῶτοι ἄνθρωποι, παιδιά τῆς Γαίας).

Ἡ Δήμητρα, ἡ θεά τῆς γονιμότητας πού διέμενε στίς ἱερές κοιλάδες
τῆς Ἐλευσίνας.

Οἱ Κάβειρες, οἱ γιοί τοῦ Ἡφαίστου (κάτοικοι τῆς Λήμνου).

Ἡ Ἀφροδίτη, ἡ θεά τῆς ὁμορφιάς τήν ὁποία ἀποκαλεῖ «Κυπρίς», «Ἄδω-
ναία» καί Κυθήρεια» δηλαδή ἀπό τή νῆσο Κύπρο, σύζυγο τοῦ Ἄδωνη
καί ἀπό τά Κύθηρα.

Ἡ Πραξιδίκη (ἡ κόρη τοῦ Ὠγύγη).

Ὁ Ὅσιρις, ὁ θεός τῶν Αἰγυπτίων.

Ἡ Ἴσις, ἡ θεά τῶν Αἰγυπτίων.

Ἡ Ἥρα, ἡ σύζυγος τοῦ Δία.

Ἡ Ἀθηνᾶ, ἡ κόρη τοῦ Δία , πού ἀναφέρεται καί σάν Τριτογένεια ἢ Παλλάς.

Οἱ Μοῖρες, οἱ κόρες τοῦ Δία καί τῆς Νύχτας. Ἡ Κλωθώ, ἡ Λάχεσις καί ἡ Ἄτροπος.

Ὁ Ὀκεανός, ὁ γιός τῆς Γαίας, ὁ γενάρχης τῶν ἀθανάτων θεῶν καί τῶν θνητῶν ἀνθρώπων.

Ἡ Γλαύκη, ἡ μία ἀπό τίς πενήντα Νηρηίδες, κόρη τοῦ Νηρέα καί τῆς Δωρίδος.

Ἡ Ἀμφιτρίτη (ἡ σύζυγος τοῦ Ποσειδώνα).

Ὁ Πρωτέας, γιός τοῦ Ποσειδώνα, ὁ κλειδοκράτορας τῶν θαλασσῶν.

Ὁ Ὕπνος, πού προσφέρει γλυκιά ἀνάπαυση στούς κόπους. Ἀδελφός τῆς Λήθης καί τοῦ Θανάτου.

Ὁ Ὀνειρος, ὁ ἀγγελιοφόρος τῶν μελλόντων καί μέγιστος χρησιμῶς τῶν θνητῶν.

Ὁ Φόρκυνας (γιός τοῦ Ὀκεανοῦ).

Ὁ Τρίτων (ὁ γιός τοῦ Ποσειδώνα καί τῆς Ἀμφιτρίτης).

Οἱ Αὔρες, οἱ θεότητες τῶν πρῶτων ἀνέμων.

Ἡ Δίκη, κόρη τοῦ Δία καί τῆς Θέμιδος, ἡ τιμωρός τῶν ἀδίκων καί ἡ προστάτιδα τῶν συνετῶν.

Οἱ Ἑρινύες, οἱ κόρες τοῦ Πλούτωνα καί τῆς Περσεφόνης. Ἡ Ἀλληκτώ, ἡ Τισιφώνη καί ἡ Μέγαιρα.

Οἱ Εὐμενίδες, οἱ κόρες τῆς Πορσεφόνης, τιμωροί τῶν ἀδίκων καί τῶν ἀσεβῶν θνητῶν.

Ὁ Φοῖβος, ὁ θεός Ἀπόλλων. Τόν ἀποκαλεῖ Τιτυοκτόνο, Λυκωρέα, Μεμφίτη, Παιάνα, Πύθιο, Τιτάνα, Γρύνειο, Σμινθέα, Πυθοκτόνο, Δελφικό Μάντη, Μουσαγέτη, Λοξία, Δῆλιο ἄνακτα, Βράγχιο καί Δινδυμέα.

Οἱ Γίγαντες (τά ὑπερμεγέθη παιδιὰ τῆς Γαίας).

Ὁ Ἑρμῆς. Ὁ ἀγγελιοφόρος τῶν οὐρανιῶνων, ὁ κήρυκας, αὐτός πού ὀδηγεῖ τίς ψυχές τῶν ἀνθρώπων στήν ὑποχθόνια γαία. Τον ἀποκαλεῖ καὶ Ἀργειφόντη.

Ἡ Γαία, ἡ μητέρα τῶν μακαριῶν θεῶν καί τῶν θνητῶν ἀνθρώπων.

Οἱ Τιτάνες (τά παιδιὰ τοῦ Οὐρανοῦ καί τῆς Γαίας).

Ἡ Τύχη, ἡ κόρη τοῦ Εὐβούλου καί προστάτιδα τῶν εὐχῶν.

Ἡ Ρέα, κόρη τοῦ Πρωτόγονου, μητέρα τοῦ Δία καί σύζυγος τοῦ Κρόνου.

Ἡ Ἥω, ἡ θεά τῆς ἡμέρας.

Ἡ Ἄρτεμις, ἡ ἀδελφή του Φοίβου Απόλλωνα.

Ἡ Ἐκάτη, ἡ θεά πού συχνάζει στούς τάφους καί ὀργιάζει μέ τίς ψυχές τῶν νεκρῶν.

Ἡ Πανδώρα, οἱ θεοί τοῦ Ὀλύμπου τῆς ἔδωσαν ὅλα τά χαρίσματα καί τίς ἰκανότητες, (παν+δώρα: αὐτή πού ἔχει ὅλα τά δῶρα).

Οἱ Ποινές, θεότητες συνδεδεμένες μέ τήν τιμωρία τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Ποσειδῶνας, ὁ θαλασσοκράτορας, πού κρατᾶ χαλκοτόρνευτη τρίαινα στό χέρι, ὁ δευτερός τη τάξει στόν Ὀλυμπο μετά τόν Δία.

Ὁ Πλούτωνας, ὁ οἰκοδεσπότης τοῦ ὑποχθόνιου κόσμου πού κατοικοῦσε στόν Ἄδη.

Ὁ Τάρταρος, δευτερεύουσα ὑποχθόνια θεότητα.

Ὁ Νηρέας, μέ τίς πενήντα θυγατέρες τοῦ τίς Νηρηίδες, θαλασσινός βασιλιάς τῶν κυμάτων καί προστάτης ἀπό τοῦς σεισμούς. Κόρη του ἡ Θέτις, ἡ μητέρα τοῦ Ἀχιλλέα καί σύζυγος τοῦ Πηλέα.

Ὁ Ἄρης, ὁ φοβερός ἀρματηλάτης, πάντοτε αἵματοβαμμένος ἀπό τοῦς σκοτωμούς πού ποθεῖ τή μάχη μέ ξίφη καί δόρατα.

Ὁ Ἀσκληπιός, ὁ ἐχθρός τῶν νόσων, ὁ ἰατρός τῶν πάντων καί γιός τοῦ Φοίβου Απόλλωνα.

Ἡ Τηθύς, ἡ κόρη τοῦ Ὀκεανοῦ, μητέρα τῶν σκοτεινῶν νεφῶν καί τῶν νυμφῶν κάθε πηγῆς.

Ὁ Ἄδωνις, ὁ πανέμορφος νέος πού ἄλλοτε μένει στό σκοτεινό Τάρταρο καί ἄλλοτε στόν Ὀλυμπο. Ὑπῆρξε ὁ μέγας ἔρωτας τῆς Ἀφροδίτης καί γεννήθηκε ἀπό τήν Περσεφόνη.

Ὁ Εὐβουλος (γηγενής, Ἐλευσίσιος ἥρωας).

Γ. ΒΟΤΑΝΑ

Στους στίχους 918-925 τῶν Ἀργοναυτικῶν ἀναφέρονται ἀρκετά βότανα καί φυτά. Παρατίθενται καί κάποιες ἀπό τίς ιδιότητές τους πού βρέθηκαν σέ σχετικές ἐγκυκλοπαίδειες μέ φυτά καί βότανα καί στό διαδίκτυο. Κάποια ὅμως δέν μπόρεσα νά τά προσδιορίσω καί ἔτσι ἀρκέστηκα στά ὀνόματα τούς ὅπως ἀκριβῶς ἀναφέρονται στήν νεοελληνική τους ἀπόδοση μέ τά ὅποια φυσικά μεταφραστικά λάθη:

Ἀσφόделος (ὁ ἀσφόделος πού οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τόν εἶχαν σάν σύμβολο πένθους καί τόν ἔσπερναν στούς τάφους τῶν προσφιλῶν νεκρῶν τους, διότι πίστευαν ὅτι οἱ νεκροί τρέφονταν μέ τίς ρίζες του).

Κλύμενος (ὁ κλύμενος).

Εὐώδης ἀδιάντος (ὁ εὐωδιαστός ἀδιάντος, φυτό πού χρησιμοποιεῖτο σάν ἐλιξίριο τοῦ ἀνώτερου ἀναπνευστικοῦ).

Θρῦνον (τό σπάρτο, μέ τά κίτρινου χρώματος ἄνθη του πού εἶναι ἀρωματικά καί σχηματίζουν βότρες).

Κύπειρον (ή κάππαρη, τό νόστιμο ὀρεκτικό).

Ἀριστερεώνας (ή ἱεροβοτάνη, τό κρινοειδές φυτό).

Ἀνεμώνη (ή ἀνεμόνα, τό ὄμορφο λουλούδι τῶν ἀγρῶν).

Ὅρμινον (τό ὄρμινο).

Εἰρύσιμον (τό ἀγριοκάρδαμο).

Κυκλαμῖς τ' ἰοειδής (τό ἰώδες κυκλάμινο, τό φυτό τῶν βράχων).

Στοιχάς (ή λεβάντα, τό ἐξαιρετικό ἀρωματικό φυτό).

Παιονία (ή παιονία, τό πανέμορφο πολύχρωμο διακοσμητικό φυτό).

Πολύκνημον τέ κάτερνες (τό πολύκνημο μέ τά πολλά κλαδιά, ἡ κοινή ρίγανη).

Μανδραγόρης (ὁ μανδραγόρας, τό γνωστό ἀρσενικοβότανο).

Πόλιον (τό λιβανόχορτο, τό φυτό μέ τήν εὐχάριστη μυρωδιά πεύκου).

Δίκταμον (τό δίκταμο, πού παράγει τό γνωστό ἀφέψημα).

Εὐδομος κρόκος (ὁ ἀρωματικός κρόκος, τό περίφημο φυτό πού χρησιμοποιεῖται στήν μαγειρική καί λέγεται σαφράν).

Κάρδαμον (τό κάρδαμο, τό γνωστό δυναμωτικό).

Κῆμος (τό λεοντοπόδιο, γένος φυτῶν τῆς οἰκογένειας τῶν συνθέτων).

Σμίλαξ (ό σμίλακας, τό ποῶδες/ξυλῶδες ἀναρριχώμενο φυτό μέ ταξιανθίες βότρυος καί σφαιρικούς καρπούς κόκκινου χρώματος).

Χαμαίμηλον (τό χαμομήλι, τό μεγαλύτερο ἐλιξίριο τῆς φύσης).

Μήκων ἢ μελαίνα (ἢ μαύρη παπαρούνα).

Ἄλκεια (ἢ ἀλκεία, φυτό πού χρησιμοποιεῖτο σάν ἐλιξίριο τῶν στοματικῶν παθήσεων).

Πάνακες (οἱ πάνακες, ἓνα εἶδος ἀγριορίγανης).

Κάρπασον (τό κάρπασον, ἓνα εἶδος λιναριοῦ).

Ἄκόνιτον (τό ἀκόνιτο, φυτό μέ τό ὅποιο δηλητηρίαζαν τά βέλη στήν ἀρχαιότητα).

Ὅταν ὁ Ὀρφέας ἔφτιαχνε τά φίλτρα του καί ἔκανε θυσίες στούς Θεούς γιά νά τούς βοηθήσουν νά κλέψουν τό χρυσόμαλλο δέρας, ἀναφέρει στούς στίχους 964-965 καί κάποια ἄλλα πολύ σπάνια φυτά ὅπως:

Στρουθεῖον (τό σαπουνόχορτο, φυτό πού χρησιμοποιεῖτο σάν ἐλιξίριο τῆς χολῆς καί τῶν νεφρῶν).

Κνήκος (ἢ κνήκος, τό κωνοροειδές φυτό πού πολλές φορές γιά νά πήξει καλά τό τυρί, τό ἔβαζαν μέσα στό γάλα, σάν ἓνα εἶδος πιτιᾶς).

Σχιστή (ἢ σχιστή, τό ἀγιάγκαθο).

Ψυλλεῖον τ' ἀηδές (τό ἀπεχθές ψυλλόχορτο, φυτό τό ὅποιο χρησιμοποιοῦσαν σαν στυπτικό καί θεραπευτικό πληγῶν).

Ἄγχουσα τ' ἐρυθρήν (ἢ κόκκινη ἄγχουσα, φυτό ποῶδες μέ φύλλα τριχωτά καί μέ ἄνθη πού μοιάζουν σάν χωνί).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Όρφικά Κείμενα τῶν ἐκδόσεων Πύρινος Κόσμος.

Όμηρικό Λεξικό τοῦ Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου τῶν ἐκδόσεων Ἐν-
τός

Όρφικά του Ἰωάννη Πασσᾶ.

«Γεωγραφική Ὑφήγησις» Κλαύδιου Πτολεμαίου, τοῦ Ἀθ. Ἀγγελόπου-
λου

Wikipedia–Όρφέως Ἀργοναυτικά, ἀρχαῖο κείμενο.

<http://www.hellasforever.gr/arxaiafilosofia.html>, μετάφραση Ὁρφέως
Ἀργοναυτικά.

Ἐγκυκλοπαιδικό Λεξικό τῆς Ἑλληνικῆς Μυθολογίας τοῦ Δημήτρη
Κρινέλου.

Τό βιβλίο τοῦ καθηγητῆ γεωπονίας Ν. Κανταρτζή.